

Ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (ΦΕΚ Α' 195/6.9.2011), όπως ισχύει μετά τους Νόμους:

- 1) 4076/2012 «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 159/10.8.2012),
- 2) 4038/2012 «Επείγουσες ρυθμίσεις που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» (ΦΕΚ Α' 14/2.2.2012),
- 3) 4115/2013 «Οργάνωση και λειτουργία Ιδρύματος Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης και Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 24/30.1.2013),
- 4) 4132/2013 «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 59/7.3.2013),
- 5) 4142/2013 «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.)» (ΦΕΚ Α' 83/9.4.2013),
- 6) 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 193/17.9.2013),
- 7) 4203/2013 «Ρυθμίσεις θεμάτων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 235/1.11.2013),
- 8) 4235/2014 «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και τα ης υγείας και προστασία των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (ΦΕΚ Α' 32/11.2.2014),
- 9) 4264/2014 «Άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων εκτός καταστήματος και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 118/15.5.2014),
- 10) 4281/2014 «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 160/8.8.2014),
- 11) 4283/2014 «Ίδρυση και οργάνωση Συμβουλίου Εθνικής Πολιτικής για την Παιδεία και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 189/10.9.2014),
- 12) 4301/2014 «Οργάνωση της νομικής μορφής των θρησκευτικών κοινοτήτων και των ενώσεών τους στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 223/7.10.2014),
- 13) 4310/2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 258/8.12.2014),
- 14) 4316/2014 «Ίδρυση παρατηρητηρίου άνοιας, βελτίωση περιγεννητικής φροντίδας, ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 270/24.12.2014),
- 15) 4327/2015 «Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 50/14.5.2015),
- 16) την από 7.10.2015 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (εφεξής: από 7.10.2015 ΠΝΠ) «Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων και Παιδείας, έρευνας και Θρησκευμάτων» (ΦΕΚ Α' 127/8.10.2015), η οποία κυρώθηκε με το Ν. 4350/2015 (ΦΕΚ Α' 161/30.11.2015),
- 17) την από 30.12.2015 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (εφεξής: από 30.12.2015 ΠΝΠ) «Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και της ΕΡΤ Α.Ε.» (ΦΕΚ Α' 184/30.12.2015), η οποία κυρώθηκε με το Ν. 4366/2016 (ΦΕΚ Α' 18/15.2.2016), και τους Νόμους:
- 18) 4368/2016 «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 21/21.2.2016),
- 19) 4369/2016 «Εθνικό Μητρώο Επιτελικών Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης, βαθμολογική διάρθρωση θέσεων, συστήματα αξιολόγησης, προαγωγών και επιλογής προϊσταμένων (διαφάνεια – αξιοκρατία και αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 33/27.2.2016) και
- 20) 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 83/11.5.2016).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης Νομική μορφή των Α.Ε.Ι.

1. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.). Τα Α.Ε.Ι. είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενα. Η εποπτεία του κράτους ασκείται από τον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 του Συντάγματος και τον παρόντα νόμο.

2. Η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο παράλληλους τομείς:

α) τον πανεπιστημιακό τομέα, που περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, τα οποία στο εξής αναφέρονται ως «Πανεπιστήμια» και

β) τον τεχνολογικό τομέα, που περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), τα οποία στο εξής αναφέρονται ως «Τ.Ε.Ι.».

3. Τα ιδρύματα των δύο τομέων της ανώτατης εκπαίδευσης λειτουργούν παράλληλα, με διακριτή φυσιογνωμία, σκοπό και αποστολή, που διαφοροποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι., αντίστοιχα.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του, νοούνται ως:

α) «Φοιτητές»: οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.. Προπτυχιακοί φοιτητές είναι οι φοιτητές που παρακολουθούν των πρώτο κύκλο σπουδών, μεταπτυχιακοί φοιτητές εκείνοι που παρακολουθούν το δεύτερο κύκλο σπουδών και υποψήφιοι διδάκτορες εκείνοι που παρακολουθούν τον τρίτο κύκλο σπουδών.

β) «Φοιτητές μερικής φοίτησης»: οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., οι οποίοι επιλέγουν τη μερική φοίτηση σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 33.

γ) «Ενεργοί φοιτητές»: οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., οι οποίοι εγγράφονται σύμφωνα με το άρθρο 33 και των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια των εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου σπουδών σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, προσαυξανόμενη κατά τέσσερα εξάμηνα. Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης ο χρόνος αυτός είναι διπλάσιος του ενδεικτικού για το πρόγραμμα σπουδών που παρακολουθούν. Ως ενεργοί φοιτητές του δεύτερου κύκλου σπουδών νοούνται οι φοιτητές των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών, ενώ ως ενεργοί φοιτητές του τρίτου κύκλου σπουδών νοούνται οι φοιτητές που διανύουν τα τέσσερα πρώτα έτη στο αντίστοιχο πρόγραμμα.

δ) «Γενικό πρόγραμμα σπουδών»: το πρόγραμμα σπουδών του πρώτου έτους μιας σχολής, εφόσον ακολουθείται από ειδικά προγράμματα σπουδών.

ε) «Ειδικό πρόγραμμα σπουδών»: το πρόγραμμα σπουδών μετά το γενικό πρόγραμμα σπουδών μιας σχολής.

στ) «Σύγκλητος»: η Σύγκλητος Πανεπιστημίου και η Συνέλευση Τ.Ε.Ι..

- ζ) «Πρύτανης»: ο πρύτανης Πανεπιστημίου και ο πρόεδρος Τ.Ε.Ι.
- η) «Κοσμητεία»: η κοσμητεία σχολής Πανεπιστημίου και η διεύθυνση σχολής Τ.Ε.Ι.
- θ) «Κοσμήτορας»: ο κοσμήτορας σχολής Πανεπιστημίου και ο διευθυντής σχολής Τ.Ε.Ι.
- ι) «Καθηγητές»: οι καθηγητές (καθηγητές πρώτης βαθμίδας), οι αναπληρωτές καθηγητές και οι επίκουροι καθηγητές.
- ια) «Τίτλος σπουδών»: το πτυχίο ή δίπλωμα που απονέμεται ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση οποιουδήποτε από τους τρεις κύκλους σπουδών.

Άρθρο 3

Ακαδημαϊκή ελευθερία

1. Στα Α.Ε.Ι. κατοχυρώνεται η ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και τη διδασκαλία, καθώς και η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών.
2. Σε αξιόποινες πράξεις που τελούνται εντός των χώρων των Α.Ε.Ι. εφαρμόζεται η κοινή νομοθεσία.
3. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται το άρθρο 2 του ν. 1268/1982 (Α' 87) και οι παράγραφοι 1 έως και 7 και 9 του άρθρου 3 του ν. 3549/2007 (Α' 69).

Άρθρο 4

Αποστολή των Α.Ε.Ι.

1. Τα Α.Ε.Ι. έχουν ως αποστολή:
 - α) να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία, να προετοιμάζουν τους φοιτητές για την εφαρμογή της στο επαγγελματικό πεδίο και να καλλιεργούν τις τέχνες και τον πολιτισμό,
 - β) να προσφέρουν ανώτατη εκπαίδευση και να συμβάλουν στη δια βίου μάθηση με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας από απόσταση, με βάση την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα στο ανώτερο επίπεδο ποιότητας κατά τα διεθνώς αναγνωρισμένα κριτήρια,
 - γ) να αναπτύσσουν την κριτική ικανότητα και τις δεξιότητες των φοιτητών, να μεριμνούν για την επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων και να διαμορφώνουν τις απαραίτητες συνθήκες για την ανάδειξη νέων ερευνητών,
 - δ) να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των επαγγελματικών πεδίων, καθώς και στις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας, και να προωθούν τη διάχυση της γνώσης, την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και την καινοτομία, με προσήλωση στις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής,
 - ε) να προωθούν τη συνεργασία με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικούς φορείς στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, την αποτελεσματική κινητικότητα του εκπαιδευτικού προσωπικού, των φοιτητών και των αποφοίτων τους, συμβάλλοντας στην οικοδόμηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας και
 - στ) να συμβάλουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, ικανών να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις όλων των πεδίων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με επιστημονική, επαγγελματική και πολιτιστική επάρκεια και υπευθυνότητα και με σεβασμό στις αξίες της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της κοινωνικής αλληλεγγύης.
2. Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής αποστολής των ιδρυμάτων κάθε τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης:

α) Τα Πανεπιστήμια δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην υψηλή και ολοκληρωμένη εκπαίδευση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της επιστήμης, της τεχνολογίας και των τεχνών, καθώς και της διεθνούς επιστημονικής πρακτικής σε συνδυασμό με τα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

β) Τα Τ.Ε.Ι. δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση υψηλής ποιότητας, στις εφαρμογές των επιστημών, της τεχνολογίας και των τεχνών, στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία. Στο πλαίσιο αυτό συνδυάζουν την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου σπουδών με υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση.

3. Για την εκπλήρωση της αποστολής τους, τα ιδρύματα οργανώνονται και λειτουργούν με κανόνες και πρακτικές που διασφαλίζουν την τήρηση και προάσπιση ιδίως των αρχών:

α) της ελευθερίας στην έρευνα και τη διδασκαλία,

β) της ερευνητικής και επιστημονικής δεοντολογίας,

γ) της ποιότητας της εκπαίδευσης και των υπηρεσιών τους,

δ) της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας στη διαχείριση του προσωπικού, των πόρων και των υποδομών τους,

ε) της διαφάνειας του συνόλου των δραστηριοτήτων τους,

στ) της αμεροληψίας κατά την άσκηση του έργου τους και τη λήψη αποφάσεων,

ζ) της αξιοκρατίας στην επιλογή και εξέλιξη του προσωπικού τους και

η) της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των φύλων και του σεβασμού κάθε διαφορετικότητας.

4. Οι ειδικότερες αρχές και κανόνες λειτουργίας, η οργάνωση, καθώς και οι επί μέρους στόχοι κάθε ιδρύματος, μέσα στο πλαίσιο που καθορίζει ο παρών νόμος, ορίζονται με τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6, αντίστοιχα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 5

Οργανισμός

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και *Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, εγκρίνεται ο Οργανισμός κάθε ιδρύματος, ύστερα από πρόταση του πρύτανη, η οποία διατυπώνεται μετά από γνώμη της Συγκλήτου και εγκρίνεται από το Συμβούλιο.

2. Με τον Οργανισμό καθορίζονται τα θέματα της οργανωτικής δομής και λειτουργίας κάθε ιδρύματος και ιδίως τα ακόλουθα:

α) η οργάνωση της ακαδημαϊκής, διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας του ιδρύματος,

β) η ίδρυση *σχολής ή σχολών μεταπτυχιακών σπουδών*¹ και σχολής δια βίου μάθησης,

γ) τα αρμόδια όργανα και η διαδικασία ίδρυσης, μετονομασίας, συγχώνευσης ή κατάργησης εργαστηρίων, κλινικών και μουσείων στις *σχολές*² και καθορισμού των εσωτερικών τους

¹. Παρατήρηση: Η τροποποίηση του άρθρου 7 παρ. 4 Ν. 4009/2011, με την παρ. 3 άρθρου 1 Ν. 4076/2012, και, ιδίως, η κατάργηση του άρθρου 11 Ν. 4009/2011 («Όργανα της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών»), με την παρ. 2 περίπτωση ε΄ άρθρου 13 Ν. 4076/2012, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι εγκαταλείπεται η ιδέα ύπαρξης σχετικής δομής. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να αφαιρεθεί από την παρούσα διάταξη το τμήμα που αναφέρεται σε «*ίδρυση σχολής ή σχολών μεταπτυχιακών σπουδών*».

². Παρατήρηση: Μετά την επαναφορά του Τμήματος ως βασικής εκπαιδευτικής και ακαδημαϊκής μονάδας, επιβάλλεται η αναδιατύπωση των διατάξεων που αφορούν το Τμήμα ως τέτοιο και τον Πρόεδρό του. Πέρα, από την παρούσα διάταξη, ζήτημα ενδέχεται να ανακύπτει και στις ακόλουθες διατάξεις του Ν. 4009/2011: άρθρο 7 παρ. 3, άρθρο 8 παρ. 20 περίπτωση ιγ΄, άρθρο 15 παρ. 3, άρθρο 32 παρ. 2, άρθρο 33 παρ. 2 και 3, άρθρο 34 παρ. 2.

κανονισμών, οι όροι και οι διαδικασίες εκλογής των διευθυντών τους και τα λοιπά θέματα οργάνωσης και λειτουργίας τους,

δ) οι κανόνες λειτουργίας του Συμβουλίου του ιδρύματος, της Συγκλήτου, της κοσμητείας, της γενικής συνέλευσης της σχολής και της συνέλευσης του τμήματος, καθώς και των λοιπών συλλογικών οργάνων και επιτροπών του ιδρύματος,

ε) τα ειδικά προσόντα και οι προϋποθέσεις επιλογής και εξέλιξης των καθηγητών του ιδρύματος,

στ) η διαδικασία προκήρυξης θέσεων, επιλογής και διορισμού των καθηγητών του ιδρύματος,

ζ) τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις των καθηγητών του ιδρύματος,

η) τα κωλύματα συμμετοχής καθηγητών σε συλλογικά όργανα και σε ερευνητικά ή άλλα προγράμματα,

θ) οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος επιβράβευσης των καθηγητών για την ενίσχυση του ερευνητικού, εκπαιδευτικού και εν γένει επιστημονικού έργου τους,

ι) τα κριτήρια απονομής των τίτλων του Επίτιμου Διδάκτορα, του Ομότιμου και του Επίτιμου Καθηγητή,

ια) τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του ιδρύματος,

ιβ) τα θέματα επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης του πάσης φύσεως προσωπικού των ιδρυμάτων,

ιγ) τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις των φοιτητών του ιδρύματος,

ιδ) οι κανόνες δεοντολογίας όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, καθώς και τα όργανα ελέγχου της τήρησης των κανόνων αυτών και οι αρμοδιότητές τους,

ιε) τα πειθαρχικά παραπτώματα, οι ποινές, καθώς και τα όργανα που είναι αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των θεσπισμένων κανόνων από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, πλην των καθηγητών και του διοικητικού προσωπικού, οι αρμοδιότητές τους και η σχετική διαδικασία,

ιστ) οι βασικές αρχές λειτουργίας των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών, ο τρόπος αξιολόγησης του διδακτικού έργου των καθηγητών από τους φοιτητές, οι μέθοδοι αξιολόγησης της προόδου των φοιτητών, οι απαραίτητες πιστωτικές μονάδες για την απονομή τίτλων σπουδών, η αλληλεξάρτηση των μαθημάτων, ο τρόπος αναπλήρωσής τους και η δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας θερινών εξαμήνων για ταχύρρυθμη διδασκαλία ύλης εξαμήνου,

ιζ) οι κοινωνικές παροχές προς τους φοιτητές,

ιη) η ίδρυση υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών, στην οποία καθηγητές ασκούν καθήκοντα συμβούλου σπουδών,

ιθ) η έκταση και οι προϋποθέσεις χορήγησης ανταποδοτικών υποτροφιών σε φοιτητές,

κ) η διαδικασία ορισμού και ανάδειξης εκπροσώπων των καθηγητών, των φοιτητών και κάθε είδους προσωπικού στα συλλογικά όργανα του ιδρύματος,

κα) η διαδικασία κατάρτισης, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πρότασης αναθέωσης των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού που προβλέπονται στο άρθρο 62,

κβ) η διαδικασία κατάρτισης του ετήσιου απολογισμού,

κγ) η διαδικασία για την προστασία και ασφάλεια του προσωπικού και της περιουσίας του ιδρύματος,

κδ) η σύσταση και κατάργηση θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού,

κε) η οργάνωση των διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 2503/1997 (Α' 107), καθώς και η σύσταση θέσεων διοικητικού προσωπικού κάθε κατηγορίας κατά παρέκκλιση του ίδιου άρθρου,

κστ) τα ειδικότερα προσόντα και η διαδικασία επιλογής του γραμματέα του ιδρύματος,

κζ) η σύσταση τεχνικού συμβουλίου και τεχνικής υπηρεσίας και τα θέματα που αφορούν τη διοίκηση, τη διάρθρωση και τη λειτουργία τους,

κη) η σύσταση οικονομικού συμβουλίου και νομικής υπηρεσίας,

κθ) οι φορείς φύλαξης του ιδρύματος και της περιουσίας του,

λ) η δυνατότητα, οι όροι και η διαδικασία κατάταξης πτυχιούχων Α.Ε.Ι. και ανώτερων σχολών διетуός και υπερδιетуός κύκλου σπουδών σε προγράμματα σπουδών³ του ιδρύματος και, προκειμένου για την κατάταξη πτυχιούχων Α.Ε.Ι., η διαδικασία αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων,

λα) οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία εισαγωγής στα προγράμματα σπουδών σύντομου κύκλου, όπου υπάρχουν,

λβ) οι τιμητικοί τίτλοι που απονέμονται από το ίδρυμα,

λγ) θέματα που σχετίζονται με την υποστήριξη των φοιτητών και όλου του προσωπικού του ιδρύματος με αναπηρία,

λδ) η δυνατότητα των Α.Ε.Ι. να συνάπτουν συμβάσεις μίσθωσης μεταφορικών μέσων για τη μεταφορά των φοιτητών, συμβάσεις καθαριότητας, φύλαξης και συντήρησης των εγκαταστάσεών τους και κάθε άλλο θέμα που συναρτάται με τις ειδικότερες ανάγκες κάθε ιδρύματος⁴ και

λε) θέματα που ειδικότερα ορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας (Ε.ΣΥ.Π.), μπορεί να εγκριθεί πρότυπος Οργανισμός των Α.Ε.Ι., ο οποίος περιέχει βασικές αρχές της οργάνωσης και λειτουργίας των Α.Ε.Ι. και ρυθμίζει θέματα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. Ο πρότυπος Οργανισμός εφαρμόζεται σε όλα τα Α.Ε.Ι. έως την έγκριση του Οργανισμού τους κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 6

Εσωτερικός Κανονισμός

1. Με απόφαση του οικείου Συμβουλίου, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του πρύτανη και σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνεται ο Εσωτερικός Κανονισμός κάθε ιδρύματος, με τον οποίο καθορίζονται θέματα εσωτερικής λειτουργίας του ιδρύματος και, ιδίως, τα ακόλουθα:

α) ο οδηγός προγραμμάτων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών, ο ειδικότερος τρόπος και η διαδικασία εξετάσεων και άλλων μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών, οι ειδικότεροι τύποι

³ Παρατήρηση: Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 4076/2012, όπου στο Ν. 4009/2011 γίνεται αναφορά σε (προπτυχιακά) «Προγράμματα σπουδών» νοούνται εφεξής τα Τμήματα, ενώ όπου γίνεται αναφορά σε Διευθυντές τους νοούνται εφεξής οι Πρόεδροι. Κρίνεται, λοιπόν, απαραίτητη η αναδιατύπωση των σχετικών διατάξεων προς αποφυγή ερμηνευτικών σφαλμάτων. Ειδικότερα, πέρα από την παρούσα διάταξη, θα ήταν σκόπιμη η αναδιατύπωση και των ακόλουθων άρθρων του Ν. 4009/2011: άρθρο 6 παρ. 1 περίπτωση α', άρθρο 8 παρ. 18 περίπτωση ιζ' και παρ. 20 περίπτωση ιδ', άρθρο 9 παρ. 9 περιπτώσεις α', η' και θ', άρθρο 10 παρ. 6 περίπτωση στ', άρθρο 14 παρ. 2 περίπτωση δ', άρθρο 16 παρ. 4 περίπτωση α', άρθρο 30 παρ. 2 περίπτωση α'.

⁴ Το στοιχείο λδ' της παρ. 2 άρθρου 5 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 1 άρθρου 5 Ν. 4076/2012.

τίτλων σπουδών ανά σχολή και πρόγραμμα σπουδών, η διαδικασία ορκωμοσίας των πτυχιούχων, η οργάνωση των προγραμμάτων σπουδών,

β) η ποσοστιαία αναλογία μεταξύ υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών,

γ) οι προϋποθέσεις συμμετοχής των φοιτητών στις εξεταστικές περιόδους, η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων και οι όροι και η διαδικασία επανεξέτασης των φοιτητών,

δ) τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας όλων των υπηρεσιών του ιδρύματος,

ε) ο τρόπος διεξαγωγής των εκλογικών διαδικασιών για την ανάδειξη των συλλογικών οργάνων του ιδρύματος,

στ) η διαδικασία απονομής τιμητικών ακαδημαϊκών τίτλων,

ζ) οι κανόνες τελετουργικού ή εθιμοτυπικού χαρακτήρα και δημόσιων σχέσεων,

η) ο τρόπος λειτουργίας της υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών,

θ) οι κανόνες λειτουργίας της βιβλιοθήκης, των κλινικών, εργαστηρίων και μουσείων του ιδρύματος,

ι) οι όροι και η διαδικασία χορήγησης των κοινωνικών παροχών στους φοιτητές, καθώς και οι κανόνες λειτουργίας των σχετικών υπηρεσιών του ιδρύματος, όπως οι υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, στέγασης και σίτισης,

ια) η διαδικασία χορήγησης ανταποδοτικών υποτροφιών στους φοιτητές,

ιβ) ειδικότερα θέματα φύλαξης του ιδρύματος και της περιουσίας του,

ιγ) κάθε θέμα που σχετίζεται με τη λειτουργία των υπηρεσιών και των οργάνων, μονομελών και συλλογικών, του ιδρύματος και

ιδ) τα θέματα που ειδικότερα ορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Ε.ΣΥ.Π. μπορεί να εγκριθεί πρότυπος Εσωτερικός Κανονισμός των Α.Ε.Ι., ο οποίος ρυθμίζει θέματα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. Ο πρότυπος Εσωτερικός Κανονισμός εφαρμόζεται σε όλα τα Α.Ε.Ι. έως την έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού τους κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 7

Σχολές⁵

⁵ Για την απόκτηση αυτοδυναμίας από ΑΕΙ, Σχολές και Τμήματα βλ. άρθρο 15 Ν. 2454/1997, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 121 («Ρύθμιση θεμάτων Α.Ε.Ι.») Ν. 4316/2014 και, στη συνέχεια τροποποιήθηκε η παρ. 2 αυτού με την παρ. 1 άρθρου 57 («Ρυθμίσεις για τα μη αυτοδύναμα Τμήματα των Α.Ε.Ι.») Ν. 4386/2016.

Συναφώς, ορίζονται τα εξής: «Το άρθρο 15 του ν. 2454/1997 αντικαθίσταται ως εξής: «**1. Α.Ε.Ι. τα οποία διοικούνται από Διοικούσα Επιτροπή αποκτούν αυτοδυναμία** μόλις λειτουργήσουν αυτοδύναμα δύο (2) Σχολές τους. Το αργότερο μέσα σε ένα μήνα, αφότου εξασφαλιστούν οι παραπάνω προϋποθέσεις κινείται από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής η διαδικασία εκλογής Πρύτανη και Συγκρότησης της Συγκλήτου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (όπου στο άρθρο 8 του ν. 4009/2011 αναφέρεται ο Πρόεδρος του Συμβουλίου νοείται ο Πρόεδρος της Δ.Ε.). Με το διορισμό του Πρύτανη και τη Συγκρότηση της Συγκλήτου λήγει η θητεία των μελών της Διοικούσας Επιτροπής και παύουν να ισχύουν οι περί αυτήν διατάξεις. **2. Σχολές των Α.Ε.Ι. αποκτούν αυτοδύναμη λειτουργία** εφόσον σε αυτές υπηρετούν τουλάχιστον οκτώ καθηγητές στη βαθμίδα του καθηγητή πρώτης βαθμίδας ή του αναπληρωτή καθηγητή, τέσσερις εκ των οποίων τουλάχιστον υπηρετούν στη βαθμίδα του καθηγητή πρώτης βαθμίδας. **Τμήματα των Α.Ε.Ι. αποκτούν αυτοδύναμη λειτουργία μόλις ολοκληρωθούν οι διαδικασίες: α) διορισμού οκτώ (8) Καθηγητών ή υπηρετούντων Λεκτόρων, εκ των οποίων τουλάχιστον οι τέσσερις (4) στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και β) εγγραφής φοιτητών.** 3. Η θητεία των πρώτων εκλεγμένων οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, είναι η προβλεπόμενη από το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 1268/1982, όπως ισχύει,

1. Κάθε Ίδρυμα αποτελείται από Σχολές, οι οποίες αποτελούν τις βασικές μονάδες του. Η Σχολή καλύπτει μία ενότητα συγγενών επιστημονικών κλάδων και εξασφαλίζει τη διεπιστημονική προσέγγιση, τη μεταξύ τους επικοινωνία και τον αναγκαίο για τη διδασκαλία και την έρευνα συντονισμό τους. Η Σχολή εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία των Τμημάτων, σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών τους⁶.

2. Το Τμήμα αποτελεί τη βασική εκπαιδευτική και ακαδημαϊκή μονάδα του Ιδρύματος, προάγει την επιστήμη, την τεχνολογία ή τις τέχνες στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο, οργανώνει τη διδασκαλία στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών και εξασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτό. Το Τμήμα αποτελείται από το σύνολο των Καθηγητών, των λεκτόρων, των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), των μελών του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΠ) και των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ), που υπηρετούν σε αυτό⁷.

3. Τα εργαστήρια, οι κλινικές και τα μουσεία υπάγονται στις σχολές, όπως ορίζεται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

4. Η Σχολή συντονίζει και οργανώνει τα προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών που υπάγονται σε αυτή και αναθέτει την υλοποίησή τους στα Τμήματα ή σε ομάδες διδασκόντων. Τα προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών λειτουργούν σύμφωνα με τον Οργανισμό του Ιδρύματος⁸.

5. Η σχολή δια βίου μάθησης αποτελεί τη βασική διοικητική μονάδα που εξασφαλίζει το συντονισμό και τη διεπιστημονική συνεργασία στην ανάπτυξη προγραμμάτων δια βίου μάθησης. Η σχολή αυτή ιδρύεται με τον Οργανισμό του ιδρύματος.

6. Με την επιφύλαξη των οριζομένων στις παραγράφους 3, 4 και 5, με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού μπορούν να συγχωνεύονται, κατατέμνονται, μετονομάζονται και καταργούνται Α.Ε.Ι. και να μεταβάλλεται η έδρα τους, καθώς επίσης και να ιδρύονται, συγχωνεύονται, κατατέμνονται, μετονομάζονται και καταργούνται Σχολές ή και Τμήματα και να μεταβάλλεται η έδρα τους, για τους ακόλουθους, κατά περίπτωση, λόγους:

α) Όταν είναι αναγκαίο για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων κοινωνικών αναγκών για την ανάπτυξη της ανώτατης εκπαίδευσης ή για την καλλιέργεια νέων επιστημονικών και τεχνικών πεδίων ή πεδίων διεπιστημονικού χαρακτήρα που κρίνονται απαραίτητα για την οικονομικοκοινωνική ανάπτυξη της χώρας και δεν καλύπτονται με επάρκεια από τα Α.Ε.Ι. ή τις Σχολές ή τα Τμήματα που λειτουργούν.

β) Όταν επιβάλλεται από το δυσανάλογα μεγάλο ή αντίστοιχα μικρό ετήσιο αριθμό φοιτητών ή αποφοίτων ανά καθηγητή σε ένα Α.Ε.Ι. ή μια Σχολή ή ένα Τμήμα.

προσαναζήμενη με το χρονικό διάστημα που τυχόν απαιτείται για τη λήξη του αντίστοιχου ακαδημαϊκού έτους της εκλογής τους. 4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή στα κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος λειτουργούντα μη αυτοδύναμα Α.Ε.Ι. Σχολές και Τμήματα, καταργουμένων των κατά περίπτωση ισχυουσών διατάξεων. 5. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια που ανακύπτει από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

⁶. Η παρ. 1 άρθρου 7 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 1 άρθρου 1 Ν. 4076/2012.

⁷. Η παρ. 2 άρθρου 7 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 2 άρθρου 1 Ν. 4076/2012. Στην με αρ. πρωτ. **Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012** εγκύκλιο εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012 διευκρινίζεται ότι οι υφιστάμενες διοικητικές δομές υποστήριξης των Τμημάτων (Γραμματείες) δεν θίγονται και ότι αυτές οργανώνονται και λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος σύμφωνα με τις κατά περίπτωση ισχύουσες διατάξεις για την οργάνωση των διοικητικών υπηρεσιών του δημόσιου τομέα, των ν.π.δ.δ. κτλ.

⁸. Η παρ. 4 άρθρου 7 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 3 άρθρου 1 Ν. 4076/2012.

γ) Όταν η λειτουργία μεμονωμένων Α.Ε.Ι. ή Σχολών ή Τμήματος δεν δικαιολογείται επιστημονικά και, αντιθέτως, δυσχεραίνει την έρευνα και τη διδασκαλία στα αντίστοιχα γνωστικά πεδία.

δ) Όταν είναι σύμφωνες με τις ανάγκες και τις δυνατότητες της εθνικής οικονομίας.

Ο Υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού πριν την υποβολή της ανωτέρω πρότασης υποβάλλει ερώτημα, συνοδευόμενο από ειδική τεκμηρίωση, για έκδοση γνώμης από την Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ), καθώς και από το Συμβούλιο των οικείων ιδρυμάτων, μετά από διατύπωση γνώμης της Συγκλήτου αυτών. Στα ιδρύματα που δεν έχει ακόμα συγκροτηθεί Συμβούλιο, η ανωτέρω αρμοδιότητα ασκείται από τη Σύγκλητο.

Οι ανωτέρω γνώμες θεωρείται ότι εδόθησαν μετά την άπρακτη παρέλευση **τριάντα (30) ημερών** από την περιέλευση του ερωτήματος από τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού σε αυτές. Για εξαιρετικούς λόγους, όπως ενδεικτικά είναι η υποβολή διευκρινιστικών ερωτημάτων από τα γνωμοδοτούντα όργανα, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται για επτά (7) ημέρες. Περαιτέρω παράταση της προθεσμίας αποκλείεται.^{9, 10}

7. Με τα προεδρικά διατάγματα, που προβλέπονται στην παράγραφο 6, ρυθμίζονται τα θέματα που προκύπτουν από τη συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, μεταβολή έδρας ή κατάργηση Α.Ε.Ι. ή Σχολής ή Τμήματος, όπως ιδίως η κατανομή και ένταξη φοιτητών και προσωπικού και ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας των νέων Ιδρυμάτων ή Σχολών ή Τμημάτων, τα θέματα ισοτιμίας των παλαιών και νέων πτυχίων, καθώς και τα θέματα που σχετίζονται με την υπεισέλευση σε ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα και υποχρεώσεις και η συνέχιση των εκκρεμών δικών¹¹.

8. Τα Α.Ε.Ι. που προκύπτουν από συγχώνευση σύμφωνα με το άρθρο αυτό υπεισέρχονται αυτοδικαίως από το χρόνο που ορίζεται στο οικείο προεδρικό διάταγμα και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων ιδρυμάτων. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από το νέο Α.Ε.Ι., χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές¹². **Στα Α.Ε.Ι. που προκύπτουν από συγχώνευση, σύμφωνα με το άρθρο αυτό, όταν δεν έχει εκλεγεί Συμβούλιο, αρμόδιο όργανο για την έγκριση του ετήσιου τακτικού οικονομικού προϋπολογισμού και των τροποποιήσεών του, του τελικού οικονομικού απολογισμού του ιδρύματος, καθώς και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων που αφορά στο ίδρυμα, είναι η Σύγκλητος¹³.**

9. Παραρτήματα των Α.Ε.Ι. μπορεί να ιδρύονται σε άλλες χώρες, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις κατά τους οποίους ιδρύεται μια Σχολή σε ίδρυμα της ημεδαπής και τη διαδικασία και τους όρους που ισχύουν για την ίδρυση αντίστοιχης ακαδημαϊκής δομής στην άλλη χώρα¹⁴.

⁹. Η παρ. 6 άρθρου 7 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 4 άρθρου 1 Ν. 4076/2012. Η σχετική προθεσμία, η οποία ήταν εξήντα (60) ημερών, τροποποιήθηκε ως άνω [και έγινε τριάντα (30) ημερών] με το άρθρο 6 παρ. 2 Ν. 4132/2013, η ισχύς του οποίου αρχίζει από τη δημοσίευσή του Ν. 4009/2011.

¹⁰. Η παρ. 7 άρθρου 7 Ν. 4009/2011 καταργήθηκε με την παρ. 5 άρθρου 1 Ν. 4076/2012· βλ. και άρθρο 13 παρ. 2 περίπτωση α' Ν. 4076/2012.

¹¹. Η παρ. 8 άρθρου 7 Ν. 4009/2011 αναριθμήθηκε σε παρ. 7 και τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 6 άρθρου 1 Ν. 4076/2012.

¹². Η παρ. 9 άρθρου 7 Ν. 4009/2011 αναριθμήθηκε σε παρ. 8 με την παρ. 7 άρθρου 1 Ν. 4076/2012.

¹³. Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 39 παρ. 22 Ν. 4186/2013.

¹⁴. Η παρ. 10 άρθρου 7 Ν. 4009/2011 αναριθμήθηκε σε παρ. 9 και τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 8 άρθρου 1 Ν. 4076/2012.

10. α. Για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που προκύπτουν από την ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, κατάργηση και τη μεταβολή της έδρας Α.Ε.Ι., Σχολών και Τμημάτων Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 4009/ 2011 (Α΄ 195), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με την αυτή διαδικασία της ως άνω παραγράφου μπορούν να ιδρύονται, συγχωνεύονται, κατατέμονται, μετονομάζονται και καταργούνται Εισαγωγικές Κατευθύνσεις, καθώς και Κατευθύνσεις Προχωρημένου Εξαμήνου σε Τμήματα Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.. Για τον ορισμό του αριθμού των εισακτέων και τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων για την εισαγωγή σε Εισαγωγικές Κατευθύνσεις των Τμημάτων Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι. εφαρμόζονται αντίστοιχα οι ισχύουσες διατάξεις για την εισαγωγή στα Τμήματα Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.. Στην περίπτωση των Εισαγωγικών Κατευθύνσεων, καθώς και των Κατευθύνσεων Προχωρημένου Εξαμήνου δηλωτικό στοιχείο του παρεχόμενου τίτλου σπουδών αποτελεί ο τίτλος της Κατεύθυνσης.

β. Οι ρυθμίσεις της περίπτωσης α΄ της παρούσας παραγράφου καταλαμβάνουν και τις προβλεπόμενες στην παρ. 22 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003 (Α΄141) Κατευθύνσεις ή Ειδικεύσεις.

γ. Ειδικά, για τους εισαχθέντες στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση έως και το ακαδημαϊκό έτος 2012–2013 ο παρεχόμενος τίτλος σπουδών φέρει τον υφιστάμενο κατά το χρόνο εισαγωγής τους τίτλο και τύπο, ακόμα και στην περίπτωση που το Α.Ε.Ι. ή η Σχολή ή το Τμήμα εισαγωγής τους συγχωνεύθηκε, κατατμήθηκε, μετονομάστηκε ή καταργήθηκε.¹⁵

11. Ιδρύονται τμήματα πρώτου κύκλου σπουδών στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα με πρόγραμμα σπουδών, όπου η διδασκαλία των μαθημάτων θα γίνεται εν όλω σε ξένη γλώσσα. Στα τμήματα αυτά θα εισάγονται αποκλειστικά αλλοδαποί φοιτητές, οι οποίοι δεν έχουν ιθαγένεια κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν είναι κάτοχοι απολυτηρίου ελληνικού λυκείου. Οι αλλοδαποί φοιτητές που θα επιλέγονται για φοίτηση θα συμμετέχουν οικονομικά στην κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των προγραμμάτων αυτών. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 6 του παρόντος ρυθμίζεται η ονομασία των τμημάτων αυτών και τα ειδικότερα θέματα που θα αφορούν τη λειτουργία των τμημάτων αυτών, τη στελέχωσή τους, τη διαδικασία εισαγωγής των αλλοδαπών φοιτητών, το ύψος της οικονομικής συμμετοχής αυτών, τον τρόπο καταβολής της οικονομικής αυτής συμμετοχής και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

12. Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ιδρύονται τμήματα πρώτου κύκλου τουριστικών σπουδών, στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου ιδρύεται τμήμα πρώτου κύκλου ναυτιλιακών σπουδών και στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης ιδρύεται τμήμα πρώτου κύκλου ελληνικών σπουδών σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 11. Το πρόγραμμα σπουδών των παραπάνω τμημάτων θα διδάσκεται εν όλω στην αγγλική γλώσσα. Στα τμήματα αυτά θα εισάγονται αποκλειστικά αλλοδαποί φοιτητές, οι οποίοι δεν έχουν ιθαγένεια κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν είναι κάτοχοι απολυτηρίου ελληνικού

¹⁵. Η ως άνω παράγραφος 10 προστέθηκε με το άρθρο 7 παρ. 4 Ν. 4142/2013. Ας σημειωθεί ότι, στο άρθρο 50 (Τίτλοι Σπουδών Ανώτατης Εκπαίδευση) Ν. 4264/2014, ορίζονται τα εξής: «1. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4142/2013 με τις οποίες συμπληρώθηκε το άρθρο 7 του ν. 4009/2011 στους εισαχθέντες έως και το ακαδημαϊκό έτος 2012–2013 στα τμήματα των καταργηθέντων Πανεπιστημίων Δυτικής και Στερεάς Ελλάδας απονέμεται ο τίτλος των πανεπιστημίων στα οποία, τα τμήματα των ιδρυμάτων αυτών έχουν ενταχθεί ή με τμήματα των οποίων έχουν συγχωνευθεί. Ο οικείος πρόεδρος των τελευταίων υπογράφει τους τίτλους σπουδών και διενεργεί την ορκωμοσία των αποφοίτων. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται αναλόγως και για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες των καταργηθέντων ιδρυμάτων. 2. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από την 5η Μαΐου 2014.»

λυκείου. Οι αλλοδαποί φοιτητές που θα επιλέγονται για φοίτηση θα συμμετέχουν οικονομικά στην κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των προγραμμάτων αυτών. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 6 του παρόντος ρυθμίζεται η ονομασία των τμημάτων αυτών και τα ειδικότερα θέματα που θα αφορούν τη λειτουργία των τμημάτων αυτών, τη στελέχωσή τους, τη διαδικασία εισαγωγής των αλλοδαπών φοιτητών, το ύψος της οικονομικής συμμετοχής αυτών, τον τρόπο καταβολής της οικονομικής αυτής συμμετοχής και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.¹⁶

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ Α.Ε.Ι. ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΥΣ

Άρθρο 8

Όργανα του Ιδρύματος

1. Τα όργανα του ιδρύματος είναι:

- α) το Συμβούλιο,
- β) ο Πρύτανης και
- γ) η Σύγκλητος.

2. α) Το Συμβούλιο αποτελείται από δεκαπέντε μέλη. Σε ιδρύματα στα οποία ο αριθμός των καθηγητών πρώτης βαθμίδας είναι μικρότερος των πενήντα, τα μέλη του Συμβουλίου είναι έντεκα. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου συνεχίζεται ως τη λήξη της, ανεξαρτήτως αν έχει μεταβληθεί ο αριθμός των καθηγητών πρώτης βαθμίδας του ιδρύματος.

β) Τα εννέα ή επτά μέλη του δεκαπενταμελούς ή του ενδεκαμελούς Συμβουλίου, αντίστοιχα, είναι εσωτερικά μέλη του ιδρύματος και, ειδικότερα, οκτώ ή έξι μέλη, αντίστοιχα, είναι καθηγητές πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτές καθηγητές και ένα μέλος είναι εκπρόσωπος των φοιτητών του ιδρύματος. Τα υπόλοιπα έξι ή τέσσερα μέλη, αντίστοιχα, είναι εξωτερικά. Σε περίπτωση άγονης εκλογικής διαδικασίας των εξωτερικών μελών ή του εκπροσώπου των φοιτητών του Συμβουλίου, η διαδικασία εκλογής αυτών επαναλαμβάνεται, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των τριών (3) ημερών από την κάθε φορά τελευταία άγωνα εκλογή και έως την εκλογή τους. Στην περίπτωση άγονης¹⁷ εκλογικής διαδικασίας των εξωτερικών μελών του ή του εκπροσώπου των φοιτητών, το Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα και χωρίς την εκλογή αυτών, έως την ανάδειξή τους^{18, 19}.

3. Την ευθύνη της οργάνωσης της διαδικασίας ανάδειξης των εσωτερικών και των εξωτερικών μελών του Συμβουλίου σε κάθε ίδρυμα έχει η Πρυτανεία του Πανεπιστημίου, η οποία αποτελείται από τον Πρύτανη και τους Αναπληρωτές Πρύτανη, ή η Προεδρία του Τ.Ε.Ι., η οποία αποτελείται από τον Πρόεδρο και τους Αναπληρωτές Προέδρου. Τρεις μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των αποχωρούντων μελών του Συμβουλίου, ο Πρύτανης ή ο Πρόεδρος είτε προκηρύσσει εκλογές, εφόσον πρόκειται για εσωτερικά μέλη, είτε δημοσιεύει ανοικτή πρόσκληση, εφόσον πρόκειται για τα εξωτερικά μέλη. Τα αποχωρούντα μέλη

¹⁶. Οι ως άνω παράγραφοι 11 και 12 προστέθηκαν με το άρθρο 73 παρ. 2 Ν. 4316/2014.

¹⁷. Στην με αρ. πρωτ. Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012 εγκύκλιο εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012 διευκρινίζεται ότι άγωνα είναι η εκλογική διαδικασία που δεν τελεσφορεί (δεν επιφέρει αποτέλεσμα) για οποιονδήποτε λόγο.

¹⁸. Τα ως άνω εδάφια προστέθηκαν με την παρ. 1 άρθρου 2 Ν. 4076/2012.

¹⁹. Χωρίς να απαιτείται η έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 14 του παρόντος άρθρου. Έτσι, με αρ. πρωτ. Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012 εγκύκλιος εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012.

συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά τη λήξη της θητείας τους, έως την αντικατάστασή τους.

Κατά την πρώτη εφαρμογή της διάταξης αυτής, η σχετική αρμοδιότητα ασκείται από το Πρυτανικό Συμβούλιο και η όλη διαδικασία συγκρότησης αυτού ολοκληρώνεται υποχρεωτικά έως και την 25η Οκτωβρίου 2012. Τα ήδη, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, αναδεδειγμένα Συμβούλια διατηρούνται έως τη λήξη της θητείας τους.²⁰

4. α) Υποψήφια εσωτερικά μέλη του Συμβουλίου μπορούν να είναι όλοι οι πλήρους απασχόλησης καθηγητές πρώτης βαθμίδας και αναπληρωτές καθηγητές του ιδρύματος. Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι καθηγητές οι οποίοι αποχωρούν από την υπηρεσία πριν από τη λήξη της τετραετούς θητείας.

β) Τα εσωτερικά μέλη εκλέγονται από το σύνολο των καθηγητών του οικείου ιδρύματος με ενιαίο ψηφοδέλτιο και με σημείωση της εκλογής²¹ δίπλα από το όνομα των υποψηφίων της σειράς προτίμησης με διαδοχικούς ακέραιους αριθμούς (σύστημα ταξινομικής ψήφου). Στην εκλογή συμμετέχουν και οι υπηρετούντες λέκτορες των Πανεπιστημίων/καθηγητές εφαρμογών των Τ.Ε.Ι., οι οποίοι υπηρετούν στο ίδρυμα, σύμφωνα με τα άρθρα 77 και 78. Τα εσωτερικά μέλη ανά Σχολή δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα δύο. Σε περίπτωση δύο (2) διαδοχικών άγονων εκλογικών διαδικασιών, των οποίων το μεταξύ τους διάστημα δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις τρεις (3) εργάσιμες ημέρες, το αρμόδιο για τη διενέργεια των εκλογών όργανο υποχρεούται στη διεξαγωγή της εκλογικής διαδικασίας μέσω επιστολικής ή ηλεκτρονικής ψήφου, το αργότερο εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των επτά (7) ημερών από την τελευταία άγωνα ψηφοφορία. Σε περίπτωση άγονης εκλογικής διαδικασίας μέσω επιστολικής ή ηλεκτρονικής ψήφου, τότε υποχρεωτικά, εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερών, ως εσωτερικά μέλη του Συμβουλίου διορίζονται οι αρχαιότεροι καθηγητές πρώτης βαθμίδας του ιδρύματος²², με τους περιορισμούς του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Η διαδικασία και ο τρόπος διενέργειας των ανωτέρω ψηφοφοριών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού.^{23, 24, 25, 26}

²⁰. Η παρ. 3 άρθρου 8 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 2 άρθρου 2 Ν. 4076/2012.

²¹. Διόρθωση στο ορθό «... από τους εκλογείς ...». Έτσι, άρθρο 8 παρ. 4β Ν. 4009/2011.

²². Δηλαδή οι έχοντες το αρχαιότερο ΦΕΚ διορισμού στη βαθμίδα του καθηγητή πρώτης βαθμίδας στο συγκεκριμένο ΑΕΙ. Έτσι, με αρ. πρωτ. **Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012** εγκύκλιος εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012.

²³. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 4 άρθρου 8 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκαν ως άνω με την παρ. 3 άρθρου 2 Ν. 4076/2012.

²⁴. Το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 4 άρθρου 8 Ν. 4009/2011 είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 47 περίπτωση α' Ν. 4025/2011, το οποίο δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των, κατά το άρθρο 13 Ν. 4076/2011, τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων. Στη σχετική διάταξη ορίζονται τα εξής: «Αν ο αριθμός των υποψηφίων είναι μικρότερος από τον αριθμό των εκλογίμων θέσεων, οι εκλογές ματαιώνονται και επαναπροκηρύσσονται από την επιτροπή που προβλέπεται στην παράγραφο 3 μέσα σε επτά ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή υποψηφιοτήτων. Τα εσωτερικά μέλη ανά σχολή δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα δύο, εκτός αν το πηλίκο του αριθμού των εσωτερικών μελών του Συμβουλίου, πλην του φοιτητή, διά του αριθμού των σχολών του ιδρύματος είναι μεγαλύτερο του δύο. Ο περιορισμός του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται αν, παρά το γεγονός ότι ο αριθμός των υποψηφίων υπερβαίνει τον αριθμό των εκλογίμων θέσεων, η κάλυψη του συνόλου των θέσεων αυτών καθίσταται αδύνατη λόγω του περιορισμού.».

²⁵. Στο τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 άρθρου 8 Ν. 4009/2011 ορίζονται τα εξής: «Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται άπαξ σε προθεσμία ενός μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα θέματα που αφορούν την εφαρμογή του συστήματος της ταξινομικής ψήφου.» Η σχετική ρύθμιση, που δεν φαίνεται να έχει καταργηθεί, στερείται αντικειμένου, καθώς έχει ήδη εκδοθεί η **ΥΑ με αρ. Φ.1221/309/125673/Β2/2.11.2011**

5. α) Προσόντα για την εκλογή εξωτερικού μέλους είναι η ευρεία αναγνώριση του υποψηφίου στην επιστήμη, στα γράμματα ή στις τέχνες. Ο υποψήφιος θα πρέπει να διαθέτει αυξημένα τυπικά προσόντα και τουλάχιστον πτυχίο ημεδαπού ή αναγνωρισμένου αλλοδαπού Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος. Κωλύονται να εκλεγούν ως εξωτερικά μέλη πρόσωπα τα οποία είχαν οποιαδήποτε οικονομική συναλλαγή με σκοπό το κέρδος με το ίδρυμα την τελευταία πενταετία, καθώς και οι εν ενεργεία καθηγητές Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή οι συνταξιούχοι καθηγητές του ίδιου Α.Ε.Ι.. Η παράγραφος 2 του άρθρου 17 του παρόντος νόμου εφαρμόζεται αναλογικά και στην παρούσα περίπτωση²⁷.

β) Ο πρόεδρος και τα λοιπά εξωτερικά μέλη του Συμβουλίου εκλέγονται χωριστά το καθένα από τα εσωτερικά μέλη, με φανερή ψηφοφορία και πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων του συνόλου των εσωτερικών μελών. Τα εσωτερικά μέλη συγκαλούνται προς τούτο, εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερών από την ανάδειξή τους, από το εσωτερικό μέλος που έλαβε τις περισσότερες ψήφους κατά την εκλογή του, το οποίο και προεδρεύει της διαδικασίας. Αν δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία, η εκλογή επαναλαμβάνεται μέσα σε επτά (7) ημέρες, οπότε και απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων εσωτερικών μελών. Με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων του συνόλου των μελών μπορεί να παυθεί εξωτερικό μέλος για λόγους πλημμελούς άσκησης των υποχρεώσεων και καθηκόντων του. Αν δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη ανωτέρω πλειοψηφία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται μέσα σε επτά (7) ημέρες, οπότε και απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών²⁸.

6. Ο εκπρόσωπος των φοιτητών του ιδρύματος εκλέγεται από τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 49²⁹. Υποψήφιοι μπορούν να είναι οι προπτυχιακοί φοιτητές που έχουν διανύσει το πρώτο έτος σπουδών και βρίσκονται εντός του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές κατά το πρώτο έτος φοίτησής τους και οι υποψήφιοι διδάκτορες που διανύουν τα τρία πρώτα έτη από την εγγραφή τους ως υποψήφιοι διδάκτορες.

7. Τα μέλη του Συμβουλίου εκλέγουν, με πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των μελών του, τον αναπληρωτή πρόεδρο του Συμβουλίου μεταξύ των καθηγητών του ιδρύματος που έχουν εκλεγεί στο Συμβούλιο. Αν δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη ανωτέρω πλειοψηφία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται μέσα σε επτά (7) ημέρες, οπότε και απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών³⁰.

«Εφαρμογή του συστήματος ταξινόμησης ψήφου, κατά τη διαδικασία εκλογής των καθηγητών– εσωτερικών μελών του Συμβουλίου κάθε Α.Ε.Ι.».

²⁶. Ήδη έχει εκδοθεί η ΥΑ με αρ. Φ.1221/764/112039/Β2/21.9.2012 «Εκλογική διαδικασία με ηλεκτρονική και επιστολική ψήφο για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι.» Εξάλλου, σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 14 της προηγούμενης ΥΑ, για τη διενέργεια των εκλογών ανάδειξης των εσωτερικών μελών του Συμβουλίου και του Πρύτανη του ΑΕΙ, με κάλλη, εφαρμόζεται αναλογικά η ΥΑ Φ.1221/311/125673α/Β2/4.11.2011 «Εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη των εσωτερικών μελών του Συμβουλίου κάθε Α.Ε.Ι.», αναγκαστικά προσαρμοσμένη στην κείμενη νομοθεσία (Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012), στην έκταση που δεν είναι αντίθετη προς αυτή.

²⁷. Η περίπτωση α' της παρ. 5 άρθρου 8 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 4 άρθρου 2 Ν. 4076/2012.

²⁸. Η περίπτωση β' της παρ. 5 άρθρου 8 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 5 άρθρου 2 Ν. 4076/2012.

²⁹. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου, η εκλογή του εκπροσώπου των φοιτητών γίνεται από το σύνολο των φοιτητών της περ. β' της παρ. 2 άρθρου 49 Ν. 4009/2011 οι οποίοι ήταν ενεργοί κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 4076/2012 (10.8.2012). Έτσι, με αρ. πρωτ. Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012 εγκύκλιος εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012.

³⁰. Η παρ. 7 άρθρου 8 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 6 άρθρου 2 Ν. 4076/2012.

8. α) Με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης, η θητεία των μελών του Συμβουλίου είναι τετραετής. Δεν επιτρέπεται η εκλογή τους για τρίτη συνεχόμενη θητεία στο Συμβούλιο του ίδιου ιδρύματος.

β) Η θητεία του εκπροσώπου των φοιτητών είναι ετήσια, χωρίς δυνατότητα επανεκλογής.

9. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου του ιδρύματος μετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ένας εκπρόσωπος κάθε κατηγορίας προσωπικού που προβλέπεται στα άρθρα 28 και 29, όταν συζητούνται θέματα που αφορούν την οικεία κατηγορία προσωπικού. Οι εκπρόσωποι αυτοί αναδεικνύονται από ενιαίο ψηφοδέλτιο για κάθε κατηγορία προσωπικού κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Οργανισμό του ιδρύματος.

10. Το Συμβούλιο του ιδρύματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού:

α) τη χάραξη στρατηγικής για την ανάπτυξη του ιδρύματος σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και τη διαμόρφωση της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του στο πλαίσιο της αποστολής και της πορείας του **μετά από εισήγηση της Συγκλήτου,**

β) τη γενική εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας του ιδρύματος σύμφωνα με τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό,

γ) την έγκριση της πρότασης για την έκδοση και αναθεώρηση του Οργανισμού σύμφωνα με το άρθρο 5,

δ) την έγκριση και αναθεώρηση του Εσωτερικού Κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 6,

ε) **την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη σύνδεση του ιδρύματος με την κοινωνία και την οικονομία, καθώς και τη συμβολή του στην ανάπτυξη της χώρας,**

στ) τον καθορισμό των κατευθύνσεων για την ανάπτυξη του ιδρύματος, επί τη βάση των οποίων ο πρύτανης καταρτίζει το σχέδιο συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού, την έγκριση των σχεδίων αυτών και την παρακολούθηση και τον έλεγχο της υλοποίησης των συμφωνιών σε ετήσια βάση,

ζ) την έγκριση του ετήσιου τακτικού οικονομικού προϋπολογισμού και των τροποποιήσεών του, του τελικού οικονομικού απολογισμού του ιδρύματος, καθώς και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων που αφορά το ίδρυμα,

η) την έγκριση του ετήσιου προγραμματισμού και απολογισμού για την αξιοποίηση της περιουσίας του ιδρύματος,

θ) την έγκριση του ετήσιου απολογισμού των δραστηριοτήτων και της εν γένει λειτουργίας του ιδρύματος,

ι) **την παύση κοσμητόρων από τα καθήκοντά τους,**

ια) την εποπτεία του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που προβλέπεται στο άρθρο 58, την επιλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου και του διευθύνοντος συμβούλου του και την παύση τους από τα καθήκοντά τους,

ιβ) τη συγκρότηση επιτροπών για τη μελέτη ή διεκπεραίωση θεμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του και

ιγ) τον ορισμό ή μη διδάκτρων και του ύψους τους για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του ιδρύματος, **ύστερα από γνώμη της κοσμητείας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών³¹, ύστερα από γνώμη του Κοσμήτορα της αντίστοιχης σχολής³².**

³¹. Παρατήρηση: Η φράση «*ύστερα από γνώμη της κοσμητείας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών*» θα πρέπει να αφαιρεθεί. Βλ. και παραπ. σημ. 1.

³². Οι περιπτώσεις α, ε', ι' και ιγ' της παρ. 10 άρθρου 8 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκαν ως άνω με την παρ. 7 άρθρου 2 Ν. 4076/2012.

11. Το Συμβούλιο συντάσσει κάθε δύο έτη έκθεση για τα πεπραγμένα του, την οποία δημοσιοποιεί με κάθε πρόσφορο μέσο.

12. Τα μέλη του Συμβουλίου και ο πρόεδρος λαμβάνουν κατ' αποκοπή αποζημίωση, για τη συμμετοχή τους σε αυτό, η οποία καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

13. Ο πρόεδρος συγκαλεί το Συμβούλιο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη στην οποία περιλαμβάνονται υποχρεωτικά και θέματα που τίθενται από δύο τουλάχιστον μέλη του Συμβουλίου, προεδρεύει των εργασιών του, μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών του και εκδίδει διεθνή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εκλογή του πρύτανη. Ο αναπληρωτής πρόεδρος αναπληρώνει τον πρόεδρο όταν ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου παρέχεται από μονάδα των διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Οργανισμό του.

13Α.³³ α. Το Συμβούλιο λειτουργεί νομίμως αν κάποια από τα μέλη του εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή απολέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας εξελέγησαν ή ορίστηκαν, εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις του, τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία. β. Αν τα λοιπά μέλη δεν επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία, με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού τα ελλείποντα μέλη αντικαθίστανται από επόμενα στη σειρά εκλογικής κατάταξης πρόσωπα. γ. Αν η αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών δεν είναι δυνατή κατά τα αμέσως ανωτέρω, με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού αυτά αντικαθίστανται με κλήρωση μεταξύ των καθηγητών Α΄ βαθμίδας του Ιδρύματος. δ. Αν η αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών δεν είναι δυνατή κατά τα αμέσως ανωτέρω, το αρμόδιο για τη διενέργεια των εκλογών όργανο προβαίνει αμελλητί στη διενέργεια εκλογών για την ανάδειξη νέου Συμβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

13Β.³⁴ Σε περίπτωση κατά την οποία το Συμβούλιο αδυνατεί να λάβει απόφαση ή να ασκήσει το σύνολο ή μέρος των ως άνω αρμοδιοτήτων του ή να ενεργήσει σύμφωνα με τις προβλεπόμενες αρμοδιότητές του, υποκαθίσταται από τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. Σε περίπτωση έκφρασης γνώμης ή έκδοσης εγκριτικής απόφασης η γνώμη ή η έγκριση θεωρείται ότι δόθηκαν μετά την άπρακτη παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση του ερωτήματος ή της σχετικής απόφασης σε αυτό.

Οι αποφάσεις που έχουν ληφθεί από τις Συγκλήτους των Ιδρυμάτων μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος σε εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου λόγω αδυναμίας λειτουργίας των Συμβουλίων είναι νόμιμες.

14. Ο Υπουργός Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων εκδίδει διαπιστωτική πράξη για το διορισμό του προέδρου, του αναπληρωτή προέδρου και των μελών του Συμβουλίου.

15. Ως πρύτανης εκλέγεται καθηγητής πρώτης βαθμίδας του οικείου Ιδρύματος³⁵ για τετραετή θητεία³⁶.

16.³⁷ α) Ο Πρύτανης εκλέγεται από τους καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες του Ιδρύματος με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία και διορίζεται με απόφαση του

³³. Η παρούσα παράγραφος προστέθηκε με την παρ. 14 άρθρου 34 Ν. 4115/2013.

³⁴. Η παρούσα παράγραφος προστέθηκε με την παρ. 4 άρθρου 26 Ν. 4386/2016.

³⁵. Η παρούσα παράγραφος τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 1 άρθρου 6 της από 7.10.2015 ΠΝΠ.

³⁶. Προστέθηκε με το άρθρο 26 παρ. 1 Ν. 4386/2016.

Συμβουλίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων εκδίδει διαπιστωτική πράξη για το διορισμό του Πρύτανη. Ο Πρύτανης δεν μπορεί να εκλεγεί για δεύτερη συνεχή θητεία στο ίδιο ίδρυμα.

β) Η προκήρυξη των εκλογών γίνεται από το Συμβούλιο του Ιδρύματος, τρεις μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του υπηρετούντος Πρύτανη. Στα Α.Ε.Ι. των οποίων η θητεία του Πρύτανη ολοκληρώνεται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 35 του Ν. 4327/2015 (Α΄ 50), στις 31-10-2015, η προκήρυξη των εκλογών γίνεται εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση της παρούσας. Στα ίδια Α.Ε.Ι. παρατείνεται η θητεία των υπηρετούντων σήμερα Πρυτάνεων μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης από την περίπτ. α΄ διαπιστωτικής πράξης του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για το διορισμό του Πρύτανη. Σε περίπτωση μη τήρησης των ως άνω κατά περίπτωση προθεσμιών η αρμοδιότητα της προκήρυξης περιέρχεται στη Σύγκλητο.³⁸

γ) Το Συμβούλιο ή η Σύγκλητος κατά περίπτωση, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιοποίηση της προκήρυξης.

δ) Υποψηφιότητες για το αξίωμα του Πρύτανη υποβάλλονται, με αίτηση των ενδιαφερομένων, ενώπιον του Συμβουλίου ή της Συγκλήτου σε περίπτωση κατά την οποία, σύμφωνα με την περ. β΄, έχει περιέλθει σε αυτήν η αρμοδιότητα της προκήρυξης των εκλογών.³⁹

ε) Την ευθύνη διεξαγωγής της ψηφοφορίας έχει τριμελής Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Συμβουλίου τουλάχιστον δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας και αποτελείται από καθηγητές πρώτης βαθμίδας του Ιδρύματος. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, η Επιτροπή συγκροτείται, εντός δέκα (10) ημερών, με απόφαση της Συγκλήτου. Η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή ανακηρύσσει του υποψήφιους πρυτάνεις⁴⁰ μέσα σε δύο μέρες από την συγκρότησή της.

στ) Αν κανείς από τους υποψηφίους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων, η εκλογή επαναλαμβάνεται την επόμενη ημέρα μεταξύ των δύο πλειοψηφούντων υποψηφίων. Σε περίπτωση δύο (2) διαδοχικών άγονων εκλογικών διαδικασιών, η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή υποχρεούται στη διεξαγωγή της εκλογικής διαδικασίας μέσω επιστολικής ή ηλεκτρονικής ψήφου, το αργότερο εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερών από την τελευταία άγονη ψηφοφορία. Σε περίπτωση άγονης εκλογικής διαδικασίας μέσω επιστολικής ή ηλεκτρονικής ψήφου, επαναλαμβάνεται η όλη εκλογική διαδικασία, μεταξύ των δύο πλειοψηφούντων υποψηφίων.

17. Ο πρύτανης ορίζει, για την υποβοήθηση του έργου του, καθηγητές πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτές καθηγητές του ιδρύματος ως αναπληρωτές πρύτανη, στους οποίους μεταβιβάζει συγκεκριμένες αρμοδιότητές του, με απόφασή του που εγκρίνεται από το Συμβούλιο. **Με την**

³⁷. Με την παρ. 2 άρθρου 6 της από 7.10.2015 ΠΝΠ, οι περιπτώσεις α΄, β΄, γ΄, δ΄ και ε΄ της παρ. 16 του άρθρου 8 Ν. 4009/2011, όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ. 8 του άρθρου 2 Ν. 4076/2012, αντικαθίστανται και προστίθεται περίπτωση στ΄. Καθώς εξακολουθεί να υπάρχει το ενδεχόμενο εκλογικής διαδικασίας με ηλεκτρονική ή επιστολική ψήφο, βλ. και **ΥΑ με αρ. Φ.1221/764/112039/Β2/21.9.2012** «Εκλογική διαδικασία με ηλεκτρονική και επιστολική ψήφο για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι.», καθώς και **ΥΑ με αρ. Φ.122.1/184/16376/Β2/19.2.2013** «Διαδικασία ανάδειξης των μονομελών οργάνων των ΑΕΙ μέσω εκλογικής διαδικασίας με ηλεκτρονική ψήφο».

³⁸. Το τελευταίο εδάφιο («Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για την εκλογή των Κοσμητόρων») καταργήθηκε με το άρθρο 26 παρ. 2 Ν. 4386/2016.

³⁹. Το τελευταίο εδάφιο («Το ίδιο ισχύει και για την εκλογή των Κοσμητόρων») καταργήθηκε με το άρθρο 26 παρ. 2 Ν. 4386/2016.

⁴⁰. Διαγράφονται οι λέξεις «και κοσμητόρες» με το άρθρο 26 παρ. 3 Ν. 4386/2016.

απόφαση ορισμού των αναπληρωτών πρυτάνεων καθορίζεται η σειρά με την οποία αυτοί αναπληρώνουν τον πρύτανη αν αυτός απουσιάζει, κωλύεται, έχει ακυρωθεί η εκλογή του ή ελλείπει για οποιονδήποτε άλλο λόγο και ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι την εκλογή νέου πρύτανη⁴¹. Ο αριθμός των αναπληρωτών πρύτανη καθορίζεται στον Οργανισμό του ιδρύματος⁴².

18. Ο πρύτανης έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού:

α) Προΐσταται του ιδρύματος και το διευθύνει, έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του, επιβλέπει την τήρηση των νόμων, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού και μεριμνά για τη συνεργασία των οργάνων του ιδρύματος, των διδασκόντων και των φοιτητών.

β) Εκπροσωπεί το ίδρυμα δικαστικώς και εξωδίκως.

γ) Συγκαλεί τη Σύγκλητο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος της Συγκλήτου, προεδρεύει των εργασιών της και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει ορίσει ως εισηγητή άλλο μέλος της Συγκλήτου. Μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της.

δ) Μετέχει χωρίς ψήφο στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου του ιδρύματος. Μπορεί, επίσης, να μετέχει χωρίς ψήφο στις συνεδριάσεις όλων των λοιπών συλλογικών οργάνων του ιδρύματος.

ε) Καταρτίζει σχέδιο Οργανισμού και Εσωτερικού Κανονισμού, τους οποίους εισηγείται προς έγκριση στο Συμβούλιο του ιδρύματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο.

στ) Καταρτίζει και αναμορφώνει τον ετήσιο τακτικό οικονομικό προϋπολογισμό και τελικό οικονομικό απολογισμό του ιδρύματος, καθώς και τους αντίστοιχους του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, τους οποίους υποβάλλει προς έγκριση στο Συμβούλιο.

ζ) Καταρτίζει και αναμορφώνει τον ετήσιο απολογισμό των δραστηριοτήτων και της εν γένει λειτουργίας του ιδρύματος, τον οποίο υποβάλλει προς έγκριση στο Συμβούλιο.

η) Προκηρύσσει τις θέσεις καθηγητών.

θ) Εκδίδει τις πράξεις διορισμού του προσωπικού του ιδρύματος και χορηγεί τις άδειες απουσίας του προσωπικού.

ι) Μπορεί να μεταβιβάζει το δικαίωμα υπογραφής εγγράφων στους προϊσταμένους των υπηρεσιών του ιδρύματος.

ια) Μπορεί να ζητά από οποιοδήποτε όργανο, πλην του Συμβουλίου του ιδρύματος, στοιχεία και έγγραφα για κάθε υπόθεση του ιδρύματος.

ιβ) Συγκαλεί οποιοδήποτε συλλογικό όργανο, πλην του Συμβουλίου του ιδρύματος, όταν αυτό παραλείπει παρανόμως να λάβει αποφάσεις, και προεδρεύει των εργασιών του χωρίς δικαίωμα ψήφου.

ιγ) Λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων, όταν τα αρμόδια όργανα διοίκησης του ιδρύματος, πλην του Συμβουλίου, αδυνατούν να λειτουργήσουν και να λάβουν αποφάσεις.

ιδ) Είναι υπεύθυνος για τη λήψη μέτρων για την προστασία και ασφάλεια του προσωπικού και της περιουσίας του ιδρύματος.

ιε) Τοποθετεί τους γενικούς διευθυντές του ιδρύματος.

⁴¹. Το παρόν εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 73 παρ. 6 Ν. 4316/2014.

⁴². Στο άρθρο 26 παρ. 8 Ν. 4386/2016 ορίζονται τα εξής: **«8. Τα Πρυτανικά Συμβούλια τα οποία λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και έχουν συσταθεί με αποφάσεις των Συγκλήτων των οικείων Α.Ε.Ι. μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4009/2011 ή θα συσταθούν μετά τη δημοσίευση του παρόντος, θεωρείται ότι έχουν συσταθεί και λειτουργούν νόμιμα από τη σύστασή τους.»**

ιστ) Κατανέμει τις πιστώσεις στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του ιδρύματος στο πλαίσιο της αντίστοιχης συμφωνίας προγραμματικού σχεδιασμού.

ιζ) Οργανώνει και καταργεί τα προγράμματα σπουδών με απόφασή του, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Συγκλήτου και εγκρίνεται από το Συμβούλιο.⁴³

19. Η Σύγκλητος αποτελείται από⁴⁴:

α) τον πρύτανη,

β) τους κοσμήτορες,

γ) τους Προέδρους των Τμημάτων και μέχρι δύο ανά Σχολή, με διετή θητεία μη ανανεώσιμη⁴⁵, με εναλλαγή των σχολών και μέχρις ότου εξαντληθεί το σύνολο των Τμημάτων της κάθε Σχολής. Ο τρόπος καθορισμού της εκπροσώπησης των Προέδρων ορίζεται με απόφαση του Πρύτανη, η οποία εκδίδεται άπαξ⁴⁶.

δ) έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών, έναν των μεταπτυχιακών φοιτητών και έναν εκπρόσωπο των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν, οι οποίοι εκλέγονται για ετήσια θητεία χωρίς δυνατότητα επανεκλογής,

ε) έναν εκπρόσωπο κάθε κατηγορίας προσωπικού που προβλέπεται στα άρθρα 28 και 29, με διετή θητεία, χωρίς δυνατότητα επανεκλογής, που εκλέγεται από ενιαίο ψηφοδέλτιο με καθολική ψηφοφορία των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού και συμμετέχει, με δικαίωμα ψήφου, όταν συζητούνται θέματα που αφορούν ζητήματα της αντίστοιχης κατηγορίας προσωπικού.

Η ακριβής σύνθεση και ο αριθμός των μελών της Συγκλήτου με δικαίωμα ψήφου, καθώς και οι προϋποθέσεις και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των ανωτέρω, προβλέπονται στον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος, αντίστοιχα.

Στις συνεδριάσεις της Συγκλήτου παρίστανται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, οι αναπληρωτές του πρύτανη και ο γραμματέας του ιδρύματος.

20. Στη Σύγκλητο ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες, καθώς και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού:

α) Η χάραξη της εκπαιδευτικής και ερευνητικής πολιτικής του ιδρύματος.

β) Η χάραξη πολιτικής για τη διασφάλιση της ποιότητας στην εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία.

γ) Η έγκριση για την εκτέλεση των χρηματοδοτούμενων ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων, αν η διαχείριση των σχετικών κονδυλίων έχει ανατεθεί στο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που προβλέπεται στο άρθρο 58. Κατά την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής, στις συνεδριάσεις της Συγκλήτου δε μετέχουν οι εκπρόσωποι των προπτυχιακών φοιτητών.

δ) Η έγκριση για την εκτέλεση έργων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης.

⁴³. Η αρμοδιότητα της περίπτωσης ιη' της παρ. 18 άρθρου 8 Ν. 4009/2011 περιήλθε στη Σύγκλητο με την παρ. 9 άρθρου 2 Ν. 4076/2012. Βλ. παρακ. παρ. 20 ίδιου άρθρου υπό ιη', καθώς και σημ. 48.

⁴⁴. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 19 άρθρου 8 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 10 άρθρου 2 Ν. 4076/2012.

⁴⁵. Η αναφορά σε μη ανανεώσιμη θητεία αφορά στα Τμήματα και όχι στα πρόσωπα. Έτσι, με αρ. πρωτ. **Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012** εγκύκλιος εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012.

⁴⁶. Η περίπτωση γ' της παρ. 19 άρθρου 8 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 10 άρθρου 2 Ν. 4076/2012. Είναι προφανές ότι δεν προβλέπεται νέα απόφαση λόγω ανάληψης καθηκόντων νέου Πρύτανη. Έτσι, με αρ. πρωτ. **Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012** εγκύκλιος εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012.

ε) Η έγκριση των ειδικών μητρώων εσωτερικών και εξωτερικών μελών των επιτροπών επιλογής ή εξέλιξης καθηγητών, που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 19.

στ) Η έγκριση των κανονισμών σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου.

ζ) Η έγκριση των κανονισμών σπουδών προγραμμάτων σύντομου κύκλου και δια βίου μάθησης.

η) Η έγκριση του περιεχομένου όλων των προγραμμάτων σπουδών του ιδρύματος.

θ) Η λήψη απόφασης για την οργάνωση προγραμμάτων σπουδών σε συνεργασία με άλλα Α.Ε.Ι. και ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

ι) Η λήψη απόφασης για την έναρξη και τη λήξη των εκπαιδευτικών εξαμήνων.

ια) Η διατύπωση γνώμης προς τον πρύτανη του ιδρύματος για τον Οργανισμό, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 5.

ιβ) Η διατύπωση σύμφωνης γνώμης προς το Συμβούλιο του ιδρύματος για τον Εσωτερικό Κανονισμό, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 6.

ιγ) Η διατύπωση γνώμης προς το Συμβούλιο του ιδρύματος για ίδρυση ή κατάργηση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία ή αλλαγή έδρας σχολών.

ιδ) Η διατύπωση γνώμης προς τον πρύτανη για την οργάνωση ή την κατάργηση προγραμμάτων σπουδών.

ιε) Η διατύπωση γνώμης προς τον πρύτανη για τον προγραμματικό σχεδιασμό.

ιστ) Η διατύπωση γνώμης προς τον πρύτανη για την κατανομή του συνόλου των πιστώσεων στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του ιδρύματος κατά την αντίστοιχη συμφωνία προγραμματικού σχεδιασμού.

ιζ) Η ανάληψη πρωτοβουλιών για τη συνεργασία του ιδρύματος με εκπαιδευτικά ή μορφωτικά ιδρύματα και επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής⁴⁷.

ιη) Η άσκηση όσων αρμοδιοτήτων δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα του ιδρύματος⁴⁸.

21.⁴⁹ Με απόφαση της Σύγκλητου είναι δυνατή η μεταφορά πόρων από τον τακτικό προϋπολογισμό, οι οποίοι αφορούν υπηρεσίες καθαριότητας, φύλαξης, συντήρησης, καθώς και παροχή υπηρεσιών στις Εταιρείες Διαχείρισης και Αξιοποίησης Περιουσίας του οικείου Ιδρύματος, με σκοπό την αποτελεσματικότερη αξιοποίησή τους. Για τη μεταφορά των ανωτέρω πόρων ο Πρύτανης καταθέτει αιτιολογημένη και κοστολογημένη έκθεση στη Σύγκλητο. Η έκθεση αιτιολογεί την εξοικονόμηση πόρων, την επιτάχυνση των διαδικασιών και τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που προκύπτουν από αυτή την ενέργεια. Η Εταιρεία Διαχείρισης και Αξιοποίησης Περιουσίας του οικείου Ιδρύματος, αναλαμβάνει την υποχρέωση να διαθέσει τους ανωτέρω πόρους αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση των σκοπών για τους οποίους μεταφέρονται και προς όφελος του Ιδρύματος και να συνάπτει συμβάσεις με νομικά ή φυσικά πρόσωπα.

⁴⁷. Η σχετική αρμοδιότητα προστέθηκε με την παρ. 11 άρθρου 2 Ν. 4076/2012.

⁴⁸. Η σχετική αρμοδιότητα, η οποία ανήκε στον Πρύτανη (καταργηθείσα περίπτωση ιη' παρ. 18 άρθρου 8 Ν. 4009/2011), περιήλθε στη Σύγκλητο (ως περίπτωση ιζ', προφανώς από παραδρομή, του παρόντος άρθρου) με την παρ. 9 άρθρου 2 Ν. 4076/2012. Στην με αρ. πρωτ. **Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012** εγκύκλιο εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012 διευκρινίζεται ότι ως όργανα του Ιδρύματος νοούνται και εκείνα του Τμήματος.

⁴⁹. Η ως άνω παρ. 21 προστέθηκε με το άρθρο 30 Ν. 4368/2016.

Εντός του πρώτου τριμήνου κάθε οικονομικού έτους, η Εταιρεία Διαχείρισης και Αξιοποίησης Περιουσίας υποβάλλει στη Σύγκλητο λεπτομερή έκθεση πεπραγμένων για την αξιοποίηση των πόρων που της διατέθηκαν, κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Άρθρο 9

Όργανα της Σχολής

1. Όργανα της σχολής είναι:

- α) ο κοσμήτορας,
- β) η κοσμητεία και
- γ) η γενική συνέλευση.

2. α) Υποψήφιοι για τη θέση του κοσμήτορα μπορούν να είναι αναγνωρισμένου κύρους καθηγητές πρώτης βαθμίδας της Σχολής με διοικητική εμπειρία, οι οποίοι υποβάλλουν υποψηφιότητα ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, που εκδίδεται από τον Πρύτανη δύο (2) μήνες πριν τη λήξη της θητείας του απερχόμενου κοσμήτορα. Ο κοσμήτορας εκλέγεται από τους Καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες της Σχολής με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία και διορίζεται από τον Πρύτανη **για τετραετή θητεία**⁵⁰.

β)⁵¹ Η διαδικασία εκλογής του κοσμήτορα διενεργείται από τριμελή επιτροπή Καθηγητών Πρώτης Βαθμίδας του ιδρύματος, από τους οποίους δύο ανήκουν στην οικεία σχολή ενώ ένας προέρχεται από άλλη. Η τριμελής επιτροπή ορίζεται από τον Πρύτανη. Η επιτροπή συγκεντρώνει τις υποψηφιότητες, εξετάζει την εκλογιμότητα, οργανώνει και επιβλέπει το σύνολο της εκλογικής διαδικασίας και εντέλει εκδίδει το αποτέλεσμα που υποβάλλει στον Πρύτανη, ο οποίος και εκδίδει τη σχετική απόφαση διορισμού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

γ) Κοσμήτορας εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων⁵². Εάν κανείς υποψήφιος δεν συγκέντρωσε την προηγούμενη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται εντός τριών (3) ημερών μεταξύ των δύο πλειοψηφισάντων.

Σε περίπτωση δύο (2) διαδοχικών άγονων εκλογικών διαδικασιών, το αρμόδιο για τη διενέργεια των εκλογών όργανο υποχρεούται στη διεξαγωγή της εκλογικής διαδικασίας μέσω επιστολικής ή ηλεκτρονικής ψήφου, το αργότερο εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των επτά (7) ημερών από την τελευταία άγωνα ψηφοφορία. Σε περίπτωση άγονης εκλογικής διαδικασίας μέσω επιστολικής ή ηλεκτρονικής ψήφου, εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερών, το αρμόδιο για τη διενέργεια των εκλογών όργανο υποχρεούται στη διεξαγωγή κλήρωσης, μεταξύ των δύο ή τριών, κατά περίπτωση, επιλεγέντων, από το Συμβούλιο, υποψηφίων, για την ανάδειξη του Κοσμήτορα, με τους περιορισμούς της περίπτωσης δ' της παρούσας παραγράφου.

Η διαδικασία και ο τρόπος διενέργειας των ανωτέρω ψηφοφοριών και της κλήρωσης, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου

⁵⁰. Προστέθηκε με την παρ. 10 άρθρου 44Α Ν. 4115/2013.

⁵¹. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 9 Ν. 4009/2011, όπως ίσχυε, καταργήθηκε με την παρ. 5 άρθρου 6 της από 7.10.2015 ΠΝΠ.

⁵². Το εδ. α' της περίπτωσης γ' της παρ. 2 άρθρου 9 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 6 άρθρου 6 της από 7.10.2015 ΠΝΠ.

καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού^{53, 54}.

δ) Ο κοσμήτορας δεν μπορεί να εκλεγεί για δεύτερη συνεχή θητεία.^{55, 56}

3. Ο κοσμήτορας μπορεί να παυθεί με αιτιολογημένη απόφαση του Συμβουλίου του ιδρύματος, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των τριών τετάρτων του συνόλου των μελών του, για ανεπάρκεια στην εκτέλεση των καθηκόντων του.⁵⁷

4. Ο κοσμήτορας της σχολής έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού:

α) συγκαλεί την κοσμητεία, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος της κοσμητείας, προεδρεύει των εργασιών της και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει οριστεί ως εισηγητής άλλο μέλος της κοσμητείας,

β) επιβλέπει την εφαρμογή των Κανονισμών Σπουδών των Τμημάτων και την τήρηση των ισχυουσών διατάξεων του νόμου, του Οργανισμού και του Κανονισμού,

γ) μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της κοσμητείας,

δ) προϊσταται των υπηρεσιών της κοσμητείας,

ε) συγκροτεί, μετά από γνώμη της Κοσμητείας, τις επιτροπές αξιολόγησης των καθηγητών, κατ' άρθρο 21 του παρόντος νόμου. Η αρμοδιότητα συγκρότησης των επιτροπών επιλογής και εξέλιξης των Καθηγητών, κατ' άρθρο 19 του παρόντος νόμου, ανήκει στη Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Κοσμητείας⁵⁸, και

στ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του.^{59, 60}

5. Ο κοσμήτορας συντάσσει ετήσια έκθεση απολογισμού του έργου του την οποία υποβάλλει προς έγκριση στη γενική συνέλευση της σχολής.

6. Ο κοσμήτορας αναπληρώνεται από τον πρόεδρο τμήματος⁶¹, του οποίου προηγείται χρονικά η εκλογή.

7. Η κοσμητεία αποτελείται από:

α) τον κοσμήτορα της σχολής,

β) τους προέδρους των τμημάτων⁶² και

γ) έναν εκπρόσωπο των φοιτητών της σχολής, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

⁵³. Βλ. ήδη και την **ΥΑ με αρ. Φ.122.1/184/16376/Β2/19.2.2013** «Διαδικασία ανάδειξης των μονομελών οργάνων των ΑΕΙ μέσω εκλογικής διαδικασίας με ηλεκτρονική ψήφο». Βλ., ωστόσο, και την **ΥΑ με αρ. Φ.1221/764/112039/Β2/21.9.2012** «Εκλογική διαδικασία με ηλεκτρονική και επιστολική ψήφο για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι.», η οποία, πάντως, προσδιορίζοντας το πεδίο εφαρμογής της (στο άρθρο 1), αναφέρεται στην ανάδειξη των εσωτερικών μελών του Συμβουλίου και του Πρύτανη.

⁵⁴. Παρατήρηση: Το κείμενο σε πλάγια γραφή θα πρέπει μάλλον να αναδιατυπωθεί, έτσι ώστε να συμβιβάζεται προς τη ρύθμιση του παραπάνω άρθρου 8 παρ. 16στ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 παρ. 2 περίπτωση στ' της από 7.10.2015 ΠΝΠ.

⁵⁵. Η παρ. 2 άρθρου 9 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 1 άρθρου 3 Ν. 4076/2012.

⁵⁶. Η παρ. 3 άρθρου 9 Ν. 4009/2011 καταργήθηκε με την παρ. 2 άρθρου 3 Ν. 4076/2012· βλ. και άρθρο 13 παρ. 2 περίπτωση β' Ν. 4076/2012.

⁵⁷. Η παρ. 4 άρθρου 9 Ν. 4009/2011 αναριθμήθηκε σε παρ. 3 με την παρ. 3 άρθρου 3 Ν. 4076/2012.

⁵⁸. Παρατήρηση: Μετά την κατάργηση του άρθρου 19 Ν. 4009/2011, με το άρθρο 70 παρ. 1 Ν. 4386/2011, το κείμενο σε πλάγια γραφή θα πρέπει να αφαιρεθεί.

⁵⁹. Οι περιπτώσεις β' και ε' της παρ. 5 άρθρου 9 Ν. 4009/2011, η οποία αναριθμήθηκε σε παρ. 4, αντικαταστάθηκαν ως άνω με την παρ. 4 άρθρου 3 Ν. 4076/2012.

⁶⁰. Οι παρ. 6, 7, 8 και 9 άρθρου 9 Ν. 4009/2011 αναριθμήθηκαν σε παρ. 5, 6, 7 και 8 με την παρ. 5 άρθρου 3 Ν. 4076/2012.

⁶¹. Βλ. άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 4076/2012.

⁶². Η περίπτωσης β' της παρ. 7 (παλιάς 8) άρθρου 9 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 6 άρθρου 3 Ν. 4076/2012.

8. Αν η σχολή είναι μονοτμηματική⁶³, η κοσμητεία αποτελείται από τον κοσμήτορα, ο οποίος εκτελεί και χρέη **προέδρου τμήματος⁶⁴**, από τρεις εκλεγμένους από τη γενική συνέλευση της σχολής καθηγητές και από έναν εκπρόσωπο των φοιτητών. Στην περίπτωση αυτή, η γενική συνέλευση της σχολής ασκεί και τις αρμοδιότητες της συνέλευσης τμήματος. Τα θέματα που αφορούν την εφαρμογή της παραγράφου αυτής καθορίζονται με απόφαση του πρύτανη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

9. Η κοσμητεία έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού:

α) Τη γενική εποπτεία της λειτουργίας της σχολής και των *προγραμμάτων σπουδών*.

β) Τη χάραξη της γενικής εκπαιδευτικής και ερευνητικής πολιτικής της σχολής, τον προγραμματισμό και τη στρατηγική της πορείας και της ανάπτυξής της και τον τακτικό απολογισμό των σχετικών δραστηριοτήτων της, στο πλαίσιο της πολιτικής του ιδρύματος και των αποφάσεων του Συμβουλίου, **της Συγκλήτου και του Πρύτανη**.

γ) Τον προγραμματισμό και την εισήγηση προς τον πρύτανη για την προκήρυξη θέσεων καθηγητών, ύστερα από εισήγηση των συνελεύσεων των τμημάτων.

δ) Την κατάρτιση και τη δημοσίευση των μητρώων που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 19.

στ) Την πρόσκληση επισκεπτών καθηγητών, την προκήρυξη θέσεων εντεταλμένων διδασκαλίας και τη συγκρότηση των οικείων επιτροπών επιλογής, **μετά από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος**.

η) Την κατάταξη των φοιτητών στα *ειδικά προγράμματα σπουδών*, ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση του γενικού προγράμματος σπουδών, εφόσον προβλέπεται. Για την κατάταξη λαμβάνονται υπόψη η βαθμολογία των εισαγωγικών εξετάσεων, και οι προτιμήσεις τους, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Οργανισμού.

θ) Την έγκριση αλλαγής *προγράμματος σπουδών* από φοιτητές της σχολής με μεταφορά πιστωτικών μονάδων, ύστερα από αίτηση των φοιτητών. Για την αλλαγή αυτή λαμβάνονται υπόψη η βαθμολογία των εισαγωγικών εξετάσεων, οι προτιμήσεις των φοιτητών και η διατήρηση του συνολικού αριθμού φοιτητών ανά *πρόγραμμα σπουδών*.

ια) Την απονομή τίτλων Επίτιμου Διδάκτορα, Ομότιμου και Επίτιμου Καθηγητή, **μετά από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος**.

ιβ) Τη λήψη απόφασης για την οργάνωση προγραμμάτων σπουδών σε συνεργασία με άλλα ιδρύματα, **μετά από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος**.

ιγ) Τη διατύπωση γνώμης για τον προγραμματικό σχεδιασμό του ιδρύματος, κατά το σκέλος που αφορά τη σχολή, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 62.

ιδ) Τη ρύθμιση του τρόπου λειτουργίας των υπηρεσιών της κοσμητείας.⁶⁵

10. Η Γενική Συνέλευση της Σχολής απαρτίζεται από τους Καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες της σχολής, καθώς και έναν εκπρόσωπο, ανά κατηγορία, των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), των μελών του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΠ) και των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού

⁶³. Βλ. άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 4076/2012.

⁶⁴. Βλ. άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 4076/2012.

⁶⁵. Οι περιπτώσεις β', στ, ια' και ιβ' της παρ. 9 (παλιάς 10) άρθρου 9 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκαν ως άνω με την παρ. 7 άρθρου 3 Ν. 4076/2012. Με την ίδια διάταξη καταργήθηκαν οι αρμοδιότητες των περιπτώσεων ε' και ζ' της παρ. 9 (παλιάς 10) άρθρου 9 Ν. 4009/2011 (βλ. και άρθρο 13 παρ. 2 περίπτωση γ' Ν. 4076/2012). Τέλος, με την ίδια διάταξη περιήλθαν στη Συνέλευση του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περιπτώσεων ι', ιε' και ιστ' της παρ. 9 (παλιάς 10) άρθρου 9 Ν. 4009/2011. Παρατήρηση: Κατόπιν τούτων, η απαρίθμηση των σχετικών αρμοδιοτήτων θα έπρεπε να είναι: ε' (αντί στ'), στ' (αντί η'), ζ' (αντί θ'), η' (αντί ια'), θ (αντί ιβ'), ι' (αντί ιγ'), ια' (αντί ιδ').

(ΕΤΕΠ), που ορίζονται με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία μεταξύ του προσωπικού των οικείων κατηγοριών⁶⁶.

11. Οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου ορίζονται στον Οργανισμό και κάθε σχετικό θέμα ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος⁶⁷.

Άρθρο 10

Όργανα του Τμήματος⁶⁸

1. Όργανα του Τμήματος είναι:

α) Ο Πρόεδρος, β) η Συνέλευση και, εφόσον έχουν συσταθεί ή συσταθούν⁶⁹ Τομείς, γ) ο Διευθυντής του Τομέα και δ) η Γενική Συνέλευση του Τομέα⁷⁰. Ως προς το νομικό καθεστώς των αρμοδιοτήτων των οργάνων αυτών εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν πριν τη θέση σε ισχύ του ν. 4009/2011 (Α' 195)⁷¹.

2. Ο Πρόεδρος του Τμήματος εκλέγεται από τους Καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες του Τμήματος με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία και έχει διετή

⁶⁶. Η περίπτωση α' της παρ. 11 άρθρου 9 Ν. 4009/2011, η οποία αναριθμήθηκε σε παρ. 10, τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 8 άρθρου 3 Ν. 4076/2012.

⁶⁷. Η παρ. 12 άρθρου 9 Ν. 4009/2011 αναριθμήθηκε σε παρ. 11 με την παρ. 9 άρθρου 3 Ν. 4076/2012.

⁶⁸ Για τη λειτουργία των μη αυτοδύναμων Τμημάτων Α.Ε.Ι βλ. παρ. 30 άρθρου 39 Ν. 4186/2013, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 άρθρου 57 («Ρυθμίσεις για τα μη αυτοδύναμα Τμήματα των Α.Ε.Ι») Ν. 4386/2016, όπου ορίζονται τα εξής: *«30. α. Σε όσα Τμήματα Α.Ε.Ι. δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις περί αυτοδυναμίας του ν. 2454/1997 (Α' 7), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 121 του ν. 4316/2014 (Α' 270), σε συνδυασμό με το άρθρο 13 παρ. 51 του ν. 3149/2003 (Α' 141), λειτουργεί προσωρινή Συνέλευση Τμήματος, την οποία αποτελούν υποχρεωτικά όλοι οι Καθηγητές και υπηρετούντες Λέκτορες του Τμήματος, καθώς και δύο (2) φοιτητές, που ορίζονται από τα οικεία συλλογικά τους όργανα. Σε περίπτωση μη ορισμού φοιτητών, η προσωρινή Συνέλευση λειτουργεί σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. β. Η προσωρινή Συνέλευση ορίζεται με πράξη του Πρύτανη ή του Προέδρου της Δ.Ε. του Α.Ε.Ι., με την οποία ορίζεται και ο Πρόεδρος, ο οποίος πρέπει να προέρχεται από τη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αν. Καθηγητή του οικείου Τμήματος. Η προσωρινή Συνέλευση ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για τη Συνέλευση Τμήματος. Εντός προθεσμίας ενός μηνός από την πλήρωση των προϋποθέσεων αυτοδυναμίας του Τμήματος, κινείται με εθδύνη του Πρύτανη ή του Προέδρου Δ.Ε. η διαδικασία εκλογής Προέδρου Τμήματος και συγκρότησης της Συνέλευσης Τμήματος. γ. Σε περίπτωση λειτουργίας προσωρινής Συνέλευσης Τμήματος με λιγότερους από πέντε (5) Καθηγητές ή Λέκτορες από το οικείο Τμήμα, η Σύγκλητος συμπληρώνει τα μέλη της προσωρινής Συνέλευσης μέχρι τον αριθμό πέντε (5) από Καθηγητές όλων των βαθμίδων των συγγενέστερων Τμημάτων ως προς το γνωστικό αντικείμενο της επιστήμης του μη αυτοδύναμου Τμήματος.». Σημειώνεται ότι η παρ. 30 άρθρου 39 Ν. 4186/2013 προέβλεπε τα εξής: «Σε όσα Τμήματα Α.Ε.Ι. δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του ν. 2454/1997 σε συνδυασμό με το άρθρο 13 παρ. 51 του ν. 3149/2003, περί αυτοδυναμίας, ο Πρόεδρος του Τμήματος ορίζεται με πράξη του Πρύτανη του Α.Ε.Ι. Τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα και του Τμήματος, έως την αυτοδύναμη λειτουργία του, ασκεί η Κοσμητεία, τις δε σχετικές πράξεις υλοποίησης αποφάσεων υπογράφει ο Πρύτανης μετά από έλεγχο νομιμότητας και σκοπιμότητας.».*

⁶⁹. Οι ως άνω λέξεις προστέθηκαν με την παρ. 5 άρθρου 26 Ν. 4386/2016.

⁷⁰. Η Γενική Συνέλευση του Τομέα, [η οποία υφίσταται μόνο για τα Τμήματα όπου έχουν συσταθεί Τομείς], συγκροτείται σύμφωνα με το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε πριν από τη δημοσίευση του Ν. 4009/2011. Έτσι, με αρ. πρωτ. **Φ.122.1/759/109090/B2/18.9.2012** εγκύκλιος εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012. Παρατήρηση: Μετά την προσθήκη των λέξεων «ή συσταθούν» στην περίπτωση α' της παρ. 1 άρθρου 10 Ν. 4009/2011, όπως ισχύει, με την παρ. 5 άρθρου 26 Ν. 4386/2016, η ανάγνωση του εντός αγκύλης κειμένου θα πρέπει να είναι η εξής: «η οποία υφίσταται για τα Τμήματα όπου έχουν συσταθεί ή συσταθούν Τομείς».

⁷¹. Η παρ. 1 άρθρου 10 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 1 άρθρου 4 Ν. 4076/2012. Ας προστεθεί ότι στο **άρθρο 23 Ν. 4213/2013** «Προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Μαρτίου 2011 περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης (L. 88/45/4.4.2011) και άλλες διατάξεις» ορίζονται τα εξής: «Για την εκλογή ενός μέλους Δ.Ε.Π. ως Διευθυντή Πανεπιστημιακής Κλινικής ή Εργαστηρίου, η οποία είναι εγκατεστημένη σε Νοσοκομείο του Ε.Σ.Υ. παραμένουν σε ισχύ και εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 22 του άρθρου 28 του ν. 2083/1992 και του π.δ. 46/1989, όπως αυτές ισχύουν σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4076/2012.».

θητεία^{72, 73} Το ίδιο πρόσωπο δεν μπορεί να επανεκλεγεί Πρόεδρος Τμήματος για τρίτη συνεχή θητεία^{74, 75}

3. Ο Πρόεδρος του Τμήματος⁷⁶ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) συγκαλεί τη συνέλευση, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος της συνέλευσης, προεδρεύει των εργασιών της και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει οριστεί ως εισηγητής άλλο μέλος της συνέλευσης,

β) μεριμνά για την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών, των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και του Εσωτερικού Κανονισμού,

γ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων της αρμοδιότητας του τμήματος,

δ) διαβιβάζει στην κοσμητεία τις απόψεις της συνέλευσης και

ε) συντάσσει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του τμήματος και τη διαβιβάζει στην κοσμητεία.

4. Ο Πρόεδρος Τμήματος⁷⁷, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, αναπληρώνεται από καθηγητή, πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτή καθηγητή, που ορίζεται με απόφασή του.

5. Η Συνέλευση του Τμήματος αποτελείται από τους Καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες του Τμήματος, σύμφωνα με όσα προβλέπονταν από τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4009/2011 (Α' 195), έναν εκπρόσωπο, ανά κατηγορία, των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), των μελών του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΠ) και των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ), καθώς και δύο εκπροσώπους των φοιτητών του Τμήματος (έναν προπτυχιακό και έναν μεταπτυχιακό φοιτητή).

Οι εκπρόσωποι των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΠ) και του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία μεταξύ των αντίστοιχων μελών τους. Για την εκπροσώπηση των φοιτητών εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 49 του παρόντος νόμου.⁷⁸

6. Η συνέλευση του τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού:

⁷². Η παρ. 2 άρθρου 10 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 1 άρθρου 4 Ν. 4076/2012. «Ο Πρόεδρος του Τμήματος δε, μπορεί να εκλεγεί για δεύτερη συνεχή θητεία.» Έτσι, με αρ. πρωτ. **Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012** εγκύκλιος εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012.

⁷³. Δυνατότητα υποβολής υποψηφιοτήτων έχουν μόνο οι καθηγητές πρώτης βαθμίδας ή οι αναπληρωτές καθηγητές. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν καθηγητές των δύο πρώτων βαθμίδων ή δεν υπάρχουν υποψηφιοτήτες, ο Πρόεδρος του Τμήματος ορίζεται από τη Σύγκλητο μεταξύ των υπαρχόντων καθηγητών του Τμήματος με προτεραιότητα στις δύο πρώτες βαθμίδες και μέχρι τη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή. Έτσι, με αρ. πρωτ. **Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012** εγκύκλιος εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012. Υπενθυμίζεται ότι η παρ. 2 άρθρου 10 Ν. 4009/2011, πριν την τροποποίησή της, προέβλεπε ότι ο «διευθυντής» εκλέγεται μεταξύ των καθηγητών πρώτης βαθμίδας και των αναπληρωτών καθηγητών με απλή πλειοψηφία των παρόντων και εφόσον υπάρχει απαρτία, καθώς και ότι ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή των ανωτέρω προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

⁷⁴. Το ως άνω εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 39 παρ. 7 Ν. 4186/2013.

⁷⁵. Παρατήρηση: Στην παρ. 2 άρθρου 4 Ν. 4076/2012, η οποία, μάλλον από παραδρομή, δεν εντάχθηκε στο Ν. 4009/2011, ορίζονται τα εξής: «Ο Πρόεδρος του Τμήματος, η Συνέλευση του Τμήματος, και εφόσον στο Τμήμα έχουν συσταθεί Τομείς, ο Διευθυντής και η Γενική Συνέλευση του Τομέα έχουν το σύνολο των αρμοδιοτήτων που τους απονέμουν, αντίστοιχα, οι διατάξεις του ν. 4009/2011 (Α' 195) (ιδίως άρθρο 10 παράγραφοι 3 και 6) σε συνδυασμό με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4009/2011 (Α' 195), αναλόγως εφαρμοζόμενες». Βλ. και παρατήρηση παραπ. σημ. 70.

⁷⁶. Βλ. άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 4076/2012.

⁷⁷. Βλ. άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 4076/2012.

⁷⁸. Η παρ. 5 άρθρου 10 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 3 άρθρου 4 Ν. 4076/2012.

- α) την εκλογή του **Προέδρου του Τμήματος**⁷⁹,
- β) την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών και τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτό,
- γ) τον ορισμό των διδασκόντων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών,
- δ) την επιλογή και έγκριση των συγγραμμάτων για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών,
- ε) τη διατύπωση γνώμης προς την κοσμητεία για τρόπους βελτίωσης του προγράμματος σπουδών,
- στ) τη συγκρότηση ομάδων για την εσωτερική αξιολόγηση του προγράμματος σπουδών,
- ζ) την εισήγηση προς την κοσμητεία για την προκήρυξη θέσεων καθηγητών και
- η) την εισήγηση προς την κοσμητεία της σχολής για την ίδρυση προγραμμάτων σπουδών δεύτερου και τρίτου κύκλου.⁸⁰

7. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού⁸¹.

Άρθρο 11⁸²

Όργανα της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών

Άρθρο 12

Όργανα της σχολής δια βίου μάθησης

Η σχολή δια βίου μάθησης οργανώνεται, διοικείται και λειτουργεί κατ' αναλογία προς τη σχολή μεταπτυχιακών σπουδών⁸³, όπως ορίζεται στον Οργανισμό και τον κανονισμό σπουδών δια βίου μάθησης, ο οποίος αποτελεί τμήμα του Εσωτερικού Κανονισμού του ιδρύματος.

⁷⁹. Βλ. άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 4076/2012. Πρβλ πάντως παραπάνω παρ. 2, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 άρθρου 4 Ν. 4076/2012, σύμφωνα με την οποία «ο Πρόεδρος του Τμήματος εκλέγεται από τους Καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες του Τμήματος».

⁸⁰. Παρατήρηση: Εδώ, θα μπορούσαν να προστεθούν, υπό θ', ι' και ια', οι αρμοδιότητες των περιπτώσεων ι', ιε' και ιστ' της παρ. 9 (παλιάς 10) άρθρου 9 Ν. 4009/2011, οι οποίες ανήκαν στην Κοσμητεία και περιήλθαν (με την παρ. 7 άρθρου 3 Ν. 4076/2012) στη Συνέλευση του Τμήματος, ως εξής: **θ)** Απονομή τίτλων σπουδών των προγραμμάτων σπουδών που οργανώνει **το Τμήμα**, **ι)** τήρηση μητρώων επιστημονικών δημοσιεύσεων των καθηγητών **του Τμήματος** και **ια)** διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στα προγράμματα σπουδών όλων των φοιτητών, χωρίς διακρίσεις και ανεξάρτητα από το φύλλο, την αναπηρία ή άλλα χαρακτηριστικά.

⁸¹. Η παρούσα παράγραφος προστέθηκε με την παρ. 6 άρθρου 4 Ν. 4076/2012. Ας σημειωθεί ότι η **ΥΑ με αρ. Φ.122.1/184/16376/Β2/19.2.2013** «Διαδικασία ανάδειξης των μονομελών οργάνων των ΑΕΙ μέσω εκλογικής διαδικασίας με ηλεκτρονική ψήφο» αφορά και την εκλογή Προέδρου Τμήματος.

⁸². Καταργήθηκε με το άρθρο 13 παρ. 2 περίπτωση ε' Ν. 4076/2012.

⁸³. Για το λόγο αυτό, παρατίθεται αυτούσιο το καταργηθέν άρθρο 11 Ν. 4009/2011 (: Όργανα της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών), στο οποίο ορίζονται τα εξής:

«1. Όργανα της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών είναι:

α) ο κοσμήτορας,

β) η κοσμητεία,

γ) ο διευθυντής μεταπτυχιακού και ο διευθυντής διδακτορικού προγράμματος σπουδών και

δ) η ομάδα διδασκόντων μεταπτυχιακού και η ομάδα διδασκόντων διδακτορικού προγράμματος σπουδών, οι οποίες αποτελούνται από καθηγητές των σχολών προπτυχιακών σπουδών.

2. Ο κοσμήτορας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών:

α) είναι καθηγητής πρώτης βαθμίδας του ιδρύματος και

β) εκλέγεται και παύεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων περί εκλογής και πάυσης των κοσμητόρων, για τετραετή θητεία, ύστερα από προκήρυξη της θέσης από τον πρύτανη. Στην περίπτωση αυτή η αρμοδιότητα που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 ασκείται από την κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών.

3. Ο κοσμήτορας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών έχει τις αρμοδιότητες του κοσμήτορα σχολής προπτυχιακών σπουδών, πλην της αρμοδιότητας που προβλέπεται στην περίπτωση ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 9, και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού.

4. Ο κοσμήτορας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών αναπληρώνεται από τον διευθυντή προγράμματος μεταπτυχιακών ή διδακτορικών σπουδών, του οποίου προηγείται χρονικά η εκλογή και είναι μέλος της κοσμητείας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών.

5. Η κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών αποτελείται από:

- α) τον κοσμήτορα της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών,
- β) τους διευθυντές των προγραμμάτων μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών και
- γ) δύο μεταπτυχιακούς φοιτητές, εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών, εκ των οποίων ο ένας είναι υποψήφιος διδάκτορας εφόσον στο ίδρυμα υφίστανται σπουδές τρίτου κύκλου.

6. Ο συνολικός αριθμός των μελών της κοσμητείας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δεκατρείς. Όταν τα προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών υπερβαίνουν τα δέκα, οι διευθυντές προγραμμάτων που μετέχουν στην κοσμητεία ορίζονται εκ περιτροπής από όλες τις σχολές προπτυχιακών σπουδών με διαδικασία που ορίζεται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

7. Η κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού:

α) εισήγηση προς τον πρύτανη για τη διαμόρφωση της πολιτικής του ιδρύματος για την ανάπτυξη των μεταπτυχιακών σπουδών και τη σύνταξη του τακτικού απολογισμού των σχετικών δραστηριοτήτων της, στο πλαίσιο της πολιτικής του ιδρύματος και των αποφάσεων του Συμβουλίου του,

β) γενική εποπτεία της λειτουργίας των προγραμμάτων μεταπτυχιακών και, όπου υπάρχουν, διδακτορικών σπουδών,

γ) διατύπωση σύμφωνης γνώμης για την έγκριση από τον πρύτανη των προγραμμάτων μεταπτυχιακών και, όπου υπάρχουν, διδακτορικών σπουδών, που προβλέπονται στα άρθρα 38 και 39, αντίστοιχα, ύστερα από εισήγηση που διατυπώνεται από τις κοσμητείες των σχολών προπτυχιακών σπουδών ή από ειδικές επιτροπές που ορίζονται για το σκοπό αυτόν,

δ) ανάθεση της υλοποίησης των προγραμμάτων σπουδών σε ομάδες διδασκόντων,

ε) συνεργασία με τις κοσμητείες των σχολών προπτυχιακών σπουδών του ιδρύματος για την υποστήριξη της υλοποίησης των προγραμμάτων μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

στ) απονομή τίτλων μεταπτυχιακών και, όπου υπάρχουν, διδακτορικών σπουδών,

ζ) διατύπωση γνώμης προς τη Σύγκλητο για τον τετραετή ακαδημαϊκό- αναπτυξιακό προγραμματισμό του ιδρύματος σχετικά με τις μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές,

η) οργάνωση των υπηρεσιών της κοσμητείας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών,

θ) συγκρότηση ομάδων για την εσωτερική αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών, που οργανώνει η σχολή,

ι) ορισμός επιβλεπόντος ή επιβλεπόντων καθηγητών και εξεταστικών επιτροπών των υποψήφιων διδασκόντων, εφόσον υπάρχουν σπουδές τρίτου κύκλου και

ια) διατύπωση γνώμης προς το Συμβούλιο του ιδρύματος για τον ορισμό ή μη διδάκτρων, για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, καθώς και για το ύψος και την κατανομή τους.

8. Ο διευθυντής μεταπτυχιακού ή διδακτορικού προγράμματος εκλέγεται από την ομάδα διδασκόντων του προγράμματος με απλή πλειοψηφία του συνόλου των διδασκόντων για τετραετή θητεία. Τα θέματα που αφορούν την εφαρμογή των ανωτέρω προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

Ο διευθυντής μεταπτυχιακού ή διδακτορικού προγράμματος σπουδών έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού:

α) συγκαλεί την ομάδα διδασκόντων του προγράμματος σπουδών και προεδρεύει των εργασιών της,

β) εισηγείται στην ομάδα διδασκόντων για τα θέματα των αρμοδιοτήτων της,

γ) μεριμνά για την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών, των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και του Εσωτερικού Κανονισμού,

δ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων,

ε) διαβιβάζει στην κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών τις απόψεις της ομάδας διδασκόντων και

στ) συντάσσει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του προγράμματος και τη διαβιβάζει στην κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών.

9. Ο διευθυντής μεταπτυχιακού ή διδακτορικού προγράμματος σπουδών, σε περίπτωση απουσίας ή καλύματός του, αναπληρώνεται από καθηγητή, κατά προτίμηση πρώτης βαθμίδας, που ορίζεται με απόφασή του.

10. Η ομάδα διδασκόντων μεταπτυχιακού ή διδακτορικού προγράμματος σπουδών αποτελείται από τους διδάσκοντες στο πρόγραμμα και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού:

α) την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών και τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτό και

β) τη διατύπωση γνώμης προς την κοσμητεία της μεταπτυχιακής σχολής για τρόπους βελτίωσης του προγράμματος σπουδών.

11. Κάθε θέμα σχετικό με την ίδρυση, λειτουργία και οργάνωση μίας ή περισσότερων, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, σχολών μεταπτυχιακών σπουδών, καθώς και για τα ακαδημαϊκά και λοιπά κριτήρια και τις διαδικασίες για την έγκριση προγραμμάτων μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών, ορίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

12. Ιδιαίτερο κεφάλαιο του Εσωτερικού Κανονισμού του ιδρύματος αποτελεί ο κανονισμός μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών, στον οποίο προβλέπονται, ιδίως, η δομή και οι κανόνες λειτουργίας των μεταπτυχιακών και, όπου υπάρχουν, διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, τα κριτήρια γλωσσομάθειας, καθώς και οι διαδικασίες αναστολής φοίτησης, οι απαραίτητες πιστωτικές μονάδες, οι μέθοδοι αξιολόγησης των φοιτητών, οι εξεταστικές

Άρθρο 13

Λοιπά όργανα και ειδικά θέματα συγκρότησης

1. Για το συντονισμό της διδασκαλίας και της έρευνας μέρους του γνωστικού αντικειμένου προγράμματος ή προγραμμάτων σπουδών που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης, ο Οργανισμός του ιδρύματος μπορεί να προβλέπει τη σύσταση των αναγκαίων για το σκοπό αυτόν οργάνων, τις αρμοδιότητες και τη διαδικασία ορισμού τους⁸⁴.

2. Όπου στις διατάξεις του παρόντος νόμου προβλέπεται ότι ορισμένα μέλη συλλογικών οργάνων εκλέγονται ή υποδεικνύονται από μέλη του προσωπικού των Α.Ε.Ι. πλην των καθηγητών, από φοιτητές ή από τρίτους και τα μέλη αυτά δεν έχουν ακόμη εκλεγεί ή υποδειχθεί, η συγκρότηση των οργάνων αυτών είναι νόμιμη αν έχει εγκαίρως ζητηθεί εγγράφως η εκλογή ή η υπόδειξή τους και τα υπόλοιπα μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Άρθρο 14

Μονάδα διασφάλισης της ποιότητας

1. Κάθε ίδρυμα είναι υπεύθυνο για τη διασφάλιση και συνεχή βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του, καθώς και για την αποτελεσματική λειτουργία και απόδοση των υπηρεσιών του, σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές, ιδίως εκείνες του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης, και τις αρχές και κατευθύνσεις της ΑΔΙΠ.

2. Για τον ως άνω σκοπό υπεύθυνη σε κάθε Α.Ε.Ι. είναι η Μονάδα Διασφάλισης της Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.). Η ΜΟ.ΔΙ.Π. συγκροτείται με απόφαση του Συμβουλίου του ιδρύματος και αποτελείται από τον πρύτανη ή έναν από τους αναπληρωτές του, ως πρόεδρο, πέντε καθηγητές του Α.Ε.Ι., έναν εκπρόσωπο κάθε κατηγορίας προσωπικού που προβλέπεται στα άρθρα 28 και 29 με δικαίωμα ψήφου όταν συζητούνται θέματα της αντίστοιχης κατηγορίας προσωπικού, έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών και έναν εκπρόσωπο των μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψήφιων διδασκτόρων, εφόσον υπάρχουν, ως μέλη, όπως ειδικότερα καθορίζεται στον Οργανισμό.

Η ΜΟ.ΔΙ.Π. είναι αρμόδια, ιδίως, για:

α) την ανάπτυξη συγκεκριμένης πολιτικής, στρατηγικής και των απαραίτητων διαδικασιών για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας του έργου και των υπηρεσιών του ιδρύματος, που αποτελεί το εσωτερικό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος,

β) την οργάνωση, λειτουργία και συνεχή βελτίωση του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος,

γ) το συντονισμό και την υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης των ακαδημαϊκών μονάδων και των λοιπών υπηρεσιών του ιδρύματος και

περίοδοι, τα αναλυτικά προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών και οι προϋποθέσεις για τη λήψη του σχετικού τίτλου σπουδών.»

⁸⁴. Παρατήρηση: Μετά την επαναφορά των Τομέων, του διευθυντή τους και των συνελεύσεών τους ως οργάνων του Τμήματος, δεν φαίνεται να εξυπηρετείται κάποια σκοπιμότητα με την παρούσα ρύθμιση.

δ) την υποστήριξη των διαδικασιών εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης των *προγραμμάτων σπουδών* και του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος, στο πλαίσιο των αρχών, κατευθύνσεων και οδηγιών της ΑΔΠΙ.

3. Το εσωτερικό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος και οι διαδικασίες υλοποίησής του καθορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του πρύτανη και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς και στον ιστότοπο του ιδρύματος. Τα ανωτέρω αναθεωρούνται το αργότερο κάθε έξι έτη.

4. Για τους ως άνω σκοπούς η ΜΟ.ΔΙ.Π. συνεργάζεται με την ΑΔΠΙ, αναπτύσσει πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης των δεδομένων της αξιολόγησης και έχει την ευθύνη για τη συστηματική παρακολούθηση και δημοσιοποίηση στον ιστότοπο του ιδρύματος των σχετικών με την αξιολόγησή του διαδικασιών και των αποτελεσμάτων τους.

5. Ο Εσωτερικός Κανονισμός του ιδρύματος ορίζει τα θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της ΜΟ.ΔΙ.Π., καθώς και τις ειδικότερες αρμοδιότητές της.

Άρθρο 15

Δημοσιότητα - διαφάνεια

1. Τα Α.Ε.Ι. οφείλουν να ανταποκρίνονται στην υποχρέωση δημοσιότητας και διαφάνειας, παρέχοντας, στο διαδικτυακό τους τόπο, καθώς και με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο, κάθε δυνατή πληροφόρηση σχετικά με τα διοικητικά τους όργανα και τις αποφάσεις τους, τις πηγές και τη διαχείριση των πόρων, την οργάνωση των σπουδών, τον αριθμό των εγγεγραμμένων φοιτητών, το διοικητικό και άλλο προσωπικό με την ιδιότητά του, περιγραφή της θέσης του και τρόπους επικοινωνίας, καθώς και τη φωτογραφία του, εκτός αν το μέλος του προσωπικού δεν το επιθυμεί, την υλικοτεχνική υποδομή και το σύνολο των παρεχόμενων από αυτά υπηρεσιών.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997 (Α' 50), οι *σχολές* υποχρεούνται να διαθέτουν στο διαδικτυακό τους τόπο πλήρη πληροφόρηση σχετικά με τα διοικητικά τους όργανα και τις διοικητικές πράξεις που αφορούν τα μέλη τους, όπως ιδίως το καθεστώς απασχόλησής τους, τη χορήγηση αδειών σε αυτά και τη συμμετοχή τους σε επιτροπές και ομάδες εργασίας, το διοικητικό και άλλο προσωπικό με την ιδιότητά του, περιγραφή της θέσης του και τρόπους επικοινωνίας, καθώς και τη φωτογραφία του, εκτός αν το μέλος του προσωπικού δεν το επιθυμεί, την υλικοτεχνική υποδομή, τους οικονομικούς πόρους και τη διαχείρισή τους σε ετήσια βάση, τα προγράμματα σπουδών, το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών, τον κατάλογο των υπηρετούντων καθηγητών και το ερευνητικό και διδακτικό τους έργο κατά ακαδημαϊκό έτος.

3. Κατά τη λήξη της θητείας τους ο πρύτανης και *οι κοσμήτορες των σχολών* υποβάλλουν πλήρη απολογισμό του ακαδημαϊκού, οικονομικού και διοικητικού έργου που επιτελέστηκε από αυτούς, ο οποίος δημοσιεύεται στον οικείο διαδικτυακό τόπο.

4. Ο διαδικτυακός τόπος τηρείται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και μπορεί να τηρείται και στην αγγλική ή άλλη γλώσσα.

5. Αποφάσεις που δημοσιοποιούνται στο διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος σύμφωνα με το παρόν άρθρο, δεν εκτελούνται αν δεν προηγηθεί η δημοσιοποίηση αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 16 Καθηγητές

1. Το διδακτικό και ερευνητικό έργο στα Α.Ε.Ι. ασκείται από τους καθηγητές οι οποίοι διακρίνονται σε καθηγητές πρώτης βαθμίδας (καθηγητές), αναπληρωτές καθηγητές και επίκουρους καθηγητές. Ως διδακτικό έργο νοείται αυτό που ορίζεται στο άρθρο 31, ενώ το ερευνητικό έργο περιλαμβάνει ιδίως τη βασική ή εφαρμοσμένη έρευνα, την καθοδήγηση *προπτυχιακών και μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και διδακτορικών διατριβών* και συμμετοχή σε συνέδρια και ερευνητικά σεμινάρια.

2. Οι καθηγητές και οι αναπληρωτές καθηγητές εκλέγονται ως μόνιμοι. Οι επίκουροι καθηγητές εκλέγονται για τετραετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης για άλλη μία θητεία ύστερα από κρίση.

3. Οι θέσεις των καθηγητών είναι ενιαίες, ανήκουν στο ίδρυμα και κατανέμονται και ανακατανέμονται στις *σχολές προπτυχιακών σπουδών*, σύμφωνα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες των σχολών αυτών, με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από εισήγηση του πρύτανη. **Οι καθηγητές και οι λέκτορες, μετά από απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, μπορούν να ασκούν πλήρες διδακτικό, ερευνητικό, εργαστηριακό ή κλινικό και εν γένει επιστημονικό έργο σε περισσότερους από έναν Τομείς του ίδιου Τμήματος και σε περισσότερα από ένα Τμήματα της ίδιας Σχολής μετά από αίτημα του Τομέα ή του Τμήματος υποδοχής⁸⁵.**

4. α) Η διδασκαλία μαθημάτων στα Α.Ε.Ι., καθώς και η άσκηση των λοιπών διδακτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένου του κλινικού έργου στην περίπτωση *προγραμμάτων σπουδών ιατρικής*, μπορεί να ανατίθενται, με ατομικές συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, διάρκειας ενός έως τριών ακαδημαϊκών ετών, πλήρους ή μερικής απασχόλησης, σε εντεταλμένους διδασκαλίας, οι οποίοι είναι επιστήμονες, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, καθώς και σε προσωπικότητες με αναγνωρισμένο επαγγελματικό έργο. Δεν απαιτείται η κατοχή διδακτορικού διπλώματος για γνωστικά αντικείμενα εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για τα οποία δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, καθώς και για την πρόσληψη εντεταλμένων διδασκαλίας στα Τ.Ε.Ι., όπως ειδικότερα ορίζεται στον Οργανισμό του οικείου ιδρύματος.

β) Οι ανωτέρω συμβάσεις μπορεί να ανανεώνονται αλλά η συνολική θητεία των εντεταλμένων διδασκαλίας στο ίδιο ίδρυμα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε ακαδημαϊκά έτη. Θέματα σχετικά με τα ειδικότερα προσόντα των υποψηφίων, τα όργανα, τη διαδικασία προκήρυξης, επιλογής και πρόσληψης και τον τρόπο απασχόλησής τους και κάθε σχετική λεπτομέρεια, καθορίζονται με τον Οργανισμό του ιδρύματος. Στους εντεταλμένους διδασκαλίας καταβάλλεται μηνιαία αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των *Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. α) Είναι δυνατή η μετάκληση καθηγητών σε κενές θέσεις καθηγητή πρώτης βαθμίδας. Η μετάκληση πραγματοποιείται με απόφαση της κοσμητείας, ύστερα από πρόταση του ¼ τουλάχιστον των καθηγητών της σχολής και εισήγηση του κοσμήτορα. Απαραίτητη προϋπόθεση

⁸⁵. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 άρθρου 16 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 22 άρθρου 34 Ν. 4115/2013.

για τη μετάκληση είναι να υπάρχει είτε εγκεκριμένη διαθέσιμη πίστωση στη σχολή υποδοχής είτε σχετική απόφαση της κοσμητείας της σχολής προέλευσης, με την οποία συνηγορεί στη μεταφορά της πίστωσης της θέσης του καθηγητή που μετακαλείται στη σχολή υποδοχής.

β) Δεν επιτρέπεται η μετάκληση καθηγητή από Α.Ε.Ι. της περιφέρειας σε Α.Ε.Ι. των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης αν ο μετακαλούμενος δεν έχει συμπληρώσει τρία έτη υπηρεσίας ως καθηγητής α΄ βαθμίδας στο Α.Ε.Ι. της περιφέρειας κατά το χρόνο της μετάκλησης.

γ) Αν η μετάκληση ανακληθεί ή ακυρωθεί για οποιονδήποτε λόγο, ο μετακληθείς επανέρχεται αυτοδίκαια στο Α.Ε.Ι. από το οποίο προέρχεται και καταλαμβάνει, εφόσον παραμένει κενή, τη θέση την οποία κατείχε προ της μετάκλησης. Αν η θέση που κατείχε έχει ήδη πληρωθεί ή για οποιονδήποτε λόγο καταργηθεί, καταλαμβάνει αυτοδικαίως ομοίοβαθμη προσωποπαγή θέση που συνιστάται για το σκοπό αυτόν.

δ. Οι Καθηγητές και οι Λέκτορες που έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον τρία (3) χρόνια υπηρεσίας στο Τμήμα που υπηρετούν έχουν τη δυνατότητα μετακίνησης σε άλλο Τμήμα του ίδιου ή άλλου Πανεπιστημίου στην ίδια βαθμίδα που κατέχουν στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο. Αποκλείεται η μετακίνηση Καθηγητών προς τα Πανεπιστήμια των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης. Για τη μετακίνηση απαιτείται αίτηση του ενδιαφερομένου προς το Τμήμα του και προς το Τμήμα υποδοχής, αιτιολογημένη σύμφωνη γνώμη των Γενικών⁸⁶ Συνελεύσεων των δύο Τμημάτων και σύμφωνη γνώμη της Κοσμητείας σε περίπτωση που το Τμήμα προέλευσης ανήκει σε Σχολή. Για τη λήψη απόφασης περί μετακίνησης εφαρμόζεται αναλόγως στο Τμήμα υποδοχής η διαδικασία για την εκλογή καθηγητών και λεκτόρων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη μετακίνηση είναι σχετική απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής προέλευσης, με την οποία συνηγορεί στη μεταφορά της πίστωσης της θέσης του Καθηγητή που μετακινείται. Η μετακίνηση γίνεται με πράξη του Πρύτανη του Πανεπιστημίου υποδοχής μετά από σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου προέλευσης. Τα όσα ανωτέρω εφαρμόζονται αναλογικά και στους καθηγητές των Τ.Ε.Ι..⁸⁷ Η χρονική προϋπόθεση της τριετούς υπηρεσίας του πρώτου εδαφίου δεν απαιτείται στις περιπτώσεις μετακίνησης Καθηγητών και Λεκτόρων λόγω κατάργησης του Τμήματος που υπηρετούσαν⁸⁸.

6. Με απόφαση της κοσμητείας της σχολής, η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση καθηγητή της σχολής, μπορούν να καλούνται, ως επισκέπτες καθηγητές, καταξιωμένοι Έλληνες ή αλλοδαποί επιστήμονες, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πρόσκλησης, καθώς και οι όροι απασχόλησης και κάθε σχετικό θέμα. Το ύψος και οι προϋποθέσεις αμοιβής των επισκεπτών καθηγητών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

7. Με απόφαση της κοσμητείας της σχολής, η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση καθηγητή της σχολής, μπορούν να καλούνται ως επισκέπτες μεταδιδασκαρικοί ερευνητές, Έλληνες ή αλλοδαποί νέοι επιστήμονες, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, για την προώθηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων της σχολής. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η μορφή της συνεργασίας, καθώς και κάθε σχετικό θέμα. Οι επισκέπτες

⁸⁶. Παρατήρηση: Όργανο του Τμήματος αποτελεί η «Συνέλευση» και όχι η «Γενική Συνέλευση». Βλ. άρθρο 10 παρ. 1α και παρ. 5 και 6 Ν. 4009/2011, όπως ισχύουν μετά το Ν. 4076/2012.

⁸⁷. Η ως άνω περίπτωση δ΄ προστέθηκε με την παρ. 12 άρθρου 34 Ν. 4115/2013.

⁸⁸. Το ως άνω εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 3 άρθρου 55 Ν. 4264/2014, στην παρ. 4 του οποίου ορίζεται ότι: «Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από την 5η Μαΐου 2014».

μεταδιδακτορικοί ερευνητές δεν επιτρέπεται να αμείβονται από πόρους προερχόμενους από την κρατική επιχορήγηση.

8. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος μπορεί να προβλέπονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής συνταξιούχων καθηγητών του αποκλειστικά σε προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών. Οι συνταξιούχοι καθηγητές που απασχολούνται στα προγράμματα του προηγούμενου εδαφίου αμείβονται μόνο από ίδιους πόρους του ιδρύματος.⁸⁹

9. Οι καθηγητές που χρησιμοποιούν τον καθηγητικό τους τίτλο υποχρεούνται σε ακριβή και πλήρη χρησιμοποίησή του. Η ανακριβής ή μη πλήρης χρήση του αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα.

Άρθρο 17⁹⁰

Προσόντα εκλογής καθηγητών όλων των βαθμίδων

Άρθρο 18⁹¹

Εκλογή – Εξέλιξη

3. Επικουροι και αναπληρωτές καθηγητές που κρίθηκαν και δεν εξελίχθηκαν στην επόμενη βαθμίδα, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν εκ νέου την προκήρυξη της θέσης τους μετά από παρέλευση ενός (1) τουλάχιστον έτους από τη λήψη της απόφασης για τη μη εξέλιξή τους⁹².

Άρθρο 19⁹³

1.α) Προϋπόθεση για εκλογή σε θέση καθηγητή όλων των βαθμίδων είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος και η συνάφεια του εν γένει ερευνητικού, επιστημονικού ή καλλιτεχνικού έργου των υποψηφίων με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης. Η προϋπόθεση κατοχής διδακτορικού διπλώματος για κατάληψη θέσης καθηγητή δεν ισχύει προκειμένου περί γνωστικού αντικειμένου εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για τα οποία δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής κατά τους κανόνες της οικείας τέχνης ή επιστήμης (de lege artis). Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, προϋπόθεση για την εκλογή αποτελεί το αναγνωρισμένο έργο με βραβεύσεις σε εθνικούς και διεθνείς διαγωνισμούς, η συμμετοχή σε εθνικές και διεθνείς εκθέσεις και γενικώς η εθνική και διεθνής αναγνώριση του έργου. Για τις ειδικές περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου εξακολουθούν να ισχύουν το π.δ. 123/1984 (Α΄ 39) όπως

⁸⁹. Επισημαίνεται ότι, ήδη, στο άρθρο 69 Ν. 4386/2016 προβλέπονται τα εξής: «Οι Ομότιμοι καθηγητές των Α.Ε.Ι. δύναται να προσφέρουν διδακτικό, ερευνητικό και εν γένει επιστημονικό έργο σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και να συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα ή να παραμένουν επιστημονικοί υπεύθυνοι ερευνητικών προγραμμάτων μέχρι τη λήξη τους εφόσον η ανάληψη τέτοιων καθηκόντων αρχίζει πριν από την ημερομηνία έναρξης της αφυπηρέτησής τους. Μετά από αίτησή τους και αιτιολογημένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του τμήματος, δύναται να παρέχουν διδακτικό έργο στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών μέχρι 5 ώρες εβδομαδιαία ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο. Για την παροχή του έργου αυτού οι Ομότιμοι Καθηγητές δεν δικαιούνται οποιασδήποτε αμοιβής ή αποζημίωσης.».

⁹⁰. Μετά την αντικατάσταση του άρθρου 19 Ν. 4009/2011, όπως ίσχυε, με το άρθρο 70 παρ. 1 Ν. 4386/2016, καταργείται, με την παρ. 3 (α) του άρθρου 70 Ν. 4386/2016), το άρθρο 17 Ν. 4009/2011, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 34 Ν. 4115/2013 και ίσχυε.

⁹¹. Μετά την αντικατάσταση του άρθρου 19 Ν. 4009/2011, όπως ίσχυε, με το άρθρο 70 παρ. 1 Ν. 4386/2016, καταργείται, με την παρ. 3 (β) του άρθρου 70 Ν. 4386/2016), το άρθρο 18 Ν. 4009/2011, όπως ίσχυε.

⁹². Παρατήρηση: Παρά την κατάργηση, με την παρ. 3 (β) του άρθρου 70 Ν. 4386/2016), του άρθρου 18 Ν. 4009/2011, όπως ίσχυε, στο άρθρο 73 Ν. 4386/2016 ορίζεται ότι: «Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 4009/2011 (Α΄ 95) αντικαθίσταται...» ως άνω.

⁹³. Το άρθρο 19 Ν. 4009/2011, όπως ισχύει, αντικαθίσταται με το άρθρο 70 παρ. 1 Ν. 4386/2016. Παρατήρηση: Θα πρέπει, όμως, να αντικατασταθεί και ο τίτλος του παρόντος άρθρου 19.

τροποποιήθηκε με το π.δ. 111/1994 (Α΄ 4), το π.δ. 119/2005 (Α΄ 177), το π.δ. 187/1996 (Α΄ 145) και το π.δ. 390/1995 (Α΄ 217), μέχρι την έκδοση Εσωτερικού Κανονισμού του οικείου Α.Ε.Ι.

β) Για τα προσόντα εκλογής στις βαθμίδες των καθηγητών εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου, οι διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 1268/1982 (Α 87), όπως αυτό ίσχυε κατά τη δημοσίευση του ν. 4009/2011 (Α΄ 195). Κάθε αντίθετη στο άρθρο αυτό διάταξη καταργείται.

γ) Οι Καθηγητές και οι υπηρετούντες Λέκτορες δύνανται να υποβάλλουν αίτηση εξέλιξης στην επόμενη βαθμίδα ή μονιμοποίησης σε αυτήν που διορίστηκαν, με τη συμπλήρωση τριετούς υπηρεσίας από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της πράξης του Πρύτανη για το διορισμό τους στη βαθμίδα που υπηρετούν κατά το χρόνο της αίτησής τους.

2. Το Εκλεκτορικό Σώμα για την εκλογή, εξέλιξη και μονιμοποίηση των καθηγητών αποτελείται από δεκαπέντε (15) μέλη ίσης ή ανώτερης βαθμίδας με την προκηρυχθείσα θέση και ειδικότερα βαθμίδας Καθηγητή, Αναπληρωτή Καθηγητή και μόνιμου Επίκουρου Καθηγητή ή Ερευνητή αντίστοιχης βαθμίδας με επιστημονικό έργο στο ίδιο ή, αν δεν υπάρχει, σε συναφές γνωστικό αντικείμενο με εκείνο της υπό πλήρωση θέσης.

3.α) Το Εκλεκτορικό Σώμα συγκροτείται με πλήρως αιτιολογημένη, ως προς το γνωστικό αντικείμενο των μελών του, απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνοψης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων, από επτά (7) καθηγητές με τους αναπληρωματικούς τους οι οποίοι ανήκουν στο ίδιο Τμήμα του οικείου Α.Ε.Ι. και οκτώ (8) καθηγητές με τους αναπληρωματικούς τους, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, ή ομοταγούς Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής ή Ερευνητές της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με εκείνο της προς πλήρωση θέσης.

β) Στην περίπτωση μη ύπαρξης ικανού αριθμού εκλεκτόρων που προέρχονται από το Τμήμα, και έπειτα από πλήρως αιτιολογημένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνοψης ως προς το κριτήριο της συνάφειας του γνωστικού αντικείμενου σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, η συμπλήρωση του Εκλεκτορικού Σώματος πραγματοποιείται από καθηγητές, με ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, άλλων Τμημάτων του οικείου Α.Ε.Ι. ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής ή ερευνητές της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, χωρίς να τηρείται η προβλεπόμενη στο εδάφιο α΄ της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου αριθμητική αναλογία.

γ) Στην περίπτωση που ο αριθμός των προτεινομένων με κριτήριο το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο είναι μεγαλύτερος του αριθμού που απαιτείται για τη συμπλήρωση του Εκλεκτορικού Σώματος, διενεργείται κλήρωση για τις ως άνω κατηγορίες από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης του Τμήματος με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος.

δ) Δεν επιτρέπεται να μετέχει σε Εκλεκτορικό Σώμα καθηγητής, ο οποίος είναι σύζυγος ή συνδέεται με συγγένεια έως και τετάρτου βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας με υποψήφιο.

ε) Κατά τη διαδικασία συγκρότησης του Εκλεκτορικού Σώματος, στο συνολικό αριθμό των εκλεκτόρων δεν υπολογίζονται όσοι απουσιάζουν λόγω νόμιμης άδειας ή για λόγους ανωτέρας βίας που πιστοποιεί η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης του Τμήματος με πλήρως και ειδικώς αιτιολογημένη απόφασή της. Σε περίπτωση επίκλησης λόγου ασθένειας απαιτείται βεβαίωση από δημόσιο νοσοκομείο. Μετά τη συγκρότηση του Εκλεκτορικού Σώματος, η σύνθεσή του δεν μεταβάλλεται παρά μόνο εάν μέλος του παραιτηθεί, εκλείψει ή βρεθεί σε νόμιμη άδεια. Στις περιπτώσεις αυτές, το μέλος του

Τμήματος ή το εξωτερικό μέλος αναπληρώνεται από το πρώτο κατά σειρά μη κωλυόμενο αναπληρωματικό μέλος του αντίστοιχου καταλόγου αναπληρωματικών μελών που ορίστηκε κατά τη συγκρότηση του Εκλεκτορικού Σώματος.

4.α) Ο Πρόεδρος του Τμήματος συγκαλεί το Εκλεκτορικό Σώμα για την πρώτη συνεδρίασή του εντός δέκα (10) ημερών από τη συγκρότησή του προκειμένου να ορισθεί η τριμελής εισηγητική επιτροπή. Το Εκλεκτορικό Σώμα βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα το ήμισυ πλέον ενός του αριθμού των μελών του Εκλεκτορικού Σώματος. Στην περίπτωση μη ύπαρξης απαρτίας, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας μίας (1) εβδομάδας με τη συμμετοχή του ενός τρίτου (1/3) του αριθμού των μελών του Εκλεκτορικού Σώματος.

β) Ένα τουλάχιστον μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής πρέπει να ανήκει σε άλλο Τμήμα του οικείου Α.Ε.Ι. ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής ή να είναι ερευνητής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

γ) Η τριμελής εισηγητική επιτροπή οφείλει μέσα σε αποκλειστική προθεσμία σαράντα (40) ημερών από τη συγκρότησή της και όχι νωρίτερα από είκοσι (20) ημέρες να καταθέσει εισηγητική έκθεση με τη συγκριτική αποτίμηση του έργου των υποψηφίων και αξιολογική κατάταξή τους. Για την υποβολή του έργου της, η εισηγητική επιτροπή δύναται να ζητά συστατικές επιστολές από επιστήμονες της αλλοδαπής με σχετικό γνωστικό αντικείμενο. Η εισηγητική έκθεση κοινοποιείται αμέσως μετά την κατάθεση της στα μέλη του Εκλεκτορικού Σώματος και τους υποψηφίους με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος.

δ) Εάν μέλος της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής παραιτηθεί ή εκλείψει ή διαπιστωθεί αδυναμία σύνταξης εισηγητικής έκθεσης, τα μέλη της τριμελούς επιτροπής δύνανται να υποβάλουν εντός της ίδιας προθεσμίας υπόμνημα/-τα, τα οποία σε καμία περίπτωση δεν επέχουν θέση εισηγητικής έκθεσης.

5.α) Εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της εισηγητικής έκθεσης, συγκαλείται, ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, το Εκλεκτορικό Σώμα για τη διενέργεια της εκλογής. Στην περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία κατάθεσης της εισηγητικής έκθεσης, ο Πρόεδρος του Τμήματος υποχρεούται να συγκαλέσει το Εκλεκτορικό Σώμα εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας, για να προβεί σε κρίση με βάση τους υποβληθέντες φακέλους των υποψηφίων.

β) Ο Πρόεδρος του Τμήματος συντάσσει και γνωστοποιεί στα μέλη του Εκλεκτορικού Σώματος και της Γενικής Συνέλευσης, καθώς και στους υποψηφίους τη σχετική ημερήσια διάταξη, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν την ημερομηνία σύγκλησης της κοινής συνεδρίασης για τη διενέργεια της εκλογής ή μονιμοποίησης.

γ) Το Εκλεκτορικό Σώμα νομίμως συνεδριάζει στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Γενική Συνέλευση του Τμήματος δεν βρίσκεται σε απαρτία. Η μη νόμιμη ή εμπρόθεσμη κλήση στη συνεδρίαση των μελών, της Γενικής Συνέλευσης δεν αποτελεί λόγο ακύρωσης της διαδικασίας της εκλογής.

δ) Οι υποψήφιοι δικαιούνται να υποβάλουν σχετικό υπόμνημα τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση του Εκλεκτορικού Σώματος, το οποίο κοινοποιείται αμελλητί στα μέλη του Εκλεκτορικού Σώματος.

ε) Εάν παρέλθουν άπρακτες, με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος, οι προθεσμίες της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου, το Εκλεκτορικό Σώμα συγκαλείται υποχρεωτικά

από τον Κοσμήτορα ή τον αρμόδιο *Αντιπρύτανη* στην περίπτωση μονομηματικής Σχολής, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την καταληκτική ημερομηνία κατά την οποία ο Πρόεδρος του Τμήματος όφειλε να συγκαλέσει το Εκλεκτορικό Σώμα. Στην περίπτωση αυτή, κατά τη συνεδρίαση του Εκλεκτορικού Σώματος προεδρεύει ο Κοσμήτορας ή ο αρμόδιος *Αντιπρύτανης*⁹⁴ αντιστοίχως, χωρίς δικαίωμα ψήφου, διενεργεί δε όλες τις πράξεις που έχουν ανατεθεί με τις διατάξεις του παρόντος στον Πρόεδρο του Τμήματος και αφορούν τις διαδικασίες εκλογής, εξέλιξης ή μονιμοποίησης των μελών Δ.Ε.Π..

στ) Τα μέλη του Εκλεκτορικού Σώματος άλλων Α.Ε.Ι. έχουν τη δυνατότητα να μετέχουν στις συνεδριάσεις του μέσω τηλεδιάσκεψης, με διασφαλισμένη την εμπιστευτικότητα της συνεδρίασης, την πιστοποίηση της ταυτότητας του μέλους του Εκλεκτορικού Σώματος, την ασφάλεια της ηλεκτρονικής διακίνησης φωνής, δεδομένων και εικόνας, καθώς και την ακεραιότητα της διακινούμενης πληροφορίας. Σε κάθε περίπτωση καταγράφεται στα πρακτικά ότι εφαρμόστηκε η παρούσα διάταξη και γίνεται ρητή μνεία ποια συγκεκριμένα μέλη του Εκλεκτορικού Σώματος συμμετείχαν μέσω τηλεδιάσκεψης.

ζ) Στην αρχή της συνεδρίασης, οι υποψήφιοι μπορούν να αναπτύξουν προφορικά τις απόψεις τους για το περιεχόμενο της εισηγητικής έκθεσης, απαντούν στις ερωτήσεις των μελών του Εκλεκτορικού Σώματος και αποχωρούν.

η) Οι εκλέκτορες αιτιολογούν ειδικά την ψήφο τους.

θ) Η διαδικασία εκλογής, εξέλιξης ή μονιμοποίησης σε βαθμίδα καθηγητή καθορίζεται με τον ακόλουθο τρόπο:

αα) Το αποτέλεσμα της κρίσης είναι θετικό για τον μοναδικό υποψήφιο εάν συγκεντρώσει οκτώ (8) θετικές ψήφους, άλλως η διαδικασία κηρύσσεται άγονη.

ββ) Στην περίπτωση περισσότερων υποψηφίων, εάν ουδείς υποψήφιος συγκεντρώσει οκτώ (8) θετικές ψήφους, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται κατά την ίδια συνεδρίαση μεταξύ των δύο (2) επικρατέστερων. Σε περίπτωση ισοψηφίας μεταξύ περισσότερων των δύο (2), στη δεύτερη ψηφοφορία συμμετέχουν όλοι οι ισοψηφήσαντες. Αν και στη δεύτερη ψηφοφορία κανείς εκ των υποψηφίων δεν συγκεντρώσει οκτώ (8) θετικές ψήφους, η διαδικασία κηρύσσεται άγονη.

6.α) Ο Πρόεδρος του Τμήματος, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκλογής, διαβιβάζει το πρακτικό του Εκλεκτορικού Σώματος, μαζί με όλα τα σχετικά έγγραφα, για την εκλογή, εξέλιξη ή μονιμοποίηση καθηγητή στον Πρύτανη για τον έλεγχο νομιμότητας.

β) Για τη διαδικασία του ελέγχου νομιμότητας και το διορισμό των μελών Δ.Ε.Π. εφαρμόζονται οι κατά τη δημοσίευση του ν. 4009/2011 (Α' 195) ισχύουσες διατάξεις.

7. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να ρυθμίζονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος τα θέματα που αφορούν τη διαδικασία εκλογής, εξέλιξης ή μονιμοποίησης καθηγητή, τον έλεγχο νομιμότητας των διαδικασιών αυτών, την κατάρτιση

⁹⁴. Παρατήρηση: Μάλλον από παραδρομή χρήση του όρου «Αντιπρύτανης» αντί του ορθού «Αναπληρωτής Πρύτανη».

και τήρηση μητρώων εσωτερικών και εξωτερικών μελών και τη λειτουργία του ηλεκτρονικού συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης του μητρώου αυτού.⁹⁵

Άρθρο 20

Διορισμός

1. α) Ο διορισμός των καθηγητών γίνεται με πράξη του πρύτανη, η οποία εκδίδεται μέσα σε δύο μήνες από τη διαβίβαση του σχετικού φακέλου και ύστερα από έλεγχο της νομιμότητας της επιλογής ή της εξέλιξης. Όσοι διορίζονται ή εξελίσσονται οφείλουν μέσα σε τρεις μήνες από την κοινοποίηση της σχετικής πράξης του πρύτανη να αναλάβουν τα καθήκοντά τους. Παράταση της προθεσμίας ανάληψης καθηκόντων για έξι ακόμα μήνες είναι δυνατή με απόφαση του πρύτανη και μόνο όταν ο συγκεκριμένος καθηγητής κατοικεί μόνιμα στην αλλοδαπή κατά την ημερομηνία διορισμού του. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής θεωρείται ότι οι παραπάνω δεν έχουν αποδεχθεί το διορισμό τους, οπότε και ανακαλείται η σχετική πράξη.

β) Με τον ανωτέρω έλεγχο ελέγχονται και πλημμέλειες της αιτιολογίας ως προς την αξιολόγηση των προσόντων των υποψηφίων. Μετά τον έλεγχο αυτόν και εφόσον ο φάκελος της επιλογής δεν αναπεμφθεί στη σχολή για επανάληψη της διαδικασίας, η πράξη διορισμού δημοσιεύεται με επιμέλεια του πρύτανη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η διαδικασία και οι προθεσμίες άσκησης των ανωτέρω αρμοδιοτήτων καθορίζονται από τον Οργανισμό του ιδρύματος.

2. Ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ελέγχει τη νομιμότητα οποιασδήποτε εκλογής ή εξέλιξης είτε αυτεπαγγέλτως είτε ύστερα από προσφυγή που υποβάλλεται ενώπιόν του από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Η προσφυγή μπορεί να ασκηθεί εφόσον έχει εκδοθεί Πρυτανική πράξη εκλογής ή εξέλιξης, εντός εξήντα (60) ημερών από τη δημοσίευση της πράξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή από την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής, για τον έλεγχο νομιμότητας της προσβαλλόμενης πράξης. Για τις περιπτώσεις άγονης εκλογής, η προσφυγή μπορεί να ασκηθεί εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από τον Πρύτανη. Ο έλεγχος νομιμότητας από τον Υπουργό ολοκληρώνεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την περιέλευση του φακέλου στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων⁹⁶.

Άρθρο 21

Αξιολόγηση καθηγητών

1. Οι καθηγητές πρώτης βαθμίδας και οι αναπληρωτές καθηγητές, εφόσον δεν έχουν υποβάλλει αίτηση για εξέλιξη, των Α.Ε.Ι. αξιολογούνται κάθε πέντε έτη ως προς το ερευνητικό, εκπαιδευτικό, διδακτικό και επιστημονικό έργο τους, καθώς και ως προς την εν γένει προσφορά τους στο ίδρυμα, από επιτροπές αξιολόγησης με βάση αντικειμενικά κριτήρια, όπως, ιδίως, το συγγραφικό έργο, η

⁹⁵. Σύμφωνα με παρ. 4 του άρθρου 70 Ν. 4386/2016): «Οι σε εξέλιξη ενρισκόμενες κατά τη δημοσίευση των ως άνω άρθρων διαδικασίες εκλογής και εξέλιξης συνεχίζονται και ολοκληρώνονται με το κατά τη δημοσίευση των άρθρων νομικό καθεστώς.»

⁹⁶. Παρατήρηση: Με την παρ. 2 Ν. 4386/2016 αντικαταστάθηκε ως άνω η παρ. 2 του άρθρου 20 Ν. 4009/2011, που μάλλον από παραδρομή αναγράφηκε ως 19.

συμμετοχή σε συνέδρια και ερευνητικά προγράμματα και η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου, τα οποία καθορίζονται ειδικότερα στον Οργανισμό. Για τη συμπλήρωση της πενταετίας δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που διανύθηκε σε θέση πρύτανη, αναπληρωτή πρύτανη ή κοσμήτορα, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, καθώς και ο χρόνος αναστολής καθηκόντων.

2. Η αξιολόγηση των ως άνω καθηγητών των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι. πραγματοποιείται από επιτροπές που αποτελούνται από τρεις ερευνητές ή καθηγητές πρώτης βαθμίδας άλλων Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι., αντίστοιχα, της ημεδαπής και της αλλοδαπής, με διεθνώς αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο συναφές με το έργο των αξιολογούμενων, που επιλέγονται από τα μητρώα του άρθρου 19, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου. Η αξιολόγηση στηρίζεται ιδίως σε έκθεση δραστηριοτήτων για την παρελθούσα πενταετία και έκθεση προγραμματισμού για την επόμενη πενταετία, βάσει της οποίας γίνεται η επόμενη αξιολόγηση του καθηγητή. Οι εκθέσεις που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο συντάσσονται από τον υπό αξιολόγηση καθηγητή. Για την αξιολόγηση συντάσσεται έκθεση, στην οποία λαμβάνεται υπόψη και η αξιολόγηση του διδακτικού έργου από τους φοιτητές, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 72, και η οποία κοινοποιείται στον αξιολογούμενο και στον οικείο *κοσμήτορα*.

3. Αν η αξιολόγηση είναι θετική, ο αξιολογούμενος μπορεί να επιβραβεύεται σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 22.

4. Καθηγητές των οποίων η αξιολόγηση είναι εξαιρετικά αρνητική, μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της *οικείας κοσμητείας*, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του *κοσμήτορα*, να αποκλείονται εφεξής: α) από τη συμμετοχή σε επιτροπές επιλογής ή εξέλιξης καθηγητών, β) από τη διδασκαλία σε μεταπτυχιακά προγράμματα και γ) από την επίβλεψη και την εξέταση διδακτορικών διατριβών. Στις περιπτώσεις αυτές η διαδικασία αξιολόγησης επαναλαμβάνεται το αργότερο σε τρία έτη, εκτός αν ο καθηγητής ζητήσει να αξιολογηθεί νωρίτερα.

5. Αν κατά την αξιολόγηση προκύψουν στοιχεία για παραμέληση των υπηρεσιακών καθηκόντων ή τη διάπραξη άλλου πειθαρχικού παραπτώματος, ο *κοσμήτορας* υποχρεούται να ενημερώσει τον πρύτανη, ο οποίος προβαίνει στις πειθαρχικές ενέργειες που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις.

6. Με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος καθορίζονται τα αντικειμενικά κριτήρια και η διαδικασία αξιολόγησης, η σύνθεση των επιτροπών αξιολόγησης και ο τρόπος ορισμού των αξιολογητών, οι ειδικότερες διαβαθμίσεις της αξιολόγησης, θετικής και αρνητικής, ο τρόπος επιβράβευσης όσων αρίστευσαν, οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία επιβολής των μέτρων που προβλέπονται στην παράγραφο 4 και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 22

Επιβραβεύσεις και διευκολύνσεις

1. Ο Οργανισμός του ιδρύματος μπορεί να προβλέπει την καταβολή πρόσθετων παροχών, από ίδιους πόρους του ιδρύματος, σε καθηγητές που διακρίνονται για τις ερευνητικές ή εκπαιδευτικές τους επιδόσεις και να θέτει τα σχετικά κριτήρια. Οι παροχές αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν ιδίως χορήγηση υποτροφιών για διδακτορικούς φοιτητές που εκπονούν τη διδακτορική τους διατριβή υπό την εποπτεία του καθηγητή, έξοδα συμμετοχής σε συνέδρια και προμήθειες εργαστηρίου.

2. Ανάλογες πρόσθετες παροχές μπορεί να προβλέπονται στον Οργανισμό του ιδρύματος για νεοδιοριζόμενους καθηγητές ή για την προσέλκυση καθηγητών από Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής.

3. Η διαδικασία για τη χορήγηση των ανωτέρω παροχών και κάθε σχετικό θέμα ρυθμίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

Άρθρο 23

Ένταξη καθηγητών σε κατηγορίες

1. Οι καθηγητές εκλέγονται ως πλήρους απασχόλησης. Μετά τη συμπλήρωση τριετούς πραγματικής άσκησης καθηκόντων στη βαθμίδα του πρώτου διορισμού τους, μπορούν να ενταχθούν στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης, οπότε και λαμβάνουν το 35% των τακτικών αποδοχών τους.

2. Οι καθηγητές πλήρους απασχόλησης υποχρεούνται να διαμένουν και να εγκαθίστανται στο νομό όπου εδρεύει η σχολή του Α.Ε.Ι. στο οποίο υπηρετούν και μπορούν:

α) Να αμείβονται από χρηματοδοτούμενα έργα που διαχειρίζεται ο **Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ)**, ή και το Ν.Π.Ι.Δ. οποιουδήποτε Α.Ε.Ι., το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 58, ή οποιοδήποτε ερευνητικό ινστιτούτο ή κέντρο που εποπτεύεται από οποιοδήποτε Υπουργείο^{97, 98}

β) Να αμείβονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

γ) Να ασκούν με ή χωρίς αμοιβή, καθώς και με αποζημίωση κατ' αποκοπήν, κάθε είδους έργο ή δραστηριότητα, πλην εκείνων που προσδίδουν την εμπορική ιδιότητα, καθώς και να ασκούν τα καθήκοντα του διευθύνοντος συμβούλου του Ν.Π.Ι.Δ. του ιδρύματός τους, που προβλέπεται στο άρθρο 58. Σε κάθε περίπτωση μπορούν να μετέχουν με οποιαδήποτε ιδιότητα σε εταιρείες τεχνολογικής βάσης - έντασης γνώσης που προβλέπονται από το άρθρο 23 του ν. 2741/1999 (Α' 199).

δ) Να αμείβονται από εκτέλεση κλινικού έργου και εφημερίων σε πανεπιστημιακές κλινικές.

ε) Να συμμετέχουν με αμοιβή στις διαδικασίες επιλογής προσωπικού του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), καθώς και της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

στ) Να συμμετέχουν ως έμμισθα μέλη σε δύο κατ' ανώτατο όριο επιτροπές και επιστημονικά ή διοικητικά συμβούλια του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, στις οποίες προβλέπεται υποχρεωτικώς η συμμετοχή καθηγητών, καθώς και σε Διοικούσες Επιτροπές Α.Ε.Ι. και ως μέλη της Ακαδημίας Αθηνών, ως μέλη ή επιστημονικοί συνεργάτες του Επιστημονικού Συμβουλίου, της Επιστημονικής Υπηρεσίας και Επιτροπών της Βουλής, καθώς και ως μέλη των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών με εξαίρεση τη θέση του προέδρου τους⁹⁹ ή να κατέχουν τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις θέσεις Ειδικού Συμβούλου ή Ειδικού Συνεργάτη **των Υπουργών, των Υφυπουργών ή των Γενικών Γραμματέων**¹⁰⁰.

⁹⁷. Η παρ. 2α άρθρου 23 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 24 παρ. 13α Ν. 4386/2016.

⁹⁸. Σημειώνεται ότι στο άρθρο 18 παρ. 12 Ν. 4310/2014, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 Ν. 4386/2016, προβλέπεται ότι στην κατηγορία του συνεργαζόμενου, με ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς, ερευνητικού προσωπικού **«περιλαμβάνονται οι καθηγητές και οι υπηρετούντες λέκτορες των Α.Ε.Ι. σύμφωνα με το άρθρο 23 του ν. 4009/2011...»**. Ειδικότερα, στην παρ. 12γ, όπως ισχύει, ορίζεται ότι: **«Οι καθηγητές και οι υπηρετούντες λέκτορες των Α.Ε.Ι. μπορούν να εκτελούν ερευνητικό και λοιπό έργο στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς, σύμφωνα με το άρθρο 23 του ν. 4009/2011, όπως αυτό ισχύει. Η αμοιβή τους ορίζεται με απόφαση του ΔΣ του ερευνητικού ή τεχνολογικού φορέα και βαρύνει αποκλειστικά τους ίδιους πόρους του ερευνητικού ή τεχνολογικού φορέα ή τον προϋπολογισμό του έργου στο οποίο αυτοί συμμετέχουν. Με τον Οργανισμό ή τον Εσωτερικό Κανονισμό του ερευνητικού ή τεχνολογικού κέντρου καθορίζονται η διαδικασία για τη σύναψη σύμβασης και λήξης αυτής και όλοι οι όροι και οι ειδικότερες λεπτομέρειες της συνεργασίας των καθηγητών.»**

⁹⁹. Απαλείφθηκε η φράση «πλην του προέδρου της ΑΔΙΠ» με την παρ. 3 άρθρου 5 Ν. 4076/2012.

¹⁰⁰. Οι λέξεις «του Υπουργού, των Υφυπουργών ή των Γενικών Γραμματέων των Υπουργείων Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή του Ειδικού Συμβούλου του Υπουργού Εξωτερικών» αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 247 παρ. 2 Ν. 4281/2014.

ζ) Να διδάσκουν σε οποιοδήποτε άλλο Α.Ε.Ι., σε δημόσιες σχολές, σε δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης Ι.Ε.Κ.) και Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) ή να παρέχουν διοικητικό έργο στο Ι.Ε.Π..

η) Να αμείβονται για τη συμμετοχή τους στα όργανα διοίκησης του ιδρύματος ή της ΑΔΙΠ ή κάθε άλλου φορέα που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

θ) Να ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα με την επιφύλαξη των περιορισμών που προβλέπονται στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και ύστερα από ενημέρωση του Κοσμήτορα της σχολής στην οποία ανήκουν. Η παράλειψη εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παρ. 1 άρθρου του άρθρου 23 του π.δ. 160/2008 (Α' 220)^{101, 102}.

3. Οι αμοιβές των καθηγητών και των υπηρετούντων λεκτόρων πλήρους απασχόλησης της περίπτωσης α' της προηγούμενης παραγράφου εισπράττονται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του ιδρύματος, όπου υπηρετούν και υπόκεινται σε παρακράτηση πέντε τοις εκατό (5%) επί του ακαθάριστου ποσού. Η ανωτέρω παρακράτηση αποτελεί πόρο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του οικείου Α.Ε.Ι.

Οι καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες πλήρους απασχόλησης υποχρεούνται να αποδίδουν στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Α.Ε.Ι., όπου υπηρετούν, ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) επί του ακαθάριστου εισοδήματος που υπάγεται στην περίπτωση θ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Το ανωτέρω αποδιδόμενο ποσό αποτελεί πόρο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας. Η παράλειψη εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα σύμφωνα με την περίπτωση στ' της παρ. 1 του άρθρου 23 του π.δ. 160/2008 (Α' 220).

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζεται η διαδικασία είσπραξης ή συμψηφισμού του ποσού που περιέρχεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας, ο τρόπος και το είδος ρύθμισης της οφειλής, ο αριθμός και το είδος των ρυθμιζόμενων δόσεων, και κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό ζήτημα. Με όμοια απόφαση είναι δυνατό να τροποποιείται το ποσοστό επί των αμοιβών των περιπτώσεων α', γ' και θ' που συνιστά πόρο του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας¹⁰³.

4. Καθηγητές μερικής απασχόλησης είναι υποχρεωτικά όσοι κατέχουν θέση πλήρους απασχόλησης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα.

¹⁰¹. Η παρ. 2θ άρθρου 23 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 24 παρ. 13β Ν. 4386/2016. Παρατήρηση: Εντοπίζεται κάποια ασάφεια στη διατύπωση και ίσως κάποια παραδρομή σε ό,τι αφορά την ύπαρξη περίπτωσης ε' στην παρ. 1 άρθρου 23 ΠΔ 160/2008.

¹⁰². Η ως άνω διάταξη, στην αρχική της διατύπωση, επέτρεπε την άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος. Σύμφωνα, μάλιστα, με το άρθρο 99 Ν. 4310/2014: «Στην άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος, κατά την έννοια της παρ. 2 στοιχείο θ' του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 (Α' 195), για όσους Καθηγητές και υπηρετούντες Λέκτορες σε ΑΕΙ υπάγονται στην ανωτέρω διάταξη, περιλαμβάνεται και η συμμετοχή σε κάθε είδους προγράμματα, τα οποία χρηματοδοτούνται από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους, των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι., των Ειδικών Νομικών Προσώπων για την Αξιοποίηση και Διαχείριση της Περιουσίας των Α.Ε.Ι., που ιδρύονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 7 του άρθρου 41 του ν. 2413/1996 (Α' 124) και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου για τη διαχείριση της περιουσίας και των κονδυλίων έρευνας των Α.Ε.Ι. που συστήνονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 58 του ν. 4009/2011, υπό την προϋπόθεση ότι θα εκτελούν τα διδακτικά και λοιπά τους καθήκοντα, όπως αυτά ορίζονται στις διατάξεις του ν. 4009/2011 και από τα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα των Α.Ε.Ι.».

¹⁰³. Η παρ. 3 άρθρου 23 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 24 παρ. 13γ Ν. 4386/2016. Παρατηρήσεις: α) Επαναλαμβάνεται το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης θ' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου με παραπομπή στην περίπτωση στ' (αντί ε') της παρ. 1 άρθρου 23 ΠΔ 160/2008. β) Εντοπίζεται παραδρομή σε ό,τι αφορά την ύπαρξη περίπτωσης στ' στην παρ. 1 άρθρου 23 ΠΔ 160/2008. γ) Δεν έχει προβλεφθεί ποσοστό παρακράτησης επί της αμοιβής της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

5. Οι καθηγητές που επιθυμούν να υπηρετήσουν κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος ως μερικής απασχόλησης υποβάλλουν στη *σχολή* στην οποία υπηρετούν αίτηση, στην οποία δηλώνουν την παράλληλη απασχόληση που επιθυμούν να ασκήσουν. Η αίτηση εγκρίνεται από την *κοσμητεία*, αφού διαπιστωθεί τεκμηριωμένα ότι δεν παρακωλύεται η εύρυθμη λειτουργία και ότι καλύπτονται οι ανάγκες της *σχολής*. Την έγκριση ακολουθεί η έκδοση πράξης ένταξης στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης από τον *κοσμήτορα*, η οποία κοινοποιείται στον πρύτανη και το Συμβούλιο του ιδρύματος, καθώς και στο *Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*. Με τον Οργανισμό μπορεί να καθορίζονται οι ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες η αίτηση μπορεί να υποβάλλεται και κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

6. Για την κατοχή δεύτερης έμμισθης θέσης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα από καθηγητές μερικής απασχόλησης, απαιτείται σχετική άδεια της *κοσμητείας*, η οποία εγκρίνεται με απόφαση του πρύτανη.

7. Στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζονται οι διδακτικές, ερευνητικές και διοικητικές υποχρεώσεις των καθηγητών πλήρους και μερικής απασχόλησης.

Άρθρο 24

Ασυμβίβαστα – Αναστολή καθηκόντων

1. Στους καθηγητές απαγορεύεται:

α) να απασχολούνται ως σύμβουλοι ή με διοικητικά ή διδακτικά ή ερευνητικά καθήκοντα ή να συμμετέχουν με οποιαδήποτε σχέση και χρονική διάρκεια, σε φορέα παροχής εκπαιδευτικών ή ερευνητικών υπηρεσιών που δεν υπάγεται στο δημόσιο τομέα. **Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται στους Καθηγητές των Α.Ε.Ι. να απασχολούνται υπό τις ανωτέρω ιδιότητες, σε μη κερδοσκοπικά ερευνητικά κέντρα τα οποία αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου¹⁰⁴.**

β) να ιδρύουν ή να συμμετέχουν, με οποιαδήποτε σχέση ή ιδιότητα, σε επιχειρήσεις ή εταιρείες ή κοινοπραξίες ή κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα, στα οποία ανατίθεται η εκπόνηση μελετών ή προγραμμάτων ή η εκτέλεση συγκεκριμένου έργου ή η προμήθεια υλικού ή η παροχή υπηρεσιών από το οικείο ή άλλο Α.Ε.Ι. και

γ) να κατέχουν άλλη, πλην του διδακτικού προσωπικού Α.Ε.Ι. ή της θέσης δικαστικού λειτουργού ή εκκλησιαστικού υπαλλήλου, μόνιμη οργανική θέση στο δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 1Β του ν. 2362/1995 (Α'247), με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 23.

2. Η ιδιότητα του πρύτανη, αναπληρωτή πρύτανη και κοσμήτορα είναι ασυμβίβαστη με κάθε επαγγελματική απασχόληση εκτός του ιδρύματος, καθώς και με την κατοχή έμμισθης θέσης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. **Κατ' εξαίρεση ο Πρύτανης, ο αναπληρωτής Πρύτανης και ο Κοσμήτορας μπορούν να διδάσκουν στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ως μέλη Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού, ασκώντας παράλληλα το διοικητικό, διδακτικό και ερευνητικό επιστημονικό έργο τους στο ίδρυμα στο οποίο ανήκουν¹⁰⁵. Κατ' εξαίρεση ο Πρύτανης, ο αναπληρωτής Πρύτανης και ο κοσμήτορας μπορούν να διδάσκουν στο Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος ως επισκέπτες καθηγητές ασκώντας παράλληλα το διοικητικό, διδακτικό, ερευνητικό και επιστημονικό έργο τους στο ίδρυμα στο οποίο ανήκουν¹⁰⁶. Οι Αναπληρωτές Πρύτανη των Πανεπιστημίων και οι Αναπληρωτές Πρόεδροι των Τ.Ε.Ι., δύναται να απαλλάσσονται μέρος ή του συνόλου των διδακτικών τους**

¹⁰⁴. Το ως άνω εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 9 άρθρου 34 Ν. 4115/2013.

¹⁰⁵. Το ως άνω εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 35 Ν. 4301/2014.

¹⁰⁶. Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 122 Ν. 4316/2014.

καθηκόντων έπειτα από απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος στο οποίο υπηρετούν ύστερα από γνώμη του οικείου Τμήματος. Οι Πρόεδροι των Διοικητικών Συμβουλίων των εποπτευόμενων από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων φορέων κατά τη διάρκεια της θητείας τους, δύνανται να απαλλάσσονται των διδακτικών και διοικητικών καθηκόντων τους στο Πανεπιστήμιο ή στο Τ.Ε.Ι. στο οποίο υπηρετούν¹⁰⁷.

3. Η παραβίαση του ασυμβιβάστου συνεπάγεται την υποχρεωτική παραπομπή μέσω του πρύτανη ή του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων στο πειθαρχικό συμβούλιο και επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης.

4. Σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων τους ως καθηγητές τελούν:

- α) υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί και υφυπουργοί που δεν είναι βουλευτές,
- β) περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες και δήμαρχοι,
- γ) γενικοί γραμματείς υπουργείων και όσοι κατέχουν θέσεις σε διεθνείς οργανισμούς,
- δ) γενικοί γραμματείς αποκεντρωμένων διοικήσεων και

ε) πρόεδροι, αντιπρόεδροι, διοικητές, υποδιοικητές, καθώς και οι αναπληρωτές τους σε Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. που υπάγονται στο δημόσιο τομέα, με εξαίρεση τα ερευνητικό κέντρα και τα ινστιτούτα τους που υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και τα μη κερδοσκοπικά και κοινωφελή ιδρύματα. **Δεν τελούν σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων τους ως καθηγητές οι αναπληρωτές διοικητές των ανωτέρω νομικών προσώπων, εφόσον επιλέξουν την πλήρη και αποκλειστική απασχόλησή τους στο Πανεπιστήμιο και την άσκηση του κλινικού και εργαστηριακού έργου σε Πανεπιστημιακή κλινική, εργαστήριο ή μονάδα νοσοκομείου του Ε.Σ.Υ.**¹⁰⁸.

Ο χρόνος κατά τον οποίο καθηγητής μπορεί να διατελεί σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων του, καθορίζεται με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος, δεν μπορεί, όμως, σε κάθε περίπτωση να υπερβαίνει τα οκτώ συνολικά έτη. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, ο χρόνος αναστολής που διανύθηκε έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δεν λαμβάνεται υπόψη. Οι ειδικοί γραμματείς Υπουργείων εντάσσονται στο καθεστώς μερικής απασχόλησης, εκτός αν επιθυμούν την αναστολή της ιδιότητας του καθηγητή.

5. Όπου προβλέπεται αναστολή άσκησης καθηκόντων των καθηγητών, απαιτείται διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για την ενεργοποίηση της αναστολής. Κατά τη διάρκεια του χρόνου αναστολής των καθηκόντων τους, οι καθηγητές δεν λαμβάνουν αποδοχές από το ίδρυμα, ενώ υποχρεούνται σε καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών τους, καθώς και σε κάθε άλλη προβλεπόμενη επιβάρυνση από την ιδιότητά τους ως καθηγητών. **Οι τελούντες σε αναστολή καθηγητές δύνανται να διατηρούν τα διδακτικά και ερευνητικά καθήκοντά τους αμισθί**¹⁰⁹. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου και ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων Καθηγητών συνυπολογίζεται η διάρκεια του χρόνου αναστολής των καθηκόντων τους ως χρόνος παραμονής στη βαθμίδα που υπηρετούν, έπειτα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, από την οποία θα προκύπτει ότι ο Καθηγητής ασκούσε καθ' όλο το χρόνο της αναστολής των καθηκόντων του τα εκπαιδευτικά του καθήκοντα¹¹⁰.

¹⁰⁷. Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 άρθρου 24 Ν. 4009/2011, όπως ισχύει, προστέθηκαν με την παρ. 1 άρθρου 28 Ν. 4386/2016.

¹⁰⁸. Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 24 άρθρου 34 Ν. 4115/2013.

¹⁰⁹. Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 10 άρθρου 34 Ν. 4115/2013.

¹¹⁰. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 άρθρου 24 Ν. 4009/2011 προστέθηκε με την παρ. 2 άρθρου 28 Ν. 4386/2016.

6. Το καθεστώς βουλευτών και ευρωβουλευτών, που είναι καθηγητές των Α.Ε.Ι., καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του Συντάγματος. Οι ανωτέρω δεν αμείβονται από τη θέση τους στο Α.Ε.Ι.

7. Για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών του ιδρύματος κατά τη διάρκεια των αδειών που προβλέπονται στο άρθρο 27, καθώς και κατά τη διάρκεια της αναστολής καθηκόντων, είναι δυνατή η χρήση των μη καταβαλλομένων αποδοχών για πρόσκληση επισκεπτών καθηγητών ή ερευνητών από Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής.

Άρθρο 25

Αποδοχές καθηγητών

1. Οι αποδοχές των καθηγητών είναι ανάλογες του λειτουργήματος που επιτελούν, της βαθμίδας που κατέχουν και του είδους απασχόλησής τους στο ίδρυμα και καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3205/2003 (Α' 297), όπως εκάστοτε ισχύει.

2. Οι αποδοχές του Πρύτανη και των Αναπληρωτών Πρύτανη των Πανεπιστημίων και του Προέδρου και των Αναπληρωτών Προέδρων των Τ.Ε.Ι., του Προέδρου και των Αντιπροέδρων της Διοικούσας Επιτροπής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, και του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος, των Κοσμητόρων και των Προέδρων Τμημάτων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως¹¹¹.

Άρθρο 26

Παράλληλη απασχόληση καθηγητών σε ξένα και ελληνικά Α.Ε.Ι.

1. Καθηγητές που υπηρετούν σε ομοταγή Α.Ε.Ι. του εξωτερικού όπως αυτά αναγνωρίζονται από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), και είναι καταξιωμένοι στο αντικείμενό τους, μπορούν να είναι υποψήφιοι και να εκλεγούν με αυτοτελή κρίση σε θέση καθηγητή ελληνικού Α.Ε.Ι., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, για θητεία πέντε ετών, με δυνατότητα ανανέωσης. Αν αυτοί εκλεγούν, μπορούν να διορισθούν σε θέση καθηγητή χωρίς προηγουμένως να πρέπει να παραιτηθούν από τη θέση που κατέχουν στο εξωτερικό. Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εφαρμογής των προηγούμενων εδαφίων καθορίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

2. Οι καθηγητές της προηγούμενης παραγράφου κατά το χρόνο απασχόλησής τους στο ελληνικό ίδρυμα έχουν όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των καθηγητών, πλην της συμμετοχής στα όργανα διοίκησης του ιδρύματος, και υποχρεούνται να απασχολούνται σε αυτό με πλήρη απασχόληση για διάστημα τουλάχιστον τριών έως έξι μηνών ετησίως σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος, με την αντίστοιχη αμοιβή.

3. Τη δυνατότητα διορισμού σε θέση καθηγητή Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής έχουν αντίστοιχα και καθηγητές των ελληνικών ιδρυμάτων, χωρίς να παραιτηθούν από τη θέση τους στο ελληνικό Α.Ε.Ι.. Ο χρόνος απασχόλησής τους στο ίδρυμα της αλλοδαπής δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες κατ' έτος. Κατά το διάστημα της απασχόλησής τους στο ίδρυμα της αλλοδαπής δεν λαμβάνουν αμοιβή από το ίδρυμα της ημεδαπής.

4. Τα μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Π. των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής έχουν το δικαίωμα άδειας, ανεξάρτητα από τις κείμενες περί αδειών διατάξεις, προκειμένου να απασχοληθούν σε Έδρες

¹¹¹. Η παρ. 2 άρθρου 25 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 28 παρ. 2 Ν. 4386/2016.

Ελληνικών Σπουδών σε Α.Ε.Ι. του εξωτερικού για χρονικό διάστημα έως τριών ετών. Η σχετική άδεια εκδίδεται με πράξη του Πρύτανη, μετά από εισήγηση του Κοσμήτορα, εφόσον δεν παρεμποδίζεται η ομαλή λειτουργία της Σχολής¹¹².

Άρθρο 27

Επιστημονικές και λοιπές άδειες

1. Οι καθηγητές του ιδρύματος έχουν δικαίωμα επιστημονικής άδειας με πλήρεις αποδοχές ενός έτους για κάθε έξι έτη υπηρεσίας ή έξι μηνών για κάθε τρία έτη υπηρεσίας. Η επιστημονική άδεια χορηγείται με πράξη του πρύτανη, ύστερα από εισήγηση του κοσμήτορα και απόφαση της κοσμητείας, στην οποία αναφέρεται ο τρόπος κάλυψης των εκπαιδευτικών αναγκών των προγραμμάτων σπουδών στα οποία συμμετέχει ο διδάσκων και αιτών την επιστημονική άδεια.

Η αίτηση για εκπαιδευτική άδεια συνοδεύεται από το προτεινόμενο πρόγραμμα επιστημονικής δραστηριότητας. Ο καθηγητής μετά τη λήξη της άδειάς του υποβάλλει στον πρύτανη ή τον αρμόδιο αναπληρωτή πρύτανη έκθεση σχετική με την υλοποίηση του προγράμματος που είχε προτείνει.

2. Το δικαίωμα για λήψη της επιστημονικής άδειας μπορεί να ασκηθεί μόνο μέσα σε τρία έτη από τη συμπλήρωση τριετούς υπηρεσίας στο ίδρυμα. Δεν παραγράφεται το δικαίωμα επιστημονικής άδειας αλλά αθροίζεται με εκείνο της επόμενης εξαετίας ή τριετίας, αν η άδεια δεν χορηγηθεί μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα για λόγους που δεν αφορούν το πρόσωπο του αιτούντος. Η επιστημονική άδεια δεν χορηγείται σε καθηγητές που απέχουν λιγότερα από τρία έτη από τη συνταξιοδότησή τους.

3. Οι καθηγητές που κατά τη διάρκεια της επιστημονικής τους άδειας στην αλλοδαπή συνεργάζονται χωρίς αμοιβή με ανώτατα εκπαιδευτικά ή άλλα ιδρύματα του εξωτερικού, λαμβάνουν τις πλήρεις αποδοχές τους προσαυξανόμενες κατά 80%.

4.α) Κάθε Καθηγητής υπηρετεί υποχρεωτικά στο Α.Ε.Ι. από το οποίο του χορηγήθηκε επιστημονική άδεια ή σε άλλο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής εφόσον εκλεγεί σε Τμήμα ή Σχολή του για τρία (3) έτη μετά τη λήξη της ανωτέρω άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση καταλογίζονται στο μέλος ΔΕΠ οι αποδοχές τις οποίες έλαβε κατά τη διάρκεια της άδειας.

β) Στη ρύθμιση της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου υπάγονται και οι περιπτώσεις των Καθηγητών που κατά την έναρξη ισχύος της έχουν ήδη εκλεγεί σε άλλο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής από αυτό που τους χορήγησε την επιστημονική άδεια.¹¹³

5. **Επιτρέπεται, ύστερα από εισήγηση του Κοσμήτορα, απόφαση της κοσμητείας και σχετική πράξη που εκδίδεται από τον Πρύτανη, μετά από έλεγχο νομιμότητας και σκοπιμότητας, η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές σε καθηγητές του ιδρύματος, εφόσον δεν παρεμποδίζεται η ομαλή λειτουργία της σχολής¹¹⁴.** Κατά το διάστημα της άδειας άνευ αποδοχών το σύνολο των συνταξιοδοτικών, ασφαλιστικών και λοιπών εισφορών για τον καθηγητή καταβάλλονται από τον ίδιο.

6. Ο συνολικός χρόνος χορήγησης αδειών άνευ αποδοχών σε κάθε καθηγητή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία έτη.

¹¹². Η παρούσα παράγραφος προστέθηκε με το άρθρο 39 παρ. 5 Ν. 4186/2013.

¹¹³. Η παρ. 4 άρθρου 27 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 6 άρθρου 28 Ν. 4386/2016.

¹¹⁴. Το παρόν εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 39 παρ. 1 Ν. 4186/2013.

7. Στους καθηγητές μπορεί να χορηγείται, ύστερα από εισήγηση του κοσμήτορα και απόφαση της κοσμητείας, άδεια για την κατοχύρωση διπλώματος ευρεσιτεχνίας με πλήρεις αποδοχές, με τη διαδικασία του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 28

Γραμματέας - Διοικητικό προσωπικό

1. Προϊστάμενος του διοικητικού προσωπικού είναι ο γραμματέας του ιδρύματος, ο οποίος είναι πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, πτυχιούχος Α.Ε.Ι., με πολύ καλή γνώση τουλάχιστον μίας ξένης γλώσσας και αυξημένη διοικητική εμπειρία. Επιπλέον ακαδημαϊκά προσόντα και άριστη γνώση ξένων γλωσσών συνεκτιμώνται.

2. Ο γραμματέας επιλέγεται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, ύστερα από εισήγηση του πρύτανη, για τετραετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για μία ακόμα τετραετία. Η προκήρυξη της θέσης του γραμματέα γίνεται από τον πρύτανη δύο μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του υπηρετούντος γραμματέα και ο διορισμός του με πράξη του πρύτανη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Θέματα σχετικά με τα ειδικότερα προσόντα, τον τρόπο και τη διαδικασία επιλογής του γραμματέα του ιδρύματος, καθώς και τις αρμοδιότητές του, καθορίζονται με τον Οργανισμό του ιδρύματος.

4. Οι αποδοχές του γραμματέα του ιδρύματος καθορίζονται στο ύψος των πάσης φύσεως αποδοχών που προβλέπονται κάθε φορά για γενικό διευθυντή Υπουργείου.

5. Τα μέλη του διοικητικού προσωπικού ασκούν τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη όλων των υπηρεσιών του ιδρύματος, όπως αυτές καθορίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

6. Το διοικητικό προσωπικό επιλέγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α΄ 28) και υπάγεται στον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007 (Α΄ 26).

7. Ο διορισμός του διοικητικού προσωπικού γίνεται με πράξη του πρύτανη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 29

Ειδικές κατηγορίες διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού του ιδρύματος

1. α) Τα μέλη της κατηγορίας του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) επιτελούν ειδικό εκπαιδευτικό- διδακτικό έργο στα Α.Ε.Ι. και μπορεί να ανατίθεται σε αυτά αυτοδύναμο διδακτικό έργο. Στην κατηγορία αυτή ανήκει το εκπαιδευτικό προσωπικό που διδάσκει ξένες γλώσσες ή την ελληνική γλώσσα ως ξένη, φυσική αγωγή, σχέδιο, καθώς επίσης καλές και εφαρμοσμένες τέχνες.

β) Οι θέσεις του προσωπικού αυτού ανήκουν στο Ίδρυμα και κατανέμονται με απόφαση της Συγκλήτου στα Τμήματα, στις Σχολές ή στο Ίδρυμα, ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη ή των Κοσμητόρων ή των Προέδρων Τμημάτων. Με απόφαση της Συνέλευσης του

Τμήματος, οι θέσεις των μελών Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Ε.Π. μπορούν να κατανέμονται στους Τομείς σύμφωνα με το γνωστικό τους αντικείμενο¹¹⁵.

γ) Τυπικά προσόντα για το διορισμό σε θέσεις αυτής της κατηγορίας προσωπικού *T.E.I.*¹¹⁶ είναι πτυχίο Πανεπιστημίου ή *T.E.I.* σχετικό με το γνωστικό αντικείμενο τη θέσης και συναφές διδακτορικό δίπλωμα.

2. α) Τα μέλη της κατηγορίας του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) επιτελούν εργαστηριακό – εφαρμοσμένο διδακτικό έργο στα Α.Ε.Ι., το οποίο συνίσταται κατά κύριο λόγο στη διεξαγωγή εργαστηριακών και κλινικών ασκήσεων, καθώς επίσης και στη διεξαγωγή πρακτικών ασκήσεων στα πεδία εφαρμογής των οικείων επιστημών. **Στους κατόχους διδακτορικού διπλώματος, είτε στα μέλη της καταληκτικής Βαθμίδας μπορεί να ανατίθεται διδακτικό έργο, διδασκαλία μαθημάτων εμβάθυνσης σε μικρές ομάδες φοιτητών υπό την εποπτεία των Καθηγητών της σχολής και δύνανται να συμμετέχουν στην επίβλεψη πτυχιακών ή άλλων εργασιών¹¹⁷.**

β) Οι θέσεις του προσωπικού αυτού ανήκουν στο Ίδρυμα και κατανέμονται με απόφαση της Συγκλήτου στα Τμήματα, στις Σχολές ή στο Ίδρυμα, ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη ή των Κοσμητόρων ή των Προέδρων Τμημάτων. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, οι θέσεις των μελών Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Ε.Π. μπορούν να κατανέμονται στους Τομείς σύμφωνα με το γνωστικό τους αντικείμενο¹¹⁸.

γ) Τυπικά προσόντα για το διορισμό σε θέσεις αυτής της κατηγορίας προσωπικού Α.Ε.Ι. είναι πτυχίο Πανεπιστημίου ή *T.E.I.*, σχετικό με το γνωστικό αντικείμενο της θέσης και συναφής μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών.

δ) Τα μέλη του Ε.ΔΙ.Π. μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε πανεπιστημιακές κλινικές, εργαστήρια, ή μονάδες εγκατεστημένες σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. ή των Α.Ε.Ι., και να αμείβονται από την εκτέλεση του κλινικού αυτού έργου το οποίο δεν παρεμποδίζει τα διδακτικά τους καθήκοντα¹¹⁹.

3. α) Τα μέλη της κατηγορίας του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) παρέχουν έργο υποδομής στην εν γένει λειτουργία των Α.Ε.Ι., προσφέροντας εξειδικευμένες τεχνικές εργαστηριακές υπηρεσίες για την αρτιότερη εκτέλεση του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και εφαρμοσμένου έργου τους.

β) Οι θέσεις του προσωπικού αυτού ανήκουν στο Ίδρυμα και να κατανέμονται με απόφαση της Συγκλήτου στις Σχολές ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη ή των Κοσμητόρων. Με απόφαση της Κοσμητείας οι θέσεις Ε.Τ.Ε.Π. κατανέμονται στα Τμήματα, ενώ με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μπορεί να κατανεμηθούν στους Τομείς, στα Εργαστήρια ή στις κλινικές, ανάλογα με τις ανάγκες τους. Σε ειδικές περιπτώσεις οι θέσεις μπορεί να ανήκουν στο Ίδρυμα ή στη Σχολή¹²⁰.

¹¹⁵. Η περίπτωση β' της παρ. 1 άρθρου 29 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 9α άρθρου 27 Ν. 4386/2016.

¹¹⁶. Παρατήρηση: Μάλλον από παραδρομή χρήση του όρου «*T.E.I.*» αντί του ορθού «*A.E.I.*».

¹¹⁷. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 2 άρθρου 29 Ν. 4009/2011 τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 12α άρθρου 27 Ν. 4386/2016.

¹¹⁸. Η περίπτωση β' της παρ. 2 άρθρου 29 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 9α άρθρου 27 Ν. 4386/2016.

¹¹⁹. Το ως άνω εδ. δ' προστέθηκε με την παρ. 1α άρθρου 64 Ν. 4386/2016.

¹²⁰. Η περίπτωση β' της παρ. 3 άρθρου 29 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 9β άρθρου 27 Ν. 4386/2016.

γ) Τυπικά προσόντα για το διορισμό σε θέσεις Ε.Τ.Ε.Π., ανάλογα με τη θέση που προκηρύσσεται, είναι πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (κλάδου ΠΕ ή ΤΕ), σχετικό με την προς προκήρυξη θέση. Τα ειδικότερα προσόντα καθορίζονται με την προκήρυξη της θέσης.

3Α. Με απόφαση της Συγκλήτου, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος μπορεί να ανατίθεται στα μέλη της κατηγορίας Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) αυτοδύναμο διδακτικό έργο. Η διάταξη αυτή καταλαμβάνει και τα μέλη Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΡ.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Π.) των Τ.Ε.Ι.¹²¹.

4. Ο διορισμός σε θέσεις των κατηγοριών των προηγούμενων παραγράφων γίνεται με προκήρυξη των θέσεων και επιλογή των υποψηφίων από τη Συνέλευση του Τμήματος ή της Σχολής ή τη Σύγκλητο, ανάλογα με την ακαδημαϊκή μονάδα στην οποία ανήκει η θέση. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την προκήρυξη των θέσεων αυτών, καθώς και η διαδικασία επιλογής και περιοδικής αξιολόγησης του ανωτέρω προσωπικού ρυθμίζονται από τον Οργανισμό του ιδρύματος και μέχρι τη δημοσίευσή του με κανονιστική απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την έκδοση της απόφασης και τη διαδικασία επιλογής λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις των άρθρων 2 και 3 του π.δ. 147/2009 (Α' 189). Οι ίδιες διατάξεις εφαρμόζονται αναλογικά για όλες τις κατηγορίες προσωπικού του παρόντος άρθρου των πανεπιστημίων, των Τ.Ε.Ι. και της ΑΣΠΑΙΤΕ¹²².

5. Ο διορισμός σε θέσεις προσωπικού των ανωτέρω κατηγοριών γίνεται με πράξη του πρύτανη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Οργανισμό του ιδρύματος.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται η βαθμολογική και μισθολογική κατάσταση και εξέλιξη των μελών των ανωτέρω κατηγοριών προσωπικού και ρυθμίζονται τα σχετικά με την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση αυτών, όπως μονιμοποίηση, μετατάξεις, αποσπάσεις, η χορήγηση εκπαιδευτικών και λοιπών αδειών, και κάθε άλλο θέμα που αφορά τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα αυτών^{123, 124}.

¹²¹. Η παρούσα παράγραφος προστέθηκε με το άρθρο 39 παρ. 27 Ν. 4186/2013.

¹²² Η παρ. 4 άρθρου 29 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 10 άρθρου 27 Ν. 4386/2016.

¹²³. Η παρ. 6 άρθρου 29 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 2 άρθρου 27 Ν. 4386/2016.

Επίσης, στην παρ. 1 άρθρου 27 Ν. 4386/2016 ορίζεται ότι: «1. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στην παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 επαναφέρονται σε ισχύ το π.δ. 118/2002 (Α' 99), π.δ. 17/2002 (Α' 99) και το π.δ. 147/2009 (Α' 189) για τις ανάγκες του παρόντος άρθρου.».

¹²⁴. Σημειώνεται ότι στις παρ. 3, 6, 7, 9γ, 11α και 11β, 12β, 12γ και 12δ άρθρου 27, στην παρ. 7 άρθρου 33 και στο άρθρο 64 παρ. 1β Ν. 4386/2016, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 27 παρ. 3: «Για τη βαθμολογική και μισθολογική κατάταξη των υπηρετούντων και των υπό διορισμό κατά τη δημοσίευση του παρόντος μελών Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. των πανεπιστημίων λαμβάνεται υπόψη ο αναγνωρισμένος συνολικός χρόνος υπηρεσίας του ανωτέρω προσωπικού στο δημόσιο με οποιαδήποτε σχέση εργασίας. Τα μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. των Πανεπιστημίων, από τη δημοσίευση του παρόντος, και μέχρι την έκδοση του κατά τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 προεδρικού διατάγματος κατατάσσονται αυτοδίκαια σε βαθμίδες της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 118/2002 (Α' 99). Για την βαθμολογική κατάταξη των υπηρετούντων και των υπό διορισμό κατά τη δημοσίευση του παρόντος μελών Ε.Τ.Ε.Π., λαμβάνεται υπόψη ο αναγνωρισμένος συνολικός χρόνος υπηρεσίας του ανωτέρω προσωπικού στο δημόσιο με οποιαδήποτε σχέση εργασίας. Τα μέλη Ε.Τ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων, από τη δημοσίευση του παρόντος, και μέχρι την έκδοση του κατά τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 προεδρικού διατάγματος κατατάσσονται αυτοδίκαια σε βαθμίδες του π.δ. 117/2002 (Α' 99). Για την κατάταξη σε βαθμίδες των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. των πανεπιστημίων η διάρκεια της θητείας στην εισαγωγική βαθμίδα υπολογίζεται ως τριετής και ο απομένον χρόνος

λαμβάνεται υπόψη για την εξέλιξη στις επόμενες βαθμίδες. Όπου στις οικείες διατάξεις του π.δ. 118/2002, όπως ισχύει, αναφέρεται Ε.Ε.ΔΙ.Π. Ι και Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΙΙ νοείται το Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π., αντιστοίχως. Τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της ΑΣΠΑΙΤΕ εξακολουθούν να διατηρούν τη βαθμολογική τους κατάσταση και υπάγονται στις διατάξεις του κεφαλαίου Β' του ν. 4354/2015, μέχρι την έκδοση του κατά τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4009/11 προεδρικού διατάγματος.»

Άρθρο 27 παρ. 6: «Για τις εκπαιδευτικές άδειες και μετατάξεις των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 147/2009 (Α' 189), όπως ισχύουν. Οι ίδιες διατάξεις του ως άνω προεδρικού διατάγματος εφαρμόζονται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Τ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων, καθώς και των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που υπηρετούν σε Τ.Ε.Ι. και στην ΑΣΠΑΙΤΕ. Επιπροσθέτως, μπορεί να χορηγηθεί εκπαιδευτική άδεια για μεταδιδακτορική έρευνα ενός έτους με τις προβλεπόμενες κάθε φορά αποδοχές για κάθε έξι έτη υπηρεσίας ή έξι μηνών για κάθε τρία έτη υπηρεσίας, σύμφωνα με όρους και προϋποθέσεις που θα εξειδικεύονται με κανονιστική απόφαση της Συγκλήτου του οικείου Ιδρύματος. Από της δημοσίευσής του παρόντος είναι δυνατή η μετάταξη από Τ.Ε.Ι. σε Πανεπιστήμια. Εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του παρόντος διαδικασίες μετατάξεων ή αιτήσεις χορήγησης εκπαιδευτικών αδειών συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.»

Άρθρο 27 παρ. 7: «Τα υπηρετούντα μέλη Ε.Ε.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., τα οποία εντάχθηκαν στις ως άνω κατηγορίες από τις κατηγορίες των μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π. Ι και ΙΙ, Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.Τ.Π. ή ΕΡ.ΔΙ.Π. ή των μονίμων διοικητικών υπαλλήλων ή των υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, για τα οποία δεν έχει καθοριστεί γνωστικό αντικείμενο, μπορούν να υποβάλλουν σχετική αίτηση στην ακαδημαϊκή μονάδα που υπηρετούν για τον καθορισμό του. Για τον καθορισμό του, λαμβάνεται υπόψη το διδακτικό ή επιστημονικό ερευνητικό έργο ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών του αιτούντος. Ο καθορισμός του γνωστικού αντικείμενου γίνεται με διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και εκδίδεται ύστερα από απόφαση της ακαδημαϊκής μονάδας (Συνέλευσης του Τμήματος, Κοσμητείας της Σχολής ή Συγκλήτου) στην οποία υπηρετεί ο αιτών. Στα Τμήματα στα οποία λειτουργούν Τομείς, για την έκδοση της απόφασης από τη Συνέλευση απαιτείται η προηγούμενη γνώμη του Τομέα στον οποίο υπηρετεί ο αιτών. Η ως άνω διαδικασία απαιτείται και για την περίπτωση μεταβολής ήδη καθορισθέντος γνωστικού αντικείμενου.»

Άρθρο 27 παρ. 9.γ.: Αρμόδιο όργανο για όλα τα θέματα που αφορούν στα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. είναι η Συνέλευση του Τμήματος. Στις περιπτώσεις που οι θέσεις ανήκουν στη Σχολή ή στο Ίδρυμα, η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από τη Συνέλευση της Σχολής ή τη Σύγκλητο αντίστοιχα.

Άρθρο 27 παρ. 11.α.: «Τα μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. υποχρεούνται να παρευρίσκονται στους πανεπιστημιακούς χώρους είκοσι δύο (22) ώρες εβδομαδιαίως κατ' ελάχιστο όριο, κατανεμημένες σε τέσσερις τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες και να παρέχουν κάθε μορφής διδακτικό έργο με αριθμό διδακτικών ωρών ανάλογο με αυτό των μελών ΔΕΠ, καθώς και κάθε μορφής επιστημονικό-ερευνητικό έργο.»

Άρθρο 27 παρ. 11.β.: «Τα μέλη Ε.Τ.Ε.Π. υποχρεούνται να παρευρίσκονται στους πανεπιστημιακούς χώρους είκοσι έξι (26) ώρες εβδομαδιαίως, κατ' ελάχιστο όριο και να παρέχουν κάθε μορφής εξειδικευμένο τεχνικό εργαστηριακό έργο.»

Άρθρο 27 παρ. 12.β.: «Η περίπτωση α' της παρ. 12 του άρθρου 44Α του ν. 4115/2013, όπως ισχύει εφαρμόζεται και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι.» Σημειώνεται ότι στην περίπτωση α' της παρ. 12 του άρθρου 44Α του ν. 4115/2013, όπως ισχύει, ορίζονται τα εξής: «Εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που είναι σύζυγοι καθηγητών ή λεκτόρων ή καθηγητών εφαρμογών Α.Ε.Ι., μπορούν με αίτησή τους να αποσπώνται. Κατ' εξαίρεση της κείμενης νομοθεσίας και για όσο χρόνο υπηρετεί ο/η σύζυγος καθηγητής ή λέκτορας ή καθηγητής εφαρμογών στα Α.Ε.Ι., σε αντίστοιχη εκπαιδευτική μονάδα της πόλης όπου είναι η έδρα του Τμήματος ή Παραρτήματος του Α.Ε.Ι. στο οποίο υπηρετεί ο/η σύζυγος τους.»

Άρθρο 27 παρ. 12.γ.: Στο τέλος της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4369/2016 (Α' 33) (σύμφωνα με την οποία δεν υπάγονται στο σχετικό σύστημα αξιολόγησης «οι υπάλληλοι και λειτουργοί που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Μέρους Β' του ν. 3205/2003 (Α' 297), προστίθεται φράση: «καθώς και το Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.) των Α.Ε.Ι.»

Άρθρο 27 παρ. 12.δ.: «Για τα υπηρετούντα στις 31.12.2015 μέλη Ε.Τ.Ε.Π. ή Ε.ΔΙ.Π. των Πανεπιστημίων, τα οποία υπηρετούσαν την 1.11.2011 ως Ε.Τ.Ε.Π., η μισθολογική τους κατάσταση και εξέλιξη, με την εφαρμογή των διατάξεων του Α' μέρους του ν. 3205/2003 μέχρι τις 31.12.2015 θεωρείται νόμιμη, λαμβάνοντας υπόψη όλου του αναγνωρισμένου χρόνου υπηρεσίας τους. Οι καταβληθείσες αποδοχές του ανωτέρω προσωπικού μέχρι τις 31.12.2015 θεωρούνται νόμιμες και τυχόν διαφορές δεν αναζητούνται, ενώ για την εφαρμογή του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 υπολογίζονται οι καταβληθείσες αποδοχές στις 31.12.2015. Από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της ένταξής τους στην κατηγορία Ε.ΔΙ.Π., σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων 2 και 5 της παρ. 3 του άρθρου 68 του ν. 4235/2014 (Α' 32), τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. των Πανεπιστημίων εξακολουθούν να αμείβονται μέχρι τις 31.12.2015, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3205/2003 και του ν. 4024/2011, αντίστοιχα. Από 1.1.2016 και μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, τα υπηρετούντα μέλη Ε.ΔΙ.Π. τα οποία εντάχθηκαν στην κατηγορία αυτή από την κατηγορία των μελών Ε.Τ.Ε.Π. ή των μονίμων διοικητικών υπαλλήλων ή των υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, υπάγονται στις μισθολογικές ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Β' του ν. 4354/2015.»

Άρθρο 33 παρ. 7: «Μόνιμοι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δύνανται να μεταταγούν σε θέσεις της προβλεπόμενης στο άρθρο 29 του ν. 4009/2011 (Α' 195) κατηγορίας Εργαστηριακού

7.α.¹²⁵ Επιστήμονες ανεγνωρισμένου επιστημονικού κύρους είτε κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιοι διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, δύναται να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι δια πράξεως του οικείου Τμήματος, για τη διεξαγωγή διδακτικού, ερευνητικού, επιστημονικού, οργανωτικού, εργαστηριακού ή κλινικού έργου, καθοριζόμενου δια της συμβάσεως. Οι συμβάσεις που συνάπτονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, δεν υπάγονται στις διατάξεις των Κεφαλαίων Α', Β' και Γ' του ν. 2190/1994, ενώ υπάγονται στις εξαιρέσεις της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280). Η προκήρυξη του γνωστικού αντικείμενου γίνεται μετά από πρόταση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα και έγκριση από τη Συνέλευση Τμήματος. Η διάρκεια της συμβάσεως καθορίζεται για χρονικό διάστημα ενός ακαδημαϊκού έτους κατά περίπτωση, ανάλογα με τις ανάγκες του Τομέα δύναται δε να ανανεώνεται ή να παρατείνεται. Σε κάθε περίπτωση ο συνολικός χρόνος διάρκειας της σύμβασης δεν δύναται να υπερβεί τα τρία (3) ακαδημαϊκά έτη.

β. Δεν είναι δυνατή η απασχόληση ως ακαδημαϊκών υποτρόφων των αφυπηρητησάντων μελών του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή συνταξιούχων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π.) των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., με ταυτόχρονη μεταφορά της θέσης και της δαπάνης της μισθοδοσίας τους, εφόσον σωρευτικός: α) είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος με γνωστικό αντικείμενο ίδιο ή συναφές με γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει Τμήμα Α.Ε.Ι., β) έχουν δημοσιευμένο έργο σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια, σχετικό με τα αντικείμενα αυτά και γ) έχουν μετά τη λήψη του διδακτορικού διπλώματος αποδεδειγμένα επιτελέσει για τουλάχιστον δύο (2) ακαδημαϊκά έτη σε ελληνικό Α.Ε.Ι ή ομοταγές Ίδρυμα της αλλοδαπής σχετικό με τα αντικείμενα της περίπτωσης α' επιστημονικό/εφαρμοσμένο/ερευνητικό έργο και συγκεκριμένα έχουν εκπαιδευτική εμπειρία ή εμπειρία σε εργαστηριακό - εφαρμοσμένο - διδακτικό έργο ή αναγνωρισμένο επαγγελματικό/ερευνητικό έργο σε σχετικό επιστημονικό πεδίο ή έχουν τουλάχιστον διετή σχετική εργασία σε ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή συνδυασμό των ανωτέρω.

Για την ανωτέρω μετάταξη απαιτείται: α) σχετική αίτηση του ενδιαφερόμενου εκπαιδευτικού που υποβάλλεται στην υπηρεσία που ανήκει, καθώς και στο οικείο Α.Ε.Ι., β) έγκριση του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται ο εκπαιδευτικός και γ) απόφαση της Κοσμητείας του οικείου Α.Ε.Ι., ύστερα από σχετική εισήγηση τριμελούς επιτροπής, η οποία αποτελείται από δύο Καθηγητές και ένα μέλος Ε.ΔΙ.Π. που ορίζονται από τον Κοσμήτορα.

Η μετάταξη του εκπαιδευτικού σε θέση κατηγορίας Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού Α.Ε.Ι. διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ένταξη του εκπαιδευτικού σε θέση Ε.ΔΙ.Π. στο οικείο Ίδρυμα διενεργείται με διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη.

Το προσωπικό που μετατάσσεται διέπεται από τις διατάξεις περί βαθμολογικών προαγωγών και μισθολογικής εξέλιξης των μελών Ε.ΔΙ.Π. των Α.Ε.Ι., όπως κάθε φορά ισχύουν. Για τη βαθμολογική και μισθολογική κατάταξη των μετατασσομένων εκπαιδευτικών αναγνωρίζεται ο συνολικός χρόνος υπηρεσίας στο Δημόσιο με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και μέχρι την έκδοση του κατά τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 προεδρικού διατάγματος εντάσσονται αυτοδίκαια σε βαθμίδες της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 118/2002. Η διάρκεια της θητείας στην εισαγωγική βαθμίδα υπολογίζεται ως τριετής και ο απομένον χρόνος λαμβάνεται υπόψη για την εξέλιξη στις επόμενες βαθμίδες. Μετά την ένταξη στην κατηγορία Ε.ΔΙ.Π. το προσωπικό που μετατάσσεται διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4009/2011 (Α' 195) και όλων των ισχυόντων νόμων που αφορούν όλα τα μέλη Ε.ΔΙ.Π. των Α.Ε.Ι..

Η μετάταξη δύναται να πραγματοποιηθεί ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα που έχει παρέλθει από προηγούμενη μετάταξη του αιτούντος εκπαιδευτικού σε άλλη βαθμίδα εκπαίδευσης.»

Άρθρο 64 παρ. 1β: «Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 13 ν. 2889/2001 (Α' 37) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Στα μέλη του Ε.ΔΙ.Π. που εργάζονται σε Πανεπιστημιακές κλινικές, εργαστήρια ή μονάδες εγκατεστημένες σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. ή των Α.Ε.Ι. και παρέχουν κλινικό-εργαστηριακό έργο, καταβάλλεται ειδική αμοιβή ανάλογη προς αυτή των πανεπιστημιακών ιατρών, το ύψος της οποίας ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.»

¹²⁵ Η παρούσα παράγραφος, που από παραδρομή είχε αριθμηθεί ως 6, είχε προστεθεί με την παρ. 16 άρθρου 34 Ν. 4115/2013, τροποποιηθεί με το άρθρο 95 Ν. 4310/2014 και αντικατασταθεί με το άρθρο 47 (και όχι 44) Ν. 4369/2016, αναριθμήθηκε σε παρ. 7 και αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 58 Ν. 4386/2016.

γ. Η απασχόληση των ανωτέρω δύναται να είναι πλήρης ή μερική και η κάλυψη της αποζημίωσης τους θα γίνεται από υποτροφίες και πόρους που εξασφαλίζει το Τμήμα ή από τη χρήση των αδιάθετων ταμειακών υπολοίπων προηγούμενων οικονομικών ετών του Ιδρύματος, χωρίς αύξηση της κρατικής επιχορήγησης προς το οικείο Α.Ε.Ι., εκτός και αν αυτή προέρχεται από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΣΠΟΥΔΕΣ

Άρθρο 30

Διάρθρωση των σπουδών

1. Οι σπουδές διαρθρώνονται σε τρεις κύκλους, τον πρώτο, τον δεύτερο και τον τρίτο.

2. α) Ο πρώτος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση ενός προγράμματος σπουδών, περιλαμβάνει μαθήματα που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστο σε 180 πιστωτικές μονάδες και ολοκληρώνεται με την απονομή τίτλου σπουδών. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισηγήσεις των πρυτάνεων των ιδρυμάτων, οι οποίες διατυπώνονται μετά από γνώμη των κοσμητειών των οικείων σχολών, καθώς και ύστερα από γνώμη της ΑΔΠΠ, ορίζεται το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απονομή τίτλου σπουδών από όλα τα ομοειδή προγράμματα σπουδών, λαμβάνοντας υπόψη και τις αντίστοιχες εξελίξεις σε κάθε επιστημονικό πεδίο, στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης.

β) Κάθε ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε 60 πιστωτικές μονάδες.

γ) Κάθε ίδρυμα μπορεί να οργανώνει προγράμματα σύντομου κύκλου σπουδών, τα οποία περιλαμβάνουν μαθήματα που αντιστοιχούν κατά μέγιστο σε 120 πιστωτικές μονάδες και ολοκληρώνεται με την απονομή πιστοποιητικού κατάρτισης σύντομου κύκλου, κατά τα οριζόμενα στον Οργανισμό του ιδρύματος. Το πιστοποιητικό αυτό δεν είναι ισότιμο με τίτλο σπουδών πρώτου κύκλου.

3. Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, περιλαμβάνει για κάθε πρόγραμμα σπουδών μαθήματα που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστο σε 60 πιστωτικές μονάδες και ολοκληρώνεται με την απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος.

4. Ο τρίτος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση προγράμματος διδακτορικών σπουδών, το οποίο περιλαμβάνει για κάθε πρόγραμμα σπουδών μαθήματα που αντιστοιχούν κατ' ελάχιστο σε 30 πιστωτικές μονάδες, και την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Ολοκληρώνεται σε κατ' ελάχιστο τρία έτη με την απονομή διδακτορικού διπλώματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος.

5. Στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των κύκλων σπουδών, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε αυτούς.

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΠΡΩΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 31 Διδακτικό έργο

Το διδακτικό έργο κατανέμεται σε εξαμηνιαία μαθήματα. Ως διδακτικό έργο θεωρείται: α) η αυτοτελής διδασκαλία ενός μαθήματος, β) η αυτοτελής διδασκαλία μαθημάτων εμβάθυνσης σε μικρές ομάδες φοιτητών, γ) οι εργαστηριακές και κλινικές ασκήσεις και η εν γένει πρακτική εξάσκηση των φοιτητών, δ) η επίβλεψη εργασιών ή διπλωματικών εργασιών και ε) η οργάνωση σεμιναρίων ή άλλων ανάλογων δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην εμπέδωση των γνώσεων των φοιτητών.

Άρθρο 32 Πρόγραμμα σπουδών

1. α) Το πρόγραμμα σπουδών περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων. Περιέχει, επίσης, τα προσόντα και τις ειδικότητες του εκπαιδευτικού προσωπικού που απαιτούνται για την εφαρμογή του και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του.

β) Σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων της Ανώτατης Εκπαίδευσης, κάθε πρόγραμμα σπουδών περιέχει επίσης τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από το σύνολο του προγράμματος σπουδών, καθώς και από κάθε επί μέρους μάθημα ή εκπαιδευτική δραστηριότητα ή πρακτική άσκηση που περιλαμβάνεται σε αυτό, τις πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Φ.5/89656/Β3/13.8.2007 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β΄ 1466), καθώς και το επίπεδο των προσόντων σε αντιστοίχησή του με εκείνα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Δια Βίου Μάθησης και του Πλαισίου Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης. Αρμόδια όργανα για την απόδοση πιστωτικών μονάδων σε κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών είναι η κοσμητεία της οικείας σχολής, ύστερα από εισήγηση της συνέλευσης του οικείου τμήματος σε περίπτωση προγράμματος προπτυχιακών σπουδών, και η κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών¹²⁶, ύστερα από εισήγηση της οικείας ομάδας διδασκόντων σε περίπτωση προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών.

2. Το κατά την παράγραφο 1 περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών καταρτίζεται από ειδική επιτροπή, η οποία αποτελείται από τουλάχιστον πέντε καθηγητές της σχολής του οικείου γνωστικού πεδίου και συγκροτείται από τον κοσμήτορα και, εφόσον δεν πρόκειται για νέο πρόγραμμα σπουδών, τον Πρόεδρο του Τμήματος¹²⁷ ή, σε περίπτωση συνεργασίας σχολών του ίδιου Α.Ε.Ι., από τους οικείους κοσμήτορες. Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών εγκρίνεται από τον πρύτανη, ύστερα από εισήγηση της ή των κοσμητειών και σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη συγκρότηση

¹²⁶. Παρατήρηση: Η φράση «η κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών» θα πρέπει να αφαιρεθεί και η σχετική αρμοδιότητα να χορηγηθεί στην Κοσμητεία της οικείας σχολής ή στις Κοσμητείες των οικείων σχολών, σε περίπτωση συνεργασίας σχολών του ίδιου ΑΕΙ. Βλ. και παραπ. σημ. 1.

¹²⁷. Βλ. άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 4076/2012.

της επιτροπής, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της κατ' έτος αναθεώρησης επί μέρους πτυχών του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών.

3. Στα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου ενός ιδρύματος μπορούν να περιλαμβάνονται, με την αναγνώριση των αντίστοιχων πιστωτικών μονάδων, και μαθήματα που παρέχονται από σχολές άλλων ιδρυμάτων της ημεδαπής, όπως ορίζεται στους Οργανισμούς των ιδρυμάτων αυτών, ή της αλλοδαπής. Μεταξύ των δύο ιδρυμάτων καταρτίζεται ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας.

4. Τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου δύνανται να περιλαμβάνουν μαθήματα για την εκμάθηση ξένων γλωσσών¹²⁸.

5. Μετά την πιστοποίηση ενός προγράμματος σπουδών σύμφωνα με τα άρθρα 70 έως και 72, ο *κοσμήτορας* αναθέτει την υλοποίησή του στο τμήμα.

Άρθρο 33

Χρονική διάρθρωση σπουδών – Εξετάσεις

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα.

2. Ο φοιτητής εγγράφεται στη *σχολή* στην αρχή κάθε εξαμήνου σε ημερομηνίες που ορίζονται από την κοσμητεία και δηλώνει τα μαθήματα που επιλέγει. Αν δεν εγγραφεί για δύο συνεχόμενα εξάμηνα, διαγράφεται αυτοδικαίως από τη *σχολή*. Για τη διαγραφή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του κοσμήτορα.

3. Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους που εγκρίνεται από την *κοσμητεία της σχολής*. Ο Οργανισμός ορίζει τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τη διαδικασία για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τη διαδικασία διευκόλυνσης της φοίτησης των φοιτητών με αναπηρία.

4. Οι φοιτητές μπορούν, ύστερα από αίτησή τους προς την *κοσμητεία της σχολής* τους, να διακόψουν τη φοίτησή τους. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος καθορίζεται η διαδικασία διαπίστωσης της διακοπής της φοίτησης, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση και ο μέγιστος χρόνος της διακοπής, καθώς και η δυνατότητα της κατ' εξαίρεση υπέρβασης του χρόνου αυτού. Η φοιτητική ιδιότητα διακόπτεται προσωρινά κατά το χρόνο διακοπής της φοίτησης, εκτός αν η διακοπή οφείλεται σε αποδεδειγμένους λόγους υγείας ή σε λόγους ανωτέρας βίας.

5. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Ο αριθμός των εβδομάδων για τη διενέργεια των εξετάσεων ορίζεται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

6. Παράταση της διάρκειας ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες και γίνεται με απόφαση του πρύτανη, ύστερα από πρόταση της *κοσμητείας της σχολής*.

7. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των εβδομάδων διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τις δεκατρείς, το μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε και δεν εξετάζεται, τυχόν δε εξέτασή του είναι άκυρη και ο βαθμός δεν υπολογίζεται για την απονομή του τίτλου σπουδών.

8. Οι εξετάσεις διενεργούνται αποκλειστικά μετά το πέρας του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν στα εξάμηνα αυτά, αντίστοιχα. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου.

¹²⁸. Η παρ. 4 άρθρου 32 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 8 άρθρου 34 Ν. 4115/2013.

Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την προφορική εξέταση φοιτητών με αποδεδειγμένη πριν από την εισαγωγή τους στο ίδρυμα δυσλεξία, σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

9. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις.

10. Αν ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα, με απόφαση του *κοσμήτορα* εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή καθηγητών της σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και ορίζονται από τον *κοσμήτορα*. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής συνεχίζει ή όχι τη φοίτησή του σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μέγιστος αριθμός επαναλήψεων της εξέτασης σε ένα μάθημα.

11. α) Μετά το πέρας της περιόδου κανονικής φοίτησης, που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής, προσαυξημένο κατά τέσσερα εξάμηνα, οι φοιτητές μπορούν να εγγραφούν στα εξάμηνα, μόνον εφόσον πληρούν τους όρους συνέχισης της φοίτησης που καθορίζονται στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος.

β) Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης, η περίπτωση α' έχει εφαρμογή μετά το πέρας περιόδου που ισούται με το διπλάσιο χρόνο του ελάχιστου αριθμού των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, *Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται το ύψος της οικονομικής συμμετοχής για τη φοίτηση στα κανονικά εξάμηνα σπουδών των αλλοδαπών φοιτητών που προέρχονται από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν έχουν εισαχθεί με το εκάστοτε ισχύον σύστημα εισαγωγικών εξετάσεων για τους Έλληνες.

12. Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και του απονέμεται τίτλος σπουδών όταν εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που προβλέπονται από το πρόγραμμα σπουδών και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων.

13. Για την απονομή του τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου απαιτείται η επιτυχής ολοκλήρωση μαθημάτων μίας τουλάχιστον ξένης γλώσσας ή η αποδεδειγμένη γνώση της. Οι ξένες γλώσσες που απαιτούνται, ο αριθμός των μαθημάτων, το επίπεδο εκμάθησής τους και ο τρόπος απόδειξης της γνώσης της ξένης γλώσσας ή των γλωσσών ορίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

14. Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του τίτλου σπουδών καθορίζεται με απόφαση του *Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 34

Κανονιστικές πράξεις για τις σπουδές πρώτου κύκλου

1. Ιδιαίτερο κεφάλαιο του Εσωτερικού Κανονισμού του ιδρύματος αποτελεί ο κανονισμός προπτυχιακών σπουδών, ο οποίος καταρτίζεται ύστερα από *εισήγηση των κοσμητιών*.

2. Ο κανονισμός προπτυχιακών σπουδών περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις προϋποθέσεις για την απονομή τίτλου σπουδών, την πρόβλεψη υποχρεωτικής παρακολούθησης συγκεκριμένων μαθημάτων, τον ανώτατο αριθμό πιστωτικών μονάδων που αντιστοιχούν στα μαθήματα στα οποία

μπορεί να εγγραφεί κάθε φοιτητής ανά εξάμηνο, τον χαρακτηρισμό των μαθημάτων και τα τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα, τη δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων από άλλες σχολές ή ιδρύματα, τις κατευθύνσεις, την έκταση και το περιεχόμενο των προπτυχιακών μαθημάτων, τη σειρά των μαθημάτων στα οποία μπορούν να εγγραφούν οι φοιτητές, τις διαδικασίες αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων από του φοιτητές, τους τρόπους διασφάλισης του αδιάβλητου των εξετάσεων, την προθεσμία μέσα στην οποία χορηγείται ο τίτλος σπουδών και τα αρμόδια προς τούτο όργανα, το τελετουργικό αποφοίτησης, τον τύπο των τίτλων σπουδών, τη διαδικασία για τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, τους όρους υπό τους οποίους ο φοιτητής θεωρείται ότι δεν δικαιούται τις πάσης φύσεως φοιτητικές παροχές, καθώς και τη διαδικασία με την οποία βεβαιώνεται η απώλεια του δικαιώματος αυτού, καθώς και ζητήματα τεχνολογικής και οικονομικής υποστήριξης των προγραμμάτων σπουδών και ειδικής γραμματειακής κάλυψης των αναγκών τους.

Άρθρο 35

Σύμβουλοι σπουδών

Ο σύμβουλος σπουδών καθοδηγεί και υποστηρίζει τους φοιτητές στα προγράμματα σπουδών τους. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό κάθε ιδρύματος ορίζεται η εκ περιτροπής ανάθεση καθηκόντων συμβούλου σπουδών σε καθηγητές και ρυθμίζονται τα ειδικότερα σχετικά θέματα.

Άρθρο 36

Φοιτητικά θέματα

1. α) Τα ιδρύματα λαμβάνουν ειδικά μέτρα για τη διευκόλυνση των σπουδών των εργαζόμενων φοιτητών. Με κοινή απόφαση των *Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* και *Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης*, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται η υποχρεωτική χορήγηση αδειών στους εργαζόμενους φοιτητές κατά την περίοδο των εξετάσεων για την προετοιμασία και τη συμμετοχή τους σε αυτές.

β) Οι φοιτητές πραγματοποιούν πρακτική άσκηση¹²⁹ στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον αυτή περιλαμβάνεται στο οικείο πρόγραμμα σπουδών. Οι όροι και οι προϋποθέσεις της πρακτικής άσκησης ρυθμίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένης και ειδικής μέριμνας για τη διευκόλυνση φοιτητών με αναπηρία προκειμένου να πραγματοποιούν πρακτική άσκηση κατά ισότιμο τρόπο με κάθε άλλο φοιτητή.

2. α) Φοιτητές οι οποίοι προέρχονται από άλλα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας εγγράφονται ως φιλοξενούμενοι φοιτητές στα Α.Ε.Ι. υποδοχής.

β) Οι φιλοξενούμενοι φοιτητές έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν οι φοιτητές του ιδρύματος υποδοχής για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους στο Α.Ε.Ι. υποδοχής, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας που προβλέπεται στα άρθρα 40 και 41.

¹²⁹. Σύμφωνα με το άρθρο 59 («Ρυθμίσεις για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών στα Α.Ε.Ι.») Ν. 4386/2016: *«Οι κοινές υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν ή εκείνες που θα εκδοθούν και αφορούν την πρακτική άσκηση των φοιτητών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας, για τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015 και 2015-2016, ισχύουν αναδρομικά από την ημερομηνία λήψεως της σχετικής απόφασης των αρμοδίων οργάνων του οικείου Α.Ε.Ι.»*.

γ) Οι φιλοξενούμενοι φοιτητές δεν έχουν δικαίωμα κατάταξης ή απόκτησης τίτλου σπουδών στο Α.Ε.Ι. υποδοχής, εκτός αν το πρόγραμμα συνεργασίας, στο πλαίσιο του οποίου διακινούνται, προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης κοινού τίτλου σπουδών από τα συνεργαζόμενα Α.Ε.Ι.

δ) Προκειμένου περί φοιτητών εγγεγραμμένων στα ελληνικά Α.Ε.Ι., οι πιστωτικές μονάδες, ο χρόνος φοίτησης, η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων και η βαθμολογία τους στο Α.Ε.Ι. υποδοχής λαμβάνονται υπόψη, μεταφέρονται και θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκαν στο Α.Ε.Ι. προέλευσης, εφόσον τα μαθήματα αυτά περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας.

ε) Με τους Οργανισμούς των Α.Ε.Ι. μπορεί να προβλέπεται η δυνατότητα προσωρινής μετακίνησης ενός φοιτητή από ένα Α.Ε.Ι. σε άλλο της ημεδαπής, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το ένα ακαδημαϊκό έτος, η διαδικασία αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων και ρυθμίζονται τα λοιπά σχετικά θέματα.

στ) Με τους Οργανισμούς των Α.Ε.Ι. ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων από το Α.Ε.Ι. υποδοχής, καθώς και η διατήρηση όσων φοιτητικών παροχών μπορούν να μεταφερθούν σε ίδρυμα υποδοχής της αλλοδαπής.

Άρθρο 37

Συγγράμματα

1. Διδακτικό σύγγραμμα θεωρείται κάθε έντυπο ή ηλεκτρονικό βιβλίο, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών βιβλίων ελεύθερης πρόσβασης, καθώς και οι έντυπες ή ηλεκτρονικές ακαδημαϊκές σημειώσεις, ύστερα από την κατ' έτος έγκρισή τους από τις συνελεύσεις των τμημάτων σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 6 του άρθρου 10, το οποίο ανταποκρίνεται κατά τρόπο ολοκληρωμένο στο γνωστικό αντικείμενο ενός μαθήματος και καλύπτει ολόκληρο ή το μεγαλύτερο μέρος της ύλης και του περιεχομένου του, όπως αυτά καθορίζονται στον κανονισμό προπτυχιακών σπουδών, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών της οικείας σχολής. Ο κατάλογος των διδακτικών συγγραμμάτων περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα προτεινόμενο διδακτικό σύγγραμμα ανά υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο μάθημα, το οποίο προέρχεται από τα δηλωθέντα συγγράμματα στο Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα (Κ.Π.Σ.) ΕΥΔΟΞΟΣ και συντάσσεται ύστερα από εισηγήσεις των οικείων διδασκόντων ή υπευθύνων για καθένα από αυτά, καθώς και των λοιπών καθηγητών που κατέχουν θέση του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στον τρόπο και τα κριτήρια της δωρεάν διανομής στους ενεργούς φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών των διδακτικών συγγραμμάτων μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας «ΕΥΔΟΞΟΣ», καθώς και την καταβολή αμοιβής στους συγγραφείς τους¹³⁰.

2. Ενισχύονται οι βιβλιοθήκες των ιδρυμάτων με τον απαραίτητο αριθμό έντυπων ή ηλεκτρονικών συγγραμμάτων ώστε να καλύπτονται οι εκπαιδευτικές ανάγκες των ιδρυμάτων. Για κάθε διδακτικό σύγγραμμα παραχωρείται από το Δημόσιο στη βιβλιοθήκη του οικείου ιδρύματος ανάλογος αριθμός αντιτύπων. Οι βιβλιοθήκες των Α.Ε.Ι. υποχρεούνται σε μακροχρόνιο δανεισμό έντυπων ή ηλεκτρονικών συγγραμμάτων για την κάλυψη των αναγκών των φοιτητών κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια

¹³⁰ Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 άρθρου 37 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 άρθρου 5 Ν. 4076/2012.

Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα κριτήρια με βάση τα οποία υπολογίζεται ο αριθμός και η διαδικασία παραχώρησης των ανωτέρω αντιτύπων, η διαδικασία δανεισμού συγγραμμάτων στους φοιτητές και κάθε σχετικό θέμα.

3. Η κοστολόγηση των διδακτικών συγγραμμάτων της παραγράφου 1 γίνεται από επιτροπή και η διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου από ειδικό όργανο, σύμφωνα με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω υπουργικής απόφασης ισχύουν οι υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Οι παραδόσεις - σημειώσεις των μαθημάτων που διδάσκουν οι καθηγητές όλων των βαθμίδων αναρτώνται υποχρεωτικά στο διαδίκτυο.

5. Κάθε διδάσκων οφείλει να διανέμει σε όλους τους φοιτητές που έχουν εγγραφεί στο μάθημα, κατά την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων και με δαπάνες του ιδρύματος στο οποίο ανήκει, αναλυτικό διάγραμμα μελέτης το οποίο περιλαμβάνει τη διάρθρωση της ύλης του μαθήματος, σχετική βιβλιογραφία, άλλη τεκμηρίωση και συναφή πληροφόρηση.

6.α) Στους φοιτητές που παρακολουθούν πρόγραμμα σπουδών για τη λήψη δεύτερου πτυχίου χορηγούνται δωρεάν έντυπα διδακτικά συγγράμματα. β) Από της δημοσίευσής του παρόντος καταργείται κάθε αντίθετη γενική ή ειδική διάταξη, καθώς και η διάταξη της περίπτωση αα' της παρ. 10 του άρθρου 80 του ν. 4009/2011 (Α' 195)¹³¹.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 38

Προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών

1. Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) εντάσσονται στο στρατηγικό σχεδιασμό του ιδρύματος, αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, διέπονται από επιστημονική συνοχή, αναφέρονται σε ειδικότητες συγγενείς προς τα επιστημονικά πεδία των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και πληρούν προϋποθέσεις που εγγυώνται υψηλό επίπεδο σπουδών.

2. Για τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 32.

3. Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών καταρτίζεται από ειδική επιτροπή, η οποία αποτελείται από καθηγητές του οικείου γνωστικού πεδίου, και συγκροτείται από την *κοσμητεία* ή, σε περίπτωση συνεργασίας *σχολών* του ίδιου Α.Ε.Ι., από τις *κοσμητείες των οικείων σχολών προπτυχιακών σπουδών*. Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών εγκρίνεται από τον πρύτανη, ύστερα από εισήγηση της *κοσμητείας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών*¹³² και σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη συγκρότηση της επιτροπής, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της κατ' έτος αναθεώρησης επί μέρους πτυχών του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών.

¹³¹. Η ως άνω παρ. 6 προστέθηκε με το άρθρο 65 Ν. 4386/2016.

¹³². Παρατήρηση: Η σχετική εισήγηση μπορεί να προέρχεται από την Κοσμητεία της οικείας σχολής ή από τις Κοσμητείες των οικείων σχολών, σε περίπτωση συνεργασίας σχολών του ίδιου ΑΕΙ, όχι όμως από την κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών. Βλ. και παραπ. σημ. 1.

4. Στα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών ενός ιδρύματος μπορούν να περιλαμβάνονται, με την αναγνώριση των αντίστοιχων πιστωτικών μονάδων, και μαθήματα που παρέχονται από σχολές μεταπτυχιακών σπουδών άλλων ιδρυμάτων¹³³, όπως ορίζεται στους Οργανισμούς των ιδρυμάτων αυτών. Μεταξύ των δύο ιδρυμάτων καταρτίζεται ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας.

5. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που αφορούν τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών.¹³⁴

6. Επιτρέπεται η συμμετοχή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών αλλοδαπών φοιτητών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι δεν έχουν ισοτιμία από το ΔΟΑΤΑΠ, με απόφαση της Κοσμητείας, η οποία θα διενεργεί και το σχετικό έλεγχο¹³⁵.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΤΡΙΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 39

Διδακτορική διατριβή – Προγράμματα διδακτορικών σπουδών

1. Η ευθύνη του σχεδιασμού και της οργάνωσης του τρίτου κύκλου σπουδών ανήκει στην αρμοδιότητα των Πανεπιστημίων.

2. Με απόφαση της Κοσμητείας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών, ύστερα από πρόταση της ή των Κοσμητειών των οικείων σχολών προπτυχιακών σπουδών¹³⁶, οργανώνεται πρόγραμμα μαθημάτων διδακτορικών σπουδών, το οποίο περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων. Περιέχει, επίσης, τα προσόντα και τις ειδικότητες του εκπαιδευτικού προσωπικού που απαιτούνται για την εφαρμογή του και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του.

3. Για το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών και το περιεχόμενό του εφαρμόζεται η παράγραφος 3 του άρθρου 38.

4. Τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία επιλογής των υποψήφιων διδασκόντων ορίζονται με τον Οργανισμό. Στον Εσωτερικό Κανονισμό προβλέπονται οι όροι και η διαδικασία απαλλαγής, εν όλω ή εν μέρει, των υποψήφιων διδασκόντων από την υποχρέωση παρακολούθησης του προγράμματος μαθημάτων διδακτορικών σπουδών.

5. α) Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος, ορίζεται για κάθε υποψήφιο διδάκτορα ως επιβλέπων καθηγητής και με την προϋπόθεση ότι συναινεί ο οριζόμενος καθηγητής του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με αυτό για το οποίο ενδιαφέρεται ο υποψήφιος διδάκτορας. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να ορίζονται περισσότεροι του ενός επιβλέποντες καθηγητές του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή αντίστοιχης βαθμίδας ερευνητές ερευνητικού ιδρύματος της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

¹³³. Παρατήρηση: Αντί για «μαθήματα που παρέχονται από σχολές μεταπτυχιακών σπουδών άλλων ιδρυμάτων», μπορεί να γίνει λόγος για «μαθήματα που παρέχονται από προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών άλλων Ιδρυμάτων». Βλ. και παραπ. σημ. 1.

¹³⁴. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 38 Ν. 4009/2011 καταργήθηκε με το άρθρο 13 παρ. 2 Ν. 4076/2012.

¹³⁵. Η ως άνω παράγραφος 6 προστέθηκε με το άρθρο 73 παρ. 5 Ν. 4316/2014.

¹³⁶. Παρατήρηση: Αντί απόφασης «της Κοσμητείας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών», μπορεί να απαιτηθεί «απόφαση της Κοσμητείας της οικείας σχολής ή των Κοσμητειών των οικείων σχολών». Βλ. και παραπ. σημ. 1.

β) Τμήματα των Τ.Ε.Ι. επιτρέπεται να συνεργάζονται με Τμήματα ή Σχολές των Πανεπιστημίων της ημεδαπής για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη. Η συνεργασία συνίσταται στον ορισμό, για κάθε υποψήφιο διδάκτορα, με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των Τμημάτων Καθηγητή Τ.Ε.Ι. του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με αυτό για το οποίο ενδιαφέρεται ο υποψήφιος διδάκτορας, ως συνεπιβλέποντα, με τη συναίνεση του ίδιου του οριζόμενου. Τα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληρούν τα Τμήματα των Τ.Ε.Ι. για να συνεργάζονται με τα Τμήματα των Πανεπιστημίων της ημεδαπής για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο για τη σύμπραξη θέμα ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.¹³⁷

6. Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο διδάκτορα, ύστερα από έγγραφη θετική εισήγηση του επιβλέποντος ή των επιβλεπόντων καθηγητών ή ερευνητών προς την κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών. Αν δεν κατατεθεί εισήγηση ή αν η εισήγηση είναι αρνητική, η διαδικασία μπορεί να συνεχίζεται με αίτηση του υποψηφίου. Η αξιολόγηση της διατριβής γίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή, η οποία ορίζεται με *απόφαση της κοσμητείας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών*¹³⁸, ύστερα από εισήγηση του επιβλέποντος ή των επιβλεπόντων καθηγητών ή ερευνητών. Δύο μέλη της επιτροπής είναι καθηγητές του ιδρύματος και ένα μέλος είναι καθηγητής Α.Ε.Ι. ή αντίστοιχης βαθμίδας ερευνητής ερευνητικού ιδρύματος της αλλοδαπής, ή, ύστερα από ειδική αιτιολόγηση, της ημεδαπής, από τα μητρώα του άρθρου 19. Οι επιβλέποντες καθηγητές ή ερευνητές δεν μπορούν να οριστούν ως μέλη της επιτροπής. Σε ένα από τα μέλη της επιτροπής ανατίθεται από την *κοσμητεία* η σύνταξη έγγραφης εισηγητικής έκθεσης αξιολόγησης της διατριβής. Για την απονομή του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται η θετική αξιολόγηση της διατριβής από την επιτροπή. Άλλα θέματα που σχετίζονται με την αξιολόγηση της διατριβής, όπως η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης ή οι τυχόν προαπαιτούμενες δημοσιεύσεις, ρυθμίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Άρθρο 40

Προγράμματα σπουδών συνεργασίας μεταξύ Α.Ε.Ι.

1. Τα ιδρύματα μπορούν να οργανώνουν και να προσφέρουν προγράμματα σπουδών από κοινού ή σε συνεργασία με σχολές διαφορετικών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, που οδηγούν στην απονομή τίτλου σπουδών του προγράμματος αυτού.

2. Για τα προγράμματα αυτά καταρτίζεται πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων Α.Ε.Ι., στο οποίο καθορίζονται ιδίως το αντικείμενο του προγράμματος και, κατά περίπτωση, τα επιστημονικά πεδία, ο τρόπος εισαγωγής των φοιτητών προκειμένου για προγράμματα δεύτερου ή τρίτου κύκλου σπουδών, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του διδακτικού προσωπικού ή των φοιτητών, η χορήγηση ενιαίου ή χωριστού από κάθε ίδρυμα τίτλου σπουδών, ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου, η συγκρότηση επιτροπών για την κατάρτιση του περιεχομένου του προγράμματος

¹³⁷. Η παρ. 5 άρθρου 39 Ν. 4009/2011, όπως ισχύει, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 7 άρθρου 28 Ν. 4386/2016.

¹³⁸. Ανάγκη αναδιατύπωσης όπως στην παραπ. σημ. 136.

σπουδών, η συγκρότηση οργάνων διοίκησης και παρακολούθησης των προγραμμάτων σπουδών και κάθε σχετικό θέμα.

3. Στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία συμμετοχής του ιδρύματος στα προγράμματα συνεργασίας που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, καθώς και τα όργανα του ιδρύματος που έχουν την αρμοδιότητα έγκρισης και εποπτείας των προγραμμάτων αυτών.

Άρθρο 41

Προγράμματα σπουδών συνεργασίας με Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής

1. Τα ιδρύματα της ημεδαπής μπορούν να οργανώνουν και να προσφέρουν από κοινού ή σε συνεργασία προγράμματα σπουδών με ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής, που οδηγούν στην απονομή αντίστοιχων τίτλων σπουδών.

2. Για τα προγράμματα αυτά καταρτίζεται πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων Α.Ε.Ι., στο οποίο καθορίζονται ιδίως το αντικείμενο του προγράμματος και, κατά περίπτωση, τα επιστημονικά πεδία, οι πηγές χρηματοδότησης, ο τρόπος εισαγωγής των φοιτητών, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του διδακτικού προσωπικού ή των φοιτητών, η χορήγηση ενιαίου ή χωριστού τίτλου σπουδών από κάθε ίδρυμα, ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου, η συγκρότηση επιτροπών για την κατάρτιση του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών, η συγκρότηση οργάνων διοίκησης και παρακολούθησης των προγραμμάτων σπουδών, η γλώσσα ή οι γλώσσες διδασκαλίας και συγγραφής των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών εργασιών ή διδακτορικών διατριβών και κάθε άλλο σχετικό θέμα, σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο που διέπει τις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές της χώρας κάθε συνεργαζόμενου ιδρύματος.

3. Στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία συμμετοχής του ιδρύματος στα προγράμματα συνεργασίας που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, καθώς και τα όργανα του ιδρύματος που έχουν την αρμοδιότητα έγκρισης και εποπτείας των προγραμμάτων αυτών.

Άρθρο 42

Συνεργασία Α.Ε.Ι. και ερευνητικών κέντρων

1. Τα Πανεπιστήμια μπορούν να οργανώνουν και να προσφέρουν προγράμματα σπουδών δεύτερου και τρίτου κύκλου και τα Τ.Ε.Ι. προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου τα οποία οδηγούν στην απονομή αντίστοιχων τίτλων σπουδών, σε συνεργασία με ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα της αλλοδαπής ή με αντίστοιχα ιδρύματα της ημεδαπής που υπάγονται στον δημόσιο τομέα.

2. Για τη συνεργασία αυτή καταρτίζεται, ύστερα από εισήγηση της *κοσμητείας της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών*¹³⁹ και απόφαση του πρύτανη, πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων στο οποίο καθορίζονται το αντικείμενο του προγράμματος και, κατά περίπτωση, τα επιστημονικά πεδία, οι πηγές χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του διδακτικού προσωπικού ή των φοιτητών, η χορήγηση τίτλου σπουδών από το Α.Ε.Ι. με αναφορά του συνεργαζόμενου ερευνητικού ιδρύματος,

¹³⁹. Ανάγκη αναδιατύπωσης όπως στην παραπ. σημ. 136.

ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου σπουδών, η συγκρότηση επιτροπών για την κατάρτιση του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών, η συγκρότηση οργάνων διοίκησης και παρακολούθησης των προγραμμάτων σπουδών, η γλώσσα ή οι γλώσσες διδασκαλίας και συγγραφής εργασιών, η συμμετοχή των μελών των συνεργαζόμενων φορέων στη διδασκαλία και στην επίβλεψη μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών και κάθε σχετικό θέμα.

3. Στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία συμμετοχής του ιδρύματος στα προγράμματα συνεργασίας που προβλέπονται στο άρθρο αυτό, καθώς και τα όργανα του ιδρύματος που έχουν την αρμοδιότητα έγκρισης και εποπτείας των προγραμμάτων αυτών.

Άρθρο 43

Προγράμματα σπουδών δια βίου μάθησης

1. Τα ιδρύματα μπορούν να οργανώνουν και να παρέχουν προγράμματα σπουδών δια βίου μάθησης, που οδηγούν στην απονομή αντίστοιχων πιστοποιητικών μη τυπικής εκπαίδευσης, κατά την έννοια της περίπτωσης 4 του άρθρου 2 του ν. 3879/2010 (Α' 163), στο πλαίσιο της σχολής δια βίου μάθησης που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 7.

2. Με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την έγκριση των προγραμμάτων σπουδών δια βίου μάθησης, οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους, τα όργανα διοίκησής τους, οι όροι και η διαδικασία ορισμού τους, καθώς και ο τρόπος εισαγωγής των φοιτητών σε αυτά.

3. Με απόφαση της Συγκλήτου, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της κοσμητείας της σχολής δια βίου μάθησης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στην οργάνωση, τη λειτουργία και τη διοίκηση του προγράμματος δια βίου μάθησης. Ο ορισμός ή μη διδάκτρων, και ο καθορισμός του ύψους και του τρόπου καταβολής τους γίνεται με απόφαση του Συμβουλίου του ιδρύματος, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της κοσμητείας της σχολής και γνώμη της Συγκλήτου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι ισχύουσες για τα προγράμματα σπουδών διατάξεις, καθώς και ο Οργανισμός και ο Εσωτερικός Κανονισμός του ιδρύματος.

4. Τα Α.Ε.Ι. μπορούν να οργανώνουν τα προγράμματα δια βίου μάθησης και με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων.

Άρθρο 44

Διοργάνωση σπουδών σε ξένη γλώσσα

1. Προγράμματα σπουδών μπορεί να διδάσκονται, εν όλω ή εν μέρει, κατ' εξαίρεση, σε ξένη γλώσσα, με απόφαση του πρύτανη, η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση της κοσμητείας της οικείας σχολής και εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του ιδρύματος.

2. Τα ανωτέρω προγράμματα σπουδών οργανώνονται με τη διαδικασία οργάνωσης των προγραμμάτων σπουδών των αντίστοιχων κύκλων.

3. Στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος μπορεί να προβλέπεται η οργάνωση προγραμμάτων διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς φοιτητές ή ξένης γλώσσας για Έλληνες φοιτητές, πέραν της υποχρεωτικής ξένης γλώσσας για τη λήψη του πτυχίου τους, και να ρυθμίζονται τα σχετικά θέματα, όπως οι υπηρεσίες που παρέχουν τα προγράμματα αυτά, ο τρόπος λειτουργίας τους και τα καθήκοντα και οι κάθε είδους υποχρεώσεις των φοιτητών.

Άρθρο 45

Πιστοποίηση και χρηματοδότηση προγραμμάτων σπουδών

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία όλων των προγραμμάτων σπουδών είναι η πιστοποίησή τους σύμφωνα με τις διαδικασίες και τα κριτήρια της ΑΔΠ κατά τα άρθρα 70 έως και 72. Για τη χρηματοδότησή τους από το Δημόσιο απαιτείται να έχουν συμπεριληφθεί στις συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού που προβλέπονται στο άρθρο 62.

Άρθρο 46

Εθνικό πλαίσιο προσόντων ανώτατης εκπαίδευσης

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 16 του ν. 3879/2010 (Α' 163) προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής: «δ) οι όροι διαμόρφωσης και εφαρμογής του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων της Ανώτατης Εκπαίδευσης και, ιδίως, τα θέματα που αφορούν τη σχέση του με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων και την αντιστοίχισή του με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων Δια Βίου Μάθησης, καθώς και το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.»

Άρθρο 47

Επώνυμες έδρες

1. Είναι δυνατή, με απόφαση του πρύτανη, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της κοσμητείας και εγκρίνεται από το Συμβούλιο με τη σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου του ιδρύματος, η ίδρυση και λειτουργία σε σχολή επώνυμης έδρας διδασκαλίας και έρευνας σε συγκεκριμένη γνωστική περιοχή.

2. Για την ίδρυση της έδρας απαιτείται η δωρεά στο ίδρυμα από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, κεφαλαίου για την κάλυψη των δαπανών της διδακτικής και γενικότερης επιστημονικής δραστηριότητας της έδρας. Αν ο δωρητής δεν προσδιορίσει τη γνωστική περιοχή, ο προσδιορισμός γίνεται από τη Σύγκλητο του ιδρύματος. Η επιλογή διδάσκοντος στην επώνυμη έδρα και ο ορισμός του χρόνου της θητείας του γίνεται από το ίδρυμα.

3. Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την ίδρυση, τη λειτουργία και την πλήρωση της επώνυμης έδρας καθορίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

Άρθρο 48

Βιβλιοθήκες – Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

1. Σε κάθε Α.Ε.Ι. λειτουργεί ενιαία κεντρική βιβλιοθήκη ως αυτοτελής και αποκεντρωμένη μονάδα σε επίπεδο διεύθυνσης, με τίτλο «Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (τίτλος ιδρύματος)». Αποστολή της κεντρικής βιβλιοθήκης είναι η ενίσχυση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος, η συμβολή της στην ανάκτηση, διαχείριση, παροχή και διάθεση εξειδικευμένων πληροφοριών στην ευρύτερη εθνική και διεθνή κοινότητα και η ουσιαστική συμμετοχή της σε κάθε δραστηριότητα για την παιδεία και τον πολιτισμό. Η περαιτέρω διοικητική ανάπτυξη της κεντρικής βιβλιοθήκης του ιδρύματος σε παραρτήματα σε επίπεδο σχολής καθορίζεται από τον Οργανισμό του ιδρύματος. Τα παραρτήματα υπάγονται διοικητικά στην κεντρική βιβλιοθήκη του ιδρύματος και αποτελούν ενιαίο με αυτή σύνολο τόσο ως προς τους ανθρώπινους πόρους όσο και ως προς την πολιτική ανάπτυξης και τη διαχείριση των οικονομικών πόρων.

2. Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.), που συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3404/2005 (Α΄ 260), έχει ως σκοπό την εξοικονόμηση πόρων και την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου των μελών του. Ειδικότερα, μεταξύ των στόχων του Σ.Ε.Α.Β. περιλαμβάνονται η συντονισμένη ανάπτυξη των συλλογών των επί μέρους κεντρικών βιβλιοθηκών, η δημιουργία συστήματος διαδανεισμού σε εθνικό επίπεδο, η χάραξη κοινής στρατηγικής στον τομέα της πρόσβασης σε ηλεκτρονικό υλικό με σκοπό την αποτελεσματικότερη για τη χώρα διαχείριση των πηγών πληροφόρησης και η υιοθέτηση κοινών προτύπων και δεικτών απόδοσης των υπηρεσιών τους. Μέλη του Συνδέσμου είναι τα Α.Ε.Ι. της χώρας, η Ακαδημία Αθηνών και η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος.

3. Συνεργαζόμενα μέλη του Συνδέσμου μπορεί να είναι τα ερευνητικά κέντρα του δημόσιου τομέα, καθώς και νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από άλλα Υπουργεία εκτός από το *Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* και άλλοι κρατικοί οργανισμοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 49

Φοιτητική ιδιότητα - Σύλλογοι φοιτητών

1. Η ιδιότητα του φοιτητή αποκτάται με την εγγραφή του σε Α.Ε.Ι. και, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 33, διατηρείται μέχρι την απονομή του τίτλου του αντίστοιχου κύκλου σπουδών ή τη μη εγγραφή του για δύο συνεχόμενα εξάμηνα ή τη μη πλήρωση των όρων και των προϋποθέσεων που προβλέπει ο Οργανισμός για τη συνέχιση της φοίτησής του μετά το πέρας του κανονικού χρόνου φοίτησης, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 11 του άρθρου 33.

2. α) Οι φοιτητές είναι ελεύθεροι να εκφράζονται ατομικά ή συλλογικά στο πλαίσιο λειτουργίας των φοιτητικών συλλόγων των σχολών ή άλλων επί μέρους οργανώσεων και ομίλων. Εκλογές για τα όργανα των ανωτέρω φορέων μπορεί να πραγματοποιούνται και ηλεκτρονικά.

β) Όπου στον παρόντα νόμο προβλέπεται εκπροσώπηση των φοιτητών οποιουδήποτε κύκλου σπουδών σε συλλογικά όργανα του ιδρύματος, οι εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται από το σύνολο των αντίστοιχων ενεργών φοιτητών, με ενιαίο ψηφοδέλτιο και άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία. Υποψήφιοι μπορούν να είναι οι προπτυχιακοί φοιτητές που έχουν διανύσει το πρώτο έτος σπουδών και βρίσκονται εντός του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών, καθώς και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές κατά το πρώτο έτος φοίτησής τους και οι υποψήφιοι διδάκτορες που διανύουν τα τρία πρώτα έτη από την εγγραφή τους ως υποψήφιοι διδάκτορες. Η ψηφοφορία μπορεί να διεξάγεται και ηλεκτρονικά.

γ) Η πρόσκληση στους εκπροσώπους των φοιτητών για συμμετοχή στα συλλογικά όργανα στα οποία συμμετέχουν γίνεται εγγράφως, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

δ) Οι φοιτητές δικαιούνται να κάνουν χρήση των εγκαταστάσεων και των μέσων του ιδρύματος που προορίζονται για την εκπλήρωση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού του έργου, τα οποία ορίζει ο Εσωτερικός Κανονισμός και οι αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων του ιδρύματος.

Άρθρο 50

Συμβούλια φοιτητικής μέριμνας και σπουδών

1. α) Με τον Οργανισμό του ιδρύματος συνιστάται σε κάθε ίδρυμα «Συμβούλιο φοιτητικής μέριμνας» με πρόεδρο τον πρύτανη ή αναπληρωτή του και με μέλη του καθηγητές και φοιτητές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην επόμενη περίπτωση, με σκοπό τη συζήτηση και τη διατύπωση προτάσεων για την αντιμετώπιση θεμάτων σχετικά με τη διαβίωση των φοιτητών και τη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών φοιτητικής μέριμνας του ιδρύματος, καθώς και με την ορθή εφαρμογή των σχετικών αποφάσεων των συλλογικών οργάνων.

β) Το συμβούλιο φοιτητικής μέριμνας αποτελείται κατά 60% από καθηγητές και κατά 40% από φοιτητές, συντάσσει εκθέσεις, ιδίως κατόπιν μελέτης σχετικών αναφορών, και διατυπώνει προτάσεις βελτίωσης της φοιτητικής μέριμνας, τις οποίες υποβάλλει στον πρύτανη ή και στο Συμβούλιο του ιδρύματος.

γ) Ο Οργανισμός του ιδρύματος προβλέπει τον ακριβή αριθμό των μελών του συμβουλίου φοιτητικής μέριμνας, τον τρόπο ανάδειξής τους, τις συνεδριάσεις του συμβουλίου, τακτικές και έκτακτες, καθώς και τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τα θέματα λειτουργίας του.

2. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος συνιστώνται ειδικά συμβούλια σπουδών ανά σχολή ή και τμήμα, αποτελούμενα κατά 60% από καθηγητές και κατά 40% από φοιτητές, με πρόεδρο τον κοσμήτορα ή τον **Πρόεδρο του Τμήματος**¹⁴⁰, αντίστοιχα, και με σκοπό τη συζήτηση και τη διατύπωση προτάσεων για την αντιμετώπιση προβλημάτων σχετικά με κάθε πρόγραμμα σπουδών, τις οποίες υποβάλλουν στην κοσμητεία. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 51

Γραφείο υποστήριξης διδασκαλίας

Με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία ενιαίου ή αυτοτελούς ανά σχολή γραφείου υποστήριξης διδασκαλίας, ιδίως για την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία, καθορίζονται οι αρμοδιότητές του και ρυθμίζονται τα θέματα λειτουργίας του.

Άρθρο 52

Λοιπές υπηρεσίες υποστήριξης

1. Με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία ενιαίας ή αυτοτελούς ανά σχολή υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών, με σκοπό την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτούς για την ομαλή ένταξή τους στην ανώτατη εκπαίδευση, την ενημέρωση για τη συνολική λειτουργία του ιδρύματος και την υποστήριξη φοιτητών με αναπηρία ή φοιτητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες για την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους. Η υπηρεσία αυτή μπορεί να λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για την παροχή πληροφοριών σε υποψήφιους φοιτητές. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος καθορίζονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες της υπηρεσίας και ρυθμίζονται τα θέματα λειτουργίας της.

¹⁴⁰. Βλ. άρθρο 4 παρ. 4 Ν. 4076/2012.

2. Σε κάθε ίδρυμα, στο πλαίσιο του Γραφείου Καινοτομίας και Διασύνδεσης που προβλέπεται στο άρθρο 60, παρέχονται υπηρεσίες πληροφόρησης για ζητήματα σταδιοδρομίας, καθώς και υπηρεσίες συμβουλευτικής σταδιοδρομίας, για την υποστήριξη των φοιτητών τόσο στη διάγνωση κλίσεων και δεξιοτήτων όσο σε ζητήματα επιλογής σταδιοδρομίας ή/και περαιτέρω σπουδών αλλά και στην εξεύρεση εργασίας.

Άρθρο 53

Φοιτητική μέριμνα - Υγειονομική περίθαλψη

1. α) Οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες, που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.). Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής της περίθαλψης καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, *Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και *Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη δωρεάν σίτιση και στέγαση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκάλων, με βάση την ατομική και οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση και την εντοπιότητά τους, καθώς και την έδρα του ιδρύματος και τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτό.

γ) Στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και τους υποψήφιους διδάκτορες παρέχονται διευκολύνσεις για τις μετακινήσεις τους σε όλη τη διάρκεια του έτους και τα αναγκαία μέσα για την πολιτιστική τους καλλιέργεια και ψυχαγωγία. Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα σχετικά με τις παροχές αυτές καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, *Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* και Πολιτισμού και Τουρισμού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 2640/1998 (Α' 206) εφαρμόζονται αναλόγως και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές ή υποψήφιους διδάκτορες που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους.

Άρθρο 54

Υποτροφίες - εκπαιδευτικά δάνεια

1. Τα ιδρύματα χορηγούν σε φοιτητές τους βραβεία και υποτροφίες, με κριτήριο την επίδοσή τους στις σπουδές και την ατομική ή την οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση. Οι ειδικότεροι όροι καθορίζονται από τον Οργανισμό του ιδρύματος.

2. Σε φοιτητές πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών μπορούν να παρέχονται από τα ιδρύματα στα οποία φοιτούν, ανταποδοτικές υποτροφίες με υποχρέωση, εκ μέρους των φοιτητών, να προσφέρουν εργασία με μερική απασχόληση, μέχρι σαράντα ώρες μηνιαίως σε υπηρεσίες του ιδρύματος.

3. Οι φοιτητές πρώτου κύκλου σπουδών έχουν δικαίωμα να λάβουν άτοκο εκπαιδευτικό δάνειο από πιστωτικά ιδρύματα της χώρας, με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου. Για το σκοπό αυτό το ελληνικό δημόσιο μπορεί να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με τα πιστωτικά ιδρύματα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τις δημόσιες προμήθειες. Η αποπληρωμή του δανείου από

τους φοιτητές πραγματοποιείται τμηματικά και σε κάθε περίπτωση μετά την έναρξη της επαγγελματικής απασχόλησής τους ή την απόκτηση ατομικού εισοδήματος. Οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση του δανείου στους φοιτητές, οι οποίες συναρτώνται με τις ακαδημαϊκές επιδόσεις του φοιτητή, καθώς και με την κοινωνική και οικονομική κατάσταση του ίδιου και της οικογένειάς του, η διαδικασία και ο τρόπος αποπληρωμής του δανείου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και *Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τους υποψήφιους διδάκτορες εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 43 του ν. 2413/1996 (Α'124) για τη χορήγηση φοιτητικών δανείων.

Άρθρο 55

Συνήγορος του φοιτητή

1. α) Κάθε ίδρυμα με τον Οργανισμό του συνιστά αυτοτελές γραφείο με την επωνυμία «Συνήγορος του φοιτητή», με σκοπό τη διαμεσολάβηση μεταξύ φοιτητών και καθηγητών ή διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος, την τήρηση της νομιμότητας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας, την αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης και τη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας του ιδρύματος. Ο συνήγορος του φοιτητή δεν έχει αρμοδιότητα σε θέματα εξετάσεων και βαθμολογίας των φοιτητών.

β) Ο συνήγορος του φοιτητή, που προΐσταται του ομώνυμου αυτοτελούς γραφείου χωρίς αμοιβή, μπορεί να είναι καθηγητής ή ομότιμος καθηγητής του ιδρύματος και ορίζεται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, ύστερα από γνώμη του συμβουλίου φοιτητικής μέριμνας, για θητεία ενός ακαδημαϊκού έτους, με δυνατότητα ανανέωσης, εφόσον ο ίδιος το επιθυμεί.

γ) Ο συνήγορος του φοιτητή διερευνά υποθέσεις, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αναφορά φοιτητή, και διαμεσολαβεί στα αρμόδια όργανα του ιδρύματος για την επίλυσή τους. Μπορεί να ζητά από τις υπηρεσίες του ιδρύματος κάθε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο για την υπόθεση, να εξετάζει πρόσωπα, να ενεργεί αυτογία και να παραγγέλλει πραγματογνωμοσύνη. Αν διαπιστώσει ότι σε συγκεκριμένη υπόθεση δεν τηρείται η νομιμότητα, ότι παρατηρούνται φαινόμενα κακοδιοίκησης ή διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία του ιδρύματος, συντάσσει πόρισμα το οποίο γνωστοποιεί στον καθηγητή τον οποίον αφορά ή την αρμόδια διοικητική υπηρεσία και το φοιτητή που υπέβαλε την αναφορά, και διαμεσολαβεί με κάθε πρόσφορο τρόπο για την επίλυση του προβλήματος. Ο συνήγορος του φοιτητή μπορεί με πράξη του να θέτει στο αρχείο αναφορά που κρίνεται προδήλως αόριστη, αβάσιμη ή αστήρικτη, ενώ σε περίπτωση που κρίνει ότι υπάρχουν ενδείξεις για την τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος διαβιβάζει την υπόθεση στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο. Τα πορίσματα του συνηγόρου του φοιτητή, καθώς και έκθεση με τα ετήσια πεπραγμένα του δημοσιεύονται στο διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997 (Α' 50), όπως ισχύει.

δ) Αν ο συνήγορος του φοιτητή είναι εν ενεργεία καθηγητής, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία του μπορεί, ύστερα από αίτησή του, να απαλλαγεί από μέρος ή από το σύνολο των διδακτικών καθηκόντων του.

ε) Ο Οργανισμός του ιδρύματος ρυθμίζει τα θέματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία του αυτοτελούς γραφείου συνηγόρου του φοιτητή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 56

Πόροι των Α.Ε.Ι.

1. Τα Α.Ε.Ι. επιχορηγούνται από το κράτος για την εκπλήρωση της αποστολής τους στο πλαίσιο των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού που προβλέπονται στο άρθρο 62 και των κανόνων κατανομής της δημόσιας χρηματοδότησης που προβλέπονται στο άρθρο 63.

2. α) Πόροι των Α.Ε.Ι. είναι:

αα) η κρατική επιχορήγηση σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο,

ββ) οι πρόσοδοι που προέρχονται από την αξιοποίηση της περιουσίας τους,

γγ) χρηματοδοτήσεις από οποιαδήποτε πηγή που σχετίζονται με την επιστημονική έρευνα, την ανάπτυξη και την επιστημονική μελέτη,

δδ) δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες και

εε) πόροι από κάθε άλλη πηγή.

β) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, μπορεί να θεσπίζονται αποκλίσεις από τον α.ν. 2039/1939 (Α΄ 455) για την απλοποίηση και επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών που αφορούν την εκμετάλλευση κληροδοτημάτων και δωρεών, προκειμένου να ικανοποιείται πληρέστερα η αποστολή των Α.Ε.Ι., σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 109 και 16 του Συντάγματος.

Άρθρο 57

Διαχείριση πόρων Α.Ε.Ι.

1. Τα Α.Ε.Ι. έχουν την ευθύνη της διαχείρισης των πόρων τους που προβλέπονται στο άρθρο 56. Στο πλαίσιο της κατοχυρωμένης από το άρθρο 16 του Συντάγματος πλήρους αυτοδιοίκησής τους, τα Α.Ε.Ι. απολαμβάνουν ευρύτατη διακριτική ευχέρεια επιλογής και διαμόρφωσης των κατά την κρίση τους πρόσφορων μέσων για την πραγμάτωση της αποστολής τους και την εξυπηρέτηση των σκοπών τους. Η θεώρηση των χρηματικών ενταλμάτων από τον αρμόδιο πάρεδρο ή επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την εκκαθάριση των δαπανών των Α.Ε.Ι. περιορίζεται σε έλεγχο νομιμότητας των δαπανών και δεν περιλαμβάνει σε καμία περίπτωση και έλεγχο σκοπιμότητάς τους.

2. α) Διατάκτης των δαπανών του Α.Ε.Ι. είναι ο πρύτανης και αν ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, ο αναπληρωτής πρύτανης που ορίζεται με πράξη του πρύτανη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

β) Ο πρύτανης με όμοια πράξη μπορεί να μεταβιβάζει την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής για ορισμένο ύψος ή είδος δαπανών σε αναπληρωτή πρύτανη, καθώς και στο γραμματέα του ιδρύματος και τους προϊσταμένους των λοιπών διοικητικών μονάδων του Α.Ε.Ι.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να τίθεται όριο πληρωμών, πέραν του οποίου είναι απαραίτητη απόφαση του πρύτανη που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας του ιδρύματος και σύμφωνη γνώμη κάθε αναπληρωτή πρύτανη για την πραγματοποίηση της δαπάνης.

3. Με απόφαση του πρύτανη, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Συγκλήτου και εγκρίνεται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, μπορούν, μέσα στο ίδιο οικονομικό έτος, να μεταφέρονται πόροι από οποιονδήποτε κωδικό του ετήσιου προϋπολογισμού λειτουργικών εξόδων του ιδρύματος ή του ετήσιου προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του ιδρύματος σε άλλο κωδικό του ίδιου προϋπολογισμού. Οι πόροι που μεταφέρονται δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 20% του αντίστοιχου συνολικού ετήσιου προϋπολογισμού.

Άρθρο 58

Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου για τη διαχείριση της περιουσίας και των κονδυλίων έρευνας των Α.Ε.Ι.¹⁴¹

1. α) Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου του ιδρύματος, μπορεί να συνιστάται σε κάθε Α.Ε.Ι. νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, για την αξιοποίηση και διαχείριση του συνόλου ή μέρους των πόρων που αναφέρονται στις περιπτώσεις ββ' έως και εε' της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 56.

β) Το Ν.Π.Ι.Δ. λειτουργεί υπό τον έλεγχο του οικείου Α.Ε.Ι.. Έδρα του Ν.Π.Ι.Δ. είναι η έδρα του ιδρύματος. Το μετοχικό κεφάλαιο του Ν.Π.Ι.Δ. αποτελείται από μία μόνο ονομαστική μετοχή, μη μεταβιβάσιμη, αξίας ίσης με το μετοχικό κεφάλαιο, αναλαμβάνεται δε και καλύπτεται εξ ολοκλήρου από το οικείο ίδρυμα. Το Ν.Π.Ι.Δ. διέπεται από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (Α' 144) και τις λοιπές διατάξεις που διέπουν τις ανώνυμες εταιρείες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Το Ν.Π.Ι.Δ. δεν υπάγεται στην κατηγορία των οργανισμών και επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και δεν εφαρμόζονται σε αυτό οι διατάξεις που διέπουν τους οργανισμούς και επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στο Δημόσιο, με εξαίρεση όσες ρητά ορίζονται στις διατάξεις του παρόντος.

2. Ως «περιουσία» που υπόκειται στην αξιοποίηση και διαχείριση του Ν.Π.Ι.Δ. νοούνται τα παντός είδους ακίνητα και κινητά περιουσιακά στοιχεία του ιδρύματος, τα οποία παραχωρούνται σε αυτό κατά χρήση, με απόφαση του πρύτανη, που εγκρίνεται από το Συμβούλιο του ιδρύματος. Δεν νοούνται ως «περιουσία» που υπόκειται στην αξιοποίηση και διαχείριση του Ν.Π.Ι.Δ. τα ακίνητα και κινητά περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες του ιδρύματος και αποκτήθηκαν με πόρους προερχόμενους είτε από τον τακτικό προϋπολογισμό είτε από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

3. Σκοπός του Ν.Π.Ι.Δ. είναι:

α) Η πλήρης καταγραφή της κινητής και ακίνητης περιουσίας του ιδρύματος, καθώς και η αξιοποίηση και διαχείρισή της η οποία γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες της δημοσιότητας και διαφάνειας του άρθρου 15, της χρηστής και επιμελούς διαχείρισης αλλότριας περιουσίας και της επιχειρηματικής λογικής. Ειδικότερος στόχος της αξιοποίησης και διαχείρισης είναι η αύξηση της

¹⁴¹. Με το άρθρο 94 παρ. 1 Ν. 4310/2014, προστίθεται περίπτωση στ' στο άρθρο 21 («Ειδικές ρυθμίσεις σχετικές με τις συγκεντρωτικές αγορές») του Ν. 4281/2014, σύμφωνα με την οποία εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου και οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας των ΑΕΙ και τα Ν.Π.Ι.Δ. που συστήνονται στα ΑΕΙ κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 58 Ν. 4009/2011.

Περαιτέρω, με το άρθρο 94 παρ. 2 Ν. 4310/2014, προστίθεται παρ. 5 στο άρθρο 27 Ν. 4281/2014, σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις του Μέρους Β' («Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών») του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται και στις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται από τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας των ΑΕΙ και τα Ν.Π.Ι.Δ. που συστήνονται στα ΑΕΙ κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 58 Ν. 4009/2011.

κεφαλαιακής αξίας και των εισοδηματικών αποδόσεων της περιουσίας αυτής, με γνώμονα την εξυπηρέτηση της αποστολής του Α.Ε.Ι..

β) Η διαχείριση και διάθεση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή, με εξαίρεση αυτά που προέρχονται από τον τακτικό προϋπολογισμό και το εθνικό σκέλος του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων, καθώς και έργων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης και έργων για την παροχή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, την εκπόνηση ειδικών μελετών, την εκτέλεση δοκιμών, μετρήσεων, εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, την παροχή γνωμοδοτήσεων και πραγματογνωμοσυνών, τη σύνταξη προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων, τη διαμόρφωση και εκτέλεση επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και την παροχή άλλων σχετικών υπηρεσιών, προς όφελος του ιδρύματος.

γ) Η διάθεση κονδυλίων για τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων από το ίδρυμα υπηρεσιών φοιτητικής μέριμνας.

4. Για την επίτευξη των παραπάνω σκοπών το Ν.Π.Ι.Δ. μεριμνά για:

α) τη λήψη χρηματοδοτήσεων οποιασδήποτε μορφής, περιλαμβανομένων των δανείων, και την αποδοχή δωρεών, κληρονομιών, κληροδοσιών και άλλων χαριστικών παροχών από οποιαδήποτε πηγή, δημόσια ή ιδιωτική, ημεδαπή ή αλλοδαπή, επ' ονόματι του ιδρύματος ή του Ν.Π.Ι.Δ., ύστερα από έγκριση από το Συμβούλιο του Α.Ε.Ι.,

β) την είσπραξη δικαιωμάτων του ιδρύματος ή του Ν.Π.Ι.Δ. για την παροχή υπηρεσιών προς τρίτους και

γ) τη διενέργεια οποιασδήποτε άλλης πράξης για την εκπλήρωση των σκοπών της προηγούμενης παραγράφου.

5. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 καθορίζονται οι ειδικότερες δραστηριότητες που εκπληρώνουν το σκοπό του Ν.Π.Ι.Δ., όπως ιδίως:

α) η διαχείριση και διάθεση κονδυλίων για τη φύλαξη του Α.Ε.Ι. και τη βελτίωση των υπηρεσιών φοιτητικής μέριμνας,

β) η εκπόνηση μελετών και η εκτέλεση ή η διαχείριση ερευνητικών και τεχνολογικών ή αναπτυξιακών προγραμμάτων και έργων για την προώθηση των δικών του σκοπών ή σκοπών τρίτων που αποβλέπουν στην επίλυση προβλημάτων εφαρμογής και αξιοποίησης των επιστημονικών γνώσεων ή βρίσκονται σε δοκιμαστικό στάδιο και τα οποία εμπίπτουν στους πιο πάνω τομείς της περίπτωσης β' της παραγράφου 3,

γ) η συνεργασία με φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής για την προώθηση, μεταξύ άλλων, της οικονομικής αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας και της διασύνδεσής της με την παραγωγική διαδικασία, ιδίως με:

αα) την ανάληψη τεχνολογικών αξιολογήσεων ή αποτιμήσεων προτεινόμενων ή σε εξέλιξη ευρισκόμενων ερευνητικών εργασιών,

ββ) την παραγωγή προϊόντων σε μικρή κλίμακα,

γγ) τη διεξαγωγή έρευνας αγοράς,

δδ) τη συνδρομή για την κατοχύρωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του ιδρύματος και των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας,

εε) την παροχή συμβουλών και υπηρεσιών,

δ) η συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς, την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τους συνεταιρισμούς και άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς για την εκπλήρωση των σκοπών του,

ε) η μέριμνα για την προώθηση της διασύνδεσης της έρευνας με την παραγωγική διαδικασία σε συνεργασία με τα Α.Ε.Ι. της χώρας, καθώς και με άλλα ερευνητικά και τεχνολογικά ιδρύματα και φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής,

στ) η συνεργασία με τεχνολογικούς φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με σκοπό τη σύζευξη της έρευνας με την παραγωγή, τη δημιουργία συστηματικών δεσμών συνεργασίας και την προώθηση αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων,

ζ) η συνεργασία στην ημεδαπή και την αλλοδαπή με εμπειρογνώμονες και κάθε είδους φορείς ειδικευμένους σε θέματα των δραστηριοτήτων του για την προώθηση των σκοπών του, με δυνατότητα ανάθεσης σε αυτούς ερευνητικών και λοιπών έργων,

η) η παροχή ειδικής εκπαίδευσης σε επιστήμονες με την οργάνωση και χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων, σεμιναρίων και συνεδρίων, καθώς και η χορήγηση βραβείων και υποτροφιών,

θ) η παροχή ειδικής επιμόρφωσης, θερινών μαθημάτων και προγραμμάτων δια βίου μάθησης για λογαριασμό και με χρηματοδότηση των ενδιαφερόμενων ατόμων και φορέων του ιδιωτικού ή και του δημόσιου τομέα,

ι) η παραγωγή και διάθεση προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών έναντι τιμήματος στο πλαίσιο των ερευνητικών στόχων του ιδρύματος, αυτοτελώς ή μετά από σύσταση θυγατρικών εταιρειών ή σε συνεργασία με άλλους φορείς ή με τη συμμετοχή του σε οποιοδήποτε παραγωγικό φορέα ή επιχείρηση, στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή,

ια) η εκχώρηση ή διάθεση άδειας εμπορικής εκμετάλλευσης προϊόντων διανοητικής ιδιοκτησίας, έναντι τιμήματος που καθορίζεται συμβατικά, σε άλλον οργανισμό ή επιχείρηση οποιασδήποτε μορφής,

ιβ) η ίδρυση εταιρειών τεχνολογικής βάσης – έντασης γνώσης για την οικονομική ή κοινωνική αξιοποίηση ή εκμετάλλευση των ερευνητικών αποτελεσμάτων ή η συμμετοχή στην ίδρυσή τους με ομάδες επιστημόνων ή σε συνεργασία με άλλους παραγωγικούς φορείς, σύμφωνα με το άρθρο 23 του ν. 2741/1999 (Α' 199),

ιγ) η ίδρυση εκδοτικού οίκου και βιβλιοπωλείου ή η συμμετοχή σε επιχειρήσεις αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της γνώσης, είτε με τη σύσταση θυγατρικής επιχείρησης οποιασδήποτε μορφής για την εμπορική εκμετάλλευσή της είτε με τη συμμετοχή σε από κοινού δραστηριότητα εκμετάλλευσης με άλλους οργανισμούς ή επιχειρήσεις,

ιδ) η ανάθεση υπηρεσιών, έργων και προμηθειών και

ιε) η ανάπτυξη οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας συναφούς με τους πιο πάνω σκοπούς του.

6. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 καθορίζονται επίσης:

α) Οι όροι και η διαδικασία χορήγησης από το Ν.Π.Ι.Δ. υποτροφιών και βραβείων, καθώς και αποδοχής δωρεών και κληροδοτημάτων.

β) Οι όροι και η διαδικασία προσφοράς από το Ν.Π.Ι.Δ. εκπαιδευτικών, κοινωνικών και ερευνητικών υπηρεσιών και διοργάνωσης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης.

γ) Ο τρόπος χρηματοδότησης και διαχείρισης της περιουσίας του.

δ) Οι όροι και η διαδικασία προσφοράς εκπαιδευτικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών, εκτέλεσης δοκιμών, μετρήσεων, εξετάσεων και αναλύσεων, παροχής γνωμοδοτήσεων και διοργάνωσης συνεδρίων.

ε) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία με τους οποίους μπορούν να χορηγούνται πρόσθετες παροχές στους καθηγητές για την πραγμάτωση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών τους καθηκόντων.

στ) Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ανάθεσης έργου και σύναψης της οικείας σύμβασης μίσθωσης έργου για την παροχή επιστημονικών, τεχνικών ή διοικητικών υπηρεσιών στο πλαίσιο ερευνητικών έργων. Η επιλογή του αναδόχου γίνεται ύστερα από εισήγηση του επιστημονικού υπευθύνου του έργου και απόφασης του διοικητικού συμβουλίου του Ν.Π.Ι.Δ. με βάση τις αρχές της αμεροληψίας και της αξιοκρατίας.

7. α) Με απόφαση του πρύτανη, η οποία εγκρίνεται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, είναι δυνατή η ανάθεση επ' αμοιβή στο Ν.Π.Ι.Δ., με ειδικές εκάστοτε συμφωνίες, της επιμέλειας και συντήρησης των περιουσιακών στοιχείων του Α.Ε.Ι..

β) Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ν.Π.Ι.Δ. και του πρύτανη του ιδρύματος επιτρέπεται η κάλυψη πάγιων λειτουργικών δαπανών των Α.Ε.Ι., πλην της μισθοδοσίας μόνιμου προσωπικού, εν όλω ή εν μέρει, από πόρους του Ν.Π.Ι.Δ.. Οι σχετικές δαπάνες θεωρούνται έξοδα του Ν.Π.Ι.Δ..

8. α) Το Ν.Π.Ι.Δ. διοικείται από διοικητικό συμβούλιο, το οποίο είναι επταμελές και αποτελείται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, τον διευθύνοντα σύμβουλο και άλλα τέσσερα μέλη. Ένα από τα μέλη είναι πτυχιούχος νομικής, ένα οικονομικών επιστημών ή διοίκησης επιχειρήσεων και ένα διπλωματούχος μηχανικός.

β) Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου του ιδρύματος, ύστερα από εισήγηση του πρύτανη, ένας εκ των αναπληρωτών του πρύτανη. Ο αντιπρόεδρος εκλέγεται από το διοικητικό συμβούλιο του Ν.Π.Ι.Δ. μεταξύ των μελών του.

γ) Ο διευθύνων σύμβουλος είναι πτυχιούχος Α.Ε.Ι. με εξειδίκευση και εμπειρία στην οικονομική διαχείριση φορέων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα.

δ) Ο διευθύνων σύμβουλος και τα λοιπά μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τρία εκ των οποίων είναι καθηγητές πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτές καθηγητές του ιδρύματος, πλήρους απασχόλησης, εκλέγονται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, ύστερα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Συμβουλίου και εισήγηση επιτροπής αξιολόγησης. Η επιτροπή αξιολόγησης συγκροτείται με απόφαση του Συμβουλίου του ιδρύματος, ύστερα από πρόταση του πρύτανη, και αποτελείται από τρεις καθηγητές πρώτης βαθμίδας πλήρους απασχόλησης. Στο προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 μπορούν να ορίζονται και να εξειδικεύονται τα τυπικά και τα επιπλέον ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων που συνεκτιμώνται, καθώς και τα κριτήρια της αξιολόγησης.

ε) Ο πρόεδρος εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως το Ν.Π.Ι.Δ., καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου και διευθύνει τις εργασίες του. Ο διευθύνων σύμβουλος είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του Ν.Π.Ι.Δ., εισηγείται στο διοικητικό συμβούλιο τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, επιμελείται της εκτέλεσης των αποφάσεών του και εποπτεύει την ομαλή λειτουργία του Ν.Π.Ι.Δ.. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει την πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού και προσδιορίζει το ύψος των αποδοχών του, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

στ) Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου είναι τριετής και παρατείνεται μετά από τη λήξη της αυτοδικαίως, μέχρι τη συγκρότηση νέου διοικητικού συμβουλίου, όχι όμως πέρα από ένα εξάμηνο. Το Συμβούλιο του ιδρύματος μπορεί να παύσει μέλος του διοικητικού συμβουλίου για σοβαρό λόγο. Σε περίπτωση παύσης, παραίτησης ή για οποιονδήποτε λόγο έλλειψης μέλους ή απώλειας της ιδιότητας βάσει της οποίας ορίστηκε κατά τη διάρκεια της θητείας του, αντικαθίσταται από νέο μέλος που ορίζεται για το υπόλοιπο της θητείας του προκατόχου του, με την ίδια διαδικασία. Με απόφαση του Συμβουλίου του ιδρύματος, η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται μία φορά.

9. Το Συμβούλιο του ιδρύματος αποτελεί τη γενική συνέλευση του Ν.Π.Ι.Δ. και παρίσταται στις συνεδριάσεις της.

10. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 εγκρίνεται το κατά το άρθρο 2 του κ.ν. 2190/1920 (Α' 144) καταστατικό του Ν.Π.Ι.Δ. και ρυθμίζονται:

α) Τα ειδικότερα θέματα που αφορούν τα όργανα του Ν.Π.Ι.Δ. και οι αρμοδιότητές τους.

β) Ο τρόπος λειτουργίας και στελέχωσης των υπηρεσιών του και τα σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού του.

γ) Κάθε θέμα σχετικό με τις αρμοδιότητες, την οργάνωση, τη διοίκηση και τη λειτουργία του Ν.Π.Ι.Δ., όπως ιδίως η διάρκεια του Ν.Π.Ι.Δ., το μετοχικό κεφάλαιο, ο έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης, τα πειθαρχικά παραπτώματα και τα αρμόδια όργανα και η διαδικασία επιβολής ποινών, ο καθορισμός των αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου και του διευθύνοντος συμβούλου, η λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου, της γενικής συνέλευσης και της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, με δυνατότητα παρέκκλισης από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

11. Η παράγραφος 23 του άρθρου 2 του ν. 2621/1998 (Α' 136) αντικαθίσταται ως εξής: «23. Στις εξαιρέσεις της παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206) και της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 33/2006 (Α' 280), όπως ισχύουν, περιλαμβάνονται και οι συμβάσεις μίσθωσης έργου του προσωπικού που απασχολείται για την εκτέλεση έργων από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου για την αξιοποίηση και διαχείριση της περιουσίας και των κονδυλίων έρευνας των Α.Ε.Ι., την Ακαδημία Αθηνών, την Ανεξάρτητη Αρχή για τη Διασφάλιση και Πιστοποίηση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ), τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων (Ε.Ο.Π.Π.), το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), τα ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα, συμπεριλαμβανομένων αυτών της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.), τον Ειδικό Λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, το Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Ι.Δ.ΕΚ.Ε.), το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας, το Ινστιτούτο Νεολαίας, το Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Κ.Ε.Π.) και το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» (Ι.Τ.Υ.Ε.), στο πλαίσιο συγκεκριμένου επιδοτούμενου, συγχρηματοδοτούμενου ή αυτοχρηματοδοτούμενου προγράμματος.»

Άρθρο 59

Πόροι του Ν.Π.Ι.Δ.

Πόροι του Ν.Π.Ι.Δ. είναι:

α) Δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες και άλλες χαριστικές παροχές από οποιαδήποτε ιδιωτική πηγή, ημεδαπή ή αλλοδαπή.

β) Χρηματοδοτήσεις για εκτέλεση επιστημονικού, εκπαιδευτικού ή άλλου έργου από οποιαδήποτε δημόσια ή ιδιωτική πηγή, ημεδαπή ή αλλοδαπή.

γ) Ποσοστό επί των εισπράξεων από την εν γένει αξιοποίηση και διαχείριση της περιουσίας του Α.Ε.Ι., το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου του ιδρύματος του Ν.Π.Ι.Δ..

δ) Έσοδα από παροχές υπηρεσιών προς τρίτους, καθώς και από εμπορική εκμετάλλευση ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και προϊόντων που προκύπτουν από χρηματοδοτούμενα έργα.

ε) Έσοδα από κρατήσεις που επιβάλλονται σε εκτελούμενα έργα που χρηματοδοτούνται εν όλω ή εν μέρει από τρίτους σε ποσοστό έως 25% του συνολικού προϋπολογισμού κάθε έργου, το ακριβές ύψος του οποίου καθορίζεται με την απόφαση ή τη σύμβαση χρηματοδότησης του έργου

και στο πλαίσιο που θέτουν οι φορείς χρηματοδότησης και οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου του Ν.Π.Ι.Δ..

στ) Ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) επί του ετήσιου καθαρού εισοδήματος των καθηγητών που πηγάζει από την άσκηση ελευθέριου επαγγέλματος ή κάθε είδους έργου σύμφωνα με το άρθρο 23. Το κάθε φορά οφειλόμενο ποσό αποτελεί ενοχική οφειλή των υπόχρεων προς τα Α.Ε.Ι.. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται η διαδικασία εισπράξεως ή συμψηφισμού του ποσού που περιέρχεται στο Α.Ε.Ι., ο τρόπος και το είδος ρύθμισης της οφειλής, ο αριθμός και το είδος των ρυθμιζόμενων δόσεων, η δυνατότητα παρακράτησης του οφειλόμενου ποσού από τα αρμόδια Α.Ε.Ι., καθώς και κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα. Με όμοια απόφαση είναι δυνατό να τροποποιείται το ως άνω ποσοστό¹⁴².

ζ) Πρόσοδοι από τα περιουσιακά στοιχεία του Ν.Π.Ι.Δ..

η) Κάθε είδους δάνεια.

Άρθρο 60

Γραφείο καινοτομίας και διασύνδεσης

1. Σε κάθε Ν.Π.Ι.Δ. που προβλέπεται στο άρθρο 58 λειτουργεί γραφείο καινοτομίας και διασύνδεσης με σκοπό:

α) να υποστηρίζει και να διευκολύνει την κατοχύρωση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του ιδρύματος και των μελών της οικείας ακαδημαϊκής κοινότητας,

β) να προωθεί την επικοινωνία και τη συνεργασία των ερευνητών και μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας με παραγωγικούς φορείς για την περαιτέρω αξιοποίηση της έρευνας που παράγεται στο Α.Ε.Ι.,

γ) να παρέχει στους φοιτητές και σε αποφοίτους του ιδρύματος πληροφόρηση για ζητήματα σταδιοδρομίας και υπηρεσίες συμβουλευτικής σταδιοδρομίας υποστηρίζοντάς τους τόσο στη διάγνωση κλίσεων και δεξιοτήτων όσο και σε ζητήματα επιλογής σταδιοδρομίας, περαιτέρω σπουδών και στην εξεύρεση εργασίας,

δ) να οργανώνει την πρακτική άσκηση των φοιτητών,

ε) να οργανώνει σεμινάρια, διαλέξεις, συμβουλευτική, επαφές με μέντορες για τους φοιτητές και αποφοίτους του ιδρύματος σε ζητήματα καινοτομίας και κοινωνικής δράσης και εν γένει να προωθεί καινοτόμες ιδέες φοιτητών που μπορούν να αξιοποιηθούν σε επαγγελματικές ή κοινωνικές δραστηριότητες και

στ) να οργανώνει κάθε είδους δραστηριότητες προώθησης της καινοτομίας και επιχειρηματικότητας μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, όπως ιδίως διαγωνισμούς καινοτομίας.

2. Για τις ανωτέρω δραστηριότητες μπορεί να λειτουργούν διακριτές μονάδες του γραφείου, όπως Μονάδα Διασύνδεσης, Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας, Μονάδα Πρακτικής άσκησης και Μονάδα Διαμεσολάβησης.

¹⁴². Η περίπτωση στ' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 18 Ν. 4283/2014.

Άρθρο 61

Πρόγραμμα εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση

1. Το πρόγραμμα εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση:

- α) καταρτίζεται ανά τετραετία από τον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, ύστερα από δημόσια διαβούλευση και γνώμη της ΑΔΙΠ,
- β) περιλαμβάνει, ιδίως, μεσοπρόθεσμους στόχους, κατευθύνσεις, σχέδια επενδύσεων, προγράμματα ή επί μέρους δράσεις της εθνικής πολιτικής για την ανώτατη εκπαίδευση και
- γ) δύναται να εξειδικεύεται σε ετήσια βάση και αναφέρεται σε όλες τις δράσεις εφαρμογής της εθνικής πολιτικής για την ανώτατη εκπαίδευση.

Για την κατάρτιση του προγράμματος εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση λαμβάνονται υπόψη οι δράσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής για την ανώτατη εκπαίδευση και την έρευνα.

2. Το πρόγραμμα εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση υλοποιείται μέσω των Α.Ε.Ι., τα οποία εφαρμόζουν τις σχετικές δράσεις, στο πλαίσιο των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού που προβλέπονται στο άρθρο 62.

Άρθρο 62

Συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού

1. α) Κάθε Α.Ε.Ι. συντάσσει τετραετές ακαδημαϊκό – αναπτυξιακό πρόγραμμα. Το πρόγραμμα αυτό καθορίζει τους στόχους του, την ιδιαίτερη εκπαιδευτική και ερευνητική του φυσιογνωμία, στρατηγική, δομή και λειτουργία στο πλαίσιο της αποστολής των ιδρυμάτων και κινείται εντός των προβλεπόμενων ορίων του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων για την ανώτατη εκπαίδευση.

β) Οι κατευθύνσεις του προγράμματος επί των οποίων βασίζονται οι συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού καθορίζονται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, ύστερα από γνώμη των κοσμητειών των σχολών και της Συγκλήτου. Στη συνέχεια, τα σχέδια των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού καταρτίζονται από τον πρύτανη και εγκρίνονται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Οργανισμό του.

2. Οι συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού κάθε ιδρύματος καταρτίζονται στο πλαίσιο του στρατηγικού του σχεδιασμού και της εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση και αναφέρονται, ιδίως, στα ακόλουθα θέματα:

α) στην ιδιαίτερη φυσιογνωμία και αποστολή του ιδρύματος, τη θέση του στον ελληνικό, ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο και τους στόχους του ιδρύματος και των σχολών του, με ιεράρχηση και καθορισμό προτεραιοτήτων,

β) στον προσδιορισμό, τον προγραμματισμό και τα μέτρα για την ανάπτυξη και υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων και στόχων του ιδρύματος,

γ) στην ανάπτυξη της υποδομής και του εξοπλισμού,

δ) στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών,

ε) στο συντονισμό των ακαδημαϊκών, εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος με τις αντίστοιχες εξελίξεις σε ιδρύματα της αλλοδαπής και ιδιαίτερα με τις εξελίξεις και τις προοπτικές στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας και

στ) στον κατ' έτος αριθμό εισακτέων σε κάθε σχολή του ιδρύματος.

3. Ως προς το οικονομικό σκέλος, οι συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού κάθε ιδρύματος εξειδικεύονται:

- α) στις λειτουργικές δαπάνες,
- β) στις επενδύσεις και
- γ) σε όλο το προσωπικό κάθε κατηγορίας.

Οι παραπάνω συμφωνίες εκτελούνται σε ετήσια βάση.

4. Η εισήγηση του ιδρύματος για την προγραμματική συμφωνία υποβάλλεται από τον πρόεδρο στην ΑΔΠ μέχρι το τέλος Ιανουαρίου του προηγούμενου έτους εκείνου από το οποίο αρχίζει η ισχύς της επόμενης προγραμματικής συμφωνίας. Ύστερα από διαπραγμάτευση της ΑΔΠ με το ίδρυμα, κατά την οποία λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, το πρόγραμμα εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση και η συμμόρφωση του ιδρύματος προς τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης και πιστοποίησης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα νόμο, η ΑΔΠ εισηγείται το τελικό σχέδιο συμφωνίας προς τον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, η οποία υπογράφεται από τον Υπουργό και τον πρόεδρο του οικείου ιδρύματος και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα συμβαλλόμενα μέρη επανεξετάζουν τις συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού και τις τροποποιούν αναλόγως, για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

5. Ο ετήσιος απολογισμός της εκτέλεσης των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού καταρτίζεται και εγκρίνεται σύμφωνα με τον Οργανισμό του οικείου ιδρύματος, δημοσιεύεται στο διαδικτυακό του τόπο και υποβάλλεται στον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, το αργότερο μέχρι το τέλος Απριλίου του επόμενου έτους. Η διαδικασία της έγκρισης του απολογισμού από τον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* ολοκληρώνεται εντός τριών μηνών από την υποβολή του. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, ο απολογισμός θεωρείται εγκεκριμένος.

Άρθρο 63

Κατανομή της δημόσιας χρηματοδότησης στα Α.Ε.Ι.

1. α) Η χρηματοδότηση των Α.Ε.Ι. από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, στο πλαίσιο του προγράμματος εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση και των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού πολιτείας και ιδρυμάτων, κατανέμεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και δεικτών.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, *Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της ΑΔΠ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα ανωτέρω κριτήρια και δείκτες και, ιδίως, ο τομέας της ανώτατης εκπαίδευσης που ανήκει το ίδρυμα, το κόστος σπουδών ανά φοιτητή, η διάρκεια των προγραμμάτων σπουδών, ο αριθμός των φοιτητών που εγγράφονται ετησίως στο ίδρυμα, το γνωστικό αντικείμενο των σπουδών, το μέγεθος, η γεωγραφική διασπορά του ιδρύματος και το υπόλοιπο προηγούμενων χρήσεων του. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα ειδικά κριτήρια και δείκτες για την κατανομή πιστώσεων για την πρόσληψη προσωπικού στα Α.Ε.Ι., όπως, ιδίως, οι αναλογίες διδακτικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού και φοιτητών.

2. α) Πρόσθετη χρηματοδότηση, πέραν αυτής της προηγούμενης παραγράφου, κατανέμεται στα ιδρύματα με βάση τους δείκτες ποιότητας και επιτευγμάτων κάθε ιδρύματος. Οι δείκτες ποιότητας και επιτευγμάτων είναι, ιδίως, οι ακόλουθοι:

αα) Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως η αριθμητική σχέση αποφοίτων προς εισερχόμενους φοιτητές, η αξιολόγηση του διδακτικού έργου από τους φοιτητές και ο βαθμός της εν γένει ικανοποίησης των φοιτητών, ο αριθμός Κέντρων Αριστείας

στην εκπαίδευση και την οργάνωση της μάθησης, ο αριθμός εγγραμμένων σε προγράμματα δια βίου μάθησης και η πορεία επαγγελματικής ένταξης των αποφοίτων.

ββ) Ερευνητική αριστεία, όπως ο αριθμός δημοσιεύσεων ανά καθηγητή, ο αριθμός ετεροαναφορών ανά καθηγητή, ο αριθμός ανά καθηγητή απλών συμμετοχών σε διεθνή ανταγωνιστικά προγράμματα έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών, ο αριθμός ανά καθηγητή συμμετοχών με συντονιστικό ρόλο σε ανταγωνιστικά προγράμματα έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών, ο αριθμός μελών του επιστημονικού προσωπικού που επιτυγχάνουν χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας, ο αριθμός Κέντρων Αριστείας στην έρευνα και ο αριθμός διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού που κατέχει θέσεις στα κεντρικά όργανα διοίκησης διεθνών ακαδημαϊκών ή ερευνητικών οργανισμών ή διεθνών επιστημονικών εταιρειών.

γγ) Διεθνοποίηση, όπως ο αριθμός αλλοδαπών φοιτητών, ο αριθμός φοιτητών που προσελκύνονται στο ίδρυμα μέσω των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ο αριθμός φοιτητών που αποστέλλονται στο εξωτερικό μέσω ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και ο αριθμός συμφωνιών συνεργασίας με άλλα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

β) Με απόφαση του *Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζεται το ποσό της πρόσθετης χρηματοδότησης των Α.Ε.Ι., να ορίζεται το χρονοδιάγραμμα και οι προϋποθέσεις κατανομής της, να ομαδοποιούνται οι ως άνω δείκτες και να εξειδικεύεται η βαρύτητά τους.

γ) Κάθε ίδρυμα στο πλαίσιο των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού επιλέγει την ομάδα ή τις ομάδες των δεικτών με βάση την οποία επιθυμεί να αξιολογηθεί ως προς τα αποτελέσματα της λειτουργίας του και τα επιτεύγματά του. Ο τρόπος διάθεσης και αξιοποίησης του ποσού της πρόσθετης χρηματοδότησης καθορίζεται από τα όργανα του ιδρύματος, στο πλαίσιο των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 64

Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση

1. Η ανεξάρτητη διοικητική αρχή με την επωνυμία «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» (Α.ΔΙ.Π.), που έχει συσταθεί με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν. 3374/2005 (Α΄ 189), μετονομάζεται σε «Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» (ΑΔΙΠ) με διεθνή ονομασία «Hellenic Quality Assurance and Accreditation Agency» (HQA) και διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Η Αρχή εδρεύει στην Αθήνα, έχει διοικητική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών της.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και *Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, κυρώνεται ο Οργανισμός της Αρχής, ο οποίος καταρτίζεται από την ίδια μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και ρυθμίζει τα θέματα της εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας της, καθώς και τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των μελών και του προσωπικού της.

Άρθρο 65

Αποστολή

1. Αποστολή της Αρχής είναι η διασφάλιση υψηλής ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Στο πλαίσιο της αποστολής της, η Αρχή υποστηρίζει την πολιτεία και τα Α.Ε.Ι. στη διαμόρφωση και υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση και πιστοποιεί την ποιότητα της λειτουργίας των Α.Ε.Ι..

2. Η Αρχή εγγυάται τη διαφάνεια όλων των δράσεών της στο πλαίσιο της αξιολόγησης και πιστοποίησης της ποιότητας των Α.Ε.Ι..

Άρθρο 66

Αρμοδιότητες πιστοποίησης της ποιότητας

1. Στο πλαίσιο της αποστολής της, η Αρχή ασκεί, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Πιστοποιεί περιοδικά την ποιότητα:

αα) των εσωτερικών συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας των Α.Ε.Ι. που προβλέπονται στο άρθρο 14 και

ββ) των προγραμμάτων σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα προγράμματα σύντομου κύκλου, δια βίου μάθησης, εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και συνεργασίας με άλλα εκπαιδευτικά ή ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

β) Εισηγείται στον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, καθώς και τα όργανα διοίκησης των Α.Ε.Ι., τρόπους και μέσα για τη συνεχή διασφάλιση υψηλής ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.

2. Για την επίτευξη της αποστολής της και την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, η Αρχή:

α) διαμορφώνει, οργανώνει, εξειδικεύει, τυποποιεί και δημοσιοποιεί εκ των προτέρων τις σχετικές διαδικασίες, κριτήρια και δείκτες, στο πλαίσιο, ιδίως, των κοινών αρχών και κατευθύνσεων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης,

β) αναπτύσσει ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης και βάση δεδομένων της αξιολόγησης, σε συνεργασία με τις Μονάδες Διασφάλισης της Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) των Α.Ε.Ι.,

γ) υποστηρίζει τα Α.Ε.Ι. και τις επί μέρους μονάδες τους στο σχεδιασμό των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας και πιστοποίησης και

δ) διεξάγει μελέτες και έρευνες σχετικές με την αποστολή της ή αναθέτει τη διεξαγωγή τους σε άλλους φορείς.

3. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της, η Αρχή μπορεί:

α) Να διαφοροποιεί τις διαδικασίες και τα κριτήρια για την πιστοποίηση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών, που προβλέπονται στα άρθρα 71 και 72, για:

αα) τα ιδρύματα που έχουν λάβει πιστοποίηση των εσωτερικών συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας και τα ιδρύματα που δεν έχουν λάβει ανάλογη πιστοποίηση και

ββ) νέα προγράμματα σπουδών και προγράμματα σπουδών που ήδη λειτουργούν.

β) Να αναβάλλει ή να αναστέλλει την αξιολόγηση και πιστοποίηση ενός προγράμματος σπουδών ή ενός εσωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας, αν το σχετικό αίτημα για αξιολόγηση ή πιστοποίηση δεν συνοδεύεται από το απαιτούμενο υλικό πληροφόρησης και την απαραίτητη τεκμηρίωση.

γ) Να ορίζει ως γλώσσα για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της και άλλη, πλην της ελληνικής.

4. Η πιστοποίηση είναι διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης με βάση συγκεκριμένα, προκαθορισμένα, διεθνώς αποδεκτά και εκ των προτέρων δημοσιοποιημένα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια και δείκτες. Σκοπός της πιστοποίησης είναι η εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης, καθώς και η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της συνολικής λειτουργίας των Α.Ε.Ι..

Άρθρο 67

Συμβούλιο της Αρχής

1. Το ανώτατο διοικητικό όργανο της Αρχής είναι το Συμβούλιο. Το Συμβούλιο της Αρχής συγκροτείται από δεκαπέντε μέλη, τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα μέλη του Συμβουλίου απολαμβάνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας.

2. Το Συμβούλιο της Αρχής αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη:

α) Τον πρόεδρο, ο οποίος είναι επιστήμονας με υψηλού επιπέδου, διεθνώς αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο και αποδεδειγμένη διεθνή ακαδημαϊκή εμπειρία, κατά προτίμηση και με εμπειρία σε θέματα διοίκησης και διασφάλισης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση, και ορίζεται από τον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας κατά τον κανονισμό της Βουλής επιτροπής.

β) Έξι εν ενεργεία καθηγητές πρώτης βαθμίδας των Πανεπιστημίων με αντίστοιχη εξειδίκευση στους επιστημονικούς κλάδους:

- αα) των ανθρωπιστικών επιστημών ή καλών τεχνών,
- ββ) των νομικών, πολιτικών ή κοινωνικών επιστημών,
- γγ) των επιστημών υγείας ή βιολογίας,
- δδ) των οικονομικών επιστημών ή διοίκησης επιχειρήσεων,
- εε) των μηχανικών ή γεωτεχνικών επιστημών και
- στστ) των θετικών επιστημών ή της πληροφορικής.

γ) Τέσσερις εν ενεργεία καθηγητές πρώτης βαθμίδας των Τ.Ε.Ι. με αντίστοιχη εξειδίκευση στους κλάδους:

- αα) της διοίκησης ή οικονομίας,
- ββ) των επαγγελματιών υγείας ή πρόνοιας,
- γγ) των τεχνολογικών επιστημών μηχανικών και
- δδ) των τεχνολογικών ή γεωτεχνικών επιστημών ή τροφίμων.

δ) Έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών που έχει συμμετάσχει σε συλλογικό όργανο διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματός του, ο οποίος προτείνεται από την Εθνική Φοιτητική Ένωση Ελλάδας (Ε.Φ.Ε.Ε.).

ε) Έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών σπουδαστών που έχει συμμετάσχει σε συλλογικό όργανο διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματός του, ο οποίος προτείνεται από την Εθνική Σπουδαστική Ένωση Ελλάδας (Ε.Σ.Ε.Ε.).

στ) Έναν εν ενεργεία ερευνητή πρώτης βαθμίδας μη ακαδημαϊκών ερευνητικών ιδρυμάτων που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας.

ζ) Έναν κοινό εκπρόσωπο του Τεχνικού, του Γεωτεχνικού και του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, που προτείνεται από κοινού από τα επιμελητήρια αυτά.

Τα μέλη του Συμβουλίου των περιπτώσεων β', γ' και στ' είναι επιστήμονες με υψηλού επιπέδου, διεθνώς αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο. Ένα από τα μέλη των περιπτώσεων β' και γ' μπορεί να είναι καθηγητής Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής.

3. α) Οι θέσεις των μελών του Συμβουλίου της Αρχής των περιπτώσεων β', γ' και στ' της προηγούμενης παραγράφου προκηρύσσονται δημόσια, με απόφαση του προέδρου της.

β) Η αξιολόγηση των υποψηφίων ανατίθεται από τον πρόεδρο, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου της Αρχής, σε τριμελείς επιτροπές που συγκροτούνται για κάθε υποπερίπτωση των περιπτώσεων β' και γ' και για την περίπτωση στ' της παραγράφου 2. Οι επιτροπές αποτελούνται από καθηγητές πρώτης βαθμίδας Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, αντίστοιχης εξειδίκευσης, και συντάσσουν αξιολογικό πίνακα κατάταξης των υποψηφίων που διαθέτουν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, με βάση το επιστημονικό, ερευνητικό και εκπαιδευτικό τους έργο. Για την κατάταξη συνεκτιμώνται η εμπειρία σε θέματα διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση, η οποία προκύπτει από τη συμμετοχή σε συλλογικά όργανα διασφάλισης της ποιότητας Α.Ε.Ι. και το σχετικό επιστημονικό και ερευνητικό έργο, και η διοικητική εμπειρία, ιδίως σε Α.Ε.Ι..

γ) Ο πρόεδρος της Αρχής κοινοποιεί τους αξιολογικούς πίνακες κατάταξης των υποψηφίων: αα) στους πρυτάνεις όλων των Πανεπιστημίων για τους υποψηφίους της περίπτωσης β' της παραγράφου 2, ββ) στους προέδρους όλων των Τ.Ε.Ι. για τους υποψηφίους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 και γγ) στη σύνοδο των διευθυντών των ερευνητικών κέντρων που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας για τους υποψηφίους της περίπτωσης στ' της ίδιας παραγράφου. Αν για συγκεκριμένη υποψηφιότητα εκφράσουν αντιρρήσεις τα τρία τέταρτα των πρυτάνεων ή των προέδρων των Τ.Ε.Ι. ή των μελών της συνόδου των διευθυντών των ερευνητικών κέντρων, αντίστοιχα, ο υποψήφιος διαγράφεται από τον οικείο πίνακα κατάταξης.

δ) Το Συμβούλιο της Αρχής συγκροτείται από τον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, ύστερα από πρόταση του προέδρου της Αρχής για τα μέλη των περιπτώσεων β', γ' και στ' της παραγράφου 2, που διατυπώνεται σύμφωνα με την κατά τα ανωτέρω αξιολογική κατάταξη. Για τη συγκρότηση του Συμβουλίου εφαρμόζεται η παράγραφος 2 του άρθρου 13.

4. Το Συμβούλιο της Αρχής, ύστερα από τη συγκρότησή του σε σώμα, εκλέγει μεταξύ των μελών του δύο αντιπροέδρους, τον πρώτο με αρμοδιότητα σε θέματα πιστοποίησης ποιότητας και τον δεύτερο με αρμοδιότητα σε θέματα χρηματοδότησης. Ο αντιπρόεδρος για την πιστοποίηση ποιότητας συνεπικουρεί τον πρόεδρο της Αρχής στα θέματα που αφορούν τη διασφάλιση και πιστοποίηση της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης. Ο αντιπρόεδρος για τη χρηματοδότηση συνεπικουρεί τον πρόεδρο στα θέματα που αφορούν τη χρηματοδότηση των Α.Ε.Ι..

5. Η θητεία του προέδρου είναι τετραετής, ενώ η θητεία των μελών του Συμβουλίου είναι εξαετής. Δεν επιτρέπεται ο διορισμός των μελών για περισσότερες από δύο θητείες, διαδοχικές ή μη. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών και σπουδαστών πρέπει να διανύουν τα δύο τελευταία έτη του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών τους και διορίζονται για μία μόνο ετήσια θητεία.

6. Σε περίπτωση έλλειψης, παραίτησης ή έκπτωσης μέλους του Συμβουλίου της Αρχής διορίζεται νέο μέλος για νέα θητεία. Η θητεία του προέδρου και των λοιπών μελών του Συμβουλίου παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι τον ορισμό νέων, με τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων και πάντως όχι για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών από τη λήξη της θητείας τους.

7. Τα μέλη του Συμβουλίου που είναι καθηγητές Α.Ε.Ι. δεν μπορούν να κατέχουν θέσεις διοίκησης στα ιδρύματά τους. Ο Οργανισμός της Αρχής καθορίζει τις λεπτομερείς προϋποθέσεις και τους περιορισμούς για την αμερόληπτη άσκηση των καθηκόντων των μελών του Συμβουλίου της Αρχής.

8. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου της Αρχής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και λαμβάνει αποδοχές και τα λοιπά μέλη του Συμβουλίου λαμβάνουν αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου. Το ύψος των αποδοχών του προέδρου, καθώς και το ύψος της αποζημίωσης ανά συνεδρίαση των λοιπών μελών καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.¹⁴³

9. Οι δαπάνες και η αποζημίωση μετακίνησης των μελών του Συμβουλίου της Αρχής και του γενικού διευθυντή για την άσκηση των καθηκόντων τους καλύπτονται από την Αρχή.¹⁴⁴

10. Δεν μπορεί να οριστεί μέλος του Συμβουλίου όποιος έχει κώλυμα διορισμού δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.. Από την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου εκπίπτει εκείνος στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις έκπτωσης δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ίδιου Κώδικα. Η πειθαρχική ευθύνη των μελών του Συμβουλίου υπό την ιδιότητά τους αυτή ρυθμίζεται από τον Οργανισμό της Αρχής.

11. Οι αποφάσεις της Αρχής κοινοποιούνται στον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Έως τα τέλη Μαΐου κάθε έτους συντάσσεται για το προηγούμενο έτος από την Αρχή έκθεση ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης, η οποία υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Βουλής και τον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*.

Άρθρο 68

Αρμοδιότητες του προέδρου και του Συμβουλίου

1. Ο πρόεδρος της Αρχής έχει τη γενική ευθύνη για την επίτευξη των στόχων και της αποστολής της Αρχής και ασκεί, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) εκπροσωπεί την Αρχή δικαστικώς και εξωδίκως,

β) συγκαλεί το Συμβούλιο και προεδρεύει στις συνεδριάσεις του,

γ) καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ύστερα από εισήγηση του γενικού διευθυντή,

δ) παρακολουθεί την πορεία εκτέλεσης των αποφάσεων του Συμβουλίου και του συνολικού έργου της Αρχής,

ε) έχει την ευθύνη των διαδικασιών για την ανάδειξη των μελών του Συμβουλίου των περιπτώσεων β', γ' και στ' της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου και

στ) διορίζει τον γενικό διευθυντή και το λοιπό προσωπικό της Αρχής. Αν ο πρόεδρος απουσιάζει, ελλείπει ή κωλύεται, αναπληρώνεται από τον αντιπρόεδρο που ορίζεται με απόφασή του. Σε περίπτωση έλλειψης, η αναπλήρωση διαρκεί έως τον ορισμό νέου προέδρου.

2. Το Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για το συντονισμό όλων των δράσεων της Αρχής που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων και της αποστολής της. Ορίζει το πλαίσιο, τους στόχους, τα κριτήρια, τις διαδικασίες και τις μεθόδους διεκπεραίωσης των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών διοικητικής και επιστημονικής υποστήριξης της Αρχής.

Τα μέλη των περιπτώσεων β', γ' και στ' της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου μπορεί να αναλαμβάνουν και συγκεκριμένες αρμοδιότητες που τους ανατίθενται με απόφαση του Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του προέδρου της Αρχής, και, ιδίως, την υποστήριξη των

¹⁴³. Η παρ. 8 άρθρου 67 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 8 άρθρου 42 Ν. 4115/2013.

¹⁴⁴. Η παρ. 9 άρθρου 67 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 9 άρθρου 42 Ν. 4115/2013.

διαδικασιών συγκρότησης του Μητρώου Ανεξάρτητων Εμπειρογνομόνων και τη συγκρότηση των επιτροπών πιστοποίησης με επιστήμονες διεθνώς αναγνωρισμένους για το επιστημονικό τους έργο.

3. Η Αρχή συνεργάζεται ή συμμετέχει ως μέλος σε διεθνή δίκτυα, φορείς ή οργανισμούς που αναπτύσσουν δραστηριότητες συναφείς με την αποστολή της.

Άρθρο 69

Επιστημονική και διοικητική υπηρεσία

1. Για τη λειτουργία της η Αρχή υποστηρίζεται από διοικητική και επιστημονική υπηρεσία, στις οποίες προϊστάται ο γενικός διευθυντής.

2. Ο γενικός διευθυντής της Αρχής διορίζεται με απόφαση του προέδρου της Αρχής, ύστερα από δημόσια προκήρυξη της θέσης και αξιολόγηση των υποψηφίων από τριμελή επιτροπή που ορίζει το Συμβούλιο μεταξύ των μελών του, μετά από εισήγηση του προέδρου. **Μέχρι το διορισμό Γενικού Διευθυντή της Αρχής με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, τοποθετείται Γενικός Διευθυντής με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο οποίος μπορεί να είναι και Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, στην περίπτωση αυτή παρέχει τις υπηρεσίες του στην Αρχή αμισθί, ασκώντας παράλληλα τα καθήκοντά του στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η διάταξη αυτή ισχύει από 1.9.2014¹⁴⁵.**

3. Υποψήφιος για τη θέση του γενικού διευθυντή μπορεί να είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών με αποδεδειγμένη γνώση και εμπειρία σε θέματα ανώτατης εκπαίδευσης. Πρόσθετα και ειδικότερα προσόντα, καθώς και η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής ορίζονται στον Οργανισμό της Αρχής. Αν στη θέση του γενικού διευθυντή διοριστεί καθηγητής Α.Ε.Ι., υπάγεται στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης στο οικείο ίδρυμα. **Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, το Συμβούλιο της Αρχής ορίζει με τη δημόσια προκήρυξη της θέσης τη διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει και στάδιο συνέντευξης των υποψηφίων, τα κριτήρια επιλογής και τα ειδικότερα προσόντα του γενικού διευθυντή. Η επιλογή γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην προκήρυξη, τηρούνται δε οι αρχές της δημοσιότητας, της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αξιοκρατίας¹⁴⁶.**

4. Ο γενικός διευθυντής έχει την ευθύνη της διοίκησης και λειτουργίας της Αρχής και ασκεί, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) συντονίζει και κατευθύνει την επιστημονική και τη διοικητική υπηρεσία και τις μονάδες τους,

β) εισηγείται στον πρόεδρο τη σύγκληση του Συμβουλίου και την ημερήσια διάταξη και συμμετέχει στις συνεδριάσεις χωρίς δικαίωμα ψήφου,

γ) είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση των αποφάσεων, κατευθύνσεων και οποιωνδήποτε άλλων πράξεων της Αρχής,

δ) είναι διοικητικός και πειθαρχικός προϊστάμενος του ειδικού επιστημονικού και του διοικητικού προσωπικού,

ε) μπορεί να μεταβιβάζει το δικαίωμα υπογραφής και να εξουσιοδοτεί μέλη του προσωπικού της Αρχής να υπογράφουν έγγραφα ή άλλες πράξεις «με εντολή γενικού διευθυντή»,

στ) είναι διατάκτης των δαπανών της Αρχής και

ζ) εκπροσωπεί την Αρχή δικαστικώς και εξωδίκως σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του προέδρου. Πρόσθετες και ειδικότερες αρμοδιότητες μπορεί να ορίζονται στον Οργανισμό της Αρχής.

¹⁴⁵. Το ως άνω εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 82 Ν. 4310/2014.

¹⁴⁶. Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρου 42 Ν. 4115/2013.

5. Η διοικητική υπηρεσία της Αρχής διαρθρώνεται στις ακόλουθες υπηρεσιακές μονάδες:

- α) Διεύθυνση Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας,
- β) Διεύθυνση Συμφωνιών Προγραμματικού Σχεδιασμού και Χρηματοδότησης,
- γ) Διεύθυνση Πληροφοριακών Συστημάτων και Τεκμηρίωσης και
- δ) Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης.

Οι αρμοδιότητες των διευθύνσεων, η περαιτέρω διάρθρωσή τους σε τμήματα, αυτοτελή γραφεία ή γραφεία, καθώς και οι κατηγορίες, οι κλάδοι ή οι ειδικότητες των προϊσταμένων τους καθορίζονται στον Οργανισμό της Αρχής. Μέχρι την έκδοση του Οργανισμού για την πλήρωση των ως άνω θέσεων, οι κατηγορίες, οι κλάδοι και οι ειδικότητες ορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου¹⁴⁷.

6. Την επιστημονική υπηρεσία της Αρχής αποτελεί το Κέντρο Μελετών και Ερευνών, το οποίο λειτουργεί σε επίπεδο διεύθυνσης.

Το Κέντρο Μελετών και Ερευνών συγκεντρώνει στοιχεία, τηρεί βάσεις δεδομένων, διεξάγει έρευνες, εκπονεί μελέτες, δημοσιεύει εκθέσεις και οργανώνει επιστημονικές ημερίδες και διεθνή συνέδρια για θέματα σχετικά με την αποστολή της Αρχής.

Οι δραστηριότητες του Κέντρου ορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής, ύστερα από εισήγηση του διευθυντή του Κέντρου, η οποία διατυπώνεται σε συνεργασία με τον γενικό διευθυντή της Αρχής.

Το Κέντρο Μελετών και Ερευνών συντάσσει και υποβάλλει προς έγκριση στο Συμβούλιο της Αρχής την ετήσια έκθεση για την ανώτατη εκπαίδευση που υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Βουλής και τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 67.

7. Το Κέντρο διευθύνεται από Διευθυντή Ερευνών και Μελετών, ο οποίος είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος. Για την επιστημονική υποστήριξη των δραστηριοτήτων του Κέντρου, το Συμβούλιο της Αρχής, με απόφαση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συστήσει Επιστημονικό Συμβούλιο το οποίο συγκροτείται από καθηγητές Α.Ε.Ι.¹⁴⁸. Πρόσθετες και ειδικότερες αρμοδιότητες του Κέντρου, τα θέματα λειτουργίας αυτού, καθώς και τα όργανα, η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής και πλήρωσης της θέσης του Διευθυντή Ερευνών και Μελετών καθορίζονται στον Οργανισμό της Αρχής. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος η πλήρωση της θέσης αυτής γίνεται με ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος¹⁴⁹.

8. Για τη διοικητική και επιστημονική υποστήριξη της Αρχής συνιστώνται 25 θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού και 20 θέσεις διοικητικού προσωπικού. Οι ως άνω θέσεις συνιστώνται ως θέσεις μόνιμου προσωπικού ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και κατανέμονται ως ακολούθως:

¹⁴⁷. Το παρόν εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 2 άρθρου 42 Ν. 4115/2013.

¹⁴⁸. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 39 παρ. 6 Ν. 4186/2013.

¹⁴⁹. Η δεύτερη υποπαραγράφος της παρούσας παρ. 7 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 3 άρθρου 42 Ν. 4115/2013. Παρατήρηση: Αν και δεν είναι σαφές, η αντικατάσταση φαίνεται να αφορά και τις υπόλοιπες υποπαραγράφους της παρ. 7, στις οποίες ορίζονται τα εξής: «Για την επιστημονική υποστήριξη των δραστηριοτήτων του Κέντρου, το Συμβούλιο της Αρχής, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συστήσει Επιστημονικό Συμβούλιο το οποίο συγκροτείται από καθηγητές Α.Ε.Ι. με εξειδίκευση ή εμπειρία σε θέματα ανώτατης εκπαίδευσης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα θέματα συγκρότησης και λειτουργίας του, η θητεία των μελών του και κάθε σχετικό θέμα. Οι δαπάνες μετακίνησης των μελών του Επιστημονικού Συμβουλίου καλύπτονται από την ΑΔΙΠ. Οι αρμοδιότητες του Κέντρου και τα θέματα λειτουργίας του εξειδικεύονται στον Οργανισμό της Αρχής.»

α) 25 θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού εκ των οποίων οι 10 είναι μόνιμου προσωπικού και οι 15 προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου,

β) 5 θέσεις ΠΕ Διοικητικού εκ των οποίων οι 3 είναι μόνιμου προσωπικού και οι 2 προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου,

γ) 2 θέσεις ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού εκ των οποίων η 1 είναι μόνιμου προσωπικού και η 1 προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου,

δ) 2 θέσεις ΠΕ Διοικητικού-Λογιστικού εκ των οποίων η 1 είναι μόνιμου προσωπικού και η 1 προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου,

ε) 2 θέσεις ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού εκ των οποίων η 1 είναι μόνιμου προσωπικού και η 1 προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου,

στ) 3 θέσεις ΠΕ Πληροφορικής εκ των οποίων οι 1 είναι μόνιμου προσωπικού και οι 2 προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου,

ζ) 2 θέσεις ΠΕ Μεταφραστών-Διερμηνέων εκ των οποίων η 1 είναι μόνιμου προσωπικού και η 1 προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου,

η) 2 θέσεις ΤΕ Πληροφορικής εκ των οποίων η 1 είναι μόνιμου προσωπικού και η 1 προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Οι θέσεις μόνιμου προσωπικού καλύπτονται αποκλειστικά με μετατάξεις μόνιμου προσωπικού. Μέχρι την έκδοση του Οργανισμού της Αρχής, οι ειδικότητες και τα ειδικότερα προσόντα του κλάδου Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού ορίζονται με τη δημόσια προκήρυξη για την κάλυψή τους.

Με τον Οργανισμό της Αρχής είναι δυνατή η ανακατανομή των κενών θέσεων της παρούσας παραγράφου σε κλάδους, κατηγορίες ή ειδικότητες, τα ειδικά προσόντα διορισμού ή πρόσληψης, καθώς και η συγκρότηση υπηρεσιακού και πειθαρχικού συμβουλίου που επιλαμβάνεται των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικού ελέγχου του προσωπικού και κάθε σχετικό θέμα¹⁵⁰.

9. Οι υπηρεσιακές ανάγκες της Αρχής μπορεί να καλύπτονται με αποσπάσεις. Για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών με απόσπαση προσωπικού μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας ή της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εφαρμόζονται αναλόγως οι διαδικασίες που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων του π.δ. 291/1998 (Α'210) με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρούσα και όπου στις διατάξεις αυτές αναφέρεται ο Συνήγορος του Πολίτη ως όργανο νοείται ο Πρόεδρος της Αρχής. Η προεπιλογή για τις θέσεις γίνεται από τον Πρόεδρο της Αρχής επικουρούμενο από τον γενικό διευθυντή. Η αξιολόγηση των προς απόσπαση υπαλλήλων ανατίθεται σε τριμελή επιτροπή, η σύνθεση της οποίας ορίζεται από τον Πρόεδρο της Αρχής και αποτελείται από τον Πρόεδρο και δύο μέλη του Συμβουλίου της Αρχής. Η επιτροπή εισηγείται αιτιολογημένα ενώπιον του Συμβουλίου της Αρχής το καταλληλότερο προς απόσπαση προσωπικό.

Η απόσπαση διενεργείται με απόφαση του οικείου Υπουργού, ύστερα από πρόταση του Προέδρου της Αρχής, χωρίς να απαιτείται γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη. Για την υποβολή της πρότασης του Προέδρου απαιτείται προηγουμένως η σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου της Αρχής που διαμορφώνεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης.

¹⁵⁰. Η παρ. 8 άρθρου 69 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 4 άρθρου 42 Ν. 4115/2013.

Η απόσπαση διαρκεί 3 έτη, μπορεί να παρατείνεται μια ή περισσότερες φορές για ίσο χρονικό διάστημα και είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία του υπαλλήλου. Ο Πρόεδρος της Αρχής δύναται κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου και αξιολόγησης των υπαλλήλων να αποφασίζει την παράταση της απόσπασής τους εκδίδοντας σχετική διαπιστωτική πράξη. Η παράταση της απόσπασης του κατά τη δημοσίευση του παρόντος προσωπικού που υπηρετεί με απόσπαση στην Αρχή δύναται να πραγματοποιηθεί με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου, ύστερα από αίτηση του εν λόγω προσωπικού, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων.

Οι θέσεις του διοικητικού προσωπικού μπορεί να πληρώνονται και με μετατάξεις προσωπικού μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τουλάχιστον διετή διοικητική εμπειρία σε αντίστοιχο αντικείμενο, στις ως άνω συσταθείσες και κατανεμηθείσες θέσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά περίπτωση διατάξεις.

Οι ως άνω συσταθείσες θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού δύναται να καλύπτονται με μετατάξεις υπαλλήλων, μόνιμων ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, καθώς και εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ύστερα από διαδικασία επιλογής και εφόσον κατέχουν τα αναγκαία για τις θέσεις αυτές προσόντα. Για την προεπιλογή και επιλογή του προς μετάταξη προσωπικού σε θέση Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού ακολουθείται αναλόγως η ως άνω προβλεπόμενη διαδικασία για τις αποσπάσεις. Για τον ορισμό των προσόντων για την πλήρωση των θέσεων με μετάταξη εφαρμόζεται το άρθρο 2 του π.δ. 50/2001 (Α'39). Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι κατά περίπτωση ισχύουσες για τις μετατάξεις διατάξεις του Κώδικα Καταστάσεως Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ν. 3528/2007, Α'26), του ν. 4024/2011 (Α'226), όπως εκάστοτε ισχύουν, καθώς και του Κώδικα Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. (π.δ. 410/1988, Α'191) όπως εκάστοτε ισχύει και του ν. 3801/2009 (Α'163) ως προς το προσωπικό που απασχολείται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Μέχρι την έκδοση του Οργανισμού της ΑΔΠ, όπου απαιτείται, χρέη υπηρεσιακού συμβουλίου τελεί το Συμβούλιο της Αρχής.

Οι κατά τη δημοσίευση του παρόντος υπηρετούντες με απόσπαση ή με πιστοποιημένη διάθεση στην Αρχή δύναται ύστερα από αίτηση τους να μεταταχθούν στις ως άνω θέσεις διοικητικού προσωπικού και ειδικού επιστημονικού προσωπικού, εφόσον κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του π.δ. 50/2001 (Α' 39) και εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις για τη μετάταξη όπως αυτές προβλέπονται με τον Κώδικα Καταστάσεως Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ν. 3528/2007, Α'26) και τον Κώδικα Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. (π.δ. 410/1988, Α'191) όπως ισχύει και το ν. 3801/2009 (Α'163) ως προς το προσωπικό που απασχολείται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Η ως άνω μετάταξη διενεργείται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και απόφαση του Συμβουλίου της ΑΔΠ ύστερα από πρόταση του Προέδρου της, χωρίς γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου της υπηρεσίας προέλευσης κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Η απόφαση του Προέδρου για τη μετάταξη υπαλλήλου λαμβάνεται ύστερα από αξιολόγηση από τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από τον Πρόεδρο και 2 μέλη του Συμβουλίου της Αρχής και κατόπιν σχετικής αίτησης του προς μετάταξη υπαλλήλου. Η ως άνω επιτροπή συγκροτείται από το Συμβούλιο της Αρχής ύστερα από εισήγηση του Προέδρου.

Το προσωπικό, μόνιμο ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, που μετατάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος στην ΑΔΠ εντάσσεται, με την απόφαση μετάταξής του, στο βαθμό της θέσης που μετατάσσεται με βάση το βαθμό που ήδη κατέχει και τον πλεονάζοντα χρόνο στο βαθμό, έως τον τελευταίο ενιαίο βαθμό της θέσης, καθώς και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχει. Το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς των μετατασσομένων ρυθμίζεται με ανάλογη εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3234/2004 (Α'52).¹⁵¹

10. Το ειδικό επιστημονικό προσωπικό προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Για τα προσόντα του προσωπικού αυτού εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 2 του π.δ. 50/2001 (Α' 39). Η κατοχή διδακτορικού διπλώματος ή η εξειδίκευση σε θέματα οργάνωσης της ανώτατης εκπαίδευσης ή εκπαιδευτικής πολιτικής συνεκτιμώνται κατά την επιλογή τους. Οι διαδικασίες πλήρωσης των θέσεων αυτών καθορίζονται από τον Οργανισμό της Αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 2190/1994. **Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος άρθρου οι αναγκαίες διαδικασίες για την πλήρωση των θέσεων ορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής κατόπιν εισήγησης του Προέδρου αυτής.¹⁵²**

11. Οι αποδοχές του διοικητικού προσωπικού, μόνιμου ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, καθορίζονται με τις διατάξεις του ν. 4024/2011 (Α' 226). Οι αποδοχές του ειδικού επιστημονικού προσωπικού της ΑΔΠ, μόνιμου ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, καθώς και του από μετάταξη προσωπικού στις θέσεις αυτές καθορίζεται με την παράγραφο 3 του άρθρου 22 του ως άνω νόμου.¹⁵³

12. Με απόφαση του Συμβουλίου, το ειδικό επιστημονικό προσωπικό της Αρχής μπορεί να λαμβάνει εκπαιδευτική ή επιμορφωτική άδεια με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζει ο Οργανισμός της Αρχής.

13. Για την επιστημονική υποστήριξη των δραστηριοτήτων της η Αρχή, με απόφαση του Συμβουλίου της, μπορεί να προσκαλεί και να συνεργάζεται με καθηγητές των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικεύσεις και εμπειρία σχετικές με τη δραστηριότητα και την αποστολή της Αρχής. Για την απασχόληση καθηγητή Α.Ε.Ι. της ημεδαπής στο πλαίσιο της ανωτέρω συνεργασίας γίνεται ανάθεση καθηκόντων από το Συμβούλιο της Αρχής, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της οικείας κοσμητείας. Η κοσμητεία μπορεί στην περίπτωση αυτή να απαλλάσσει πλήρως ή μερικά τον καθηγητή από τα καθήκοντά του στη σχολή.

Για τον ίδιο σκοπό, η Αρχή μπορεί να προσκαλεί επιστήμονες από αντίστοιχες αρχές και υπηρεσίες αξιολόγησης, πιστοποίησης της ποιότητας και χρηματοδότησης της ανώτατης εκπαίδευσης άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Μπορεί επίσης να χορηγεί στα μέλη του ειδικού επιστημονικού προσωπικού ειδική άδεια για την απασχόλησή τους σε αντίστοιχες αρχές και υπηρεσίες άλλων χωρών, για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από τρεις μήνες, με σκοπό τη συνεχή ενημέρωση και κατάρτιση στο αντικείμενό τους.

Η Αρχή μπορεί να καταβάλει στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής ειδική πρόσθετη αμοιβή, ημερήσια αποζημίωση και τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής. Το ύψος και οι προϋποθέσεις τους καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, *Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

14. Στην Αρχή λειτουργεί το Δικαστικό Γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που έχει συσταθεί με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 3374/2005.

¹⁵¹. Η παρ. 9 άρθρου 69 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 5 άρθρου 42 Ν. 4115/2013.

¹⁵². Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 6 άρθρου 69 Ν. 4115/2013.

¹⁵³. Η παρ. 11 άρθρου 69 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 7 άρθρου 42 Ν. 4115/2013.

Άρθρο 70

Πιστοποίηση της ποιότητας

1. Η Αρχή συγκροτεί επιτροπή πιστοποίησης για την αξιολόγηση ενός προγράμματος σπουδών ή του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας ενός ιδρύματος.

2. Η επιτροπή πιστοποίησης αποτελείται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες που προέρχονται από το Μητρώο Ανεξάρτητων Εμπειρογνομώνων, το οποίο έχει καταρτιστεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του ν. 3374/2005. Το μητρώο τηρείται και ενημερώνεται από την Αρχή, η οποία για το σκοπό αυτόν λαμβάνει υπόψη εισηγήσεις των Α.Ε.Ι. και άλλων σχετικών με το αντικείμενο της Αρχής φορέων. Η διαδικασία τήρησης και ανανέωσης του μητρώου καθορίζεται με απόφαση της Αρχής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στο μητρώο υποχρεωτικά περιλαμβάνονται και Έλληνες ή αλλοδαποί αναγνωρισμένου κύρους εμπειρογνώμονες ή ειδικοί που διδάσκουν σε ομοταγή Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής ή ερευνητές σε αντίστοιχα ανώτατα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα της αλλοδαπής, κατά προτίμηση με πείρα σε θέματα αξιολόγησης ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης. Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής, καθώς επίσης και το ειδικό επιστημονικό προσωπικό που απασχολείται σε αυτή με οποιαδήποτε σχέση, δεν μπορούν να περιλαμβάνονται στο μητρώο. Στην περίπτωση πιστοποίησης της ποιότητας προγράμματος σπουδών που οδηγεί στην άσκηση νομοθετικώς ρυθμιζόμενων επαγγελματιών σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 38/2010 (Α'78), ένα μέλος της επιτροπής πιστοποίησης προέρχεται υποχρεωτικά από την αντίστοιχη επαγγελματική ένωση ή επιμελητήριο το οποίο και ορίζει το μέλος αυτό.

3. Η επιτροπή πιστοποίησης αξιολογεί την ποιότητα του προγράμματος σπουδών ή του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος, με βάση τα προκαθορισμένα κριτήρια, μελετά το υλικό και τα στοιχεία που θέτει υπόψη της η Αρχή και επισκέπτεται, όταν απαιτείται, την αντίστοιχη μονάδα ή ίδρυμα. Η ίδια επιτροπή πιστοποίησης μπορεί: α) να αξιολογεί περισσότερα από ένα προγράμματα σπουδών, ιδίως αν η ολοκλήρωση του ενός είναι προϋπόθεση για την εισαγωγή στο άλλο και β) να αξιολογεί συναφή προγράμματα σπουδών ή τα εσωτερικά συστήματα διασφάλισης της ποιότητας διαφορετικών ιδρυμάτων.

4. Η επιτροπή πιστοποίησης συντάσσει έκθεση πιστοποίησης, η οποία υποβάλλεται στο Συμβούλιο της Αρχής, προκειμένου να εκδοθεί και να δημοσιοποιηθεί η απόφαση πιστοποίησης σύμφωνα με το επόμενο άρθρο.

5. Στα μέλη των επιτροπών πιστοποίησης καταβάλλεται ημερήσια αμοιβή για το έργο τους, για το ύψος της οποίας δεν εφαρμόζονται οι περιορισμοί του άρθρου 17 του ν. 3205/2003, όπως εκάστοτε ισχύει. Οι δαπάνες μετακίνησης και διαμονής των μελών αυτών για την εκτέλεση των καθηκόντων τους (αντίτιμο εισιτηρίων συγκοινωνιακών μέσων ή δαπάνη χρήσης ιδιόκτητου ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου και έξοδα διανυκτέρευσης) καλύπτονται από την Αρχή. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και *Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται η ημερήσια αμοιβή των μελών των επιτροπών πιστοποίησης, το ποσό των δαπανών μετακίνησης και διανυκτέρευσης, η διαδικασία κάλυψής τους, τα αναγκαία δικαιολογητικά και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 71

Αποφάσεις πιστοποίησης

1. Με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής πιστοποιούνται τα προγράμματα σπουδών και τα εσωτερικά συστήματα διασφάλισης της ποιότητας των ιδρυμάτων, με βάση τις εκθέσεις των επιτροπών πιστοποίησης. Η απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής μπορεί να είναι θετική, θετική υπό όρους ή αρνητική.

2. Η διάρκεια ισχύος της απόφασης πιστοποίησης ορίζεται ανά πρόγραμμα ή εσωτερικό σύστημα διασφάλισης από την Αρχή και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτώ έτη. Δεν απαιτείται πιστοποίηση αναθεωρήσεων επί μέρους πτυχών των προγραμμάτων και των εσωτερικών συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας. Κατά τη διάρκεια της ισχύος της θετικής απόφασης πιστοποίησης, το Συμβούλιο της Αρχής, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από σχετικό ερώτημα του *Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, μπορεί να εξετάζει αν τα κριτήρια πιστοποίησης εξακολουθούν να ικανοποιούνται. Αν τα κριτήρια πιστοποίησης δεν ικανοποιούνται, το Συμβούλιο της Αρχής ανακαλεί την απόφαση πιστοποίησης και ενημερώνει αμελλητί το οικείο Α.Ε.Ι. και τον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*.

3. Ο πρύτανης οφείλει να ενημερώνει την Αρχή αν τα κριτήρια πιστοποίησης έχουν παύσει να ικανοποιούνται ή αν έχει τέτοια αμφιβολία.

4. Στη θετική υπό όρους απόφαση αναφέρονται τα κριτήρια που δεν ικανοποιούνται και τίθεται συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για τη συμμόρφωση στα κριτήρια αυτά και την επανεξέταση της απόφασης. Το Συμβούλιο, ύστερα από την υποβολή συμπληρωματικής έκθεσης πιστοποίησης σχετικά με τη συμμόρφωση ή μη στα ανωτέρω κριτήρια, εκδίδει νέα απόφαση.

5. Αν εκδοθεί αρνητική απόφαση πιστοποίησης, ο *Υπουργός Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* μπορεί, με απόφασή του, να περιορίσει τη χρηματοδότηση του ιδρύματος και την εισαγωγή νέων φοιτητών στο πρόγραμμα σπουδών ή το ίδρυμα, ανάλογα με το αντικείμενο της πιστοποίησης (πρόγραμμα σπουδών ή εσωτερικό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας του ιδρύματος). Με την ίδια απόφαση παρέχεται στους φοιτητές των προγραμμάτων σπουδών ή των ιδρυμάτων αυτών η δυνατότητα συνέχισης των σπουδών τους σε άλλο πιστοποιημένο πρόγραμμα σπουδών ή ίδρυμα, αντίστοιχα και ρυθμίζονται τα σχετικά θέματα.

6. Οι εκθέσεις πιστοποίησης των επιτροπών πιστοποίησης και οι αποφάσεις πιστοποίησης του Συμβουλίου της Αρχής κοινοποιούνται στο ίδρυμα και τον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* και δημοσιοποιούνται στην ιστοσελίδα της Αρχής. Το *Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* τηρεί μητρώο των πιστοποιημένων προγραμμάτων σπουδών και των ιδρυμάτων με πιστοποιημένο εσωτερικό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας.

7. Η κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου πιστοποίησης της ποιότητας για συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών ή εσωτερικό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας Α.Ε.Ι. μπορεί να υποκαθίσταται από πιστοποίηση από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης ανώτατης εκπαίδευσης της αλλοδαπής, που ορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής. Το Συμβούλιο της Αρχής διαπιστεύει αλλοδαπούς φορείς πιστοποίησης που είναι διεθνώς αναγνωρισμένοι και εφαρμόζουν κριτήρια τα οποία ανταποκρίνονται στα κριτήρια της Αρχής.

Άρθρο 72

Κριτήρια πιστοποίησης

1. Στα γενικά κριτήρια πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών περιλαμβάνονται, ιδίως, τα εξής:

- α) η ακαδημαϊκή φυσιογνωμία και ο προσανατολισμός του προγράμματος σπουδών,
- β) τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα επιδιωκόμενα προσόντα σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης που προβλέπεται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 4 του άρθρου 16 του ν. 3879/2010, όπως προστίθεται με το άρθρο 46 του παρόντος νόμου,
- γ) η δομή και η οργάνωση του προγράμματος σπουδών,
- δ) η ποιότητα και αποτελεσματικότητα του διδακτικού έργου, όπως τεκμηριώνεται ιδίως από την αξιολόγηση από τους φοιτητές,
- ε) η καταλληλότητα των προσόντων του διδακτικού προσωπικού,
- στ) η ποιότητα του ερευνητικού έργου της ακαδημαϊκής μονάδας,
- ζ) ο βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα,
- η) η ζήτηση στην αγορά εργασίας των αποκτώμενων προσόντων και
- θ) η ποιότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών, όπως οι διοικητικές υπηρεσίες, οι βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας.

2. Στα γενικά κριτήρια για την πιστοποίηση των εσωτερικών συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας των Α.Ε.Ι. περιλαμβάνονται, ιδίως, τα εξής:

- α) η θέσπιση σαφών και καθορισμένων στόχων για τη διασφάλιση και τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών και των υποστηρικτικών υπηρεσιών του ιδρύματος,
- β) η διαδικασία σχεδιασμού πολιτικής, η αποτελεσματική οργάνωση και η διαδικασία λήψης αποφάσεων για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας,
- γ) η διαδικασία εφαρμογής της πολιτικής για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας και
- δ) η τεκμηριωμένη βελτίωση της ποιότητας.

3. Με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διαμορφώνονται πρόσθετα κριτήρια για τα προγράμματα σπουδών που οδηγούν στην άσκηση νομοθετικώς ρυθμιζόμενων επαγγελματιών σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του π.δ. 38/2010 (Α' 78), ώστε να διασφαλίζεται ότι τα συγκεκριμένα προγράμματα σπουδών ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις εκπαιδευτικές και θεσμικές απαιτήσεις των οικείων επαγγελματικών κλάδων. Για το σκοπό αυτόν, η Αρχή συνεργάζεται με τις αντίστοιχες επαγγελματικές ενώσεις και επιμελητήρια.

4. Τα κριτήρια των προηγούμενων παραγράφων συμπληρώνονται, εξειδικεύονται και αναθεωρούνται με απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με βάση τη γνώση και εμπειρία από την εφαρμογή των διαδικασιών πιστοποίησης και τις αντίστοιχες διεθνείς εξελίξεις. Κατά την εξειδίκευση των κριτηρίων λαμβάνεται, επίσης, υπόψη η διακριτή φυσιογνωμία και αποστολή των πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., καθώς και κάθε σχολής.

Άρθρο 73

Αρμοδιότητες για την υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση και τη χρηματοδότηση των Α.Ε.Ι.

1. Η Αρχή, στο πλαίσιο της αποστολής της για τη διασφάλιση υψηλής ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση:

- α) γνωμοδοτεί για το πρόγραμμα εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση που προβλέπεται στο άρθρο 61,
- β) υποστηρίζει την υλοποίηση του προγράμματος εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση και τη χρηματοδότηση των Α.Ε.Ι.
- γ) εγγυάται τη διαφάνεια των κριτηρίων χρηματοδότησης των Α.Ε.Ι. και

δ) εισηγείται στον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*, καθώς και στα όργανα διοίκησης των Α.Ε.Ι., τρόπους και μέσα για τη συνεχή διασφάλιση υψηλής ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.

2. Ειδικότερα, η Αρχή, στο πλαίσιο υλοποίησης των στόχων και των κατευθύνσεων του προγράμματος εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση:

α) διαπραγματεύεται τις συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού με τα επί μέρους ιδρύματα,

β) εισηγείται στον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* τις συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού των Α.Ε.Ι. και την κατανομή της δημόσιας χρηματοδότησης σε αυτά και

γ) παρακολουθεί σε ετήσια βάση και αξιολογεί την πορεία εκτέλεσης των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού κάθε ιδρύματος και εισηγείται για την τροποποίησή τους στον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*.

3. Για την εκπλήρωση των ανωτέρω η Αρχή:

α) επεξεργάζεται και δημοσιοποιεί κριτήρια, δείκτες και πρότυπα κοστολόγησης των υπηρεσιών που παρέχονται από τα Α.Ε.Ι., με βάση και τις διεθνείς πρακτικές και ιδίως του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης,

β) συλλέγει από τα επί μέρους ιδρύματα και αναλύει τα αναγκαία για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της στοιχεία και

γ) εκπονεί ή αναθέτει την εκπόνηση σχετικών μελετών και ερευνών.

4. Η Αρχή μπορεί να εισηγείται στον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* την ολική ή μερική αναστολή της χρηματοδότησης ενός ιδρύματος αν το ίδρυμα, με δική του υπαιτιότητα, δεν παρέχει το απαιτούμενο υλικό πληροφόρησης και την απαραίτητη τεκμηρίωση.

Άρθρο 74

Αξιολόγηση και χρηματοδότηση της Αρχής

1. Η Αρχή προβαίνει σε εσωτερική αξιολόγηση της λειτουργίας και του έργου της, σύμφωνα με τις διατάξεις του Οργανισμού της, και αναθέτει την εξωτερική αξιολόγησή της σε έγκυρους και διεθνώς αναγνωρισμένους αξιολογητές, οργανισμούς ή φορείς αξιολόγησης που αναπτύσσουν συναφή δραστηριότητα στο εξωτερικό και, ιδίως, στον ευρωπαϊκό χώρο.

2. Οι πιστώσεις για τη λειτουργία της Αρχής εγγράφονται υπό ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό του *Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων*. Τον προϋπολογισμό εισηγείται στον Υπουργό Οικονομικών ο πρόεδρος της Αρχής.

3. Η Αρχή συνάπτει συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού με τον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* για τις δραστηριότητες και τους στόχους της. Επίσης, η Αρχή συντάσσει και υποβάλλει στον *Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων* ετήσιες εκθέσεις πεπραγμένων και απολογισμού.

Άρθρο 75

Κέντρα Αριστείας

1. Για την επιβράβευση και υποστήριξη βέλτιστων πρακτικών ποιότητας και καινοτομίας στα Α.Ε.Ι., θεσμοθετείται η ανάδειξη Κέντρων Αριστείας στην ανώτατη εκπαίδευση, σύμφωνα με τα κατωτέρω.

2. Α.Ε.Ι., σχολές ή τμήματά τους αναδεικνύονται ως Κέντρα Αριστείας από την ΑΔΙΠ, ύστερα από πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων και αξιολόγηση ειδικών επιτροπών που συγκροτούνται,

τα μέλη των οποίων επιλέγονται με κλήρωση από το Μητρώο Εξωτερικών Εμπειρογνομόνων που τηρεί η Αρχή σύμφωνα με το άρθρο 70. Κριτήρια για την ανάδειξη των Κέντρων Αριστείας είναι ιδίως η εξαιρετική ποιότητα και αποτελεσματικότητα του διδακτικού και ερευνητικού έργου, η αποτελεσματική δομή και οργάνωση του προγράμματος σπουδών, η σύνδεση διδασκαλίας και έρευνας και η υψηλή ποιότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών.

3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της ΑΔΠ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εξειδικεύονται τα κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων και ορίζονται η ειδικότερη διαδικασία ανάδειξης των Κέντρων Αριστείας, η πρόσθετη στήριξή τους και κάθε σχετικό θέμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 76¹⁵⁴

Εκλογή πρώτων οργάνων του Α.Ε.Ι.

Συγκρότηση σχολών

1. α) Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου, την ευθύνη για την ανάδειξη των μελών του πρώτου Συμβουλίου κάθε Α.Ε.Ι. έχει οργανωτική επιτροπή, η οποία αποτελείται από πέντε μέλη για τα Α.Ε.Ι. στα οποία υπηρετούν τουλάχιστον πενήντα καθηγητές πρώτης βαθμίδας και από τρία μέλη για τα Α.Ε.Ι. στα οποία υπηρετούν λιγότεροι από πενήντα καθηγητές πρώτης βαθμίδας.

β) Η επιτροπή αποτελείται από τους δύο προηγούμενους του υπηρετούντος εκλεγμένους πρυτάνεις ή προέδρους Τ.Ε.Ι. που είναι εν ενεργεία ή ομότιμοι καθηγητές και συμπληρώνεται από τους προηγούμενους των υπηρετούντων εκλεγμένους αντιπρυτάνεις ή αντιπροέδρους Τ.Ε.Ι. που είναι επίσης εν ενεργεία ή ομότιμοι καθηγητές, κατά τη σειρά της πλέον πρόσφατης υπηρεσίας τους στην πρυτανεία ή την προεδρία. Μεταξύ αντιπρυτάνεων ή αντιπροέδρων της ίδιας σειράς προηγούνται οι καθηγητές πρώτης βαθμίδας και μεταξύ καθηγητών της ίδιας βαθμίδας οι αρχαιότεροι στην οικεία βαθμίδα. Αν δεν υπάρχουν προηγούμενοι εκλεγμένοι πρυτάνεις ή πρόεδροι Τ.Ε.Ι. και αντιπρυτάνεις ή αντιπροέδροι Τ.Ε.Ι. ή αν ο αριθμός τους δεν επαρκεί ή αν δεν αποδέχονται τον ορισμό τους για οποιονδήποτε λόγο, η επιτροπή συμπληρώνεται από τους καθηγητές του ιδρύματος που έχουν το μεγαλύτερο χρόνο υπηρεσίας ως μέλη Διδακτικού – Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) ή Επιστημονικού Προσωπικού (Ε.Π.) στη βαθμίδα του καθηγητή. Δεν ορίζονται ως μέλη της επιτροπής εκείνοι που μέσα σε δέκα ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δηλώνουν εγγράφως προς τον πρύτανη ή πρόεδρο Τ.Ε.Ι., κοινοποιώντας τη δήλωσή τους στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ότι ενδιαφέρονται να θέσουν υποψηφιότητα ως μέλη του Συμβουλίου.

γ) Για τη συγκρότηση της επιτροπής εκδίδεται μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, διαπιστωτική πράξη του πρύτανη ή προέδρου του Τ.Ε.Ι., που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση της συγκρότησης ορίζεται ως πρόεδρος το πρώτο, κατά τη σειρά ορισμού του σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση, μέλος της επιτροπής. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη της επιτροπής παρέχεται από τη μονάδα των διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος που είναι αρμόδια για θέματα προσωπικού.

¹⁵⁴. Παρατήρηση: Ενόψει και των ρυθμίσεων του άρθρου 8 παρ. 3 εδ. β΄ και παρ. 4-7 του παρόντος νόμου, αλλά και εκείνων των άρθρων 11 και 12 Ν. 4076/2012, η ρύθμιση του άρθρου 76, με εξαίρεση κάποιες διαδικαστικού χαρακτήρα προβλέψεις της, καταργείται σιωπηρά. Βλ. και άρθρο 12 παρ. 5 Ν. 4076/2012.

δ) Αν, για οποιονδήποτε λόγο, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που προβλέπεται στην προηγούμενη περίπτωση, η διαπιστωτική πράξη εκδίδεται από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

ε) Αν μέλος της επιτροπής παραιτηθεί ή εκλείψει, αντικαθίσταται κατά σειρά από τον αμέσως επόμενο αντιπρόεδρο ή αντιπρόεδρο Τ.Ε.Ι. ή τον καθηγητή που έχει το μεγαλύτερο χρόνο υπηρεσίας ως μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. στη βαθμίδα του καθηγητή.

2. Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τη συγκρότησή της, η επιτροπή που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο προκηρύσσει τις εκλογές για την ανάδειξη των εσωτερικών μελών του Συμβουλίου. Η επιτροπή καταρτίζει τον κατάλογο των υποψηφίων, διενεργεί τις εκλογές και δημοσιοποιεί τα αποτελέσματά τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 που εφαρμόζονται αναλόγως, έως και τις 15.11.2011.

3. Οι φοιτητές ή σπουδαστές εκλέγουν τον εκπρόσωπό τους στο Συμβούλιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 που εφαρμόζονται αναλόγως, έως και τις 15.11.2011. Μέσα στην ίδια προθεσμία εκλέγονται από τα αντίστοιχα σώματα οι εκπρόσωποι του διοικητικού προσωπικού, των μελών του Ε.Ε.ΔΙ.Π. Ι, Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΙΙ και Ε.Τ.Ε.Π. για τα Πανεπιστήμια και του ΕΔΙ.Π., ΕΡ.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Π. για τα Τ.Ε.Ι..

4. Ο πρόεδρος της επιτροπής που προβλέπεται στην παράγραφο 1, μέσα σε μία εβδομάδα από τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των εκλογών για την ανάδειξη των εσωτερικών μελών, εκδίδει και δημοσιεύει ανοικτή πρόσκληση για την υποβολή υποψηφιοτήτων για τις θέσεις του προέδρου και των λοιπών εξωτερικών μελών του Συμβουλίου του ιδρύματος. Η επιτροπή συγκεντρώνει τις υποψηφιότητες και οργανώνει τη διαδικασία εκλογής των εξωτερικών μελών του Συμβουλίου από τα εσωτερικά μέλη, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 8 που εφαρμόζονται αναλόγως. Τα εσωτερικά και τα εξωτερικά μέλη εκλέγουν τον αναπληρωτή πρόεδρο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 του άρθρου 8.

5. Η όλη διαδικασία συγκρότησης του Συμβουλίου ολοκληρώνεται έως και τις 16.1.2012 και στη συνέχεια εκδίδεται η διαπιστωτική πράξη που προβλέπεται στην παράγραφο 14 του άρθρου 8.

6. Ο προϋπολογισμός του ιδρύματος του έτους 2012 εγκρίνεται από το Συμβούλιο που συγκροτείται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

7. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου, με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου κάθε Α.Ε.Ι., η οποία διατυπώνεται μετά από εισήγηση του πρύτανη και γνώμη της Συγκλήτου, καθώς και ύστερα από γνώμη της ΑΔΙΠ, συνιστώνται οι σχολές του ιδρύματος κατά την έννοια του παρόντος νόμου. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καταργούνται οι υφιστάμενες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου σχολές, προβλέπεται η ταυτόχρονη μετατροπή των υφιστάμενων τμημάτων σε προγράμματα σπουδών των νέων σχολών, καταργούνται οι τομείς των τμημάτων που μετατρέπονται με εξαίρεση τα Γενικά Τμήματα, όπου υπάρχουν, τα οποία καταργούνται, και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την ανάθεση της υλοποίησής των προγραμμάτων σπουδών σε τμήματα κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού, την κατανομή του πάσης φύσεως προσωπικού, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού των Γενικών Τμημάτων, των διοικητικών υπηρεσιών, των εργαστηρίων, κλινικών και μουσείων και των φοιτητών στις σχολές, ο τρόπος συγκρότησης των πρώτων γενικών συνελεύσεων των σχολών και των συνελεύσεων των τμημάτων, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με τη μετάβαση στο νέο καθεστώς και την ομαλή συνέχιση του εκπαιδευτικού έργου και της φοίτησης των φοιτητών. Από τη συγκρότηση των σχολών και των τμημάτων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, οι πρόεδροι των τμημάτων που έχουν εκλεγεί σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατάξεις ασκούν τα καθήκοντα των διευθυντών τμημάτων έως τη λήξη της θητείας τους. Για την εφαρμογή της

παραγράφου αυτής, οι γνώμες των Συμβουλίων των ιδρυμάτων και της ΑΔΙΠ υποβάλλονται έως τις 30.4.2012. Αν οι γνώμες των Συμβουλίων και της ΑΔΙΠ δεν υποβληθούν μέσα στην ανωτέρω προθεσμία, εφαρμόζεται η παράγραφος 4 του άρθρου 20 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

8. Μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, ολοκληρώνονται οι διαδικασίες εκλογής των νέων κοσμητόρων ή διευθυντών σχολών Τ.Ε.Ι., σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 9. Για την εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 9, η γενική συνέλευση της σχολής απαρτίζεται από τους διευθυντές των τμημάτων. Από την εκλογή των νέων κοσμητόρων ή διευθυντών σχολών Τ.Ε.Ι. και έως την έκδοση του Οργανισμού του ιδρύματος και τη συγκρότηση της Σύγκλητος ή της Συνέλευσης Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 και του Οργανισμού, η Σύγκλητος ή η Συνέλευση Τ.Ε.Ι. συγκροτείται από τον πρόεδρο ή τον πρόεδρο Τ.Ε.Ι., τους κοσμητόρες ή διευθυντές των σχολών Τ.Ε.Ι., τον αρχαιότερο καθηγητή πρώτης βαθμίδας κάθε σχολής, έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών, έναν των μεταπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και έναν των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν, καθώς και έναν εκπρόσωπο κάθε κατηγορίας προσωπικού που προβλέπεται στα άρθρα 28 και 29. Έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 29, οι εκπρόσωποι των κατηγοριών προσωπικού που προβλέπονται στο άρθρο αυτό εκλέγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Οι εκπρόσωποι των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν, εκλέγονται ταυτόχρονα με τον εκπρόσωπό τους στο Συμβούλιο, σύμφωνα με την παράγραφο 3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8. Η Σύγκλητος που συγκροτείται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο αναλαμβάνει καθήκοντα το αργότερο έως την 1.9.2012.

9. Τα Συμβούλια των ιδρυμάτων υποβάλλουν στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων τις προτάσεις τους για την έγκριση των Οργανισμών τους, σύμφωνα με το άρθρο 5, έως τις 31.12.2012.

10. Το Συμβούλιο που συγκροτείται σύμφωνα με το παρόν άρθρο εκκινεί από την 1.2.2012 τη διαδικασία εκλογής νέου πρόεδρου ή προέδρου Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για τη θέση του πρόεδρου ή προέδρου Τ.Ε.Ι. κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου έχουν και οι υπηρετούντες κατά τη δημοσίευσή του πρόεδροι και αντιπρόεδροι Τ.Ε.Ι. Οι θητείες όλων των προέδρων και αντιπροέδρων Τ.Ε.Ι. που έχουν εκλεγεί σύμφωνα με τις κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ισχύουσες διατάξεις, λήγουν στις 31.8.2012, οπότε και αναλαμβάνουν καθήκοντα οι πρόεδροι ή αντιπρόεδροι Τ.Ε.Ι. που εκλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

11. Μέχρι την ανάληψη καθηκόντων από τους πρόεδρους ή τους αντιπροέδρους Τ.Ε.Ι. οι οποίοι θα εκλεγούν σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, οι εν ενεργεία πρόεδροι, αντιπρόεδροι ή αντιπρόεδροι Τ.Ε.Ι., καθώς και το προεδρικό συμβούλιο ή το συμβούλιο Τ.Ε.Ι. εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατάξεις.

12. Αν παρέλθουν άπρακτες οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου, από 1.9.2012 αναστέλλεται η επιπλέον της βασικής χρηματοδότηση του ιδρύματος.

Άρθρο 77
Μέλη Δ.Ε.Π.¹⁵⁵

1. Από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, οι βαθμίδες του καθηγητή, του αναπληρωτή καθηγητή και του επίκουρου καθηγητή των μελών Διδακτικού – Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Πανεπιστημίων, αντιστοιχούν στις βαθμίδες του καθηγητή πρώτης βαθμίδας, του αναπληρωτή καθηγητή και του επίκουρου καθηγητή που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

2. Οι διαδικασίες εκλογής σε νέες θέσεις μελών Δ.Ε.Π. για τις οποίες έχει εκδοθεί προκήρυξη έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οι διαδικασίες εξέλιξης για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση από το ενδιαφερόμενο για εξέλιξη μέλος Δ.Ε.Π. έως την 1.7.2011, καθώς και οι διαδικασίες μετάκλησης και μετακίνησης που εκκρεμούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού διατάξεις¹⁵⁶.

3. Διαδικασίες εκλογής και εξέλιξης σε θέσεις καθηγητών οποιασδήποτε βαθμίδας, για τις οποίες εκδίδεται προκήρυξη μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ή υποβάλλεται αίτηση από τον ενδιαφερόμενο για εξέλιξη καθηγητή, μετά την 1.7.2011, διέπονται έως τη δημοσίευση του Οργανισμού του ιδρύματος από τις διατάξεις του παρόντος νόμου με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούν τα προσόντα και τα κριτήρια εκλογής και εξέλιξης, για τα οποία εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού διατάξεις. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο έως τη δημοσίευση του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού, τα θέματα που ρυθμίζονται με τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό ρυθμίζονται προσωρινά με απόφαση της Συγκλήτου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής ή εξέλιξης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, για το χρονικό διάστημα έως την κατάρτιση των μητρώων που προβλέπονται στο άρθρο 19, τα εξωτερικά μέλη επιλέγονται από το Μητρώο Ανεξάρτητων Εμπειρογνομόνων που τηρείται από την ΑΔΙΠ σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 70.¹⁵⁷

4. α) Οι μόνιμοι επίκουροι καθηγητές πανεπιστημίων, που υπηρετούν κατά δημοσίευση του παρόντος νόμου, μπορούν κατ' εξαίρεση να υποβάλουν οποτεδήποτε αίτηση για την εξέλιξή τους στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή¹⁵⁸. Κατά τα λοιπά για την εξέλιξη των μόνιμων επίκουρων καθηγητών που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητήσουν την εξέλιξή τους έως δύο φορές, που απέχουν τουλάχιστον τρία έτη μεταξύ τους. Σε περίπτωση και δεύτερης αρνητικής κρίσης για την εξέλιξή τους, οι θέσεις τους μετατρέπονται αυτοδικαίως σε προσωποπαγείς θέσεις μόνιμων επίκουρων καθηγητών, τις οποίες και καταλαμβάνουν. Οι μόνιμοι επίκουροι καθηγητές,

¹⁵⁵. Βλ. και παρακ. άρθρο 78 παρ. 4 εδάφιο α', η ρύθμιση του οποίου αφορά και τους αναπληρωτές καθηγητές των Πανεπιστημίων.

¹⁵⁶. Η παρ. 2 του άρθρου 77 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 5α άρθρου 5 Ν. 4076/2011. Παρατήρηση: Αν και στην προηγούμενη διάταξη γίνεται λόγος για αντικατάσταση του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 77 Ν. 4009/2012, ήδη, δεν υπάρχει πεδίο εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου, στο οποίο ορίζονται τα εξής: «Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, μετά τη συγκρότηση των σχολών και των οργάνων τους κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπου γίνεται αναφορά σε όργανα του τομέα ή του τμήματος νοείται ο κοσμήτορας.»

¹⁵⁷. Κατόπιν της με αρ. **106/10.7.2013 απόφασης της Ολομέλειας της ΑΔΙΠ**, μετά την 30.10.2013, η ΑΔΙΠ δεν θα δέχεται αιτήσεις για τη συγκρότηση επιτροπών επιλογής ή εξέλιξης.

¹⁵⁸. Σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. **Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012** εγκύκλιο εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012, οι μόνιμοι επίκουροι καθηγητές δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση εξέλιξης οποτεδήποτε, ανεξάρτητα από το αν το ΦΕΚ μονιμοποίησής τους δημοσιεύτηκε πριν ή μετά από τη δημοσίευση του Ν. 4009/2011.

εφόσον δεν έχουν υποβάλλει αίτηση για εξέλιξη, αξιολογούνται με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 21.

β) Επίκουροι με θητεία καθηγητές που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, υποβάλλουν αίτηση για ανανέωση της θητείας τους, μονιμοποίηση στη βαθμίδα τους ή εξέλιξη στην ανώτερη βαθμίδα ύστερα από τη συμπλήρωση τριετίας από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως¹⁵⁹. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως και για τη διαδικασία της μονιμοποίησης. Σε περίπτωση μονιμοποίησής τους, οι θέσεις τους μετατρέπονται αυτοδικαίως σε προσωποπαγείς θέσεις μόνιμων επίκουρων καθηγητών, τις οποίες και καταλαμβάνουν έως την εξέλιξή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης για την ανανέωση ή την εξέλιξή τους και εφόσον δεν έχουν μονιμοποιηθεί κατά τα ανωτέρω, αποχωρούν από το ίδρυμα κατά τη λήξη της θητείας τους.¹⁶⁰

γ) **Επίκουροι με θητεία καθηγητές που έχουν εκλεγεί χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διορισμού τους κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ή εκλεγούν μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου σε θέσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί προκήρυξη, έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, διορίζονται για τετραετή θητεία μετά το πέρας της οποίας υποβάλλουν αίτηση για ανανέωση της θητείας τους, μονιμοποίηση στη βαθμίδα τους ή εξέλιξη στην ανώτερη βαθμίδα ύστερα από τη συμπλήρωση τετραετίας από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως και για τη διαδικασία της μονιμοποίησης. Σε περίπτωση μονιμοποίησής τους, οι θέσεις τους μετατρέπονται αυτοδικαίως σε προσωποπαγείς θέσεις μόνιμων επίκουρων καθηγητών, τις οποίες και καταλαμβάνουν έως την εξέλιξή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης για την ανανέωση ή την εξέλιξή τους και εφόσον δεν έχουν μονιμοποιηθεί κατά τα ανωτέρω αποχωρούν από το ίδρυμα κατά τη λήξη της θητείας τους.**¹⁶¹

5. α) **Οι μόνιμοι λέκτορες που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατηρούν τις θέσεις τους είτε μέχρι τη με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρησή τους από την υπηρεσία είτε με την εξέλιξή τους στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή, για την οποία μπορούν να υποβάλλουν αίτηση με τη συμπλήρωση τριετούς υπηρεσίας από τη δημοσίευση**

¹⁵⁹. Οι διαδικασίες (π.χ. συγκρότηση εκλεκτορικών σωμάτων) που ακολουθεί το ΑΕΙ για αιτήσεις που υποβλήθηκαν από τους ανωτέρω επίκουρους καθηγητές με θητεία μετά την 1.7.2011, δεν διαφοροποιούνται ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για αιτήσεις ανανέωσης θητείας, μονιμοποίησης ή εξέλιξης στην ανώτερη βαθμίδα. Έτσι, με αρ. πρωτ. **Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012** εγκύκλιος εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012.

¹⁶⁰. **Επισημαίνεται** ότι το **άρθρο 50 Ν. 4115/2013** επαναλαμβάνει κατ' ουσία τη ρύθμιση της περίπτωσης β' της παρ. 4 άρθρου 77 Ν. 4009/2011 ως εξής: «**Επίκουροι με θητεία καθηγητές που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, υποβάλλουν αίτηση για ανανέωση της θητείας τους, μονιμοποίηση στη βαθμίδα τους ή εξέλιξη στην ανώτερη βαθμίδα ύστερα από τη συμπλήρωση τριετίας από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως και για τη διαδικασία της μονιμοποίησης. Σε περίπτωση μονιμοποίησής τους, οι θέσεις τους μετατρέπονται αυτοδικαίως σε προσωποπαγείς θέσεις μόνιμων επίκουρων καθηγητών, τις οποίες και καταλαμβάνουν έως την εξέλιξή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, έχοντας τη δυνατότητα να υποβάλλουν αίτηση εξέλιξης οποτεδήποτε, χωρίς να απαιτείται η συμπλήρωση επιπλέον χρονικού διαστήματος. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης για την ανανέωση ή την εξέλιξή τους και εφόσον δεν έχουν μονιμοποιηθεί κατά τα ανωτέρω, αποχωρούν από το ίδρυμα κατά τη λήξη της θητείας τους.**».

¹⁶¹. Η περίπτωση γ' της παρ. 4 άρθρου 77 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 4 άρθρου 34 Ν. 4115/2013.

της πράξης διορισμού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οπότε και στις δύο αυτές περιπτώσεις οι θέσεις αυτές καταργούνται.¹⁶²

β) Οι λέκτορες με θητεία που υπηρετούν ή έχουν εκλεγεί χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διορισμού τους κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, ή εκλεγούν μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου σε θέσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί προκήρυξη, έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μπορούν να ζητήσουν την εξέλιξή τους στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή μέχρι δύο φορές έως τη λήξη της επταετίας από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως¹⁶³. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3. Αν κατά την πρώτη κρίση εκλεγεί άλλος υποψήφιος, λήγει αυτοδικαίως η θητεία τους και αποχωρούν από το ίδρυμα.¹⁶⁴

γ) Λέκτορες που εξελίσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου διορίζονται στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή με τετραετή θητεία και έχουν κατ' εξαίρεση το δικαίωμα να ζητήσουν μετά από τρία έτη από το διορισμό τους στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή την εξέλιξή τους στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή. Αν δεν εξελιχθούν σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, παραμένουν στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή έως τη λήξη της θητείας τους και η ανανέωση της θητείας τους και η περαιτέρω εξέλιξή τους διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

δ) Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρούσα παράγραφο, οι λέκτορες υποχρεούνται για τα πρώτα τρία έτη υπηρεσίας τους να είναι πλήρους απασχόλησης. Έως τη δημοσίευση του Οργανισμού, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που προβλέπονται σύμφωνα με την ισχύουσα κατά τη δημοσίευση του νόμου νομοθεσία για τους καθηγητές των Α.Ε.Ι. επεκτείνονται στο σύνολο των λεκτόρων¹⁶⁵.

6. Το μόνιμο προσωπικό του παρόντος άρθρου, περιλαμβανομένων και των κατόχων προσωποπαγών θέσεων, υπόκειται στην αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 21.

7. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 18 δεν εφαρμόζονται για τα μέλη Δ.Ε.Π. που υπηρετούν ή έχουν εκλεγεί χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διορισμού τους κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Ομοίως δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις εκλογής για τις οποίες έχει εκδοθεί προκήρυξη έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

8. Για τη μετατροπή θέσης σε προσωποπαγή και την κατάληψή της σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του πρύτανη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όπου στις διατάξεις του παρόντος νόμου προβλέπονται προσωποπαγείς θέσεις, οι θέσεις αυτές καταργούνται με τη με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του προσωπικού που τις κατέχει από τις θέσεις αυτές.

9. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου επανέρχονται και διατηρούνται σε ισχύ έως την έκδοση του Οργανισμού κάθε ιδρύματος οι διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων 123/1984 (Α' 39), 187/1996 (Α' 145) και 390/1995 (Α' 217), όπως αυτά κατά περίπτωση είχαν τροποποιηθεί.

10. Για τους καθηγητές που εξελέγησαν ή μετακινήθηκαν στην ίδια βαθμίδα σε άλλο ΑΕΙ της χώρας, στο χρόνο εξέλιξής τους στην επόμενη βαθμίδα θα προσμετράται η θητεία που

¹⁶². Η περίπτωση α' της παρ. 5 άρθρου 77 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 5 άρθρου 34 Ν. 4115/2013.

¹⁶³. Αιτήσεις για εξέλιξη στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή μετά τη 1.7.2011 δεν προϋποθέτουν τριετή θητεία στη βαθμίδα του λέκτορα. Εξάλλου, η ακολουθητέα, από το οικείο ΑΕΙ, διαδικασία εξέλιξης δεν διαφοροποιείται ανάλογα με το χρονικό διάστημα θητείας του αιτούντος στη βαθμίδα του λέκτορα. Έτσι, με αρ. πρωτ. **Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012** εγκύκλιος εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012.

¹⁶⁴. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 77 Ν. 4009/2011, όπως είχε τροποποιηθεί με το Ν. 4076/2012 (άρθρο 5 παρ. 5β), τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 3 άρθρου 34 Ν. 4115/2013.

¹⁶⁵. Το παρόν στοιχείο δ' προστέθηκε με την παρ. 5γ άρθρου 5 Ν. 4076/2012.

είχαν στη βαθμίδα του ΑΕΙ προέλευσης. Για να έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν την εξέλιξή τους στην επόμενη βαθμίδα θα πρέπει να έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον δύο χρόνια υπηρεσίας στη βαθμίδα του ΑΕΙ προορισμού¹⁶⁶.

10. Τα μέλη Δ.Ε.Π. (Λέκτορες και Επίκουροι Καθηγητές) που εξελέγησαν πριν τη δημοσίευση του ν. 4009/2011 έχουν το δικαίωμα να μονιμοποιηθούν στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή μετά τη συμπλήρωση τριετούς θητείας στη βαθμίδα αυτή, μετά από κρίση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Εάν μονιμοποιηθούν δύνανται να υποβάλλουν αίτηση για εξέλιξη στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή οποτεδήποτε μετά τη δημοσίευση του ΦΕΚ της πράξης μονιμοποίησής τους στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή.¹⁶⁷

Άρθρο 78

Μέλη Ε.Π.

1. Από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, οι βαθμίδες του καθηγητή, του αναπληρωτή καθηγητή και του επίκουρου καθηγητή των μελών Επιστημονικού Προσωπικού (Ε.Π.) των Τ.Ε.Ι., αντιστοιχούν στις βαθμίδες του καθηγητή πρώτης βαθμίδας, του αναπληρωτή καθηγητή και του επίκουρου καθηγητή που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

2. Οι διαδικασίες εκλογής και εξέλιξης σε θέσεις μελών Ε.Π. για τις οποίες έχει εκδοθεί προκήρυξη, έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, ή έχει υποβληθεί αίτηση από τον ενδιαφερόμενο για εξέλιξη μέλος Ε.Π. έως την 1.7.2011, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού διατάξεις. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, μετά τη συγκρότηση των σχολών και των οργάνων τους κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπου γίνεται αναφορά σε όργανα του τομέα ή του τμήματος, νοείται ο διευθυντής σχολής.

3. Διαδικασίες εκλογής και εξέλιξης σε θέσεις καθηγητών οποιασδήποτε βαθμίδας, για τις οποίες εκδίδεται προκήρυξη μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ή υποβάλλεται αίτηση από τον ενδιαφερόμενο για εξέλιξη καθηγητή, μετά την 1.7.2011, διέπονται έως τη δημοσίευση του Οργανισμού του ιδρύματος από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούν τα προσόντα και τα κριτήρια εκλογής και εξέλιξης, για τα οποία εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού διατάξεις. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο έως τη δημοσίευση του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού, τα θέματα που ρυθμίζονται με τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό ρυθμίζονται προσωρινά με απόφαση της Συνέλευσης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, για το χρονικό διάστημα έως την κατάρτιση των μητρώων που προβλέπονται στο άρθρο 19, τα εξωτερικά μέλη επιλέγονται από το Μητρώο Ανεξάρτητων Εμπειρογνομόνων που τηρεί η ΑΔΙΠ, το οποίο προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 70.

4. Οι υπηρετούντες Αναπληρωτές Καθηγητές Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι. μπορούν να υποβάλουν αίτηση εξέλιξης στη βαθμίδα του Καθηγητή με τη συμπλήρωση τριετούς

¹⁶⁶. Η παρούσα παράγραφος προστέθηκε με την παρ. 11 άρθρου 34 Ν. 4115/2013.

¹⁶⁷. Η παρούσα παράγραφος (που μάλλον από παραδρομή αριθμήθηκε ως 10) προστέθηκε με την παρ. 25 άρθρου 34 Ν. 4115/2013.

υπηρεσίας από τη δημοσίευση της πράξης διορισμού τους στο ΦΕΚ¹⁶⁸. Ειδικότερα, στην περίπτωση Αναπληρωτών Καθηγητών Τ.Ε.Ι., οι οποίοι κατέχουν τη θέση αυτή από μετατροπή της προσωποπαγούς θέσης βαθμίδας Επίκουρου Καθηγητή σε τακτική θέση βαθμίδας Αναπληρωτή Καθηγητή, η εξέλιξη στη βαθμίδα του καθηγητή γίνεται υποχρεωτικά με προκήρυξη της θέσης και παύει να ισχύει για αυτούς η εξέλιξη με κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο β' της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2916/2001 (Α' 114)¹⁶⁹. Για τους αναπληρωτές καθηγητές που κατέχουν προσωποπαγή θέση κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται οι κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ισχύουσες διατάξεις. Μετά την έκδοση του Οργανισμού του ιδρύματος ή του πρότυπου Οργανισμού, οι καθηγητές αυτοί συμμετέχουν στα όργανα διοίκησης, ψηφίζουν για την ανάδειξή τους και αξιολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18, του Οργανισμού και του Εσωτερισμού Κανονισμού του Ιδρύματος.

5. α) Οι μόνιμοι επίκουροι καθηγητές των Τ.Ε.Ι., που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μπορούν κατ' εξαίρεση να υποβάλουν οποτεδήποτε αίτηση για την εξέλιξή τους στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή. Κατά τα λοιπά για τους μόνιμους επίκουρους καθηγητές που κατέχουν τακτική θέση και τους επίκουρους με θητεία καθηγητές που υπηρετούν ή έχουν εκλεγεί χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διορισμού τους κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται οι διατάξεις των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 4 του προηγούμενου άρθρου, αντίστοιχα. Οι μόνιμοι επίκουροι καθηγητές, εφόσον δεν έχουν υποβάλει αίτηση για εξέλιξη, αξιολογούνται με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 21.

β) Για τους επίκουρους καθηγητές που κατέχουν προσωποπαγή θέση κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, έχουν εφαρμογή οι κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ισχύουσες διατάξεις. Αν μέχρι την 31.12.2016 οι καθηγητές αυτοί αποκτήσουν τα απαιτούμενα προσόντα μπορούν να εξελιχθούν σε θέση τακτικού επίκουρου ή αναπληρωτή καθηγητή. Σε διαφορετική περίπτωση παραμένουν στην προσωποπαγή θέση που κατέχουν.

6. α) Οι μόνιμοι καθηγητές εφαρμογών που έχουν διδακτορικό δίπλωμα μπορούν να υποβάλουν αίτηση για την εξέλιξή τους στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή, με τις προϋποθέσεις και τις προθεσμίες που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, διατηρώντας τη μονιμότητά τους στη βαθμίδα αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης για την εξέλιξή τους, οι θέσεις τους μετατρέπονται αυτοδικαίως σε προσωποπαγείς θέσεις μόνιμων καθηγητών εφαρμογών, τις οποίες και καταλαμβάνουν.

β) Οι θέσεις των μόνιμων καθηγητών εφαρμογών χωρίς διδακτορικό δίπλωμα που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μετατρέπονται αυτοδικαίως σε προσωποπαγείς θέσεις μόνιμων καθηγητών εφαρμογών τις οποίες και καταλαμβάνουν. Οι κάτοχοί τους μπορούν, εφόσον αποκτήσουν διδακτορικό δίπλωμα μέχρι 31.12.2016, να ζητήσουν την εξέλιξή τους στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή μέχρι δύο φορές, διατηρώντας τη μονιμότητά τους στη βαθμίδα αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3. Για τη διευκόλυνση στην απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος μπορεί να τους χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ειδική επιστημονική άδεια, διάρκειας έως δύο ετών.

γ) Οι καθηγητές εφαρμογών που υπηρετούν με θητεία ή έχουν εκλεγεί χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διορισμού τους κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου μπορούν να

¹⁶⁸. Η παρ. 6 άρθρου 5 Ν. 4076/2012 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 48 Ν. 4115/2013.

¹⁶⁹. Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 39 παρ. 4 Ν. 4186/2013.

υποβάλουν αίτηση για μονιμοποίηση ή εξέλιξη, εφόσον έχουν τα νόμιμα προσόντα για την επόμενη βαθμίδα, με τις προϋποθέσεις και τις προθεσμίες που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως και για τη διαδικασία της μονιμοποίησης. Σε περίπτωση μονιμοποίησής τους, οι θέσεις τους μετατρέπονται αυτοδικαίως σε προσωποπαγείς θέσεις μόνιμων καθηγητών εφαρμογών, τις οποίες και καταλαμβάνουν έως την εξέλιξή τους στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή διατηρώντας τη μονιμότητά τους στη βαθμίδα αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης για την εξέλιξή τους και εφόσον δεν έχουν μονιμοποιηθεί κατά τα ανωτέρω, αποχωρούν από το ίδρυμα κατά τη λήξη της θητείας τους.

δ) Οι υπηρετούντες καθηγητές εφαρμογών μετά τη μονιμοποίησή τους, διατηρούν τη μονιμότητα και στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή, εφόσον εξελιχθούν.

ε) Για τους καθηγητές εφαρμογών που κατέχουν προσωποπαγή θέση κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εξακολουθεί να ισχύει η δυνατότητα μετατροπής της προσωποπαγούς θέσης, που κατέχουν σε τακτική θέση επίκουρου καθηγητή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το εδάφιο δ' της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2916/2001 (Α' 114), εφόσον έχει υποβληθεί αίτηση από το ενδιαφερόμενο μέλος Ε.Π. για τη μετατροπή της θέσης του έως την 1.7.2011. Πέραν αυτής της καταληκτικής ημερομηνίας, για τα ως άνω μέλη Ε.Π. παύει να ισχύει η δυνατότητα μετατροπής της προσωποπαγούς θέσης σε τακτική και η εξέλιξη σε ανώτερη βαθμίδα γίνεται με βάση τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 78 του ν. 4009/2011¹⁷⁰.

7. Οι διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 εφαρμόζονται και για τους Καθηγητές Ξένων Γλωσσών και Φυσικής Αγωγής που κατέχουν προσωποπαγείς θέσεις επίκουρου καθηγητή ή καθηγητή εφαρμογών κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οι οποίοι διατηρούν τη θέση τους έως τη για οποιονδήποτε λόγο αποχώρησή τους από την υπηρεσία.

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 6, 7 και 8 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται και για το Ε.Π. των Τ.Ε.Ι..

9. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 7 του ν. 3404/2005 (Α' 260) διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 79

Λοιπές κατηγορίες προσωπικού

1. Υπηρετούντες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου βοηθοί, επιμελητές και επιστημονικοί συνεργάτες των Πανεπιστημίων, διατηρούν τις θέσεις τους και ασκούν τα ίδια καθήκοντα έως τη με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρησή τους από την υπηρεσία.

2. Οι γραμματείς των Α.Ε.Ι. που υπηρετούν ή έχουν εκλεγεί χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διορισμού τους ή των οποίων εκκρεμεί η διαδικασία επιλογής τους κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εξαντλούν τη θητεία για την οποία εκλέγονται, η οποία μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του πρύτανη, ύστερα από γνώμη της Συγκλήτου, έως την εκλογή νέου γραμματέα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Αν δεν έχει εκλεγεί γραμματέας κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ή αν λήξει η θητεία του γραμματέα που υπηρετεί χωρίς να παραταθεί σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, τα καθήκοντα του γραμματέα μπορεί να ανατίθενται προσωρινά, με την ίδια διαδικασία, σε γενικό διευθυντή ή, αν δεν υπάρχει, σε

¹⁷⁰. Η ως άνω περίπτωση ε' προστέθηκε με το άρθρο 39 παρ. 3 Ν. 4186/2013.

προϊστάμενο διεύθυνσης των διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος έως την εκλογή του νέου γραμματέα.

3.^{171, 172} Από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 29:

¹⁷¹. Για τα ζητήματα που ρυθμίζονται στις παρ. 3 και 4 του παρόντος άρθρου προβλέπει το **άρθρο 68** («Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων») **παράγραφος 3** («Ειδικές κατηγορίες διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού των Α.Ε.Ι.») **Ν. 4235/2014**, όπου, μετά την αντικατάσταση της υποπαραγράφου 1 με την **παρ. 4 άρθρου 27 Ν. 4386/2016**, ορίζονται τα εξής:

«1. Τα υπηρετούντα κατά τη δημοσίευση του παρόντος μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.ΔΙ.Π. (κλάδων Ι και ΙΙ), ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.Τ.Π. των Α.Ε.Ι. εντάσσονται αυτοδίκαια σε αντίστοιχες θέσεις των προβλεπόμενων στο άρθρο 29 του ν. 4009/2011 κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π.. Για την ένταξη των μελών των ανωτέρω κατηγοριών εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου Πρύτανη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και η διανυθείσα στον κλάδο υπηρεσία λαμβάνεται υπόψη για κάθε υπηρεσιακή, βαθμολογική και μισθολογική συνέπεια. Ειδικότερα, από τη δημοσίευση του παρόντος, τα υπηρετούντα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.ΔΙ.Π. (κλάδων Ι και ΙΙ), Ε.Τ.Ε.Π., Ε.Τ.Π. και ΕΡ.ΔΙ.Π. που διαθέτουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29 του ν. 4009/2011 τυπικά προσόντα των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. αντίστοιχα, εντάσσονται αυτοδίκαια σε κενές οργανικές θέσεις ή συνιστώμενες με μετατροπή των θέσεών τους, ενώ τα μέλη που δεν διαθέτουν τα τυπικά προσόντα εντάσσονται αυτοδίκαια σε αντίστοιχες προσωποπαγείς θέσεις του ως άνω άρθρου. Σε περίπτωση απόκτησης των τυπικών προσόντων των κατηγοριών προσωπικού Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. τα μέλη εντάσσονται σε οργανικές θέσεις με την ίδια διαδικασία. Για την ανωτέρω διαδικασία αυτοδίκαιης ένταξης δεν απαιτείται η κατοχή διδακτορικού διπλώματος ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών για γνωστικά αντικείμενα εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για τα οποία δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής ή η απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου».

«2. Οι υπηρετούντες στην προβλεπόμενη στο άρθρο 29 του ως άνω νόμου κατηγορία Ε.Τ.Ε.Π. έχουν δικαίωμα να ζητήσουν την ένταξή τους στην κατηγορία Ε.ΔΙ.Π. εφόσον διαθέτουν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησής τους τα προσόντα για το διορισμό στην κατηγορία αυτή. Η ένταξη πραγματοποιείται με απόφαση της Κοσμητείας ύστερα από εισήγηση τριμελούς εισηγητικής επιτροπής, η οποία αποτελείται από τρεις καθηγητές που ορίζονται από τον Κοσμήτορα και σχετική πράξη του Πρύτανη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Από τη δημοσίευση του παρόντος οι θέσεις μελών των κατηγοριών Ε.Ε.ΔΙ.Π. (κλάδων Ι και ΙΙ), ΕΡ.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.Τ.Π. των Α.Ε.Ι. μετατρέπονται αυτοδίκαια σε αντίστοιχες θέσεις των προβλεπόμενων στο άρθρο 29 του ν. 4009/2011 κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' έως και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 79 του ως άνω νόμου.

4. Μέχρι τη δημοσίευση του Οργανισμού του ιδρύματος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκδίδεται ύστερα από σχετική αξιολόγηση των αναγκών του ιδρύματος σε διδακτικό και εργαστηριακό προσωπικό των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εγκρίνονται προς πλήρωση θέσεις των ανωτέρω ειδικών κατηγοριών προσωπικού, ανά ίδρυμα. Η προκήρυξη των ανωτέρω θέσεων γίνεται από τον οικείο Κοσμήτορα, σύμφωνα με την ως άνω κοινή υπουργική απόφαση και σύμφωνα με σχετική απόφαση τριμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτείται από την οικεία Σύγκλητο και αποτελείται από δύο Καθηγητές και ένα μέλος της αντίστοιχης κατηγορίας προσωπικού, κατά περίπτωση, της ειδικότητας που απαιτείται για την προκηρυσσόμενη θέση. Με την ως άνω απόφαση της τριμελούς επιτροπής καθορίζονται, εξειδικεύονται και μοριοδοτούνται τα κριτήρια επιλογής και κατάταξης, η διαδικασία, ο χρόνος και η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο συναρτώμενο με την ως άνω προκήρυξη και επιλογή ζήτημα. Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται από τριμελή επιτροπή η οποία συγκροτείται από την οικεία Σύγκλητο και αποτελείται από τον οικείο Κοσμήτορα, έναν Καθηγητή και ένα μέλος της αντίστοιχης κατηγορίας προσωπικού, κατά περίπτωση, της ειδικότητας που απαιτείται για την προκηρυσσόμενη θέση. Ο διορισμός σε θέσεις προσωπικού των ανωτέρω κατηγοριών γίνεται με πράξη του Πρύτανη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Τα προβλεπόμενα στην περίπτωση δ' της παρ. 3 του άρθρου 79 του ν. 4009/2011 εφαρμόζονται και πριν τη δημοσίευση του οργανισμού του ιδρύματος.»

Ήδη, βλ. άρθρο 55 [Προσωπικό Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.)] **Ν. 4264/2014**, όπου, μετά την αντικατάσταση της παρ. 2 με την παρ. 5 άρθρου 27 **Ν. 4386/2016**, ορίζονται τα εξής:

«1. Τα προβλεπόμενα στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης 1 της παρ. 3 του άρθρου 68 του ν. 4235/2014 (Α' 32) εφαρμόζονται και για τα υπηρετούντα μέλη των κατηγοριών ΕΡ.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Π. των Τ.Ε.Ι.. Το εν λόγω προσωπικό διατηρεί μέχρι την έκδοση του προβλεπόμενου από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, προεδρικού διατάγματος την κατά το χρόνο της ένταξής του βαθμολογική και μισθολογική κατάσταση.

«2. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας ένταξης που προβλέπεται στις περιπτώσεις 2 και 5 της παρ. 3 του άρθρου 68 του ν. 4235/2014 (Α' 32), οι θέσεις των μελών της κατηγορίας Ε.Τ.Ε.Π. του άρθρου 29 του ν.

α) Οι θέσεις μελών Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π.) των Πανεπιστημίων των κλάδων Ι και ΙΙ μετατρέπονται σε θέσεις των κατηγοριών Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. που προβλέπονται στο άρθρο 29, αντίστοιχα.

β) Οι θέσεις των μελών Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΡ.ΔΙ.Π.) των Τ.Ε.Ι. μετατρέπονται σε θέσεις της κατηγορίας Ε.ΔΙ.Π. που προβλέπονται στο άρθρο 29 και

γ) οι θέσεις των μελών Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των Πανεπιστημίων και του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Τ.Π.) των Τ.Ε.Ι. μετατρέπονται σε θέσεις της κατηγορίας Ε.Τ.Ε.Π. που προβλέπεται στο άρθρο 29.

δ) Μέσα σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση του Οργανισμού του ιδρύματος, οι μόνιμα ή σε οργανικές θέσεις επί θητεία υπηρετούντες στο ίδρυμα ή στα νοσοκομεία αυτού, καθώς και οι υπηρετούντες με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου έχουν δικαίωμα να ζητήσουν την ένταξή τους στην κατηγορία Ε.ΔΙ.Π. που προβλέπεται στο άρθρο 29, εφόσον είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος με γνωστικό αντικείμενο ίδιο ή συναφές με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το ίδρυμα. Η ένταξη πραγματοποιείται με απόφαση της κοσμητείας, ύστερα από εισήγηση τριμελούς επιτροπής, η οποία αποτελείται από δύο καθηγητές και ένα μέλος Ε.ΔΙ.Π., που ορίζονται από τον κοσμήτορα, και σχετική πράξη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως¹⁷³.

4. Μέσα σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση του Οργανισμού του ιδρύματος, οι υπηρετούντες στο ίδρυμα στην κατηγορία Ε.Τ.Ε.Π. που προβλέπεται στο άρθρο 29 έχουν δικαίωμα να ζητήσουν την ένταξή τους στην κατηγορία Ε.ΔΙ.Π., εφόσον διαθέτουν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησής τους τα προσόντα για το διορισμό στην κατηγορία αυτή. Η ένταξη πραγματοποιείται με απόφαση της κοσμητείας, ύστερα από εισήγηση τριμελούς επιτροπής, η οποία αποτελείται από τρεις καθηγητές που ορίζονται από τον κοσμήτορα, και σχετική πράξη του πρύτανη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Όσοι υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου σε θέσεις του Προσωρινού Κλάδου Τεχνικών Εργαστηρίων της περίπτωσης γ' του Κεφαλαίου Δ' του άρθρου 38 του ν. 1404/1983 διατηρούν τις θέσεις τους έως τη με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρησή τους από την υπηρεσία, οπότε και καταργούνται οι θέσεις αυτές.

4009/2011, των μονίμων διοικητικών υπαλλήλων και των υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, που υπηρετούν στα Α.Ε.Ι. μετατρέπονται αυτοδίκαια σε αντίστοιχες θέσεις των προβλεπόμενων στο άρθρο 29 του ν. 4009/2011 μελών κατηγορίας Ε.ΔΙ.Π., με αντίστοιχη κατάργηση της κατεχόμενης πριν από την ένταξη θέσης τους. Οι ανωτέρω κατηγορίες προσωπικού που εντάσσονται σε θέσεις κατηγορίας Ε.ΔΙ.Π. οι οποίες διαθέτουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29 του ν. 4009/2011 τυπικά προσόντα της αντίστοιχης κατηγορίας εντάσσονται σε κενές ή συνιστώμενες με μετατροπή των θέσεών τους οργανικές θέσεις Ε.ΔΙ.Π.»

3. ...

4. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από την 5η Μαΐου 2014.»

¹⁷². Στο άρθρο 6 παρ. 4 της από 30.12.2015 ΠΙΝΠ ορίζονται τα εξής: «Εκκρεμείς διαδικασίες διορισμών, κατά τη δημοσίευση του Ν. 4009/2011 (Α'195), μελών Ε.Ε.Δ.Ι.Π. κλάδων Ι και ΙΙ και Ε.Τ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων, και Ε.Τ.Π. των Τ.Ε.Ι. συνεχίζονται βάσει των διατάξεων που ισχύουν κατά το χρόνο έκδοσης των σχετικών προκηρύξεων, με μετατροπή των θέσεων κατά αναλογική εφαρμογή και αντιστοιχία των προβλεπόμενων στις διατάξεις της Παραγράφου 3 του άρθρου 68 του Ν. 4235/2014 (Α'32), όπως ισχύει.»

¹⁷³. Η περίπτωση δ' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 21 άρθρου 39 Ν. 4186/2013. Στην ίδια περίπτωση δ' προστέθηκαν λέξεις με την παρ. 2 άρθρου 64 Ν. 4386/2016.

Άρθρο 80

Λοιπές μεταβατικές διατάξεις

1. Έως τη συγκρότηση των Συμβουλίων των Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, η γνώμη που απαιτείται για την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων που προβλέπονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 7, παρέχεται από τη Σύγκλητο ή τη Συνέλευση του Τ.Ε.Ι., αντίστοιχα.

2.¹⁷⁴

2α) Έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 76 για τη σύσταση των σχολών, προκειμένου για την εφαρμογή του τέταρτου και πέμπτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 του άρθρου 8, κάθε τμήμα που κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δεν εντάσσεται σε σχολή νοείται ως μία σχολή¹⁷⁵.

3. Στα Α.Ε.Ι. τα οποία διοικούνται από Διοικούσα Επιτροπή, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου που αφορούν τα όργανα της διοίκησης των Α.Ε.Ι. έως τη λήξη της θητείας της επιτροπής αυτής.

4. α) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3391/2005 (Α' 240) που δεν καταργούνται με τις διατάξεις του άρθρου 81 και οι οποίες ρυθμίζουν ιδίως την αποστολή, τη διαδικασία επιλογής φοιτητών, τη γλώσσα διδασκαλίας και την οικονομική συμμετοχή των φοιτητών για την παρακολούθηση των προγραμμάτων σπουδών, οι διατάξεις του παρόντος νόμου ισχύουν και για το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.).

β) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2552/1997 (Α' 266) που δεν καταργούνται με τις διατάξεις του άρθρου 81 και ρυθμίζουν ιδίως την έδρα, την αποστολή, τη λειτουργική διάρθρωση, την παροχή εξ αποστάσεως διδασκαλίας, το θεσμό και τα προσόντα του συνεργαζόμενου εκπαιδευτικού προσωπικού και τον τρόπο επιλογής του, τους απονεμόμενους τίτλους σπουδών, καθώς και τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία εγγραφής φοιτητών σε προγράμματα σπουδών και την οικονομική συμμετοχή τους για την παρακολούθηση των προγραμμάτων αυτών, οι διατάξεις του παρόντος νόμου ισχύουν και για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.). Όπου στις διατάξεις του ν. 2552/1997 αναφέρεται ο ακαδημαϊκός υπεύθυνος, από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου νοείται ο διευθυντής προγράμματος σπουδών.

5. α) Μέχρι την έκδοση του Οργανισμού κάθε ιδρύματος ή την έκδοση του πρότυπου Οργανισμού των Α.Ε.Ι. εξακολουθούν να εφαρμόζονται για το ίδρυμα αυτό οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατάξεις που αφορούν τα πειθαρχικά αδικήματα και τη συγκρότηση και λειτουργία των πειθαρχικών συμβουλίων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, πλην των καθηγητών, τις φοιτητικές λέσχες, τα εργαστήρια, τις κλινικές και τα μουσεία και την υγειονομική περίθαλψη των φοιτητών. Για την εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, από τη συγκρότηση των σχολών και των οργάνων τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου,

¹⁷⁴. Η παρ. 2 του άρθρου 80 Ν. 4009/2011 (: «Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου, τέσσερα ή τρία από τα εσωτερικά και τρία ή δύο από τα εξωτερικά μέλη των δεκαπενταμελών ή ενδεκαμελών Συμβουλίων των Α.Ε.Ι., αντίστοιχα, πλην του προέδρου και του αναπληρωτή του προέδρου, διορίζονται για θητεία δύο ετών, ύστερα από κλήρωση που πραγματοποιείται στην πρώτη συνεδρίασή τους») καταργείται με την παρ. 7 άρθρου 34 Ν. 4115/2013, η ισχύς της οποίας «άρχεται από την ψήφιση του νόμου». Παρατήρηση: Μετά την εν λόγω κατάργηση, η αρίθμηση των παραγράφων του παρόντος άρθρου θα πρέπει να αναθεωρηθεί.

¹⁷⁵. Η παρούσα παράγραφος είχε προστεθεί με το άρθρο 47 περίπτωση β' Ν. 4025/2011. Παρατήρηση: Η σχετική ρύθμιση φαίνεται να στερείται αντικειμένου μετά την προσθήκη, με την παρ. 16 άρθρου 44Α Ν. 4115/2013, της παρ. 8 στο άρθρο 12 Ν. 4076/2012.

όπου γίνεται αναφορά σε τμήμα ή τομέα νοείται η σχολή και όπου γίνεται αναφορά σε όργανα του τμήματος ή του τομέα νοείται η κοσμητεία της σχολής.

β) Για την κατά τα ανωτέρω εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν τα πειθαρχικά αδικήματα και τη συγκρότηση και λειτουργία των πειθαρχικών συμβουλίων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, πλην των καθηγητών, όπου γίνεται αναφορά σε αντιπρυτάνεις και μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. νοούνται οι αναπληρωτές πρύτανη και οι καθηγητές, αντίστοιχα, όπου γίνεται αναφορά σε Ε.Ε.ΔΙ.Π. νοείται το Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π.), όπου αναφέρεται το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π.) νοείται το Ε.Ε.Π. και όπου αναφέρεται το Διοικητικό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο τμήματος νοείται η κοσμητεία σχολής.

γ) Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, όπου στις διατάξεις που δεν καταργούνται σύμφωνα με το άρθρο 81 και αφορούν πειθαρχικά θέματα των καθηγητών, γίνεται αναφορά σε πρύτανη ή αντιπρύτανη νοείται ο πρύτανης.

6. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. 407/1980 (Α' 112) και του άρθρου 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) εφαρμόζονται στα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι., αντίστοιχα, έως την έκδοση των Οργανισμών τους.

7. Η ισχύς των άρθρων 23 και 24 αρχίζει από το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013. Έως τότε εφαρμόζονται οι κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

8. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 27 δεν εφαρμόζεται για τους καθηγητές των Α.Ε.Ι. που έχουν θεμελιώσει δικαίωμα εκπαιδευτικής άδειας σύμφωνα με τις κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού ισχύουσες διατάξεις.

9.¹⁷⁶

δ) Οι φοιτητές έχουν το δικαίωμα να διακόψουν, με έγγραφη αίτησή τους στη γραμματεία της οικείας σχολής, τις σπουδές τους για όσα εξάμηνα, συνεχόμενα ή μη, επιθυμούν, και πάντως όχι περισσότερα από τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών. Τα εξάμηνα αυτά δεν προσμετρώνται στην παραπάνω ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Οι φοιτητές που διακόπτουν κατά τα ανωτέρω τις σπουδές τους, δεν έχουν τη φοιτητική ιδιότητα καθ' όλο το χρονικό διάστημα της διακοπής των σπουδών τους. Μετά τη λήξη της διακοπής των σπουδών οι φοιτητές επανέρχονται στη σχολή.

10. Από το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 δεν χορηγούνται δωρεάν έντυπα διδακτικά συγγράμματα σε φοιτητές:

αα)¹⁷⁷ που παρακολουθούν πρόγραμμα σπουδών για τη λήψη δεύτερου πτυχίου και

ββ) για μαθήματα που παρακολουθούν για δεύτερη φορά, για τα οποία τους έχει ήδη χορηγηθεί δωρεάν σύγγραμμα.

Η εκκαθάριση της δαπάνης και η πληρωμή των χρηματικών ενταλμάτων για διδακτικά συγγράμματα που διανεμήθηκαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2006-2007 έως και 2009-2010 γίνεται από τα Α.Ε.Ι. σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού τους, εξαιρουμένων μόνο εκείνων των περιπτώσεων που έχουν υποβληθεί τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 15 του άρθρου μόνου της υπ' αριθ. Φ.12.1/137002/Β3/23.10.2008 (Β'2226) υπουργικής απόφασης δικαιολογητικά στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού μέχρι 31.5.2012¹⁷⁸.

¹⁷⁶. Σύμφωνα με το άρθρο 33 Ν. 4327/2015: «Το άρθρο 80 παρ. 9 περιπτώσεις α', β', γ' και ε' του ν. 4009/2011 (Α' 195), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καταργείται από του ίσχυσε. Η φοιτητική ιδιότητα των υπαχθέντων στην καταργούμενη διάταξη θεωρείται ως μηδέποτε απολεσθείσα και όλες οι πράξεις που έχουν εκδοθεί με βάση αυτή θεωρούνται ως μηδέποτε εκδοθείσες.»

¹⁷⁷. Η περίπτωση αα' καταργήθηκε με το άρθρο 65 Ν. 4386/2016.

¹⁷⁸. Η παρούσα υποπαράγραφος προστέθηκε με την παρ. 7 άρθρου 5 Ν. 4076/2012.

11. α) Μέχρι την έκδοση των Οργανισμών των Ιδρυμάτων για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και την εκπόνηση των διδακτορικών διατριβών εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ν. 3685/2008 (Α' 148), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών μετά την έκδοση των Οργανισμών των Ιδρυμάτων, όπου γίνεται αναφορά σε σχολές μεταπτυχιακών σπουδών νοούνται οι Σχολές των Ιδρυμάτων και όπου γίνεται αναφορά σε Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης νοείται η οικεία κοσμητεία¹⁷⁹. Μέχρι την έκδοση των Οργανισμών των Ιδρυμάτων για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) τα εδάφια α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3685/2008 δεν εφαρμόζονται και η τελική έγκριση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) γίνεται με απόφαση του Πρύτανη εκάστου Ιδρύματος, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Πρύτανης του Ιδρύματος ασκεί ουσιαστικά έλεγχο επί των στοιχείων στ', ζ', η' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3685/2008¹⁸⁰. Από τη δημοσίευση του παρόντος, τμήματα των Α.Ε.Ι. δύνανται να οργανώνουν αυτοδύναμα ή να συνδιοργανώνουν μεταξύ τους προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (Π.Μ.Σ.) με γλώσσα διδασκαλίας, εν όλω ή εν μέρει, κατ' εξαίρεση, ξένη γλώσσα¹⁸¹.

β) Στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου μόνου της 75548/Β7/2010 απόφασης του Υφυπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (Β'1032) υπάγονται και όλα τα Π.Μ.Σ. που λειτουργούν στα Τ.Ε.Ι..

12. α) Το αργότερο μέσα σε δύο μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, ορίζεται ο πρόεδρος της Α.ΔΙ.Π.. Το αργότερο μέσα σε τρεις μήνες από τον ορισμό του Προέδρου ολοκληρώνονται οι διαδικασίες για την ανάδειξη των μελών του Συμβουλίου της Αρχής και του γενικού διευθυντή της. Έως τη συγκρότηση του Συμβουλίου της Αρχής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, αν ο Πρόεδρος της Α.ΔΙ.Π. ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντά του ασκεί το αρχαιότερο μέλος της Ολομέλειας που είναι καθηγητής Πανεπιστημίου. Έως την ανάδειξη του γενικού διευθυντή, τις αρμοδιότητές του ασκεί ο Πρόεδρος της Αρχής ή ο αναπληρωτής του¹⁸².¹⁸³ Με τη συγκρότηση του Συμβουλίου παύει η θητεία των μελών της Ολομέλειας της Α.ΔΙ.Π.. [Κ]ατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου, για τον ορισμό των μελών των επιτροπών αξιολόγησης των υποψηφίων μελών του Συμβουλίου δεν απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου.

β) Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου, τα μισά από τα μέλη του Συμβουλίου της Αρχής διορίζονται για θητεία τριών ετών, ύστερα από κλήρωση που πραγματοποιείται στην πρώτη συνεδρίασή του, και τα άλλα μισά από τα μέλη για θητεία έξι ετών.

¹⁷⁹. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 11 του άρθρου 80 Ν. 4009/2011, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 47 (περίπτωση γ') Ν. 4025/2011 και είχε συμπληρωθεί με τις διατάξεις της παρ. 8 άρθρου 5 Ν. 4076/2012, τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 2 άρθρου 34 Ν. 4115/2013. Παρατήρηση: Λαμβάνοντας υπόψη ότι η «Σχολή Μεταπτυχιακών Σπουδών», η οποία ήταν άγνωστη στο Ν. 3685/2008, εμφανίστηκε το πρώτο, ως δομή, στο Ν. 4009/2011, ενώ, στη συνέχεια, καταργήθηκε με το άρθρο 13 παρ. 2 περίπτωση ε' Ν. 4076/2011, το δεύτερο εδάφιο της παρούσας περίπτωσης α' θα πρέπει να αναδιατυπωθεί.

¹⁸⁰. Τα ως άνω δύο εδάφια, οι ρυθμίσεις των οποίων αρχίζουν να ισχύουν την 1.1.2015, προστέθηκαν με το άρθρο 34 Ν. 4301/2014.

¹⁸¹. Το παρόν εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 8 άρθρου 5 Ν. 4076/2012.

¹⁸². Το ως άνω τρίτο εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 33 παρ. 3α Ν. 4038/2012.

¹⁸³. Συναφώς, στο Ν. 4203/2013 και, ειδικότερα, στο άρθρο 25 παράγραφος 2 (με παράτιτλο: Παράταση θητείας μελών Ολομέλειας ΑΔΙΠ), ορίζονται τα εξής: «Έως τη συγκρότηση του Συμβουλίου που προβλέπεται στο άρθρο 67 του ν. 4009/2011 (Α' 195) παρατείνεται η θητεία των μελών της Ολομέλειας με τη σύνθεσή της κατά τις 31.8.2012 και επαναφέρεται σε ισχύ το άρθρο 11 του ν. 3374/2005 (Α' 189), όπως αυτό τροποποιήθηκε με την περίπτωση ιβ' του άρθρου 38 του ν. 3848/2010 (Α' 71). Η εν λόγω παράταση ισχύει έως τις 30.6.2014 κατά μέγιστο και ισχύει και για τα μέλη που έχουν συνταξιοδοτηθεί από την οργανική τους θέση έως την ανωτέρω ημερομηνία.».

γ) Εκκρεμείς διαδικασίες αξιολόγησης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3374/2005 ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου. Για τις σχολές και τα τμήματα των Α.Ε.Ι., για τα οποία κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δεν έχει κινηθεί η διαδικασία αξιολόγησης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3374/2005, η διαδικασία αυτή αρχίζει και ολοκληρώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου. Με την ολοκλήρωση των αξιολογήσεων όλων των ακαδημαϊκών μονάδων παύει η διαδικασία αξιολόγησης με βάση τις διατάξεις του ν. 3374/2005. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, όπου σε αυτές αναφέρεται η Ολομέλεια της Α.ΔΙ.Π., από τη συγκρότηση του Συμβουλίου της Α.ΔΙ.Π. νοείται το Συμβούλιο αυτό.

δ) Τα προγράμματα σπουδών που παρέχονται από τμήματα κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου θεωρούνται πιστοποιημένα έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας πιστοποίησης σύμφωνα με το επόμενο εδάφιο. Η διαδικασία πιστοποίησης της ποιότητας κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου αρχίζει σε κάθε Α.Ε.Ι. ύστερα από σχετική δημόσια πρόσκληση της Αρχής και αίτηση του οικείου ιδρύματος, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση, καθώς και μετά την ανάπτυξη του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας του Α.Ε.Ι., με βάση τις κοινές αρχές και κατευθύνσεις του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Αρχής. **Προγράμματα προπτυχιακών σπουδών τμημάτων ΑΕΙ, των οποίων το Ίδρυμα υπέβαλε προς την Α.ΔΙ.Π. Ιδρυματική Έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης, και προήλθαν από συγχωνεύσεις και καταργήσεις τμημάτων, ή μετονομάστηκαν, θεωρούνται πιστοποιημένα (αξιολογημένα σύμφωνα με το ν. 3374/2005), έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας πιστοποίησης από την Α.ΔΙ.Π. Τα εν λόγω τμήματα δύνανται να οργανώνουν αυτοδύναμα ή να συνδιοργανώνουν Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και για περίοδο δύο ετών το αργότερο έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών τους¹⁸⁴.**

ε) Μέχρι την πρώτη εφαρμογή του άρθρου 14 και τη συγκρότηση της ΜΟ.ΔΙ.Π. σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3374/2005 που αφορούν τη ΜΟ.ΔΙ.Π..

13. Το χρονικό διάστημα θητείας που έχει διανυθεί σε όργανα διοίκησης της Α.ΔΙ.Π. κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δεν προσμετράται για τον υπολογισμό της ανώτατης διάρκειας άσκησης καθηκόντων σε όργανα της Α.ΔΙ.Π., όπου προβλέπεται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

14. Τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) που ιδρύθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 17 του ν. 2083/1992 και τα Κέντρα Τεχνολογικής Έρευνας (Κ.Τ.Ε.) που ιδρύθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 13 του ν. 1514/1985 καταργούνται από την παρέλευση δύο ετών από τη δημοσίευση των Οργανισμών των οικείων ιδρυμάτων. Έως την κατάργησή τους σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο μπορούν να συγχωνεύονται δι' απορροφήσεως από τα Ν.Π.Ι.Δ. των οικείων ιδρυμάτων, που προβλέπονται στο άρθρο 58, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με απόφαση του Συμβουλίου ή των Συμβουλίων των οικείων ιδρυμάτων.

15. Τα ειδικά νομικά πρόσωπα για την αξιοποίηση και διαχείριση της περιουσίας των Α.Ε.Ι., που ιδρύθηκαν κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 7 του άρθρου 3 του ν. 1268/1982 και της παραγράφου 7 του άρθρου 41 του ν. 2413/1996 (Α' 124), καταργούνται από την παρέλευση δύο ετών από τη δημοσίευση των Οργανισμών του οικείων ιδρυμάτων. Έως την κατάργησή τους σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο μπορούν να συγχωνεύονται δι' απορροφήσεως από τα

¹⁸⁴. Το ως άνω εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 98 Ν. 4310/2014.

Ν.Π.Ι.Δ. των οικείων ιδρυμάτων, που προβλέπονται στο άρθρο 58, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με απόφαση των Συμβουλίων των οικείων ιδρυμάτων.

16. Από την περάτωση της συγχώνευσης που προβλέπεται στις δύο προηγούμενες παραγράφους, το Ν.Π.Ι.Δ. που προβλέπεται στο άρθρο 58 υποκαθίσταται αυτοδικαίως και χωρίς καμία άλλη διατύπωση, σύμφωνα με το νόμο, σε όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις των απορροφούμενων νομικών προσώπων και η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή, οι δε δίκες των απορροφούμενων νομικών προσώπων συνεχίζονται από το Ν.Π.Ι.Δ. που προβλέπεται στο άρθρο 58 χωρίς καμία άλλη διατύπωση και χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους, λόγω της συγχώνευσης. Τα απορροφούμενα νομικά πρόσωπα λύονται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση. Τα απορροφούμενα νομικά πρόσωπα μεταβιβάζουν το σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικό και παθητικό) στο Ν.Π.Ι.Δ. που προβλέπεται στο άρθρο 58 και το τελευταίο καθίσταται αποκλειστικός κύριος, νομέας, κάτοχος και δικαιούχος κάθε κινητής και ακίνητης περιουσίας, καθώς και κάθε άλλου περιουσιακού στοιχείου των απορροφούμενων νομικών προσώπων, με την επιφύλαξη των κειμένων διατάξεων περί δωρεών, κληρονομιών και κληροδοσιών. Το με κάθε σχέση εργασίας προσωπικό των ανωτέρω νομικών προσώπων μεταφέρεται αυτοδικαίως με την ίδια σχέση εργασίας στο Ν.Π.Ι.Δ. που προβλέπεται στο άρθρο 58 και αποτελεί προσωπικό του, διατηρώντας τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σχέση εργασίας που ισχύουν κατά το χρόνο συγχώνευσης. Το διοικητικό συμβούλιο του Ν.Π.Ι.Δ., μέσα σε προθεσμία τεσσάρων μηνών από τη συγχώνευση, υποχρεούται στη διενέργεια απογραφής όλων των κινητών και ακινήτων που κατά τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου περιέρχονται στην κυριότητα του Ν.Π.Ι.Δ. Η έκθεση απογραφής εγκρίνεται με πράξη του πρύτανη του οικείου ιδρύματος. Απόσπασμα της εγκεκριμένης έκθεσης, που περιγράφει τα αποκτώμενα κατά κυριότητα ακίνητα, καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, με την περίληψη που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 9 του β.δ. 533/1963 καταχωρίζεται ατελώς στα οικεία βιβλία μεταγραφών του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου. Ομοίως ατελώς πραγματοποιούνται οι απαιτούμενες κτηματολογικές εγγραφές. Με πράξη του διοικητικού συμβουλίου του Ν.Π.Ι.Δ. του άρθρου 58 ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα που αφορά συγχώνευση, και ιδίως τη μεταφορά και ένταξη του προσωπικού.

17. α) Οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι. εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, από τη συγκρότηση των οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπου γίνεται αναφορά σε τμήμα νοείται η σχολή και όπου αναφέρονται ο Αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης και το Πρυτανικό Συμβούλιο νοούνται ο αρμόδιος αναπληρωτής πρύτανης ή πρόεδρος Γ.Ε.Ι. και η Σύγκλητος ή η Συνέλευση Γ.Ε.Ι., αντίστοιχα.

β) Από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 1 του άρθρου 58, το Συμβούλιο του οικείου ιδρύματος αποφασίζει για την ανάθεση ή μη της διαχείρισης του συνόλου των κονδυλίων έρευνας στο οικείο Ν.Π.Ι.Δ. και την κατάργηση του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.). Σε περίπτωση κατάργησης του Ε.Λ.Κ.Ε., το με κάθε σχέση εργασίας προσωπικό του Ε.Λ.Κ.Ε. μετακινείται σε άλλες οργανικές μονάδες του ιδρύματος. Το προσωπικό αυτό μπορεί, με αίτησή του, να αποσπάται στο Ν.Π.Ι.Δ. με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Ν.Π.Ι.Δ. και γνώμη του υπηρεσιακού και πειθαρχικού συμβουλίου του ιδρύματος.

γ) Έως την ίδρυση του Ν.Π.Ι.Δ. που προβλέπεται στο άρθρο 58 οι αμοιβές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 23 εισπράττονται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε..

18. Τα Ινστιτούτα Δια Βίου Μάθησης των Α.Ε.Ι. που ιδρύθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 9 του ν. 3369/2005 (Α' 171) καταργούνται από την ίδρυση σχολής δια βίου μάθησης στο οικείο ίδρυμα κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Από την κατάργησή τους, το με κάθε σχέση εργασίας προσωπικό των Ινστιτούτων αυτών μετακινείται στη σχολή δια βίου μάθησης.

19. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και μέχρι την έκδοση του Οργανισμού κάθε ιδρύματος, ο συνολικός χρόνος απασχόλησης των Επιστημονικών Συνεργατών και Εργαστηριακών Συνεργατών των Τ.Ε.Ι. που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 14 και 18 ώρες εβδομαδιαίως, αντίστοιχα. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου καταργείται.

20. Τέσσερα έτη μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ανατίθεται στην ΑΔΙΠ η συγκρότηση ομάδας εμπειρογνομόνων με διεθνή σύνθεση για την αξιολόγηση των αλλαγών του παρόντος νόμου και τη σύσταση προτάσεων για τυχόν αναθεώρηση διατάξεων. Η ομάδα εμπειρογνομόνων συντάσσει έκθεση μέσα σε έξι μήνες από τη συγκρότησή της και την υποβάλλει στον Υπουργό. Για την υποστήριξη της ομάδας η ΑΔΙΠ συλλέγει τα απαραίτητα στοιχεία από την πορεία εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου.

21. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 του π.δ. 160/2008 έως την έκδοση των Οργανισμών ή του πρότυπου Οργανισμού των Α.Ε.Ι., όπου στις διατάξεις αυτές αναφέρεται ο Αντιπρύτανης ή Αντιπρόεδρος Τ.Ε.Ι. νοείται ο Πρύτανης ή ο Πρόεδρος Τ.Ε.Ι. αντίστοιχα.

22. α) Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, οι κατά το επόμενο άρθρο καταργούμενες διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα που προβλέπεται να ρυθμιστούν με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος, εξακολουθούν να εφαρμόζονται για κάθε ίδρυμα μέχρι τη δημοσίευση του Οργανισμού του.

β) Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, από τη δημοσίευση του Οργανισμού κάθε ιδρύματος δεν εφαρμόζονται για το συγκεκριμένο ίδρυμα οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατάξεις για τα Α.Ε.Ι..

γ) Έως την έναρξη ισχύος του κατά το άρθρο 5 Οργανισμού κάθε Ιδρύματος και του κατά το άρθρο 6 Εσωτερικού Κανονισμού του, τα θέματα που προβλέπονται σε αυτούς ρυθμίζονται με αποφάσεις της Συγκλήτου, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως¹⁸⁵.

δ) Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου και έως την έκδοση του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού κάθε ιδρύματος, η διαδικασία ορισμού και ανάδειξης εκπροσώπων των καθηγητών, των φοιτητών και κάθε είδους προσωπικού στα συλλογικά όργανα του ιδρύματος, καθώς και ο τρόπος διεξαγωγής των εκλογικών διαδικασιών για την ανάδειξη των οργάνων αυτών, όπως ιδίως τα θέματα που αφορούν στην προκήρυξη των εκλογών, στην υποβολή υποψηφιοτήτων και στην ανακήρυξη των υποψηφίων, στους εκλογικούς καταλόγους, στα εκλογικά τμήματα, στη συγκρότηση των εφορευτικών επιτροπών και στις αρμοδιότητές τους, στα ψηφοδέλτια, στη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, στην καταμέτρηση των ψηφοδελτίων και των ψήφων, στις ενστάσεις κατά του κύρους των εκλογών, στα πρακτικά καταμέτρησης και εκλογής και στα πρωτόκολλα ψηφοφορίας, στις περιπτώσεις διενέργειας επαναληπτικών εκλογών και στις προθεσμίες που αφορούν στην εν γένει εκλογική διαδικασία, καθώς και στις ειδικότερες αρμοδιότητες των επιτροπών που προβλέπονται στην

¹⁸⁵. Η περίπτωση γ' της παρ. 22 άρθρου 80 Ν. 4009/2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 6 άρθρου 26 Ν. 4386/2016.

*παράγραφο 1 του άρθρου 76, ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως*¹⁸⁶.

23. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 11 του ν. 3752/2009 «Τροποποιήσεις επενδυτικών νόμων και άλλες διατάξεις» (Α'40) αντικαθίσταται ως εξής: «Στο τέλος της παρ.8 του άρθρου 6 του ν. 3079/2002 (Α'311), όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 2 του Β' Μέρους του ν. 3569/2007 (Α'122), προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:».

24.¹⁸⁷

24.¹⁸⁸ «1. Μέχρι την έκδοση των οργανισμών τους τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα δύνανται να ιδρύουν Εργαστήρια, Κλινικές, Μουσεία και λοιπές μονάδες με πράξη του Πρύτανη ή του Προέδρου κατά περίπτωση, μετά από απόφαση της Συγκλήτου ή της Συνέλευσης εκάστου ιδρύματος η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την προϋπόθεση ότι θα λειτουργούν αποκλειστικά με ίδιους πόρους και δεν θα βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό ή την κρατική επιχορήγηση του ιδρύματος.

2. Με την ίδια διαδικασία είναι δυνατή η μετονομασία, κατάργηση, συγχώνευση και τροποποίηση των εσωτερικών κανονισμών των κατά τα ως άνω, εργαστηρίων κλινικών, μουσείων και λοιπών μονάδων.

3. Η παρούσα διάταξη ισχύει και για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.). Μέχρι την αυτοδύναμη λειτουργία του Ε.Α.Π. η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 πράξη υπογράφεται από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής έπειτα από αντίστοιχη απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του.»

24. Για το ακαδημαϊκό έτος 2014–2015 κάθε φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί μετά το πέρας του χειμερινού εξαμήνου σε όλα τα μαθήματα που διδάχθηκε σε προηγούμενα εξάμηνα¹⁸⁹.

Άρθρο 81

Καταργούμενες διατάξεις

Με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων των άρθρων 76 έως και 80, καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που βρίσκεται σε αντίθεση προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου και, ιδίως:

1. Ο ν. 5343/1932 (Α' 86), εκτός των άρθρων 120 έως και 123, 272 πλην του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3, όπως ισχύει, 326, 327 και 329 έως και 333^{190, 191},

¹⁸⁶ Η παρούσα περίπτωση δ' είχε προστεθεί με το άρθρο 47 περίπτωση δ' Ν. 4025/2011.

¹⁸⁷ Με την παρ. 5(ι) άρθρου 45 Ν. 4386/2016 καταργήθηκε το άρθρο 83 Ν. 4310/2014, με το οποίο είχε προστεθεί η ως άνω παρ. 24, η οποία όριζε τα εξής: «*Εξαιρετικά, μέχρι 30.8.2016 οι καθηγητές μπορούν να ενταχθούν στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης και πριν τη συμπλήρωση τριετούς πραγματικής άσκησης καθηκόντων στη βαθμίδα του πρώτου διορισμού τους, τηρούμενων των όρων των παραγράφων 4, 5 και 6 του άρθρου 23 του παρόντος, οπότε και λαμβάνουν το 35% των τακτικών αποδοχών τους.*».

¹⁸⁸ Η ως άνω παράγραφος, που από παραδρομή αριθμήθηκε ως 24, αντί του ορθού 25, είχε προστεθεί με το άρθρο 96 Ν. 4310/2014. Ήδη, με το άρθρο 60 («Διαδικασία ίδρυσης, μετονομασίας, κατάργησης, συγχώνευσης Εργαστηρίων, Μουσείων, Κλινικών και λοιπών Μονάδων των Α.Ε.Ι. και διαδικασία τροποποίησης των εσωτερικών τους κανονισμών») Ν. 4386/2016, το άρθρο 96 Ν. 4310/2014 αντικαταστάθηκε ως άνω.

¹⁸⁹ Η ως άνω παράγραφος, που από παραδρομή αριθμήθηκε ως 24, αντί του ορθού 26, προστέθηκε με το άρθρο 73 παρ. 1 Ν. 4316/2014. Ήδη, στο άρθρο 6 παρ. 3 της από 30.12.2015 Π.Ν.Π., προβλέπεται ότι: «Οι φοιτητές που περάτωσαν την κανονική φοίτηση, η οποία ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνου, σύμφωνα με το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών, έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν στην εξεταστική περίοδο του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους 2015-2016 σε όλα τα μαθήματα που οφείλουν, ανεξάρτητα αν αυτά διδάσκονται σε χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο.».

2. ο α.ν. 553/1968 (Α΄ 210),

3. τα άρθρα 1, 3, 6, οι παράγραφοι 1 έως και 5 και 7 του άρθρου 7, τα άρθρα 8, 9, 10, το στοιχείο β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 11, το άρθρο 12, το άρθρο 13 με την εξαίρεση της παραγράφου 5, τα άρθρα 14, 15 και 16, το άρθρο 17 με τις εξαιρέσεις των περιπτώσεων β΄ και γ΄ της παραγράφου 1, τα άρθρα 18, 20, 21, 22, το άρθρο 23 με εξαίρεση την περίπτωση γ΄ της παραγράφου 3 που καταργείται μόνο όσον αφορά τα Α.Ε.Ι., και τα άρθρα 24, 25 και 29 έως και 35 και 37 του ν. 1268/1982,

4. τα άρθρα 1, 3, οι παράγραφοι 2 έως και 6 του άρθρου 4, τα άρθρα 5, 6, 8 έως και 22, 24, 26 έως και 30, καθώς και τα άρθρα 33, 34, οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 35, τα άρθρα 36 έως και 39, οι παράγραφοι 11, 12 και 13 του άρθρου 48 και η παράγραφος 10 του άρθρου 49 του ν. 1404/1983 (Α΄ 173),

5. η παράγραφος 6 του άρθρου 23 του ν. 1418/1984 (Α΄ 23),

6. τα άρθρα 13 και 14 του ν. 1514/1985 (Α΄ 13),

7. τα άρθρα 1 έως και 4 του ν. 1674/1986 (Α΄ 203),

8. τα άρθρα 3, 6, οι περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 1 και η περίπτωση α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 1966/1991 (Α΄ 147),

9. τα άρθρα 1 έως και 5, το άρθρο 6 με την εξαίρεση της παραγράφου 12, το άρθρο 7, το άρθρο 8 με την εξαίρεση της παραγράφου 7, τα άρθρα 9 έως και 16, τα άρθρα 22 και 23, οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 25, καθώς και οι παράγραφοι, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 22 και 28 του άρθρου 28 του ν. 2083/1992 (Α΄ 159),

10. το άρθρο 4 του ν. 2174/1993 (Α΄ 210),

11. το στοιχείο α΄ της παραγράφου 13 του άρθρου 1 του ν. 2188/1994 (Α΄ 18),

12. η παράγραφος 2 του άρθρου 15 και η παράγραφος 1 του άρθρου 16 του ν. 2327/1995 (Α΄ 156),

13. τα άρθρα 1, 5, 6 και 7 του ν. 2454/1997 (Α΄ 7),

14. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1, με την εξαίρεση του πρώτου εδαφίου, το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 1, καθώς και το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α΄ και οι περιπτώσεις γ΄ και δ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 2, τα άρθρα 3 και 4, με την εξαίρεση της παραγράφου 1 της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 3 και των παραγράφων 10 και 11, οι παράγραφοι 4¹⁹² και 7 έως και 18 του άρθρου 5, οι παράγραφοι 1, 3 και 4 του άρθρου 6, τα άρθρα 7 και 8, καθώς και το άρθρο 9, με την εξαίρεση της περίπτωσης γ΄ της παρ. 1 του ν. 2552/1997 (Α΄ 266). Οι λοιπές περιπτώσεις αναριθμούνται αναλόγως.

15. τα άρθρα 1, 2 και 3 και η παράγραφος 1 του άρθρου 5 του ν. 2517/1997 (Α΄ 160),

16. τα άρθρα 1 έως και 12 του ν. 2530/1997 (Α΄ 218),

17. η παράγραφος 8, οι περιπτώσεις α΄, β΄, γ΄ και ε΄ της παραγράφου 11 και οι παράγραφοι 21 και 25 του άρθρου 1 του ν. 2621/1998 (Α΄ 136),

18. τα άρθρα 1 και 2 του ν. 2752/1999 (Α΄ 248),

¹⁹⁰. Η περίπτωση (1) τροποποιήθηκε ως άνω με την παρ. 8 άρθρου 44Α Ν. 4115/2013.

¹⁹¹. Σύμφωνα με το άρθρο 29 Ν. 4368/2016: Η παρ. 2 του άρθρου 331 του ν. 5343/1932 (Α΄ 86), όπως ισχύει, και το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 26 του π.δ. 160/2008 (Α΄ 220), τροποποιούνται ως εξής: «*Μέλος ΔΕΠ ή ΕΠ απέχει υποχρεωτικά από την άσκηση των καθηκόντων του εάν καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή από πρωτόδικο δικαστήριο για πράξη σε βαθμό κακουργήματος ή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, δωροδοκία, πλαστογραφία, απιστία σχετική με την υπηρεσία ή για έγκλημα σχετικά με το νόμισμα ή κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής ή είναι προσωρινά κρατούμενος για οποιοδήποτε έγκλημα για όσο χρόνο κρατείται.*».

¹⁹². Η παρ. 5 επανέρχεται σε ισχύ και προστίθεται σε αυτή εδ. γ΄ (βλ. σχετικά άρθρο 28 παρ. 4β Ν. 4368/2016).

19. η παράγραφος 7 του άρθρου 11, το άρθρο 13, το οποίο καταργείται από τη δημοσίευση του π.δ. της παραγράφου 6 του άρθρου 29 του παρόντος νόμου, η περίπτωση α' της παραγράφου 5, οι παράγραφοι 20, 25 και 41 του άρθρου 14, η παράγραφος 1, με την εξαίρεση του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης δ' του άρθρου 15, η οποία καταργείται από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης της περίπτωσης στ' του άρθρου 59 του παρόντος νόμου, καθώς και οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 16 του ν. 2817/2000 (Α' 78),

20. η περίπτωση β' της παραγράφου 1 και η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν. 2916/2001 (Α' 114),

21. οι παράγραφοι 13, 17, 19 έως και 27, 30 και 31 του άρθρου 3 του ν. 3027/2002 (Α' 152),

22. τα άρθρα 9 και 10 του ν. 3369/2005 (Α' 171), από την ίδρυση στο οικείο ίδρυμα της σχολής δια βίου μάθησης της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου,

23. η παράγραφος 4 με εξαίρεση το πρώτο εδάφιο και η παράγραφος 5 του άρθρου 2, καθώς και τα άρθρα 5, 6, 11 και 12 του ν. 3374/2005 (Α' 189), οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 2, το άρθρο 3, με την εξαίρεση των παραγράφων 2 και 3, οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 4, οι παράγραφοι 2, 3 και 7, με την εξαίρεση του τρίτου εδαφίου του άρθρου 5, οι παράγραφοι 1 έως 3, 7 και 8 του άρθρου 6, η παράγραφος 2 του άρθρου 7 και το άρθρο 8 του ν. 3391/2005 (Α' 240),

24. η παράγραφος 2 του άρθρου 11 του ν. 3404/2005 (Α' 260),

25. η περίπτωση α' της παραγράφου 1 και η παράγραφος 2 του άρθρου 2, η περίπτωση α' της παραγράφου 1 και οι παράγραφοι 2 και 5 του άρθρου 4, τα άρθρα 5 έως και 8, οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9, τα άρθρα 10 έως και 18, το άρθρο 21, η παράγραφος 1 του άρθρου 22, η παράγραφος 4 του άρθρου 23, οι παράγραφοι 1, 2, 6 και 7 του άρθρου 24, καθώς και οι παράγραφοι 2, 6, 7 και 10 του άρθρου 26 του ν. 3549/2007 (Α' 69),

26. τα άρθρα 1 έως και 10 του ν. 3685/2008 (Α' 148), με την εξαίρεση της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 1,

27. τα άρθρα 1 έως και 7, 12 έως και 14, 16, 19, 21, 23, 24, 25 και **35 παρ. 2**¹⁹³ του ν. 3794/2009 (Α' 156),

28. οι παράγραφοι 4, 5 και 6 του άρθρου 34 του ν. 3848/2010 (Α' 71), ενώ κατ' εξαίρεση η παράγραφος 5 του άρθρου 34 διατηρείται σε ισχύ μόνο για την εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 34 του ν. 3848/2010,

29. το π.δ. 407/1980 (Α' 112),

30. το π.δ. 275/1983 (Α' 103),

31. το π.δ. 327/1983 (Α' 117),

32. το Κεφάλαιο β' του π.δ. 387/1983 (Α' 141),

33. το π.δ. 388/1983 (Α' 141),

34. το π.δ. 389/1983 (Α' 141),

35. το π.δ. 459/1983 (Α' 175),

36. το π.δ. 473/1983 (Α' 181),

37. το π.δ. 509/1983 (Α' 195),

38. το π.δ. 31/1984 (Α' 8),

39. το π.δ. 123/1984 (Α' 39),

40. το π.δ. 411/1984 (Α' 142),

41. το π.δ. 567/1984 (Α' 204),

42. το π.δ. 265/1985 (Α' 99), το οποίο καταργείται από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 53,

¹⁹³. Το άρθρο 35 παρ. 2 Ν. 3794/2009 καταργήθηκε με το άρθρο 7 Ν. 4283/2014.

43. το π.δ. 327/1985 (Α΄ 115),
 44. το π.δ. 46/1989 (Α΄ 21),
 45. το π.δ. 380/1989 (Α΄ 167),
 46. το π.δ. 444/1993 (Α΄ 184),
 47. το π.δ. 124/1994 (Α΄ 91),
 48. το π.δ. 390/1995 (Α΄ 217),
 49. το π.δ. 187/1996 (Α΄ 145),
 50. το π.δ. 227/1996 (Α΄ 174),
 51. το π.δ. 163/2002 (Α΄ 149),
 52. το π.δ. 35/2003 (Α΄ 36),
 53. το π.δ. 45/2003 (Α΄ 46).
 54. το π.δ. 212/2004 (Α΄ 190),
 55. το π.δ. 34/2005 (Α΄ 52),
 56. το π.δ. 36/2007 (Α΄ 32),
 57. το π.δ. 226/2007 (Α΄ 255),
 58. το π.δ. 160/2008 (Α΄ 220), με εξαίρεση τα άρθρα 5, 6 και 7, και τα άρθρα 22 έως και 28¹⁹⁴,
- και
59. το π.δ. 178/2009 (Α΄ 208).

Άρθρο 82

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του.

¹⁹⁴. Βλ. και παραπ. σημ. 191.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ Ν. 4076/2012 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 11 Χρηματοδότηση

Η χρηματοδότηση των Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι. της χώρας για το έτος 2012 γίνεται βάσει των εγκεκριμένων ή εγκριθησόμενων προϋπολογισμών τους. Προκειμένου για μη εγκεκριμένους, από τα προβλεπόμενα στο ν. 4009/2011 (Α' 195) όργανα, προϋπολογισμούς του οικονομικού έτους 2013 Ιδρυμάτων, στα οποία δεν έχουν αναδειχθεί τα όργανα που προβλέπει ο ανωτέρω νόμος, αρμόδιο όργανο για την έγκριση του προϋπολογισμού τους είναι το προβλεπόμενο από τις διατάξεις που ίσχυαν κατά τη δημοσίευση του ν. 4009/2011. Την αρμοδιότητα του διατάκτη των δαπανών των Α.Ε.Ι. στα οποία δεν έχουν εκλεγεί οι Πρυτάνεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4009/2011, έχουν έως την εκλογή των νέων Πρυτάνεων, όσοι ασκούσαν την αντίστοιχη αρμοδιότητα κατά την 31η Δεκεμβρίου 2012. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται αναλογικά και για τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ.) των Α.Ε.Ι. Η ισχύς των τριών τελευταίων εδαφίων άρχεται από την 1η Φεβρουαρίου 2013¹⁹⁵.

Άρθρο 12 Διοικητικά όργανα¹⁹⁶

1. Η θητεία των μονομελών και συλλογικών οργάνων διοίκησης των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, η οποία ολοκληρώνεται την 31η Αυγούστου 2012, σύμφωνα με το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε κατά τον χρόνο εκλογής τους παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2012. Η ανάδειξη των νέων οργάνων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4009/2011 (Α' 195), ως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο. Κατά την πρώτη εκλογή του Πρύτανη η όλη διαδικασία ολοκληρώνεται υποχρεωτικά έως και την 30ή Νοεμβρίου 2012.

2. Η θητεία των μονομελών οργάνων, εκτός αυτών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ολοκληρώνεται σύμφωνα με το νομοθετικό καθεστώς του χρόνου εκλογής τους. Οι αρμοδιότητες αυτών διαμορφώνονται όπως ορίζει ο ν. 4009/2011 (Α' 195), τροποποιούμενος με τον παρόντα

¹⁹⁵. Το παρόν άρθρο τροποποιήθηκε ως άνω με το άρθρο 6 παρ. 1 Ν. 4132/2013.

¹⁹⁶. Στην με αρ. πρωτ. **Φ.122.1/759/109090/Β2/18.9.2012** εγκύκλιο εφαρμογής του Ν. 4009/2011 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4076/2012 προβλέπονται συναφώς τα εξής: «Τα προβλεπόμενα στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 12 του ν. 4076/2012 για την παράταση της θητείας των μονομελών και συλλογικών οργάνων των ΑΕΙ αφορούν στα μονομελή και συλλογικά όργανα όλων των επιπέδων διοίκησης των Ιδρυμάτων. Τα όργανα των οποίων παρατείνεται η θητεία συνεχίζουν να λειτουργούν με την υφιστάμενη κατά το χρόνο λήξης της θητείας τους σύνθεση, με την επιφύλαξη των ενδεχόμενων σύννομων τροποποιήσεων (όπως για παράδειγμα η υπόδειξη νέων εκπροσώπων που συμμετέχουν, των φοιτητών κτλ.).... Αναλόγως ερμηνεύεται και η παρ. 3 του ίδιου άρθρου, η οποία παραπέμπει στις παρ. 1 και 2.» Περαιτέρω, σημειώνονται και τα εξής: «**Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης**, δεδομένης της, δυνάμει της παρ. γ του αρθ. 47 του ν. 4025/2011, επαναφοράς σε ισχύ του ν. 3685/2008 για τις μεταπτυχιακές σπουδές, εξακολουθεί να υφίσταται και κατά συνέπεια η προβλεπόμενη στο αρθ. 12 παράταση της θητείας των μονομελών και συλλογικών οργάνων αφορά και το συγκεκριμένο όργανο». Τέλος, στην ίδια εγκύκλιο επισημαίνονται και τα ακόλουθα: **α)** Ότι ο θεσμός των Αντιπρυτάνεων εξακολουθεί να υφίσταται, καθώς και ότι «ως αρμοδιότητες των αντιπρυτάνεων νοούνται οι αρμοδιότητες των προβλεπόμενων στην παρ. 17 του άρθρου 8 του ν. 4009/2011 αναπληρωτών πρυτάνεων». **β)** Ότι η θητεία των οργάνων διοίκησης υπολογίζεται σε ακαδημαϊκά έτη, εκτός αν ρητώς προβλέπονται διαφορετικά όρια έναρξης ή λήξης της. **γ)** Ότι δεν είναι επιτρεπτή η **σύμπτωση** στο ίδιο πρόσωπο της ιδιότητας μέλους διαφορετικών μονοπρόσωπων ή συλλογικών οργάνων, με αποτέλεσμα να μην είναι επιτρεπτή «η κατοχή περισσότερων από μίας ιδιοτήτων (θέσεων ευθύνης), εκτός των περιπτώσεων που ρητά ορίζεται στο νόμο».

νόμο. Στη συνέχεια, τα μονομελή όργανα αναδεικνύονται δυνάμει των διατάξεων του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), ως αυτός ισχύει.

3. Στην περίπτωση αποχώρησης μονομελών οργάνων διοίκησης, για οποιονδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένων της παραίτησης ή της συνταξιοδότησης, η Σύγκλητος του οικείου Ιδρύματος ορίζει μεταξύ των μελών της τον αντικαταστάτη αυτών μέχρι τη λήξη της τετράμηνης προθεσμίας της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Ειδικά, στην περίπτωση αποχώρησης του Πρύτανη ή άλλου μονομελούς οργάνου διοίκησης, εντός του χρονικού διαστήματος της θητείας του, όπως προβλέπεται στο εδάφιο α΄ της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, η Σύγκλητος του οικείου Ιδρύματος ορίζει μεταξύ των μελών της αντικαταστάτη αυτού με θητεία έως τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους κατά το οποίο έγινε η αντικατάσταση.

Εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος πραγματοποιείται η εκλογή νέου Πρύτανη ή του μονομελούς οργάνου διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), ως αυτός ισχύει. Η θητεία του νέου Πρύτανη ή του μονομελούς οργάνου διοίκησης αρχεται μετά το πέρας της θητείας του ορισθέντος από τη Σύγκλητο αντικαταστάτη. Οι κατά τα ανωτέρω θητείες αντικαταστάσεων δεν θεωρούνται πλήρεις θητείες.

4. Με τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται οι επιτροπές που έχουν συσταθεί σε κάθε Α.Ε.Ι. για την ανάδειξη των εσωτερικών και εξωτερικών μελών του πρώτου Συμβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης α΄ της παρ. 1 του άρθρου 76 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), ως ίσχυε πριν τις παρούσες τροποποιήσεις.

5. Οι μεταβατικές διατάξεις του ν. 4009/2011 (Α΄ 195) παραμένουν σε ισχύ, έως την πλήρη εφαρμογή του παρόντος νόμου και εφαρμόζονται αναλογικά, εφόσον δεν καταργούνται (ρητά ή σιωπηρά) με τις παρούσες τροποποιήσεις.

6. Οι ρυθμίσεις για τα Πανεπιστήμια εφαρμόζονται αναλόγως και για τα Τ.Ε.Ι., εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά με ρητή ειδική διάταξη νόμου.

7. Η ανάδειξη όλων των μονομελών οργάνων των ΑΕΙ δύναται να λαμβάνει χώρα μέσω εκλογικής διαδικασίας με ηλεκτρονική ψήφο, χωρίς την προγενέστερη διενέργεια αυτής με κάλπη. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση της παρούσας παραγράφου ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού¹⁹⁷.

8. Έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος σύστασης των Σχολών σε κάθε ΑΕΙ, κάθε Τμήμα που δεν εντάσσεται σε Σχολή νοείται ως μία Σχολή¹⁹⁸.

Άρθρο 13

Τροποποιούμενες και καταργούμενες διατάξεις

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου, καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που βρίσκεται σε αντίθεση προς τις διατάξεις αυτού και, ιδίως:

1. Τροποποιούνται οι κάτωθι διατάξεις: **α)** Οι παράγραφοι 1, 2, 4, 6, 8, 9 και 10 του άρθρου 7 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), **β)** Οι παράγραφοι 2, 3, 4, 5, 7, 10, 16, 18, 19 και 20 του άρθρου 8 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), **γ)** Οι παράγραφοι 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 του άρθρου 9 του ν.

¹⁹⁷. Η παρούσα παράγραφος προστέθηκε με την παρ. 16 άρθρου 44Α Ν. 4115/2013. Ήδη, έχει δημοσιευτεί η **ΥΑ με αρ. Φ.122.1/184/16376/Β2/19.2.2013** «Διαδικασία ανάδειξης των μονομελών οργάνων των ΑΕΙ μέσω εκλογικής διαδικασίας με ηλεκτρονική ψήφο».

¹⁹⁸. Η παρούσα παράγραφος προστέθηκε με την παρ. 16 άρθρου 44Α Ν. 4115/2013.

4009/2011 (Α΄ 195), **δ**) Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 10 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), **ε**) Το στοιχείο λδ΄ της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), **στ**) Τα άρθρα 18, 23, 37, 77, 78 και 80 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), **ζ**) Το άρθρο 18 του ν. 3870/2010 (Α΄ 138), **η**) Τα άρθρα 4, 13, 14 και 20 του ν. 3966/2011 (Α΄ 118), **θ**) Τα άρθρα 5, 30, 18, 34 και 14 του ν. 4027/2011 (Α΄ 233), **ι**) Το άρθρο 6 του ν. 3027/2002 (Α΄ 152), **ια**) Τα άρθρα 4, 12, 10, 15 και 6 του ν. 3696/2008 (Α΄ 177), **ιβ**) Το άρθρο 58 του ν. 4075/2012 (Α΄ 89), **ιγ**) Το άρθρο 11 του ν. 3908/2011 (Α΄ 8), **ιδ**) Τα άρθρα 3 και 93 του ν. 3566/2007 (Α΄ 117), **ιε**) Το άρθρο 49 του ν. 3943/2011 (Α΄ 66), **ιστ**) Το άρθρο 110 του ν. 4055/2012 (Α΄ 51).

2. Καταργούνται οι κάτωθι διατάξεις: **α**) Η παρ. 7 του άρθρου 7 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), **β**) Η παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), **γ**) Οι περιπτώσεις ε΄ και ζ΄ της παραγράφου 10 του άρθρου 9 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), **δ**) Η παρ. 23 του ένατου άρθρου του ν. 4057/2012 (Α΄ 54), **ε**) Το άρθρο 11 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), **στ**) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195).

Άρθρο 14

Ισχύς

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του.

N. 4115/2013

Λοιπές σχετικές με τα Α.Ε.Ι. ρυθμίσεις

Άρθρο 34

Θέματα Α.Ε.Ι.¹⁹⁹

.....

6. Κατά την πρώτη εφαρμογή του ν. 4076/2012 (Α' 159) η θητεία των εκλεγέντων, σύμφωνα με αυτόν, οργάνων ολοκληρώνεται την 31^η Αυγούστου του αντίστοιχου έτους ολοκλήρωσής αυτής. Οι αντιπρυτάνεις των οποίων η θητεία έχει παραταθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4076/2012 (Α' 159) ασκούν τα καθήκοντα που προβλέπονται στην παρ. 17 του άρθρου 8 του Ν. 4009/2011 (Α' 195).

.....

17. Οι φοιτητές που περάτωσαν την κανονική φοίτηση, η οποία ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών, έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν στην εξεταστική περίοδο του Φεβρουαρίου και Ιουνίου 2013 σε όλα τα μαθήματα που οφείλουν, ανεξάρτητα εάν αυτά διδάσκονται σε χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο.

Άρθρο 35

Αναγνώριση μαθημάτων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση²⁰⁰

1. Από το ακαδημαϊκό έτος 2012–2013 δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές που εισάγονται σε Τμήμα των Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι. ή στις Ανώτατες εκκλησιαστικές Ακαδημίες, να αναγνωρίσουν μαθήματα τα οποία έχουν διδαχθεί και εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσής τους.

2. Η αναγνώριση των μαθημάτων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, πραγματοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ή του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου του Τμήματος, κατά περίπτωση και οι φοιτητές απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων ή των ασκήσεων του προγράμματος σπουδών του Τμήματος υποδοχής που διδάχθηκαν στο Τμήμα προέλευσης και δύνανται να ενταχθούν σε διαφορετικό εξάμηνο από αυτό της εγγραφής τους.

Άρθρο 42

Θέματα Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση

.....

10. α. Έως τη συγκρότηση του Συμβουλίου που προβλέπεται στο άρθρο 67 του ν. 4009/2011 (Α' 195) παρατείνεται η θητεία των μελών της Ολομέλειας με τη σύνθεσή της κατά τις 31.8.2012 και επαναφέρεται σε ισχύ το άρθρο 11 του ν. 3374/2005 (Α' 189), όπως αυτό τροποποιήθηκε με την περ. ιβ' του άρθρου 38 του ν. 3848/2010 (Α' 71). Η εν λόγω παράταση ισχύει έως τις 31.8.2013 κατά μέγιστο και ισχύει και για τα μέλη που έχουν συνταξιοδοτηθεί ή πρόκειται να συνταξιοδοτηθούν από την οργανική τους θέση έως την ανωτέρω ημερομηνία.

¹⁹⁹. Οι ρυθμίσεις που παραλείπονται έχουν ενταχθεί στις οικείες θέσεις της παρούσας κωδικοποίησης.

²⁰⁰. Σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 10 και το άρθρο 22 παρ. 3 Ν. 4332/2015, οι μεταγραφόμενοι κατά τους όρους των εν λόγω άρθρων (21 και 22) φοιτητές **«δύνανται να κάνουν χρήση των διατάξεων του άρθρου 35 του Ν. 4115/2014».**

β. Το ύψος των αποδοχών του προέδρου, καθώς και το ύψος της αποζημίωσης ανά συνεδρίαση των λοιπών μελών, για το διάστημα αυτό, καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας Πολιτισμού και Αθλητισμού και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

11. Έως την έγκριση του Οργανισμού της ΑΔΙΠ, τα θέματα που θα ρυθμίζονται σε αυτόν αποφασίζονται από την Ολομέλεια ή το Συμβούλιο αφότου συγκροτηθεί. Μέχρι τη συγκρότηση του Συμβουλίου της ΑΔΙΠ, ο νέος Πρόεδρος της ΑΔΙΠ, ο οποίος ορίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4009/2011, υπέχει την θέση του Προέδρου της Ολομέλειας της ΑΔΙΠ και αναλαμβάνει όλες τις σχετικές αρμοδιότητες.

Άρθρο 46

Τροποποιούμενες και καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

.....

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος τροποποιούνται, αντικαθίστανται ή συμπληρώνονται οι κάτωθι διατάξεις:

.....

ζ) Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 11 και η παράγραφος 2 του άρθρου 80, το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5, το εδάφιο γ' της παραγράφου 4, το εδάφιο α' της παραγράφου 5 του άρθρου 77, η παράγραφος 4 του άρθρου 32, οι παράγραφοι 1 και 5, καθώς και το εδάφιο ε' της παραγράφου 4 του άρθρου 24, οι παράγραφοι 3, 5, η δεύτερη υποπαράγραφος της παραγράφου 7, οι παράγραφοι 8, 9, 10 και 11 του άρθρου 69, οι παράγραφοι 8 και 9 του άρθρου 69, η παράγραφος 5 του άρθρου 16 και η παράγραφος 4 του άρθρου 19 του ν. 4009/2011 (Α'195).

Άρθρο 50²⁰¹

.....

²⁰¹. Το κείμενο της παραπάνω ρύθμισης παρατίθεται στην παραπάνω σημ. 160.

Άρθρο 39

Θέματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης²⁰²

8. Η Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων και Έρευνας των Τ.Ε.Ι. που προέκυψαν από συγχώνευση δύο Ιδρυμάτων, για το μεταβατικό διάστημα και το αργότερο μέχρι 30.11.2013, συγκροτείται από τα μέλη και των δύο επιτροπών των συγχωνευθέντων Ιδρυμάτων και προεδρεύει ο Πρόεδρος του Τ.Ε.Ι. που απορροφά, λαμβανομένων υπόψη των μεταβολών λόγω συγχωνεύσεων και καταργήσεων Τμημάτων.

9. Από την ημερομηνία δημοσίευσης των προεδρικών διαταγμάτων που αφορούν στη συγχώνευση των Ιδρυμάτων έως και 30.11.2013, οι πάσης φύσεως πράξεις διοίκησης και οικονομικής διαχείρισης (δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί ή τιμολογηθεί), οι οποίες έχουν εκδοθεί από τα αρμόδια όργανα των Ιδρυμάτων, που συγχωνεύθηκαν, θεωρούνται ότι έχουν εκδοθεί αρμοδίως.

10. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα δύναται να απασχολούν Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό με επιβάρυνση του τακτικού προϋπολογισμού τους και χωρίς επιπλέον επιχορήγηση του Κρατικού Προϋπολογισμού από το ταμειακό υπόλοιπο προηγούμενων οικονομικών ετών κατά το μέρος που δεν αφορά ανεξόφλητες υποχρεώσεις προηγούμενων ετών. Το ποσό της αμοιβής του Έκτακτου Εκπαιδευτικού Προσωπικού καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

11. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4142/2013 «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.)» (Α' 83) στους έως το ακαδημαϊκό έτος 2012–2013 εισαχθέντες φοιτητές των πανεπιστημιακών τμημάτων που μετονομάζονται χωρίς μεταβολή του γνωστικού τους αντικειμένου, παρέχεται ο τίτλος σπουδών του τμήματος όπως προκύπτει από τη μετονομασία. Ειδικότερα, παρέχεται η δυνατότητα στους έως το ακαδημαϊκό έτος 2012–2013 εισαχθέντες φοιτητές των πανεπιστημιακών τμημάτων που μετονομάζονται με παράλληλη μεταβολή του γνωστικού τους αντικειμένου ή αύξηση του αριθμού των εξαμήνων φοίτησης να λάβουν τον τίτλο σπουδών του τμήματος, όπως προκύπτει από τη μετονομασία, ύστερα από την παρακολούθηση και επιτυχή ολοκλήρωση μαθημάτων, που θα καθοριστούν με απόφαση της οικείας Συνέλευσης και σύμφωνα με το νέο πρόγραμμα σπουδών του τμήματος.

12. Τα συγχρηματοδοτούμενα Έργα –ΕΣΠΑ– του Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδος που καταργήθηκε με το π.δ. 99/2013 (Α' 134) μεταφέρονται αυτοδικαίως και υλοποιούνται από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ως καθολικού διαδόχου. Αντιστοίχως, τα συγχρηματοδοτούμενα Έργα –ΕΣΠΑ– του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδος που καταργήθηκε με το π.δ. 89/2013 (Α' 130) μεταφέρονται αυτοδικαίως και υλοποιούνται από το Πανεπιστήμιο Πατρών, ως καθολικού διαδόχου.

²⁰². Οι ρυθμίσεις που παραλείπονται έχουν ενταχθεί στις οικείες θέσεις της παρούσας κωδικοποίησης.

13. Η επιτροπή Ερευνών του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδος που συγκροτήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 18 περίπτωση ιη' του ν. 4009/2011, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4076/2012 (παράγραφος 20 περίπτωση ιζ') θεωρείται νομίμως συγκροτημένη, έως τις 30.11.2013, λαμβανομένων υπόψη των μεταβολών λόγω συγχωνεύσεων και καταργήσεων τμημάτων.

14. Η Επιτροπή Ερευνών του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδος που συγκροτήθηκε από την συνένωση των Επιτροπών Ερευνών του Τ.Ε.Ι. Πάτρας και του Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου θεωρείται νομίμως συγκροτημένη, έως τις 30.11.2013.

Η Επιτροπή Ερευνών του Τ.Ε.Ι. Στερεάς Ελλάδος που συγκροτήθηκε από τη συνένωση των Επιτροπών Ερευνών του Τ.Ε.Ι. Λαμίας και του Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας θεωρείται νομίμως συγκροτημένη, έως τις 30.11.2013, λαμβανομένων υπόψη των μεταβολών λόγω συγχωνεύσεων και καταργήσεων τμημάτων.

15. Οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες και οι νομικές δεσμεύσεις που ανελήφθησαν από τις Επιτροπές Ερευνών των συγχωνευμένων Φορέων (Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου και Τ.Ε.Ι. Πάτρας, Τ.Ε.Ι. Λαμίας και Τ.Ε.Ι. Χαλκίδας), από την ημερομηνία δημοσίευσης του π.δ. 94/2013 (Α' 132) και του π.δ. 100/2013 (Α' 135) μέχρι και τη συγκρότηση της Επιτροπής Ερευνών του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδος και του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδος, θεωρούνται νόμιμες και καλύπτονται με αναδρομική ισχύ.

16. Έδρα της Σχολής Τεχνολογίας Γεωπονίας και Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής του Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας ορίζεται η Λάρισα.

17. Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3328/2005 «Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης και άλλες διατάξεις» (Α' 80) αντικαθίσταται ως εξής: «β) Όλο το πρόγραμμα σπουδών έχει διανυθεί σε ομοταγή Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και τουλάχιστον το ½ του προγράμματος ή τα δύο έτη, σε περίπτωση που η διάρκεια των σπουδών είναι πενταετής, έχει πραγματοποιηθεί στο Ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο. Εξαιρέση ως προς το εν λόγω ελάχιστο ποσοστό σπουδών μπορεί να αποτελέσουν τα διαπανεπιστημιακά προγράμματα συνεργασίας αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Η διάρκεια των σπουδών υπολογίζεται σε ακαδημαϊκά έτη, εξάμηνα ή διδακτικές μονάδες ή σε συνδυασμό αυτών.»

18. Μετά την περίπτωση β' της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 3685/2008 «Θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές» (Α' 148) προστίθεται περίπτωση β.1. ως εξής: «β. 1.) Σε περίπτωση κατά την οποία το Πρακτικό απονομής διδακτορικού τίτλου φέρει υπογραφές τεσσάρων μελών της Επταμελούς Επιτροπής, πέμπτο δε μέλος έχει υπογράψει την Εισηγητική έκθεση, ο τίτλος θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί εγκύρως.»

19. Οι περιπτώσεις β' και γ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2530/1997 «Υπηρεσιακή κατάσταση και αναμόρφωση μισθολογίου του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού και του εκπαιδευτικού προσωπικού των Ιδρυμάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Α.Ε.Ι.-Τ.Ε.Ι.) – Μισθολογικές ρυθμίσεις ερευνητών ιδρυμάτων και άλλων συναφών κατηγοριών και άλλες διατάξεις» (Α' 218) αντικαθίστανται αντίστοιχα ως ακολούθως: «β. Να παραδίδουν προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα, καθώς και να διδάσκουν σε φροντιστήρια ή σεμινάρια, σε εργαστήρια ή κλινικές, ενταγμένα στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος, στο οποίο ανήκουν ή σε άλλο Τμήμα ή σε Προγράμματα Σπουδών του οικείου Α.Ε.Ι., κατ' ελάχιστο όριο έξι (6) ώρες εβδομαδιαίως. Οι ώρες εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης των μελών Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης δύνανται να αυξάνονται το πολύ κατά δύο (2) ώρες, μόνο μετά από σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων. γ. Να παρευρίσκονται στους πανεπιστημιακούς χώρους δώδεκα (12) ώρες εβδομαδιαίως, κατ' ελάχιστο όριο, πέραν των

έξι (6) ωρών διδασκαλίας και να παρέχουν κάθε μορφής διδακτικό, ερευνητικό-επιστημονικό και διοικητικό έργο.»²⁰³

20. Οι ώρες εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης των μελών του Ε.Π., όπως ορίζονται στην παρ. 1 της περίπτωσης Β' του άρθρου 20 του ν. 1404/1983 «Δομή και λειτουργία των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 173), δύνανται να αυξάνονται το πολύ κατά δύο (2) ώρες, μετά από σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων.

21.

22.

23. Μετά την παρ. 6 του άρθρου 35 του ν. 3794/2009 (Α'156) προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής: «7. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη των Γενικών Συνελεύσεων του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών της Α.Σ.Κ.Τ. Αθήνας, του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, του Τμήματος Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας που επικυρώνεται από τη Σύγκλητο του οικείου Ιδρύματος, είναι δυνατή η εισαγωγή μετά από ειδικές εξετάσεις των υποψηφίων της παραγράφου 1 καθ' υπέρβαση του αριθμού εισακτέων σε ποσοστό 5%. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα δικαιολογητικά, ο τόπος, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής τους, καθώς και ο τρόπος και η διαδικασία διαπίστωσης των σχετικών καλλιτεχνικών δεξιοτήτων για την εισαγωγή των υποψηφίων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.»

24. Η παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 3794/2009 (Α'156) τροποποιείται ως εξής: «1. Οι υποψήφιοι των παρακάτω αναφερόμενων κατηγοριών εισάγονται χωρίς εξετάσεις στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Κατεύθυνσης πλην του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών της Α.Σ.Κ.Τ. Αθήνας, του Τμήματος Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και των Τμημάτων Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών των Πανεπιστημίων Θεσσαλονίκης και Δυτικής Μακεδονίας καθ' υπέρβαση του αριθμού εισακτέων σε ποσοστό 5%, εφόσον είναι κάτοχοι τίτλου απόλυσης από Λύκειο ή αντίστοιχο Σχολείο της ημεδαπής ή αλλοδαπής: τυφλοί, με μειωμένη οπτική οξύτητα (με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80%), κωφοί, κωφάλαλοι, πάσχοντες από μεσογειακή, δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία, πάσχοντες από συγγενή υδροκεφαλία με μόνιμη τεχνητή παροχέτευση του εγκεφαλονωτιαίου υγρού (shunt), συνοδευόμενη και από άλλες διαμαρτίες, όπως αραχνοειδής κύστη με φαινόμενα επιληπτικής κρίσης, πάσχοντες από μυϊκή δυστροφία Duchenne, από βαριά αγγειακή δυσπλασία του εγκεφαλικού στελέχους, από κακοήθειες νεοπλασίες (λευχαιμίες, λεμφώματα, συμπαγείς όγκους), από το σύνδρομο του Bund Chiari, από τη νόσο του Fabry, από βαριά ινοκυστική νόσο (παγκρέατος, πνευμόνων), από σκλήρυνση κατά πλάκας, από βαριά μυσθένεια θεραπευτικώς αντιμετωπιζόμενη με φαρμακευτική αγωγή, νεφροπαθείς που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση, πάσχοντες από συγγενική αιμορραγική διάθεση – αιμορροφιλίες και υποβαλλόμενοι σε θεραπεία με παράγοντες πήξεως, υποβληθέντες σε μεταμόσχευση μυελού των οστών ή μεταμόσχευση κερατοειδούς χιτώνας, καρδιάς, ήπατος, πνευμόνων, νεφρού, παγκρέατος, λεπτού εντέρου, πάσχοντες από ινσουλινοεξαρτώμενο νεανικό διαβήτη τύπου 1,

²⁰³. Οι περιπτώσεις β' και γ' της παρ. 2 άρθρου 2 ν. 2530/1997, όπως είχαν αντικατασταθεί με το άρθρο 39 παρ. 19 Ν. 4186/2013, τροποποιήθηκαν ως άνω με το άρθρο 78 Ν. 4310/2014.

πάσχοντες από σύνδρομο Evans, πολυμεταγγιζόμενοι πάσχοντες από μεσογειακή αναιμία, με κινητικά προβλήματα οφειλόμενα σε αναπηρία τουλάχιστον 67%, πάσχοντες από φαινυλκετονουρία, από συγγενή θρομβοφιλία και υποβάλλονται σε θεραπεία αντιπηκτικής αγωγής δια βίου, από αρρυθμογόνο δυσπλασία δεξιάς κοιλίας με εμφυτευμένο απινιδωτή, καθώς και από τη νόσο Gaucher, πάσχοντες από συμπλοκές συγγενείς καρδιοπάθειες χειρουργηθείσες ή μη με πνευμονική υπέρταση άνω των 50mm Hg, από μονήρη κοιλία, από κοινό αρτηριακό κορμό, από παθήσεις του μυοκαρδίου οποιασδήποτε φύσης που προκαλούν μόνιμη διαταραχή της λειτουργίας της καρδιάς (κλάσμα εξώθησης < 35%), τεκμηριωμένο από εξειδικευμένες νοσοκομειακές μονάδες ηχωκαρδιολογίας και επιβεβαιωμένο σε μαγνητική τομογραφία καρδιάς, από υπερτροφικού τύπου μυοκαρδιοπάθεια, από πρωτοπαθή πνευμονική υπέρταση, από σοβαρή πνευμονική ίνωση οποιασδήποτε αιτιολογίας, από το σύνδρομο Brugada, από ιδιοπαθή κοιλιακή ταχυκαρδία με τοποθέτηση απινιδωτή, πάσχοντες από γλυκογονιάσεις, από κίρρωση ήπατος, από πυλαία υπέρταση λόγω υποπλασίας πυλαίας φλέβας, πάσχοντες από τη νόσο του Crohn, πάσχοντες από ελκώδη κολίτιδα που λαμβάνουν ανοσοκατασταλτική αγωγή ή έχουν λάβει ανοσοκατασταλτική αγωγή στο παρελθόν και συνεχίζουν με διαφορετική φαρμακευτική αγωγή, καθώς και ασθενείς με ελκώδη κολίτιδα που έχουν υποβληθεί σε ολική πρωκτοκολεκτομή και μόνιμη ειλεοστομία ή υφυλική κυλεκτομή με ειλεοπρωκτική αναστόμωση απευθείας ή με δημιουργία ειλεϊκής νεοληκύθου πάσχοντες από θρομβοπενία, από το σύνδρομο Klippel Feil²⁰⁴, πάσχοντες από τη νόσο Wilson, από το σύνδρομο πολλαπλής νευρινωμάτωσης (Recklinchhausen), από πολλαπλούν μυέλωμα, από σαρκοείδωση υπό μείζονα ανοσοκατασταλτική θεραπεία λόγω προσβολής πνεύμονος ή/και ΚΝΣ, από συστηματική σκληροδερμία με διάχυτη δερματική προσβολή, από συστηματικό ερυθματώδη λύκο υπό μείζονα ανοσοκατασταλτική θεραπεία λόγω προσβολής νεφρών ή/και ΚΝΣ ή/και ορογόνων υμένων ή/και αίματος, από αυτοάνοση ηπατίτιδα, από νεανική ιδιοπαθή αρθρίτιδα με συνεχή ενεργότητα μετά την ηλικία των 14 ετών παρά τη βιολογική θεραπεία, υποβληθέντες σε λαρυγγεκτομή ολική, από κρανιοφαρυγγίωμα του εγκεφάλου, από σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας (AIDS) υπό αντιρετροϊκή θεραπεία, από νυκτερινή παροξυσμική αιμοσφαιρινουρία με ανάγκη τακτικών μεταγγίσεων σε χρόνια βάση, από ιδιοπαθή θρομβοπενική πορφύρα υπό μείζονα ανοσοκατασταλτική θεραπεία, από αυτοάνοση αιμολυτική αναιμία υπό μείζονα ανοσοκατασταλτική θεραπεία, καθώς και οι πάσχοντες από διάφορα σπάνια συγγενή, κληρονομικά ή επίκτητα σύνδρομα – νοσήματα όταν εκφράζονται με σοβαρές κλινικές εκδηλώσεις που προσδίδουν αναπηρία τουλάχιστον 80% εξεταζόμενοι κατά περίπτωση.

25. Όπου με τις διατάξεις του ν. 2725/1999 (Α' 121) και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, απαιτείται ως προσόν για τη χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος, την πρόσληψη, το διορισμό ή την επιλογή σε ορισμένη θέση, η κατοχή πτυχίου Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Τ.Ε.Φ.Α.Α.) με κύρια ή πρώτη ειδικότητα σε συγκεκριμένο άθλημα ή δίπλωμα ειδικότητας συγκεκριμένου αθλήματος Τ.Ε.Φ.Α.Α., η έννοια των όρων αυτών είναι ότι ο τίτλος περί του οποίου πρόκειται, στηρίζεται σε σπουδές που, με βάση το εξατομικευμένο πρόγραμμα σπουδών που παρακολούθησε ο πτυχιούχος, (υποχρεωτικά μαθήματα και μαθήματα επιλογής), καλύπτουν με πλήρη επάρκεια το γνωστικό αντικείμενο του εν λόγω αθλήματος. Την περί τούτου βεβαίωση χορηγεί το Τμήμα που χορήγησε τον εν λόγω τίτλο σπουδών. Η κατά τα ανωτέρω αναφορά ειδικότητας

²⁰⁴ Η περικοπή αυτή προστέθηκε με το Άρθρο έκτο παρ. 2 Ν. 4218/2013.

συγκεκριμένου αθλήματος σε τίτλο σπουδών που είχε χορηγηθεί από τα Τ.Ε.Φ.Α.Α. έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, επέχει θέση της ανωτέρω βεβαίωσης.

26. Μετά το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3328/2005 (Α' 80) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Επίσης εξαιρούνται από τη διαδικασία της αναγνώρισης οι τίτλοι σπουδών ομοταγών πανεπιστημίων, που ελήφθησαν από χώρες του εξωτερικού μετά την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και κατά συνέπεια εφαρμόζονται ως προς τους τίτλους αυτούς οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4.»

27.

28. Οι αποφάσεις μεταφοράς θέσεων επιτυχόντων, κατά την παρ. 19 του άρθρου 34 του ν. 4115/2013, οι οποίες εκδόθηκαν λαμβάνοντας υπ' όψιν τις αντιστοιχίες των Σχολών ή Τμημάτων Α.Ε.Ι. κατά την έννοια της υπ' αριθ. 67859/Β1/5.7.2006 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Αντιστοιχίες Πανεπιστημιακών Τμημάτων» (Β' 874) και της υπ' αριθ. 69066/Ε5/7.7.2006 «Αντιστοιχίσεις Τμημάτων Τ.Ε.Ι.» (Β' 998) απόφασης του ίδιου Υπουργού, όπως αυτές τροποποιήθηκαν και ίσχυαν κατά το χρόνο της έναρξης ισχύος του ανωτέρω νόμου, είναι νόμιμες, ανεξαρτήτως πλημμελειών των ανωτέρω υπουργικών αποφάσεων αντιστοιχιών και η μεταφορά θέσεων ολοκληρώνεται κανονικά.

29. Στο τέλος του άρθρου 41 του ν. 3763/2009 (Α' 80), προστίθεται δεύτερη παράγραφος ως εξής: «2. α. Οι ίδιες ως άνω ρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένου και του άρθρου 27 παρ. 1 εδάφιο α' του π.δ. 60/2006 (Α' 65) όπως αυτό ίσχυε, εφαρμόζονται αναλόγως και για όλα τα υιοθετηθέντα από τη Βουλή των Ελλήνων ανήλικα τέκνα στρατιωτικών ή στελεχών των σωμάτων ασφαλείας πεσόντων κατά την ώρα του καθήκοντος. β. Στη ρύθμιση του εδαφίου β' της παρ. 13β του άρθρου 9 του ν. 4111/2013 (Α' 18), δεν υπάγονται όσον αφορά την καταβολή εξόδων κίνησης, όσοι αναφέρονται στην παράγραφο 4 της υπ' αριθ. 4331/2013 απόφασης του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων (Β' 1108).»

30.²⁰⁵ α. Σε όσα Τμήματα Α.Ε.Ι. δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις περί αυτοδυναμίας του ν. 2454/1997 (Α' 7), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 121 του ν. 4316/2014 (Α' 270), σε συνδυασμό με το άρθρο 13 παρ. 51 του ν. 3149/2003 (Α' 141), λειτουργεί προσωρινή Συνέλευση Τμήματος, την οποία αποτελούν υποχρεωτικά όλοι οι Καθηγητές και υπηρετούντες Λέκτορες του Τμήματος, καθώς και δύο (2) φοιτητές, που ορίζονται από τα οικεία συλλογικά τους όργανα. Σε περίπτωση μη ορισμού φοιτητών, η προσωρινή Συνέλευση λειτουργεί σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

β. Η προσωρινή Συνέλευση ορίζεται με πράξη του Πρύτανη ή του Προέδρου της Δ.Ε. του Α.Ε.Ι., με την οποία ορίζεται και ο Πρόεδρος, ο οποίος πρέπει να προέρχεται από τη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αν. Καθηγητή του οικείου Τμήματος. Η προσωρινή Συνέλευση ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για τη Συνέλευση Τμήματος. Εντός προθεσμίας ενός μηνός από την πλήρωση των προϋποθέσεων αυτοδυναμίας του Τμήματος, κινείται με ευθύνη του Πρύτανη ή του Προέδρου Δ.Ε. η διαδικασία εκλογής Προέδρου Τμήματος και συγκρότησης της Συνέλευσης Τμήματος.

²⁰⁵. Η παρ. 30 άρθρου 39 Ν. 4186/2013 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 2 άρθρου 57 Ν. 4386/2016. Σημειώνεται ότι η παρ. 30 άρθρου 39 Ν. 4186/2013 προέβλεπε τα εξής: «Σε όσα Τμήματα Α.Ε.Ι. δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του ν. 2454/1997 σε συνδυασμό με το άρθρο 13 παρ. 51 του ν. 3149/2003, περί αυτοδυναμίας, ο Πρόεδρος του Τμήματος ορίζεται με πράξη του Πρύτανη του Α.Ε.Ι.. Τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα και του Τμήματος, έως την αυτοδύναμη λειτουργία του, ασκεί η Κοσμητεία, τις δε σχετικές πράξεις υλοποίησης αποφάσεων υπογράφει ο Πρύτανης μετά από έλεγχο νομιμότητας και σκοπιμότητας.». Βλ. και παραπ. σημ. 68.

γ. Σε περίπτωση λειτουργίας προσωρινής Συνέλευσης Τμήματος με λιγότερους από πέντε (5) Καθηγητές ή Λέκτορες από το οικείο Τμήμα, η Σύγκλητος συμπληρώνει τα μέλη της προσωρινής Συνέλευσης μέχρι τον αριθμό πέντε (5) από Καθηγητές όλων των βαθμίδων των συγγενέστερων Τμημάτων ως προς το γνωστικό αντικείμενο της επιστήμης του μη αυτοδύναμου Τμήματος.

31.²⁰⁶

32.²⁰⁷

33. Οι κάτοχοι απολυτηρίου οποιουδήποτε τύπου Λυκείου, το οποίο παρέχει πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι οποίοι επιθυμούν να διεκδικήσουν την εισαγωγή τους σε Τμήμα, Σχολή ή Εισαγωγική Κατεύθυνση Α.Ε.Ι. μπορούν να μετέχουν για την εισαγωγή τους στο 10% των θέσεων εισακτέων κάθε Τμήματος, Σχολής ή Εισαγωγικής Κατεύθυνσης, χωρίς νέα εξέταση, με βάση τη βαθμολογία της τελευταίας εξέτασής τους στα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα, ειδικά μαθήματα και πρακτικές δοκιμασίες για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το δικαίωμα αυτό ασκείται εντός ενός (1) έτους αυτού που έπεται της τελευταίας εξέτασης στα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα, ειδικά μαθήματα και πρακτικές δοκιμασίες για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

34. Το π.δ. 92/2013 «Μετονομασία – κατάργηση ... Θεσσαλίας» (Α' 131) τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Το άρθρο 4 αντικαθίσταται ως ακολούθως: «4. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 1 παρ. 1 του π.δ. 177/1993 (Α'65). Σε αυτήν εντάσσεται το ανεξάρτητο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών.»

β) Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 5 συμπληρώνεται και αντικαθίσταται ως ακολούθως: «1α. Στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ιδρύονται Σχολές ως ακολούθως: i) Θετικών Επιστημών, με έδρα τη Λαμία, η οποία συγκροτείται από τα Τμήματα Πληροφορικής με Εφαρμογές στη Βιοϊατρική και Πληροφορικής και ii) Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, με έδρα τα Τρίκαλα, στην οποία εντάσσεται το ομώνυμο τμήμα. Όπου στις διατάξεις του παρόντος γίνεται αναφορά σε ιδρυόμενη σχολή, νοούνται εφεξής οι ιδρυόμενες σχολές.»

γ) Η υποπερίπτωση νι της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 καταργείται.

δ) Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 5 προστίθεται περίπτωση στ' ως ακολούθως: «στ) Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού με έδρα τα Τρίκαλα, με το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού.»

35. Στους αποσπασμένους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα για την άσκηση διδακτικού έργου, ο χρόνος της απόσπασης αναγνωρίζεται ως χρόνος άσκησης διδακτικού έργου για όλες τις συνέπειες. Η αναγνώριση πραγματοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του οικείου Τμήματος του Α.Ε.

36.²⁰⁸ Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4142/2013, «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

²⁰⁶. Κατ' εξαίρεση εισαγωγή στη Στρατιωτική Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων (Ιατρικό)

²⁰⁷. Σύσταση στο ΔΠΘ πέντε (5) προσωρινών θέσεων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου

²⁰⁸. Με το άρθρο 77 παρ. 1. Ν. 4310/2014 είχε προστεθεί στο άρθρο 39 Ν. 4186/2013 παρ. 36. Ήδη, με το άρθρο 81 Ν. 4386/2016, το άρθρο 77 Ν. 4310/2014, άρα και η παρ. 36 άρθρου 39 Ν. 4186/2013, αντικαθίστανται ως άνω.

(Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.)» (Α΄ 83), στους έως το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 εισαχθέντες φοιτητές των τμημάτων τεχνολογικής κατεύθυνσης που μετονομάζονται χωρίς μεταβολή του γνωστικού τους αντικειμένου, παρέχεται ο τίτλος σπουδών του τμήματος όπως προκύπτει από τη μετονομασία. Ειδικότερα, παρέχεται η δυνατότητα στους έως το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 εισαχθέντες φοιτητές των τμημάτων τεχνολογικής κατεύθυνσης, που μετονομάζονται ή συγχωνεύονται με παράλληλη μεταβολή του γνωστικού τους αντικειμένου, ή αύξηση του αριθμού των εξαμήνων φοίτησης να λάβουν τον τίτλο σπουδών του τμήματος, όπως προκύπτει από τη μετονομασία, ύστερα από την παρακολούθηση, εξέταση και επιτυχή ολοκλήρωση μαθημάτων, που θα καθοριστούν με απόφαση της οικείας Συνέλευσης και σύμφωνα με το νέο πρόγραμμα σπουδών του τμήματος.

ΚΥΑ με αρ. Φ.122.1/1137/145793/B2/9.10.2013 «Ανάπτυξη και λειτουργία ηλεκτρονικού συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης καθηγητών καθώς και κατάρτισης και τήρησης μητρώων εσωτερικών και εξωτερικών μελών»

Η ως άνω ΚΥΑ καταργήθηκε με την παρ. 3(γ) άρθρου 70 Ν. 4386/2016.

Ν. 4264/2014 «Άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων εκτός καταστήματος και άλλες διατάξεις»

Το άρθρο 53 Ν. 4264/2014 «Μεταφορά Θέσης Εισαγωγής Πολυτέκνων, Τριτέκνων και Ειδικών Κατηγοριών» καταργήθηκε με το άρθρο 21 παρ. 12 Ν. 4332/2015 (ΦΕΚ Α΄ 76/9.7.2015). Συνεπώς, στερούνται αντικείμενου και τα ακόλουθα άρθρα: άρθρο 47 Ν. 4274/2014, άρθρο 38 παρ. 1 και 2 και άρθρο 39 Ν. 4301/2014, άρθρο 73 παρ. 3 και 4 Ν. 4316/2014.

Κατά τα λοιπά, για ζητήματα μετεγγραφών βλ. άρθρα 21 και 22 Ν. 4332/2015, η παρ. 9 του οποίου τροποποιήθηκε με την παρ. 6 άρθρου 30 Ν. 4386/2016.

.....
Άρθρο 79

Ρύθμιση θεμάτων μελών ΔΕΠ Α.Ε.Ι.

Μέλη ΔΕΠ και ΕΠ των Α.Ε.Ι. επιτρέπεται να μεταβάλουν το γνωστικό αντικείμενό τους ύστερα από συνεκτίμηση του διδακτικού, συγγραφικού, ερευνητικού και κλινικού-εργαστηριακού έργου τους, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από προηγούμενη αίτηση του ενδιαφερομένου, γνώμη του οικείου Τομέα και απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος όπου υπηρετούν.

.....
Άρθρο 81

Ακαδημαϊκή Ταυτότητα

Στο εκπαιδευτικό, ερευνητικό, εργαστηριακό, τεχνικό, διοικητικό και λοιπό προσωπικό των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των ερευνητικών κέντρων της χώρας θα δοθεί ακαδημαϊκή ταυτότητα, η οποία θα συνδράμει την παροχή ακαδημαϊκών, ερευνητικών και άλλων υπηρεσιών στους κατόχους της. Οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι δικαιούχοι, η διαδικασία και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα σχετικά με τις ακαδημαϊκές ταυτότητες καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ν. 4316/2014 «Ίδρυση παρατηρητηρίου άνοιας, βελτίωση περιγεννητικής φροντίδας, ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις».

Άρθρο 29

Περί πανεπιστημιακών Ιατρών

Α) Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 7 του ν. 3329/2005 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. προβλέπεται χωρίς αμοιβή μία επιπλέον θέση αναπληρωτή Διοικητή ακαδημαϊκών υποθέσεων με αρμοδιότητα τα ακαδημαϊκά θέματα των Πανεπιστημιακών κλινικών και εργαστηρίων. Η επιλογή του γίνεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 62 του ν. 3918/2011 και διατηρεί την πλήρη απασχόλησή του στο Πανεπιστήμιο.»

Β) Στην περίπτωση γ' της παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 4052/2012 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Μέλος Δ.Ε.Π. που υπηρετεί σε Πανεπιστημιακή κλινική ή εργαστήριο του Νοσοκομείου του Ε.Σ.Υ. και συμμετέχει στο Δ.Σ. του Νοσοκομείου, ασκεί το έργο του ως μέλος του Δ.Σ. χωρίς αμοιβή, διατηρώντας την πλήρη απασχόλησή του στο Πανεπιστήμιο.»

Άρθρο 50

Συμβάσεις συνεργασίας ΕΟΦ με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Στο τέλος της περίπτωσης β' της παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 1316/1983 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Καταρτίζει συμβάσεις συνεργασίας με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα για την ανάθεση εργαστηριακών αναλύσεων, την αξιολόγηση δεδομένων και την εν γένει παροχή υπηρεσιών, υποστηρικτικών προς το έργο του.»

Άρθρο 73

Ρύθμιση θεμάτων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων²⁰⁹

Άρθρο 121

Ρύθμιση θεμάτων Α.Ε.Ι.

Το άρθρο 15 του ν. 2454/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Α.Ε.Ι. τα οποία διοικούνται από Διοικούσα Επιτροπή αποκτούν αυτοδυναμία μόλις λειτουργήσουν αυτοδύναμα δύο (2) Σχολές τους. Το αργότερο μέσα σε ένα μήνα, αφότου εξασφαλιστούν οι παραπάνω προϋποθέσεις κινείται από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής η διαδικασία εκλογής Πρύτανη και Συγκρότησης της Συγκλήτου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (όπου στο άρθρο 8 του ν. 4009/2011 αναφέρεται ο Πρόεδρος του Συμβουλίου νοείται ο Πρόεδρος της Δ.Ε.). Με το διορισμό του Πρύτανη και τη Συγκρότηση της Συγκλήτου λήγει η θητεία των μελών της Διοικούσας Επιτροπής και παύουν να ισχύουν οι περί αυτήν διατάξεις.

2. Σχολές των Α.Ε.Ι. αποκτούν αυτοδύναμη λειτουργία εφόσον σε αυτές υπηρετούν τουλάχιστον οκτώ καθηγητές στη βαθμίδα του καθηγητή πρώτης βαθμίδας ή του αναπληρωτή καθηγητή, τέσσερις εκ των οποίων τουλάχιστον υπηρετούν στη βαθμίδα του καθηγητή πρώτης βαθμίδας. Τμήματα των Α.Ε.Ι. αποκτούν αυτοδύναμη λειτουργία μόλις ολοκληρωθούν οι

²⁰⁹. Οι σχετικές ρυθμίσεις έχουν ενταχθεί στις οικείες θέσεις της παρούσας κωδικοποίησης.

διαδικασίες: α) διορισμού οκτώ (8) Καθηγητών ή υπηρετούντων Λεκτόρων, εκ των οποίων τουλάχιστον οι τέσσερις (4) στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και β) εγγραφής φοιτητών²¹⁰.

3. Η θητεία των πρώτων εκλεγμένων οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι. σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, είναι η προβλεπόμενη από το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 1268/1982, όπως ισχύει, προσαυξημένη με το χρονικό διάστημα που τυχόν απαιτείται για τη λήξη του αντίστοιχου ακαδημαϊκού έτους της εκλογής τους.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή στα κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος λειτουργούντα μη αυτοδύναμα Α.Ε.Ι. Σχολές και Τμήματα, καταργουμένων των κατά περίπτωση ισχυουσών διατάξεων.

5. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια που ανακύπτει από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

²¹⁰. Στην παρ. 2 του άρθρου 15 Ν. 2454/1997, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 121 Ν. 4316/2014 και ισχύει, προστέθηκε το ως άνω εδάφιο με την παρ. 1 άρθρου 57 Ν. 4386/2016. Βλ. και παραπ. σημ. 5.

Ν. 4327/2015 «Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις»

Άρθρο 29

Μεταφορά θέσεων φοίτησης στελεχών Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας

Κατ' εξαίρεση των ισχυουσών, περί μεταφοράς θέσεων εισαγωγής σε Α.Ε.Ι. διατάξεων, οι φοιτητές των Α.Ε.Ι., οι οποίοι είναι μόνιμα υπηρετούντες στις Ένοπλες Δυνάμεις και στα Σώματα Ασφαλείας, δικαιούνται να μεταφέρουν, κατά τις κείμενες διατάξεις, τη θέση φοίτησής τους σε αντίστοιχη Σχολή ή Τμήμα Πανεπιστημίου, εφόσον είναι φοιτητές Πανεπιστημίου και σε αντίστοιχη Σχολή ή Τμήμα Τ.Ε.Ι. εφόσον είναι φοιτητές Τ.Ε.Ι., που εδρεύει στην πόλη όπου υπηρετούν. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται αντίστοιχη Σχολή ή Τμήμα Α.Ε.Ι. στον τόπο αυτό, οι ανωτέρω δύνανται να μεταφέρουν τη θέση φοίτησής τους στο πλησιέστερο Α.Ε.Ι. της πόλης όπου υπηρετούν. Με απόφαση του *Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων* ρυθμίζεται η διαδικασία μεταφοράς των θέσεων φοίτησης των ανωτέρω φοιτητών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

Άρθρο 33²¹¹

Επανεγγραφή φοιτητών που απώλεσαν την φοιτητική τους ιδιότητα

Άρθρο 35

1. Η θητεία των μονομελών και συλλογικών οργάνων διοίκησης των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι., η οποία ολοκληρώνεται εντός του έτους 2015, παρατείνεται έως 31.10.2015²¹².

2. Στην περίπτωση αποχώρησης μονομελών οργάνων διοίκησης, για οποιονδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένου του λόγου της παραίτησης ή συνταξιοδότησης, η Σύγκλητος του οικείου Ιδρύματος ορίζει μεταξύ των μελών της τον αντικαταστάτη αυτών μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Η κατά τα ανωτέρω θητεία αντικατάστασης δεν θεωρείται πλήρης θητεία.

Άρθρο 39

Για το τρέχον ακαδημαϊκό εξάμηνο του 2015, οι επί πτυχίω φοιτητές των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν σε όλα τα μαθήματα που διδάχθηκαν σε προηγούμενα εξάμηνα.

²¹¹. Βλ. παραπ. σημ. 176.

²¹². Στις παρ. 3 και 4 άρθρου 6 της από 7.10.2015 ΠΝΠ ορίζονται τα εξής: «3. Τα μονομελή όργανα διοίκησης των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι. που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της παρούσας και η θητεία των οποίων σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 35 του Ν. 4327/2015 λήγει στις 31-10-2015, αναδεικνύονται σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά το χρόνο δημοσίευσης της παρούσας διατάξεις. 4. Τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι. των οποίων η θητεία σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 35 του Ν. 4327/2015 λήγει στις 31-10-2015 συγκροτούνται με το ισχύον κατά τη δημοσίευση της παρούσης νομικό καθεστώς.».

Ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις»

Άρθρο 26²¹³

Διοικητικά θέματα των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.

7. Όλες οι διαδικασίες για την εκλογή Κοσμητόρων που διενεργήθηκαν μετά την έναρξη του άρθρου 6 της 7.10.2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 127) η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4350/2015 (Α' 161), έχουν νομίμως διενεργηθεί και πράξεις διορισμού των Κοσμητόρων που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή των ίδιων διατάξεων είναι νόμιμοι.

8.

9. Τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) που ιδρύθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 17 του ν. 2083/1992 και των οποίων η λειτουργία έληξε στις 31.12.2015, εξακολουθούν νόμιμα να λειτουργούν και υπάγονται στις ισχύουσες για τη λειτουργία των Ερευνητικών Πανεπιστημιακών Ινστιτούτων (Ε.Π.Ι.) διατάξεις. Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.1.2016.

10. Ποσά τα οποία έχουν καταλογισθεί, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, σε Διευθυντές Ερευνητικών Κέντρων ή Ινστιτούτων, οι οποίοι κατά τη διάρκεια της θητείας τους ή μέρους αυτής από το 1997 έως το 2008, είχαν διατηρήσει το καθεστώς μελών ΔΕΠ πλήρους απασχόλησης στο οικείο Α.Ε.Ι. ενώ παράλληλα εκτελούσαν αμισθί τα καθήκοντά τους ως Διευθυντές Ερευνητικών Κέντρων ή Ινστιτούτων δεν αναζητούνται και διαγράφονται. Επίσης, διαγράφονται οι τυχόν προσαυξήσεις και δεν εκτελούνται οι σχετικοί καταλογισμοί.

Άρθρο 27²¹⁴

Ρύθμιση θεμάτων Εκπαιδευτικού, Διδακτικού, Εργαστηριακού και Τεχνικού Προσωπικού ειδικών κατηγοριών των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.

Άρθρο 28²¹⁵

Ρύθμιση θεμάτων για την εύρυθμη λειτουργία των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. 407/1980 (Α' 112), για την πρόσληψη επιστημόνων αναγνωρισμένου επιστημονικού κύρους, είτε κατόχων διδακτορικού διπλώματος είτε εξαιρετικής τεχνικής ή καλλιτεχνικής εμπειρίας με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου για τη διεξαγωγή διδακτικού, ερευνητικού και επιστημονικού έργου εφαρμόζονται κατ' αναλογία σε όλα τα Α.Ε.Ι. της χώρας και στο σύνολο των Τμημάτων τους και δεν αφορούν μόνο μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ ή καθηγητές ή υπηρετούντες Λέκτορες. Η περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1674/1986 (Α' 203) καταργείται.

²¹³. Οι ρυθμίσεις των παρ. 1-6 του παρόντος άρθρου 26 Ν. 4386/2016 έχουν ενταχθεί στις οικείες θέσεις, ενώ η ρύθμιση της παρ. 8 του ίδιου άρθρου 26, περί Πρυτανικών Συμβουλίων, έχει αποτελέσει περιεχόμενο της σημ. 42 της παρούσας κωδικοποίησης.

²¹⁴. Οι ρυθμίσεις των παρ. 2, 4, 5, 9α, 9β, 10 και 12α του παρόντος άρθρου 27 έχουν ενταχθεί στις οικείες θέσεις. Στις σημ. 123 και 124 της παρούσας κωδικοποίησης έχουν ενταχθεί, αντιστοίχως, η ρύθμιση της παρ. 1 και των παρ. 3, 6, 7, 9γ, 11α, 11β, 12β, 12γ και 12δ του ίδιου άρθρου 27.

²¹⁵. Οι ρυθμίσεις των παρ. 1, 2, 5, 6 και 7 του παρόντος άρθρου 28 Ν. 4386/2016 έχουν ενταχθεί στις οικείες θέσεις.

4. Είναι σύννομες οι αναθέσεις διδασκαλίας και συμβάσεις εργασίας σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112), το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173), όπως ισχύει, το π.δ. 163/2002 (Α' 149) και την παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 (Α' 195) όπως συμπληρώθηκε από την παρ. 16 του άρθρου 34 του ν. 4115/2013 (Α' 24) για τα ακαδημαϊκά έτη 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014 και 2014-2015, οι οποίες αφορούσαν εγκεκριμένες πιστώσεις δυνάμει αντίστοιχων υπουργικών αποφάσεων.

.....

8. Κυρώνονται οι αποφάσεις της Συγκλήτου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών των συνεδριάσεων 20.2.2012 (Β' 1317) και 22.3.2012 (Β' 1649) με τις οποίες καθορίστηκε η διαδικασία εκλογής, εξέλιξης, μονιμοποίησης, διορισμού σε θέσεις καθηγητών οποιασδήποτε βαθμίδας σε εφαρμογή του προγενέστερου, του ν. 4009/2011, νομοθετικού καθεστώτος και για τους οποίους είχε συγκροτηθεί εκλεκτορικό σώμα έως την 31η Δεκεμβρίου 2012. Διαδικασίες εκλογής, εξέλιξης και μονιμοποίησης οι οποίες πραγματοποιήθηκαν με βάση τις αποφάσεις του προηγούμενου εδαφίου, λογίζονται έγκυρες και παράγουν πλήρως τα αποτελέσματά τους από το χρόνο της ολοκλήρωσής τους, ανεξαρτήτως τυχόν επιγενόμενης ανάκλησης ή ακύρωσης για λόγο που αφορούσε τη νομιμότητα εφαρμογής των αποφάσεων αυτών της Συγκλήτου.

9.

Άρθρο 30

Λοιπές διατάξεις θεμάτων Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.

1. Η πάγια μηνιαία αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης, καθώς και για συμμετοχή σε συνέδρια, η οποία καταβάλλεται στο μόνιμο και έκτακτο προσωπικό των Α.Ε.Ι. και των ερευνητικών φορέων δεν αποτελεί φορολογητέο εισόδημα και δεν πραγματοποιείται παρακράτηση φόρου από τις οικονομικές υπηρεσίες των οικείων Α.Ε.Ι. και των φορέων των ερευνητών. Η διάταξη αυτή ισχύει από 1.1.2015 και από τότε καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη.

Άρθρο 80

Ως ανταμοιβή των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της Χώρας για την επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας ορίζεται η παροχή έκπτωσης επί των αντίστοιχων ρυθμιζόμενων χρεώσεων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου ως εξής:

1. Έκπτωση στις χρεώσεις για το Ειδικό Τέλος για τη Μείωση Εκπομπών Αερίων Ρύπων (ΕΤΜΕΑΡ) του άρθρου 143 παρ. 2 περίπτωση γ' του ν. 4001/2011 που περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας. Η παρεχόμενη ανταμοιβή ισοδυναμεί με έκπτωση 2% για κάθε εκατοστιαία μονάδα (1%) συνολικής εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου από την έναρξη εφαρμογής του πιλοτικού προγράμματος. Το μέγιστο ποσοστό της παρεχόμενης έκπτωσης δεν θα πρέπει να οδηγεί σε επιβαλλόμενη χρέωση μικρότερη από το 20% της μεσοσταθμικής τιμής ΕΤΜΕΑΡ, όπως αυτή προσδιορίζεται βάσει των αποφάσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας προκειμένου για τις αριθμητικές τιμές των συντελεστών της μεθοδολογίας επιμερισμού του Ειδικού Τέλους της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011.

2. Έκπτωση στις λοιπές ρυθμιζόμενες χρεώσεις των τιμολογίων ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου (ΥΚΩ, Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου διανομής και Χρεώσεις Χρήσης Συστήματος Μεταφοράς). Η παρεχόμενη ανταμοιβή ισοδυναμεί με έκπτωση 2% επί του αντίστοιχου εφαρμοζόμενου ρυθμιζόμενου τιμολογίου για κάθε εκατοστιαία μονάδα (1%) συνολικής εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου από την έναρξη εφαρμογής του πιλοτικού προγράμματος. Ορίζεται μέγιστο όριο εξοικονόμησης ενέργειας 40% για τον υπολογισμό της παρεχόμενης έκπτωσης. Οι σχετικώς παρεχόμενες εκπτώσεις επί των ανωτέρω ρυθμιζόμενων χρεώσεων, πλην ΕΤΜΕΑΡ, για όλους τους δικαιούχους, σε κάθε περίπτωση δεν δύνανται να υπερβαίνουν το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ συνολικά για κάθε έτος. Το ποσό αυτό αναπροσαρμόζεται ετησίως με απόφαση της ΡΑΕ, βάσει της ετήσιας μεταβολής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

3. Η επιτυγχανόμενη εξοικονόμηση υπολογίζεται βάσει μεθοδολογίας που εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της ΡΑΕ, εντός του πρώτου εξαμήνου του 2016 και η οποία λαμβάνει υπόψη τη διαφορά που προκύπτει κατά τη σύγκριση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους όπως αυτή αποτυπώνεται στα στοιχεία κατανάλωσης που πιστοποιεί ο αρμόδιος Διαχειριστής δικτύου, με την κατανάλωση του έτους έναρξης του πιλοτικού προγράμματος, καθώς και μεταβολές στοιχείων που αφορούν στις υποδομές και τη λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Χώρας.

4. Η παρεχόμενη έκπτωση, σύμφωνα με τα ανωτέρω, καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ εντός του πρώτου τριμήνου εκάστου έτους, βάσει των πιστοποιημένων στοιχείων κατανάλωσης που προσκομίζονται στη ΡΑΕ με ευθύνη του αρμόδιου Διαχειριστή δικτύου, εντός του πρώτου διμήνου κάθε έτους. Εντός της ίδιας προθεσμίας προσκομίζονται από κάθε φορέα που εντάσσεται στο πιλοτικό πρόγραμμα, τυχόν πρόσθετα αναγκαία στοιχεία για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας, όπως καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση της αμέσως προηγούμενης περίπτωσης γ'.

5. Ειδικά για το έτος 2016, η εξοικονόμηση ενέργειας πιστοποιείται με απόφαση της ΡΑΕ που λαμβάνεται τον Σεπτέμβριο του 2016, βάσει των στοιχείων του πρώτου εξαμήνου του 2016, και του αντίστοιχου διαστήματος του 2015, καθώς και των απαιτούμενων στοιχείων που προσκομίζουν οι διαχειριστές και λοιποί φορείς μέχρι το τέλος του μηνός Αυγούστου 2016.

6. Οι εκπτώσεις εφαρμόζονται αναδρομικά από την πρώτη Ιανουαρίου του έτους στο οποίο αφορούν, διενεργείται δε σχετική εκκαθαριστική πράξη από τον αρμόδιο Διαχειριστή, εντός μηνός από την έκδοση της ως άνω προβλεπόμενης απόφασης της ΡΑΕ.

7. Τα ποσά των παρεχόμενων εκπτώσεων βάσει του παρόντος ανακτώνται μέσω των αντίστοιχων εφαρμοζόμενων μεθοδολογιών σχετικά με τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις τιμολογίων.

8. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) δύναται να καθορίζεται κάθε απαραίτητο για την υλοποίηση της παρούσης θέμα.